Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ОСНОВНА ШКОЛА
„МИЛИВОЈ ОМОРАЦ“
Број: 610-691/2022
Дана: 30.06.2022.
Ул. Миливоја Оморца 40
23323 Ињош
Тел/факс:0230/65-209
Е – mail: osidjos@mts.rs

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЗА ПЕРИОД ОД 01.09.2022. ДО 31.08.2026. ГОДИНЕ

ИЊОШ, СЕПТЕМБАР 2022. ГОДИНЕ

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
ОСНОВНА ШКОЛА „МИЛИВОЈ ОМОРАЦ“
Број: 610-953/2022
Дана: 14.9.2022. године
23323 И ђ о ш
Ул. Миливоја Оморца број 40
Тел./факс: 0230/65-209
E-mail: osidjos@mts.rs
www.milivojomorac.edu.rs

На основу члана 119 став 1 тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021), члана 27 став 7 тачке 2) и 3) Закона о основном образовању и васпитању и ("Сл. гласник РС", број 55/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - др.закон и 129/2021), Правилника о допуни Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС-Просветни гласник", број 7/2022), а у вези са Школским програмом Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу дел.број:610-691/2022 од 30.6.2022. године, Школски одбор Основне "Миливој Оморац" у Ињошу (у даљем тексту: Школски одбор), одлучујући по тачки 8. дневног реда - Доношење Анекса Школског програма Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу, на својој 3. седници одржаној у учионици другог разреда дана 14.9.2022. године д о н о с и

О Д Л У К У

ДОНОСИ СЕ Анекс Школског програма Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу I у приложеном тексту.

О б р а з л о ж е њ е

Чланом 119 став 1 тачка 2) Закона о основама система образовања и васпитања Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021; у даљем тексту: Закон) утврђено је доноси предшколски, школски, односно васпитни програм (у даљем тексту: програм образовања и васпитања), развојни план, годишњи план рада, усваја извештаје о њиховом остваривању, вредновању и самовредновању.

Дана 30.6.2022. године Школски одбор Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу Школским програмом Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу дел.број:610-691/2022 од 30.6.2022. године.

Чланом 27 став 7 тачке 2) и 3) Закона о основном образовању и васпитању и ("Сл. гласник РС", број 5/2013, 101/2017, 10/2019, 27/2018 - др.закон и 129/2021; у даљем тексту: ЗОСОВ) утврђено је да Школски програм садржи план наставе и учења основног образовања и васпитања и програме обаезних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање.

Чланом 88 став 1 тачка 1) прописано је да се у последња два разреда основне школе и у средњој школи организује ученички парламент (у даљем тексту: парламент) ради: давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о: правилима понашања у школи, мерама безбедности ученика, годишњем плану рада, школском развојном плану, школском програму, начину уређивања школског простора, избору уџбеника, слободним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње и другим питањима од значаја за њихово образовање.

Чланом 120 став 6 тачка 4) ЗОСОВ прописано је да савет родитеља разматра предлог школског програма, развојног плана, годишњег плана рада.

Чланом 130 став 2 Закона о основама система образовања и васпитања Закона о основама система образовања и васпитања ("Сл. гласник РС", број 88/2017, 27/2018-др.закони, 10/2019, 6/2020 и 129/2021) прописано је да стручни органи основне школе јесу: наставничко веће, одељењско веће, стручно веће за разредну наставу, стручно веће за области предмета, стручни активи за развојно планирање и за развој школског програма и други стручни активи и тимови, у складу са статутом.

Правилником о допуни Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања ("Сл. гласник РС-Просветни гласник", број 7/2022 од 17.8.2022. године) прописано је да се у делу: "3.ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ", после програма предмета: "ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ОВАСПИТАЊЕ", додаје програм предмета: "ДИГИТАЛНИ СВЕТ".

Актив за развој школског програма Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу сачинио је Анекс Школског програма Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу I у складу са напред наведеним прописима који је разматран од стране савета родитеља и дбојено је позитивно мишљење ученичког парламента.

Узимајући у обзир напред изнете одредбе Закона, Школски одбор је решавајући по тачки 8. дневног реда - Доношење Анекса Школског програма Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу, на седници одржаној у учионици другог разреда дана 14.9.2022. године, у присуству 6 чланова од укупно 9 чланова Школског одбора, са 6 гласаова "за", односно једногласно донео је Анекс Школског програма Основне школе "Миливој Оморац" у Ињошу I у приложеном тексту.

ДОСТАВИТИ:
1. Уз Анекс Школског програма,
2. Уз записник,
3. Архиви школе.

Председник школског одбора

Александар Коцкар

АНЕКС ШКОЛСКОМ ПРОГРАМУ ЗА ПЕРИОД ОД 2022-2026 ГОДИНЕ, А ЗА ШКОЛСКУ 2022-2023 ГОДИНУ

На основу члана 67. став 1. Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ , бр. 88/17, 27/18 – други закони, 10/19, 6 /20 и 129/21) и члана 17, став 4, и члана 24. став 2, Закона о Влади („Службени гласник РС“ , бр. 55/05 , 71/05 – исправка , 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. Закон), Министар просвете, науке и технилошког развоја доноси ПРАВИЛНИК о допуни Правилника о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања.

У Правилнику о програму наставе и учења за трећи разред основног образовања и васпитања („Службени гласник РС – Првосветни гласник“, бр. 5/19, 1/20 и 6/20) у делу: „3.ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ“, после програма предмета: „ФИЗИЧКО И ЗДРАВСТВЕНО ВАСПИТАЊЕ“, додаје се програм предмета: „ДИГИТАЛНИ СВЕТ“.

Назив предмета	**ДИГИТАЛНИ СВЕТ**
Циљ	**Циљ** наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталне компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.
Разред	**Трећи**
Годишњи фонд часова	**36 часова**

Редни број теме	**Назив наставне теме**	**Број часова**		
		Обрада	**Остали типови часа**	**Укупно**
1.	**ДИГИТАЛНО ДРУШТВО**	12	8	20
2.	**БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА**	3	2	5
3.	**АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА**	6	5	11
	УКУПНО	**22**	**14**	**36**

Редни бр. и назив наставне теме	Исходи (Ученик ће бити у стању да...)	Међупредметне компетенције
1. ДИГИТАЛНО ДРУШТВО	- унесе текст (речи и реченице) помоћу физичке и/или виртуелне тастатуре у програму за обраду текста; - селектује и измени (обрише, дода) текст; - примени аутоматску проверу граматичке исправности текста; - именује, сачува и поново отвори текстуалну датотеку; - допише текст на слику коришћењем едитора за текст у програму за обраду слике; - именује, сачува и поново отвори графичку датотеку; - објасни својим речима сврху коришћења прегледача и претраживача за приступ садржајима светске мреже; - осмисли кључне речи на основу којих ће на интернету тражити потребне дигиталне садржаје; - објасни својим речима на који начин се формирају резултати претраге интернета; - објасни својим речима због чега треба критички прићи садржајима који се налазе на интернету; - објасни својим речима због чега је неопходно да дигиталне садржаје пронађене на интернету користимо на етички начин; - наведе примере дигитализације у свакодневном животу током којих се стиче утисак да се дигитални уређај понаша интелигентно;	Вештина сарадње, комуникација, одговорно учешће у савременом друштву, компетенција за учење, дигитална компетенција естетичка компетенција рад с подацима и информацијама
2. БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА	- објасни шта је дигитални углед и како се он изграђује; - одабира дигиталне садржаје на основу PEGI ознаке у складу са својим узрастом; - препозна дигитално насиље и реагује на одговарајући начин; - направи лични план коришћења дигиталних уређаја уз помоћ наставника; - означи начин комуникације путем интернета који највише одговара контексту у коме се комуникација дешава;	комуникација, одговорно учешће у демократском друштву, дигитална компетенција, одговоран однос према околини, предузимљивост и оријентација ка предузетништву, рад с подацима и информацијама сарадња
3. АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА	- решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева понављање (програмски циклус); - утврди шта је резултат извршавања датог једноставног алгоритма/програма који садржи понављање; - уочи и исправи грешку у једноставном алгоритму/програму који садржи понављање; - решава алгоритамски једноставан проблем у визуелном програмском језику чије решавање може да захтева гранање; - наведе неке од оператора поређења (мање, веће и једнако) и у конкретном примеру предвиди резултат њиховог извршавања (тачно, нетачно); - примени блокове оператора поређења при креирању програма у визуелном програмском језику, који садржи гранање; - објасни потребу употребе гранања и понављања у програмима својим речима.	дигитална компетенција решавање проблема, комуникација, компетенција за учење, рад с подацима и информацијама сарадња

ОШ „МИЛИВОЈ ОМОРАЦ“

ИЂОШ

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ

ЗА ПЕРИОД ОД

2022 - 2026. ГОДИНЕ

САДРЖАЈ

1. **Циљеви Школског програма**
   - 1.1. Образовање усмерено на компетенције
     - 1.1.1. Кључне компетенције за целоживотно учење
     - 1.1.2. Опште међупредметне компетенције
2. **Назив, врста и трајање програма**
3. **Језик на коме се остварује програм**
4. **Начин остваривања програма**
   - 4.1. План наставе и учења од 1. до 4. разреда
     - 4.1.1. Облици којима се остварују обавезни предмети и изборни програми и активности
     - 4.1.2. Остали облици образовно-васпитног рада
   - 4.2. План наставе и учења од 5. до 8. разреда
     - 4.2.1. Облици којима се остварују обавезни предмети и изборни програми и активности
     - 4.2.2. Остали облици образовно-васпитног рада
5. **Начин прилагођавања Школског програма**
   - 5.1. ИОП
6. **Списак обавезних и изборних предмета**
7. **Списак запослених**
8. **Планови наставе и учења од 1. до 8. разреда**
   - 8.1. Први разред
   - 8.2. Други разред
   - 8.3. Трећи разред
   - 8.4. Четврти разред
   - 8.5. Пети разред
   - 8.6. Шести разред
   - 8.7. Седми разред
   - 8.8. Осми разред
9. **Програм екскурзија, излета и наставе у природи**
10. **Часови одељенске заједнице од 1. до 8. разреда**
11. **Отворена врата школе од 1. до 8. разреда**
12. **План допунске и додатне наставе од 1.до 8.разреда**
    - 12.1. План допунскеи додатне наставе за други циклус
    - 12.2. План допунске и додатне наставе за први циклус
13. **Ваннаставне активности и слободне наставне активности**
    - 13.1. Ваннаставне активности од 1-4.разреда
    - 13.2. Слободне наставне активности од 5-8.разреда
    - 13.3. Ваннаставне актиности од 5-8.разреда
14. **Посебни програми**
15. **Програм о мерама, начину и поступку заштите и безбедности ученика у ОШ „Миливој Оморац“, Иђош**
16.

ШКОЛСКИ ПРОГРАМ за период од 01.09.2022-31.08.2026. године

Основно образовање и васпитање остварује се на основу Школског програма. Школски програм доноси Школски одбор на период од 4 године.

Школски програм омогућава оријентацију ученика и родитеља, односно другог законског заступника у избору школе, праћење квалитета образовно-васпитног процеса и његових резултата, као и процену индивидуалног рада и напредовања сваког ученика.

Школски програм доноси се у складу са Законом.

Поједини делови Школског програма иновирају се у току његовог остваривања. Шкла објављује школски програм у сладу са Законом и општим актом школе.

Шкосли програм доноси се на основу наставног плана и програма.

Школским програмом се обезбеђује остваривање принципа, циљева и стандарда постигнућа, према потребама ученика и родитеља, односно старатеља и локалне заједнице.

Школси програм садржи:

1. циљеве школског програма;
2. наставни план основног образовања и васпитања;
3. програме обавезних и изборних предмета по разредима, са начинима и поступцима за њихово остваривање;
4. програм допунске и додатне наставе;
5. програм културних активности школе;
6. програм школског спорта и спортских активности;
7. програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања и програми превенције других облика ризичног понашања;
8. програм слободних активности ученика;
9. програм професионалне оријентације;
10. програм здравствене заштите;
11. програм социјалне заштите;
12. програм заштите животне средине;
13. програм сарадње са локалном самоуправом;
14. програм сарадње са породицом;
15. програм излета, екскурзија и наставе у природи;
16. програм рада школске библиотеке;
17. начин остваривања других области развојног плана школе који утичу на образовно-васпитни рад.

Индивидуални образовни планови свих ученика који се образују по индивидуалном образовном плану чине прилог школског програма.

Саставни део школског програма је и програм безбедности и здравља на раду који обухвата заједничке активности школе, родитеља, односно старатеља и јединице локалне самоуправе, усмерене на развој свести за спровођење и унапређивање безбедности и здравља на раду.

Школски програм, нарочито у школи за образовање ученика са сметњама у развоју и инвалидитетом, садржи и:

1. Начин прилагођавања рада и услова у којима се изводи образовно-васпитни рад;
2. Начин прилагођавања циљева и исхода, као и садржаја образовно-васпитног рада;
3. Начинн остваривања додатне подршке за ученике школе.

Начела израде Школског програма

Школски програм је утемељен на начелима:

1. Усмереност на процесе и исходе учења;
2. Заснованост на стандардима, уз систематско праћење и процењивање квалитета програма:
3. Уважавања узрасних карактеристика у процесу стицања знања и вештина, формирања ставова и усвајања вредности код ученика;
4. Хоризонталне и вертикалне повезаности у оквиру предмета и између различитих наставних предмета;
5. Поштовање индивидуалних разлика међу ученицима у погледу начина учења и брзине напредовања, као и могућности личног избора у слободним активностима;
6. Заснованости на партиципативним, кооперативним, активним и искуственим методама наставе и учења;
7. Уважавање исустава, учења и знања која ученици стичу ван школе и њихово повезивање са садржајима наставе;
8. Развијање позитивног односа ученика према школи и учењу, као и подсрицања учениковог интересовања за учење и образовање у току целог живота;

9. Коришћења позитивне повратне информације, похвале и награде као средства за мотивисање ученика;

10. Уважавање узрасних карактеристика у процесу психофизичког развоја обезбеђивањем услова за живот и рад у школи.

1. Циљеви школског програма

Сврха пеограма образовања и васпитања јесте квалитетно образовање и васпитање које омогућава стицање језичке, математичке, научен, уметничке, културне,здравствене, еколошке и информатичке писмености, неопходне за живот у савременом и сложеном друштву.

Сврха програма образовања и васпитања јесте и развијање вештина, знања, вредности и ставова које оспособљавају ученика да успешно задовољава сопствене потребе и интересе, развија сопствену личност и потенцијале, поштује друге особе и њихов идентитет, потребе и интересе, уз активно и одговорно учешће у економском, друштвеном и културном животу и допринос демократском, економском и културном развоју друштва.

Циљеви и задаци програма образовања су:

1. Развој интелектуалних капацитета и знања деце и ученика нужних за разумевање природе, друштва, себе и света у коме живе, у складу са њиховим развојним потребама, могућностима и интересовањима;
2. Подстицање и развој физичких и здравствених способности ученика и деце;
3. Оспособљавање за рад, даље образовање и самостално учење, у складу са начелима сталног стручног усавршавања и начелима доживотног учења;
4. Оспособљавање за самостално и одговорно доношење одлука које се односе на сопствени и будући живот;
5. Развијање свести о државној и националној припадности, неговање српске традиције и културе, као и традиције и културе националних мањина;
6. Омогућавање укључивања у процесе европског и међународног повезивања;
7. Развијање свести о значају заштите и очувања природе и животне средине;
8. Усвајање, разумевање и развој основнох социјалних и моралних вредности демократски уређеног, хуманог и толерантног друштва;
9. Уважавање плурализма вредности и омогућавање, подстицање и изградња сопственог система вредности и вредносних ставова који се темеље на начелима различитости и добробити за све;

10. Развијање код деце и ученика радозналости и отворености за културе традиционалних црквa и верских заједница, као и етничке и верске толеранције, јачање поверења међу децом и ученицима и спречавање понашања која нарушавају остваривање права на различитост;

11. Поштовање права деце, људских и грађанских права и основних слобода и развијање способности за живот у демократски уређеном друштву;

12. Развијање и неговање другарства и пријатељства, усвајање вредности заједничког живота и подстицање индивидуалне одговорности.

1.1. Образовање усмерено на компетенције

Документ *Европски референтни оквир компетенција* означио је увођење појма компетенције у образовне политике. Кључне компетенције су релевантне за све појединце, оспособљавају за успешно укључивање у све сфере личног, профеионалног и друштвеног живота, имају и економску и друштвену сврху, промовишу заједничке вредности, имплицирају способност суочавања са променама, учење из искуства и деловање са критичким ставом. У Закону о основама система образовања и васпитања кључне компетенције дефинишу се као скуп интегрисаних знања, вештина и ставова који су потребни сваком појединцу за лично испуњење и развој, укључивање у друштвени живот и запошљавање.

1.1.1. Кључне компетенције за целоживотно учење

- **Комуникација на матерњем језику-** Комуникација је способност изражавања и тумачења мисли , осећаја и чињеница у усменом и писменом облику (слушање , говорење , читање и писање) и лингвистичко узајамно деловање на одговарајући начин у читавом низу друштвених и културних садржаја – као што су посао, образовање , кућа и слободно време.
- **Комуникација на страном језику-** Комуникација на страним језицима у великој мери има исту димензију вештина као комуницирање на матерњем језику: способности разумевања , изражавања и тумачења мисли , осећаја и чињеница у усменом и писменом облику у одговарајућем низу друштвених садржаја – у складу са жељама и потребама појединца. Комуникација на страном језику захтева и вештине посредовања имеђу културног разумевања.

- **Математичка писменост и основна знања из науке и технологије-** Математичка писменост је способност сабирања , одузимања , множења , дељења и израчунавања обима при менталном и писменом израчунавању , са сврхом решавања низа проблема у свакодневним ситуацијама. Научна компетенција је способност и спремност да се употреби склоп знања и методологија који се користе у науци да би се објаснио свет природе. Технолошка компетенција се тумачи као примена знања да бисе променило природно окружење у одговору на уочене људске жеље или потребе .
- **Дигитална компетенција-** Дигитална компетенција подразумева сигурну и критичку употребу електронских медија на послу, у слободном времену и комуницирању. Ова компетенција је повезана са логичким и критичким размишљањем, високим нивоом вештине управљања информацијама и добро развијеном вештином комуницирања.
- **Учење како се учи-** Учити како се учи представља способност и умеће организовања и уређивања сопственог учења, било појединачно или у групама. То укључује : умеће располагања временом, решавање проблема, стицање, процесирање, оцењивање и усвајање знања ,као и примену новог знања и вештина у различитим контекстима –код куће, на послу, у образовању и васпитању.
- **Међуљудска и грађанска компетенција-** Међуљудска компетенција обухвата све облике понашања којима треба овладати да би појединац делотворно и конструктивно могао да учествује у друштвеном животу и решава проблеме када је то потребно.
- **Предузетништво и смисао за иницијативу-** Предузетништво има активну и пасивну компоненту :оно укључује склоност да сами уносимо промене, као и способност да прихватамо, подржавамо и адаптирамо иновације које долазе од споља, прихватање одговорности за сопствене поступке, развијање стратешке визије, постављање циљева и њихово постизање.
- **Културно изражавање-** Културно изражавање подразумева прихватање важности креативног изражавања идеја, искустава и осећања у читавом низу медија, укључујући музику, телесно изражавање, књижевност и ликовну уметност.

1.1.2. Опште међупредметне компетенције

Заснивају се на кључним компетенцијама, развијају се кроз наставу свих предмета, примењиве су у различитим ситуацијама и контекстима при решавању различитих проблема и задататка и чине основу за целоживотно учење.

Опште међупредметне компетенције за крај основног образовања и васпитања су:

- Компетенција за учење
- Одговорно учешће у демократском друштву
- Естетичка компетенција
- Комуникација
- Одговоран однос према околини
- Одговоран однос према здрављу
- Предузимљивост и оријентација ка предузетништву
- Рад са подацима и информацијама
- Решавање проблема
- Сарадња
- Дигитална компетенција

2. Назив, врста и трајање свих програма образовања и васпитања

Школски програм се реализује у периоду од четири године, односно, од почетка школске 2021/22. г. до краја школске 2025/2026. године.

3. Језик на коме се остварује Школски програм

Школски програм се реализује на српском језику.

4. Начин остваривања Школског програма

4.1. План наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања

Р.б.	А.ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	1.РАЗРЕД		2.РАЗРЕД		3.РАЗРЕД		4.РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик	5	180	5	180	5	180	5	180
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	72
3.	Математика	5	180	5	180	5	180	5	180
4.	Свет око нас	2	72	2	72	-	-	-	-
5.	Природа и друштво	-	-	-	-	2	72	2	72
6.	Ликовна култура	1	36	2	72	2	72	2	72
7.	Музичка култура	1	36	1	36	1	36	1	36
8.	Физичко и здравствено васпитање	3	108	3	108	3	108	3	108
9.	Дигитални свет	1	36	1	36	1	36	1	36
	УКУПНО: А	**20**	**720**	**21**	**756**	**21**	**756**	**21**	**756**

Р.б.	Б.ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	1.РАЗРЕД		2.РАЗРЕД		3.РАЗРЕД		4.РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Верска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	36
	УКУПНО: Б	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**72**	**2**	**72**

4.1.1. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Р.б.	ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	1.РАЗРЕД		2.РАЗРЕД		3.РАЗРЕД		4.РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Редовна настава	21	756	22	792	22	792	22	792
2.	Пројектна настава	-	-	-	-	-	-	1	36
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	-	-	-	-	1	36	1	36
5.	Настава у природи**	7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње		7-10 дана годишње	

* Настава у природи се реализује у складу са одговарајућим правилником.

Напомена: Од школске 2020/21.године од 1.разреда се као обавезни предмет уводи „Дигитални свет“ који ће се сукцесивно уводити у сваки наредни разред.

4.1.2. Остали облици образовно-васпитног рада

Р.б.	ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	1.РАЗРЕД		2.РАЗРЕД		3.РАЗРЕД		4.РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности*	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72	1-2	36-72
3.	Екскурзија	1-3 дана		1-3 дана		1-3 дана		1-3 дана	

		годишње	годишње	годишње	годишње

*Школа реализује ваннаставне активности у области науке, технике, културе, уметности, медија и спорта.

4.2. План наставе и учења за други циклус основног образовања и васпитања

Р.б.	А. ОБАВЕЗНИ НАСТАВНИ ПРЕДМЕТИ	5.РАЗРЕД		6.РАЗРЕД		7.РАЗРЕД		8.РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.
1.	Српски језик и књижевност	5	180	4	144	4	144	4	136
2.	Страни језик	2	72	2	72	2	72	2	68
3.	Историја	1	36	2	72	2	72	2	68
4.	Географија	1	36	2	72	2	72	2	68
5.	Биологија	2	72	2	72	2	72	2	68
6.	Математика	4	144	4	144	4	144	4	136
7.	Информатика и рачунарство	1	36	1	36	1	36	1	34
8.	Техника и технологија	2	72	2	72	2	72	2	68
9.	Ликовна култура	2	72	1	36	1	36	1	34
10.	Музичка култура	2	72	1	36	1	36	1	34
11.	Физичко и здравствено васпитање	2	72+54	2	72+54	3	108	3	102
12.	Физика	-	-	2	72	2	72	2	68
13.	Хемија	-	-	-	-	2	72	2	68
УКУПНО: А		**24**	**918-1026**	**25**	**954-1062**	**28**	**1008**	**28**	**952**

Р.б.	Б.ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	5.РАЗРЕД		6.РАЗРЕД		7.РАЗРЕД		8.РАЗРЕД	
		нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.	нед.	год.

1.	Верска настава/грађанско васпитање	1	36	1	36	1	36	1	34
2.	Немачки језик	2	72	2	72	2	72	2	72
УКУПНО: Б		**3**	**108**	**3**	**108**	**3**	**108**	**3**	**106**

4.2.1. Облици образовно-васпитног рада којима се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми и активности

Р.б.	**ОБЛИК ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА**	**5.РАЗРЕД**		**6.РАЗРЕД**		**7.РАЗРЕД**		**8.РАЗРЕД**	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	Редовна настава	27	1026	28	1062	31	1116	31	1056
3.	Допунска настава	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Додатна настава	1	36	1	36	1	36	1	36

4.2.2. Остали облици образовно-васпитног рада

Р.б.	**ОСТАЛИ ОБЛИЦИ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА**	**5.РАЗРЕД**		**6.РАЗРЕД**		**7.РАЗРЕД**		**8.РАЗРЕД**	
		нед.	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**	**нед.**	**год.**
1.	Час одељењског старешине	1	36	1	36	1	36	1	36
2.	Ваннаставне активности*	1	36	1	36	1	36	1	36
3.	Слободне наставне активности	1	36	1	36	1	36	1	36
4.	Екскурзија	До 2 дана годишње		До 2 дана годишње		1-3 дана годишње		1-3 дана годишње	

5. Начин прилагођавања Школског програма

5.1. Индивидуални образовни план

За дете и ученика коме је услед социјалне ускраћености, сметњи у развоју, инвалидитета и других разлога потребна додатна подршка у образовању и васпитању, установа обезбеђује отклањање физичких и комуникацијских препрека и доноси индивидуални образовни план.

За ученика са изузетним способностима, установа доноси индивидуални образовни план.

ИОП је посебан акт који има за циљ оптимални развој детета и ученика и остваривање исхода образовања и васпитања како би се задовољиле образовно-васпитне потребе детета/ученика.

ИОП, уз сагласност родитеља, израђује Тим за пружање додатне подршке ученику а усваја се на Педагошком колегијуму.

Врсте ИОП-а: ИОП 1 – прилагођавање начина и услова рада

ИОП 2 – прилагођавање циљева, садржаја и начина остваривања програма наставе и учења и исхода образовно-васпитног рада

ИОП 3 –проширивање и продубљивање садржаја образовно-васпитног рада за ученике са посебним способностима

Ученик са сметњама у развоју и инвалидитетом полаже завршни испит, у складу са његовим моторичким и чулним могућностима, односно условима које захтева одређена врста инвалидитета.

Ученик са сметњама у развоју коме су током образовања прилагођавани посебни стандарди постигнућа оцењује се у складу са прилагођеним стандардима.

6. Списак обавезних предмета и изборних програма и активности од првог до осмог разреда

	1. РАЗРЕД	2. РАЗРЕД	3. РАЗРЕД	4. РАЗРЕД
	ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	**ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ**	**ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ**	**ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ**
1.	Српски језик	Српски језик	Српски језик	Српски језик
2.	Енглески језик	Енглески језик	Енглески језик	Енглески језик
3.	Математика	Математика	Математика	Математика
4.	Свет око нас	Свет око нас	Природа и друштво	Природа и друштво
5.	Ликовна култура	Ликовна култура	Ликовна култура	Ликовна култура
6.	Музичка култура	Музичка култура	Музичка култура	Музичка култура
7.	Физичко и здрав.васп.	Физичко и здрав.васп.	Физичко и здрав.васп.	Физичко и здрав.васп.
8.	Дигитални свет	Дигитални свет	Дигитални свет	Пројектна настава
	ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**	**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**	**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**
9.	Верска настава/грађанско васпитање	Верска настава/грађанско васпитање	Верска настава/грађанско васпитање	Верска настава/грађанско васпитање
	ВАННАСТАВНЕ АКТ.	**ВАННАСТАВНЕ АКТ.**	**ВАННАСТАВНЕ АКТ.**	**ВАННАСТАВНЕ АКТ.**
10.				

	5. РАЗРЕД	6. РАЗРЕД	7. РАЗРЕД	8. РАЗРЕД
	ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ	**ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ**	**ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ**	**ОБАВЕЗНИ ПРЕДМЕТИ**
1.	Српски језик	Српски језик	Српски језик	Српски језик
2.	Енглески језик	Енглески језик	Енглески језик	Енглески језик
3.	Математика	Математика	Математика	Математика
4.	Историја	Историја	Историја	Историја
5.	Географија	Географија	Географија	Географија
6.	Биологија	Биологија	Биологија	Биологија
7.	Ликовна култура	Ликовна култура	Ликовна култура	Ликовна култура
8.	Музичка култура	Музичка култура	Музичка култура	Музичка култура
9.	Физичко и здрав.васп.	Физичко и здрав.васп.	Физичко и здрав.васп.	Физичко и здрав.васп.
10.	Техника и технологија	Техника и технологија	Техника и технологија	Техника и технологија

11.	Информатика и рачун.	Информатика и рачун.	Информатика и рачун.	Информатика и рачун.
12.	/	Физика	Физика	Физика
13.	/	/	Хемија	Хемија
	ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ	**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**	**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**	**ИЗБОРНИ ПРОГРАМИ**
14.	Верска настава	Верска настава	Грађанско васпитање	Верска настава
15.	Немачки језик	Немачки језика	Немачки језик	Немачки језик
	СЛОБ.НАСТАВНЕ АКТ.	**СЛОБ.НАСТАВНЕ АКТ.**	**СЛОБ.НАСТАВНЕ АКТ.**	**СЛОБ.НАСТАВНЕ АКТ.**
16.	Чувари природе / хор и оркестар	Хор и оркестар / шах	Домаћинство	Домаћинство

7. Списак запослених

	РБ	Име и презиме	Предмет
Учитељи	1.	Зора Хучка Ковачевић	Учитељица
	2.	Љубица Команов	Учитељица
	3.	Јасмина Цигановић	Учитељица
	4.	Мирјана Ковачевић	Учитељица
	5.	Рената Ковалик Гаврилов	Енглески језик-1-4.р.
Наставници	1.	Горан Игић	Српски језик и књижевност
	2.	Јелена Влаисављевић	Српски језик и књижевност / билиотекарка
	3.	Весна Коврлија	Енглески језик
	4.	Лидија Глишин	Немачки језик
	5.	Вера Ђенге	Ликовна култура
	6.	Јелена Грбић	Музичка култура/грађанско васпитање
	7.	Александар Коцкар	Историја
	8.	Надица Радновић	Географија
	9.	Жељко Радивојша	Физика
	10.	Ивана Рофа	Информатика и рачунарство
	11.	Владимир Вукобрат	Математика
	12.	Бојана Пењин	Билогија
	13.	Невенка Ђурић Кун	Биологија
	14.	Сенка Хелдрих	Хемија
	15.	Биљана Пејић	Техника и технологија
	16.	Александар Мишковић	Физичко и здравствено васпитање
	17.	Јулијана Молдваи	Физичко и здравствено васпитање
	18.	Бранислава Кулаузов	Верска настава
Ненаставно особље	1.	Емилија Шугић	Помоћна радница
	2.	Смиљана Јовановић	Помоћна радница
	3.	Невенка Бајић	Помоћна радница
	4.	Ивана Блажић	Помоћна радница
	5.	Наталија Драган	Сервирка
	6.	Саша Дрвењак	Домар
	1.	Александар Аћимов	Директор
	2.	Драгана Миладинов	Педагог
	3.	Ивана Јеринкић	Секретар

8. Планови наставе и учења

8.1. Први разред

8.2. Други разред

8.3. Трећи разред

8.4. Четврти разред

8.5. Пети разред

8.6. Шести разред

8.7. Седми разред

8.8. Осми разред

ПРЕДМЕТ:СРПСКИ ЈЕЗИК

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ПОЧЕТНО ЧИТАЊЕ И ПИСАЊЕ	11	12	11	12	9	4					18	52		70
2.	КЊИЖЕВНОСТ			3	4	5	10	12		8	8	45	7		52
3.	ЈЕЗИК,ГРАМАТИКА, ПРАВОПИС,ОРТОЕПИЈА			3			1	2		1	1	3	4		7
4.	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА СЛУШАЊЕ,ГОВОР,ЧИТАЊЕ, ПИСАЊЕ	10	1	3			4	7	6	12	9	9	42		51
УКУПНО		21	23	20	16	14	19	21	14	20	12				180

ЦИЉ НАСТАВЕ : Да ученици овладају основнимзаконитостима српског језикана којем ће се усмено и писмено правилно изражаватида упознају,доживе и оспособе се да тумачеодабрана књижевна дела,позоришна,филмска и друга уметничка остварењаиз српске и светске

баштине,
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:Илустративно-демонстративна,дијалошка,рад на тексту
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Читанка,буквар,граматика
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални,индивидуални,тимски,групни
КОРЕЛАЦИЈА:Математика,свет око нас,ликовна култура,музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

разликује изговорени глас и написано слово,изговорене и написане речи и реченице,влада основном техником читања и писања ћириличног текста,разуме прочитано	Почетно читање и писање	Претходна испитивања,припрема за читање и писање,почетно читање и писање,усавршавање читања и писања
активно слуша и разуме садржај књижевно уметничког текста,препозна песму,причу и драмски текст,одреди главни догађај,време и место дешавања у вези са прочитаним делом	Књижевност	Читање текста,тумачење текста,књижевни појмови,школска и домаћа лектира
разликује слово,реч,реченицу,правилно изговори и напише кратку и потпуну реченицу са одговарајућим интерпункцијским знаком на крају.	Језик,граматика,правопис,ортоепија	Граматика,правопис
пажљиво и културно слуша саговорнике,слуша,разуме и парафразира поруку.Биће у стању да учествује у вођеном и слободном разговору,усмено прича према слици,усмено описује ствари из непосредног окружења,бира и користи одговарајуће речи у говору,примењује основна правописна правила,пише читко и уредно,пише реченице по диктату	Језичка култура	Основни облици усменог и писменог изражавања,усмена и писмена вежбања

ПРЕДМЕТ:МАТЕМАТИКА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ГЕОМЕТРИЈА:ВЕЛИЧИНА, ПОЛОЖАЈ И ОБЛИК ПРЕДМЕТА	**19**										**15**	**4**		**19**
2.	ГЕОМЕТРИЈА:ЛИНИЈА И ОБЛАСТ				**8**							**5**	**3**		**8**
3.	БРОЈЕВИ		**23**	**20**	**13**	**17**	**9**	**17**	**16**	**20**	**10**	**53**	**93**		**146**
4.	МЕРЕЊЕ И МЕРЕ							**3**	**4**			**3**	**4**		**7**
УКУПНО		**19**	**23**	**20**	**21**	**17**	**9**	**21**	**19**	**20**	**10**	**76**	**104**		**180**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Да ученици усвоје елементарна математичка знањакоја су потребна за схватање појава зависностиу животу и друштву,да оспособи ученике за применуусвојених математичкихзнања у решавању разноврсних задатака из животне праксе,за успешно настављање математичког образовањаи за самообразовање,као и да доприносе развијањументалних способности и свестраном развоју личности ученика.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:Илустративно-демонстративна,дијалошка,истраживачка
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Очигледна средства,уџбеник,дигитални уџбеник
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални,индивидуални,групни,рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА:Српски језик,свет око нас,ликовна култура,музичка култура

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
одреди међусобни положај предмета и бића и положај у односу на тло,упореди предмете и бића по величини,именује геометријске облике,предмете из непосредне околине,именује	Геометрија:величина,положај и облик предмета	Релације међу предметима,предмети

геометријска тела и фигуре,групише предмете према заједничком својству		
разликује клриву,праву,изломљену,затворену и отворену линију,црта праву линију и дуж помоћу лењира	Линија и област	Врсте линија,унутрашњост и спољашњост,дуж
броји унапред и уназад,прочита,запише и упореди бројеве прве стотине,користи редне бројеве,разликује парне и непарне бројеве,одреди најмањи и највећи број,претходника и следбеника,користи појмове:сабирак,збир,умањеник,умањилац,разлика;сабира и одузима бројеве до 100	Бројеви	Читање и писање бројева,математички знаци,упоређивање бројева,редни бројеви,сабирање и одузимање,једачине
измери дужину задатом,нестандардном јединицом мере,преслика тачке и фигуре на основу задатог упутства,разликује новчане апоене.	Мерење и мере	Динар,метар

ПРЕДМЕТ:СВЕТ ОКО НАС

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

1.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Ја и други	**8**	**7**									**10**	**5**		**15**
2.	Здравље и безбедност		**2**	**8**								**7**	**3**		**10**
3.	Оријентација у простору и времену			**1**	**6**							**4**	**3**		**7**
4.	Разноврсност природе					**6**	**8**	**8**	**6**	**2**		**12**	**14**		**26**
5.	Човек ствара									**6**	**4**	**6**	**4**		**10**
УКУПНО		**8**	**9**	**9**	**6**	**6**	**8**	**8**	**6**	**8**	**4**	**43**	**29**		**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Усвајањем знања,умења и вештина деца развијајусвоје сазнајне,физичке и креативне способности,а истовремено спознају и граде ставове и вредности средине у којој одрастају као и шире друштвене заједнице.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:Илустративно-демонстративна,дијалошка,истраживачка,интерактивна,експериментална,текстуална
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник,слике,модели,дигитални уџбеник
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални,индивидуални,тимски,рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА:Српски језик,математика,ликовна култура,музичка култура

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
препозна и искаже радост,страх,тугу и бес уважавајући себе и друге,правовремено и примерено ситуацији искаже своје основне	Ја и други	Породични дом,школа

животне потребе за храном,водом и одласком у тоалет,уважава различитости својих вршњака и других људи,придржава се договорених правила понашања у школи и прихвата последице ако их прекрши,сарађује са вршњацима у заједничким активностима,одржава личну хигијену и адекватно облачи у циљу очувања здравља,чува своју,школску и имовину других		
одржава личну хигијену и адекватно се облачи,здраво се храни,прати инструкције одраслих у опасним ситуацијама,примењује правила безбедног понашања на путу од куће до школе приликом кретања на улици,снађе се у простору помоћу просторних одредница и карактеристичних објеката	Здравље и безбедност	Здрав начин живота,безбедно понашање у саобраћају,опасне ситуације по живот,здравље и околину
Одреди време својих активности помоћу временских одредница,разликује природу од производа људског рада на примерима из непосредног окружења	Оријентација у простору и времену	Кретање,оријентација у простору,сналажење у времену
Учествује у извођењу једноставних огледа,зна основна својства живе и неживе природе,понаша се тако да не угрожава биљке и животиње у непосредном окружењу	Разноврсност природе,живи свет	Сунчева светлост и топлота,ваздух,вода,земљиште,биљке,животиње,човеково тело
Разликује природу од производа људског рада,повезује резултата учења са уложеним трудом,посматрањем и опипавањем предмета одреди својства материјала	Човек ствара	Човек ради и ствара,материјали за израду предмета

ПРЕДМЕТ:ЛИКОВНА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**Ликовна култура и окружење**	**4**										**3**		**1**	**4**
2.	**Облици у свету око мене**		**5**	**4**	**3**							**6**		**6**	**12**
3.	**Обликовање**					**3**	**4**	**4**				**6**		**5**	**11**
4.	**Споразумевање**								**3**	**4**	**2**	**6**		**3**	**9**
УКУПНО		**4**	**5**	**4**	**3**	**3**	**4**	**4**	**3**	**4**	**2**	**21**		**15**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Да ученици овладају основним законитостима ликовнас културе и да се развијају према својим пдихофизичким способнотима испољавајући своју креативност и стваралачке способности.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:Демонстративна,илустративна,практичан рад,дијалошка
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник,блок,различити материјалии прибор за рад,илустрације,слике,боје,пластелин,...
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Индивидуални,тимски,рад у пару,фронтални
КОРЕЛАЦИЈА:Српски језик,свет око нас,музичка култура,ликовна култура,математика

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
Опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор,пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима,изгледу објеката/предмета и	Ликовна култура и окружење	Простор,уметничка занимања и продукти,установе културе

облицима из природе и окружења,користи прибор и материјал у складу са инструкцијама.изрази материјалом и техником по избору		
Опише својим речима визуелне карактеристике по којима препознаје облике и простор,пореди своје утиске и утиске других о уметничким делима,изгледу објеката/предмета и облицима из природе и окружења,користи прибор и материјал у складу са инструкцијама,изрази материјалом и техником по избору своје замисли,доживљаје,утиске,сећања и опажања,црта,обликује једноставна фигуре од меког материјала	Облици у свету око мене	Облици,положај облика у простору и у равни,кретање,светлост и сенка
Преобликује сам или у сарадњи са другима употребне предмете мењајући им намену,спаја најмање два материјала	Обликовање	Материјал и прибор,обликовање скулптуре,цртежа,слике;преобликовање;различите информације као мотивација за стваеалачки рад
Одреди самостално или у сарадњи са другима положај облика у простору и у равни,црта на различитим подлогама и форматима папира,преведе једноставне појмове и информације у ликовни рад	Споразумевање	Читање визуелних информација,знак,традиција,невербално изражавање

ПРЕДМЕТ:ФИЗИЧКО ВАСПИТАЊЕ

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

1.	3	108

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Физичке способности	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	НА СВИМ ЧАСОВИМА			
2.	Моторичке вештине	12	13	13	12	10	6	12	12	12	6				
3.	Физичка и здравствена култура	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	НА СВИМ ЧАСОВИМА			
УКУПНО		12	13	13	12	10	6	12	12	12	6	47		55	108

ЦИЉ НАСТАВЕ : Да ученик унапређује физичка способности,моторичка вештине и знања из области физичке и здравствене културе ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Реквизити и справе
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални,индивидуални,рад у пару,групни рад
КОРЕЛАЦИЈА:Српски језик,ликовна култура,математика,музичка култура,свет око нас

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
Примени једноставне двоставне вежбе(вежбе обликовања),примењује	Физичке способности	Вежбе за развој снаге,покретљивости,издржљивости,брзине

правилну технику дисања приликом вежбања		
Правилно изведе вежбе,разноврсна природна и изведена кретања,одржава равнотежу у различитим кретањима,правилно држи тело	Моторичке вештине	Вежбање,ходање,трчање,скакање,прескакање,бацања,хватања,пузањавишења,упори
Користи основну треминологију вежбања,поштује правила игре,навија фер и бодри учеснике у игри,прихвати сопствену победу и пораз,одржава личну хигијену и хигијену простора у коме живи и борави,примењује здравствено хигијенске мере пре у току и после вежбања	Физичка и здравствена култура	Основни термини у вежбању,правила елементарних игара,вежбам безбедно,моје здравље,лична хугијена,хигијена простора,правилна исхрана

ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

1.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Слушање музике	2	1	1	1	2	1		1	1	1	7	2		9
2.	Извођење музике	1	3	2	1	1	1	3		2		8	2	7	17
3.	Музичко стваралаштво	1	1	1	2	1		1	2	1	1	4		6	10
УКУПНО		4	5	4	4	4	2	4	3	4	2	19	4	13	36

ЦИЉ НАСТАВЕ :да код ученика развије интересовање и љубав према музицикроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности,естетског сензибилитета и духа заједништва као и одговорног односа премаочувању музичког наслеђа и културе свога и других народа

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:илустративно демонстративна,

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник,музички и ритмички инструменти

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивидуални,групни
КОРЕЛАЦИЈА:српски језик,ликовна култура,физичко васпитање,математика,свет око нас

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
Објасни својим речима утиске о слушаном делу и особине тона,разликује одабране звукове и тонове,препозна музички почетак и крај,поштује договорена правила понашања при слушању музике	Слушање музике	Звук и тон,звуци природе,уметничка и народна музика,музичка прича,музика и здравље,музички бонтон
Изговара у ритму уз покрет бројалице,пева по слуху песме различитог садржаја и расположења,пева по слуху народне песме,музичке игре	Извођење музике	Држање тела и дисање,певање песама по слуху,изговор бројалице,дечији ритмички инструменти
Направи дечије ритмичке инструменте,ствара звучне ефекте,покрете уз музику,ритмичку пратњу уз бројалице,једноставну мелодију на задати текст	Музичко стваралаштво	Израда дечијих ритмичких инструмената,креирање покрета уз музику,бирање инструмената на основу

		звука и стварање једноставне музичке пратње

ПРЕДМЕТ:ДИГИТАЛНИ СВЕТ

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

1.	Дигитално друштво	**4**	**4**	**5**	**3**	**2**						**11**	**7**		**18**
2.	Безбедно коришћење дигиталних уређаја						**4**	**4**				**7**	**1**		**8**
3.	Алгоритамски начин размишљања							**1**	**3**	**4**	**2**	**6**	**4**		**10**
УКУПНО		**4**	**4**	**5**	**3**	**2**	**4**	**5**	**3**	**4**	**2**	**24**	**12**		**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : је развијање дигиталне компетенцијеученика радињиховог оспособљавањаза безбедну и правилну употребу дигиталних уређаја за учење ,комуникацију,сарадњу и развојалгоритамског начина размишљања
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:илустративно демонстративна,дијалошка,едукативна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Радни уџбеник,рачунар,мултимедијални садржаји
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивидуални

КОРЕЛАЦИЈА:Српски језик,музичка култура,ликовна култура,физичко васпитање,свет око нас,математика

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
препозна дигиталне уређаје из окружења и именује неке од њих,наведе неке од животних ситуација у којима дигитални уређаји олакшавају обављање послова,упореди начине рада и живота људи пре и после појаве дигиталних уређаја,користи дигиталне уређаје	Дигитално друштво	Различит изглед дигиталних уређаја,дигитални уређаји у различитим занимањима,учење уз помоћ дигиталних уџбеника,комуникација помоћу дигиталних уређаја
наведе основна правила за коришћење дигиталних уређаја како не би угрозио здрављедоведе у везу начин одлагања електронског отпада са загађењем животне средине	Безбедно коришћење дигиталних уређаја	Дигитални уређај и ваше здравље,подаци о личности и њихова заштитапри комуникацији помоћу дигиталних уређаја,одговорно руковање дигиталним уређајем
анализира једноставан познати поступак/активност и предлаже	Алгоритамски начин	Разлагање проблема на мање

кораке за његово спровођење,уочи и исправи грешку у симболима израженом у упутству(алгоритму),провери ваљаност свог решења и по потреби га поправи,доведе у везу алгоритам и понашање дигиталног уређаја	размишљања	целине,осмишљавање корака који воде до решења једноставног проблема,уочавање и исправљање грешака у алгоритму

ПРЕДМЕТ:Енглески језик-разредна настава

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
I	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

1.	**HELLO**	**2**	**5**									**3**	**2**	**2**	**7**
2.	**MY BODY**	**6**	**2**									**4**	**2**	**2**	**8**
3.	**MY FAMILY**			**6**	**1**							**3**	**2**	**2**	**7**
4.	**MY CLASSROOM**			**2**	**6**							**4**	**2**	**2**	**8**
5.	**HAPPY CHRISTMAS**				**1**							**1**		**1**	**2**
6.	**ANIMALS**					**2**	**6**					**4**	**2**	**2**	**8**
7.	**THE SEA**					**3**	**2**	**3**				**4**	**2**	**2**	**8**
8.	**TOYS**							**6**	**2**			**4**	**2**	**2**	**8**
9.	**HAPPY EASTER**								**2**			**1**		**1**	**2**
10	**FOOD**								**2**	**5**		**3**	**2**	**2**	**7**
11	**MY HOLIDAY**									**3**	**4**	**3**	**2**	**2**	**7**
УКУПНО		**9**	**8**	**8**	**7**	**5**	**8**	**9**	**6**	**8**	**4**	**36**	**24**	**12**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Основни циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: аудитивна, илустративна, демонстративна, вербална, еклектичка
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: уџбеник, радна свеска, аудио материјал, постери, флеш картице, пројектор
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: индивидуални, рад у пару, групни рад, фронтални

КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
- поздраве и отпоздраве примењујући најједноставнија језичка средства; - представе себе, - разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих	**HELLO**	*Hello! Goodbye! Yes. No.* *I'm (Ana). And you?*, Основне боје: *blue, green, red, yellow, pink*, Рецептивно: основни налози за рад у разреду *(Stand up. Come here. Listen. Look. Quiet, please. Sit down. What's this) Duck. What colour is it?)*
- поздраве и отпоздраве примењујући најједноставнија језичка средства; - искажу бројеве од 1 до 5 - разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих - дају кратка и једноставна упутства и налоге	**MY BODY**	Делови тела: *body, feet, hands, head*, Фразе: *My (body/feet)*, Императив: *clap your hands, move your body, touch your head, stamp your feet, right, left*, Бројеви: 1-5, Рецептивно: *How many (monsters)? What colour is it? What number is missing? Who am I? Cut out. Today, it's story time! Girl. Boy. Go. Stop.*
- представе себе и чланове породице - разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих - разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговоре на њих - дају једноставне налоге - искажу извињење на једноставан начин	**MY FAMILY**	Family: mum, dad, brother, sister, grandma, grandpa, friend, Активности: jump, run, turn, Придеви: big, small, Фразе: Oh, no! Sorry. This is my family., Рецептивно: How many (brothers)? Who's this? Is he your brother? Who's missing? This is my (mum)., Happy, sad, baby, He's, she's

- упуте кратке и једноставне молбе - препознају и именују предмете из непосредног окружења - опишу предмете користећи једноставна језичка средства - разумеју кратке и једноставне молбе и реагују на њих	**MY CLASSROOM**	Предмети у учионици: *Classroom, chair, pen, pencil, table, bag, book, crayon, rubber, board, carpet, desk* Фразе: *Pick up a (pen)! Point to a (chair)! What's in your bag? Your bag, please. A (red) (crayon) please. Here you are. Give/Show me your (book), please.Thank you. Thanks., a (green) (book), a (big) bag),* Рецептивно: налози у учионици, питања о предметима у учионици
- разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих - упуте једноставне честитке	**HAPPY CHRISTMAS**	Вокабулар и фразе везане за Божић: *bell, presents, star, stocking; Happy Christmas! Christmas card, Christmas tree, Father Christmas*
- препознају и именују жива бића - разумеју једноставне описе живих бића - опишу жива бића користећи једноставна језичка средства - искажу бројеве од 1 до 10	**ANIMALS**	Бројеви: 6-10, Животиње*: animals, , bird, cat, horse, rabbit, dog, fish, hamster, tortoise, puppies*, Боје: *black, white*, Фразе: *It's a (dog). How many? Let's go!, A (big) (dog). A (pink) (rabbit).*, Рецептивно: *These are dogs. How many (dogs)?*
- опишу жива бића користећи једноставна језичка средства - разумеју и искажу основна осећања кратким и једноставним језичким средствима	**THE SEA**	*Sea animals: fish, crab, octopus, seahorse, starfish, shell, turtle, brown, grey, orange, purple, happy, sad, beach, clean, dirty, I'm (happy). We are happy in the sea. It's (purple). It's (clean).* Рецептивно: питања о живим бићима
- разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање и реагују на њих - траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/непоседовање - разумеју позив и реагују на њега - упуте позив на заједничку активност	**TOYS**	*Toys: ball, boat, doll, teddy bear, car, kite, train, yo-yo., old, new, It's a (doll). I've got a (car). I've got a (red) (car). Let's fly! Let's play! Let's sing! Cool! Super! Great! Ok. Sorry, I can't. Happy Birthday! It's new. It's old.*, Рецептивно: питања у вези с предметима, играчке. Налози за рад на часу.

разумеју једноставно исказане честитке и одговоре на њих - упуте једноставне честитке	**HAPPY EASTER**	*Easter, basket, chic, egg, rabbit*
разуме једноставне исказе за изражавање допадања и недопадања и реагује на њих - тражи мишљење и изражава допадање и недопадање једноставним језичким средствима	**FOOD**	*Food: cakes, cheese, chicken, milk, apples, bananas, oranges, pears, bread, eggs, juice, carrots, tomatoes, yum, yuck,* Фразе: *I don't like (eggs). I like (milk); good for me*
- разумеју једноставне описе живих бића, предмета и места - описују жива бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства - дају једноставне исказе о поседовању /непоседовању - разумеју једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих - траже и пружају кратка и једноставна обавештења о положају у простору	**MY HOLIDAY**	*Holidays: beach, sandcastle, sea, lake, mountains, Delicious, picnic* *How many (starfish)? What is it? What colour is it? Does (Mickey) like the beach?* *I've got a (big ball). We've got (oranges).* *Where's the (blue boat)? It's on the shelf (between ... and ... / near ... / under ... / in ...)* *Where's (my dad)? He's by the sea (in the mountains, by the lake, on the beach)*

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
1.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**ЗАЈЕДНИЦА КАО ОСНОВ ЖИВОТА**		**4**									**2**	**2**		**4**
3.	**ЗАЈЕДНИЦА ЉУБАВИ БОГА, ЧОВЕКА И ПРИРОДЕ**			**5**								**3**	**1**	**1**	**5**
4.	**НЕИЗМЕРНА ЉУБАВ БОЖЈА – ХРИСТОС СЕ РОДИ!**			**3**	**3**							**4**	**2**		**6**
5.	**ЦРКВА ЗАЈЕДНИЦА СА БОГОМ**					**3**	**2**	**2**				**7**	**1**		**8**
6.	**ХРИСТОВА ЉУБАВ ПРЕМА ЧОВЕКУ И СВЕТУ**						**3**	**1**				**3**	**1**		**4**
7.	**НАША БИГА О СВЕТУ**								**5**	**1**		**5**	**1**		**6**
8.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**2**		**1**	**1**	**2**
УКУПНО		**1**	**4**	**8**	**3**	**3**	**5**	**3**	**5**	**1**	**2**	**24**	**10**	**2**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика и вероучитеља; Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Да разуме основна сазнања о темама које ће се обрађивати на настави Православног катихизиса**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**
***Моћи да опише и објасни значење појма заједнице као и његов однос према њему блиским особама (породици)**	**Заједница као основ живота**	**Приче и слике које приказују породицу**
***Знати да заједница са Богом почива на слободи**	**Заједница љубави Бога, човека и природе**	**Приче које говоре о томе да када некога волимо, онда га и слушамо**
***Моћи да препозна основне догађаје библијске приповести о Христовом рођењу**	**Неизмерна љубав Божја-Христос се**	**Новозаветно сведочанство о Христовом рођењу (препричано и прилагођено)**

	роди!	
***Моћи да опише појединости библијске повести о стварању света**	**Црква – заједница са Богом**	**Библијско казивање о стварању света**
***Упознати Христово учење као „учење“ о љубави и праштању (на примерима из јеванђелских прича)**	**Христова љубав према човеку и свету**	**Јеванђелска прича Милостиви Самарјанин**
***Моћи да преприча одабране приче које говоре о Христовој љубави према свету и човеку**	**Наша брига о свету**	**Разне приче које говоре о служењу човека човеку**

ПРЕДМЕТ:СРПСКИ ЈЕЗИК

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

	КЊИЖЕВНОСТ	**7**	**10**	**6**	**10**	**5**	**12**	**9**	**5**	**8**	**4**	**38**	**35**	**3**	**76**
	ЈЕЗИК граматика,правопис и ортоепија	**5**	**8**	**8**	**3**	**1**	**1**	**2**	**1**	**10**	**5**	**21**	**21**	**2**	**44**
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	**9**	**5**	**6**	**3**	**6**	**6**	**11**	**9**	**2**	**3**	**28**	**30**	**2**	**60**
УКУПНО		**21**	**23**	**20**	**16**	**12**	**19**	**22**	**15**	**20**	**12**	**87**	**86**	**7**	**180**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења Српског језика јесте да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писаног изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета; да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијање интелектуалности.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:Дијалошка, рад на тексту,говорна вежба, писмена вежба, вербално-текстуална, илустративно-демонстративна, драматизација

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Читанка , Граматика , Радна свеска уз Читанку, Абецедар уџбеник за учење латинице,Дигитални уџбеници,одабране илустрације и текстови, свеске

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи, тимски рад
КОРЕЛАЦИЈА:Свет око нас, математика, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет, грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– чита са разумевањем различите текстове; – опише свој доживљај прочитаних књижевних дела; – изнесе своје мишљење о тексту; – разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине; – уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа и рима); – разуме пренесено значење пословице и басне и њихову поучност;	**Књижевност**	Школаска лектира Поезија ,проза, драмски текстови, популарни информативни текстови Домаћа лектира Књижевни појмови

– разуме идеје књижевног дела; – уочи основне одлике народне бајке; – разликује народну од ауторске бајке; – представи главне особине јунака; – уочи основне одлике народне епске песме.		
– разликује врсте (и подврсте) речи у типичним случајевима; – одреди основне граматичке категорије именица, придева и глагола; – примењује основна правописна правила;	**Језик** **Граматика,правопис и ортоепија**	Граматика Правопис и ортоепија
– разликује опис од приповедања у књижевном делу; – покаже примере дијалога у песми, причи и драмском тексту; – уочи хумор у књижевном делу; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитује песму и чита прозни текст; – изводи драмске текстове; – јасно и разговетно изговори обавештајну, упитну и заповедну реченицу, поштујући одговарајућу интонацију и логички акценат, паузе, брзину и темпо; – споји више реченица у краћу и дужу целину; – препричава, прича и описује и на сажет и на опширан начин; – извештава о догађајима водећи рачуна о прецизности, тачности, објективности и сажетости;	**Језичка култура**	Латиница-друго писмо (штампана и писана слова) Правописне вежбе Језичке вежбе Лексичко-семантичке вежбе Сценско приказивање драмског текста

ПРЕДМЕТ: МАТЕМАТИКА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	5	180

	МЕСЕЦ		УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	ОБРАДА			СВЕГА
1.	**БРОЈЕВИ**	**17**	**13**	**20**	**10**	**8**	**14**	**14**	**17**	**20**	**12**	55	77	13	145
2.	**ГЕОМЕТРИЈА**	**4**		**2**	**9**			**7**				8	12	2	22
3.	**МЕРЕЊЕ И МЕРЕ**		**8**		**1**						**4**	5	7	1	13
УКУПНО		**21**	**21**	**22**	**20**	**8**	**14**	**21**	**17**	**20**	**16**	**68**	**96**	**16**	**180**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима,знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: дијалошка,вербално-текстуална, илустративно-демонстративна, писмена вежба
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник , дигитални уџбеници,радна свеска,наставни листићи, рачунаљка, лењир,свеска,апоени новца, табеле,геометријске фигуре,...
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални,индивидуални, групни, рад у пару, тимски рад
КОРЕЛАЦИЈА:српски језик,свет око нас, ликовна култура, музичка култура, физичко и здравствено васпитање,грађанско васпитање,

дигитални свет

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-одреди десетице најближе датом броју - сабира и одузима бројеве у оквиру прве стотине са преласком -користи појмове чинилац,производ, дељеник, делилац, количник и садржалац - примени замену места и здруживање сабирака ради лакшег рачунања - усмено множи и дели у оквиру прве стотине - израчунава вредност бројевног израза са две операције поштујући редослед рачунских операција -реши текстуални задатак постављањем израза са највише две	**БРОЈЕВИ**	Операције**:** сабирање,одузимање (са преласком),множење и дељење (таблично) Веза сабирања и одузимања Замена места и здруживање сабирака Римске цифре: I, V, X, L, C Редослед рачунских операција Нула и јединица као чиниоци; нула као дељеник Замена места и здруживање чинилаца Множење и дељење збира и разлике Веза множења и дељења Једначине са једном операцијом (сабирање

рачунске операције и провери тачност речења - одреди непознат број у једначини са једном аритметичком операцијом -одреди делове дате величине - чита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама - изрази одређену суму новца преко различитих апоена - решава једначине са непознатим сабирком, умањеником или умањиоцем - чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм) - примењује научено у текстуалним задацима - уочава везу између множења и дељења - приказује мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом		или одузимање или множење или дељење) Бројевни изрази Формирање израза на основу реалистичних ситуација Разломци облика $\frac{1}{n}$, $1 \leq n \leq 10$, Визуелно и симболичко представљање
- мери дужину дужи и изражава је мерним бројем и јединицом мере - чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм) -разликује дуж, полуправу и праву - одређује дужину изломљене линије (графички и рачунски) -одреди обим геометријске фигуре - нацрта правоугаоник, квадрат и троугао на квадратној и тачкастој мрежи - уочи подударне фигуре на датом цртежу - уочи симетричне фигуре - допуни цртеж тако да добијена фигура буде симетрична у односу на дату праву	**ГЕОМЕТРИЈА**	Дуж,права и полуправа. Тачка и права. Отворена и затворена изломљена линија. Графичко надовезивање дужи. Дужина изломљене линије. Обим геометријских фигура без употребе формула. Цртање правоугаоника, квадрата и троугла на квадратној мрежи, на тачкастој мрежи. Симетричне фигуре. Подударност фигура (интуитивно)

-изрази дужину у различитим јединицама за мерење дужине -измери дужину дужи и нацрта дуж дате дужине -уме да чита и запише време са часовника - користи јединице за време у једноставним ситуацијама - приказује мањи број података у таблици и стубичастим дијаграмом	**МЕРЕЊЕ И МЕРЕ**	Мерење дужине стандардним мерним јединицама (m,dm,cm) Мерење времена (дан,месец, година, час, минут).

ПРЕДМЕТ:Свет око нас

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

	НАСЕЉЕ СА ОКОЛИНОМ										**5**	**/**	**2**	**3**	**5**
1.	**Други и ја**	**8**										**5**	**2**	**1**	**8**
2.	**Култура живљења**		**9**	**8**								**13**	**3**	**1**	**17**
3.	**Човек ствара**								**2**	**6**		**5**	**3**	**/**	**8**
4.	**Кретање и оријентација у простору и времену**				**6**	**5**						**8**	**2**	**1**	**11**
5.	**Разноврсност природе**						**8**	**9**	**6**			**15**	**6**	**2**	**23**
УКУПНО		**8**	**9**	**8**	**6**	**5**	**8**	**9**	**8**	**6**	**5**	**46**	**18**	**8**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења Света око нас јесте упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Дијалошка, рад на тексту,говорна вежба, писмена вежба, вербално-текстуална, илустративно-демонстративна, драматизација
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник , Радна свеска уз уџбеник, Дигитални уџбеници,одабране илустрације и текстови, свеске
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи, тимски рад.
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет, грађанско

васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-идентификује групе људи којима припада и своју улогу у њима; -оствари права и изврши обавезе у односу на правила понашања у групама којима припада; -се понаша тако да уважава различитости других људи; -прихвати последице када прекрши правила понашања групе; -сарађује са другима у групи на заједничким активностима; -разликује потребе од жеља на једноставним примерима из сопственог живота;	**1. Други и ја**	Групе људиі: родбина, (ван) школска заједница, становници насеља. Права и обавезе чланова група. Однос потреба и жеља. Правила понашања појединца и група. породични, школски и празници насеља.
-препозна грб, заставу и химну Републике Србије и примерено	**2. Култура живљења**	Симболи Републике Србије: грб, застава и

се понаша према симболима; -уме да одреди тип насеља и објасни у чему се огледа њихова повезаност; -зна своја права, обавезе и правила пристојног понашања у насељу; -повеже личну хигијену, боравак у природи, физичку активност и разноврсну исхрану са очувањем здравља; -одржава личну хигијену – руку, зуба и чулних органа; -примени правила културног и безбедног понашања у саобраћају и превозним средствима у насељу са околином; -безбедно поступа пре и током временских непогода; -повезује резултат рада са уложеним трудом; сарађује са другима на заједничким активностима;		химна. Типови насеља: село, град. Здрав начин живота: хигијена тела, разноврсна исхрана, број оброка, боравак у природи и і физичка активност. Врсте саобраћаја (копнени, водени и ваздушни и одговарајућа превозна средства). Бетбедно понашање у саобраћају у насељу (кретање улицом и путем без тротоара, прелажење улице и пута без пешачког прелаза. Правила понашања у превозним средствима (аутомобил и јавни превоз). Временске непогоде (олуја, град, мећава)и безбедно понашање у затвореном и на отвореном простору.
-уме да одреди својства материјала истезањем, савијањем и сабијањем; -одабере материјале који својим својствима највише одговарају употреби предмета; -зна где се који отпад одлаже; -зна да правилним одлагањем отпада позитивно утиче на очување здраве животне средине; -именује занимања људи у свом насељу и околини; -повезује резултат рада са уложеним трудом;	**3. Човек ствара**	Материјали(дрво, камен, метал, стакло, гума, пластика, папир, тканина, глина/пластелин) и производи људског рада. Еластичност материјала. Својства материјала одређују њихову употребу. Нова намена предмета направљених од различитих материјала. Занимања људи у граду и селу.
-одреди време помоћу часовника и календара користећи временске одреднице: сат, дан, седмицу, месец, годину; -забележи и прочита податке из личног живота помоћу ленте времена; --наводи различите облике кретања у окружењу; -својим речима објасни како облик тела, подлога и средина утичу на кретање; -измери растојање које тело пређе током свог кретања;	**4. Кретање и оријентација у простору и времену**	Различити облици кретања тела (хода,скаче, трчи, пада, лети, плива, котрља се, клизи). Утицај облика тела, подлоге и средине на кретање по равној подлози и пређено растојање тела. Сналажење у насељу помоћу адресе (улица, кућни број) и карактеристичних објеката.

-изведе једноставне огледе пратећи упутства; -пронађе тражени објекат у насељу помоћу адресе/карактеристичних објеката; -повезује резултат рада са уложеним трудом;		Сналажење у времену у односу на временске одреднице : минут, сат, дан, седмица, месец, година, датум, годишња доба . Средства за мерење времена: часовник, календар, лента времена.
-разликује облике рељефа и површинских вода у свом насељу и околини; -именује заједничке особине живих бића на примерима из окружења; -повеже делове тела живих бића са њиховим улогама; -разврста биљке на основу изгледа листа и стабла; -разврста животиње на основу начина живота и начина исхране; -наведе примере који показују значај биљака и животиња за човека; -препозна примере повезаности живих бића са условима за живот; -набројi годишња доба и наведе месеце који припадају одређеном годишњем добу; -повеже промене у природи и активности људи са годишњим добима; -штедљиво троши производе које користи у свакодневним ситуацијама; -разврста отпад на предвиђена места; -повеже резултат рада са уложеним трудом.	**5. Разноврсност природе**	Рељеф и облици рељефа: узвишења, (брдо, планина) удубљења (долине, котлине) и равнице. Рељеф у насељу и околини. Облици појављивања воде: површинске воде (текуће, стајаће) и њихови делови (извор, ток, корито, обала). Површинске воде у насељу и околини. Заједничке особине живих бића (дисање, исхрана, раст, остављање потомства). Функције (улога) делова тела живих бића. Разноврсност биљака у окружењу (зељасте и дрвенасте; лишћарске и четинарске). Разноврсност животиња у околини(домаће и дивље; биљоједи, месоједи, сваштоједи). Значај биљака и животиња за човека. Улога човека у очувању природе (штедња производа који се користе у свакодневном животу, разврставање отпада на предвиђена места, брига о биљкама и животињама). Сунчева светлост и топлота,

ПРЕДМЕТ:Дигитални свет

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

1.	**ДИГИТАЛНО ДРУШТВО**	**4**	**4**	**5**	**3**	**2**	**1**					**13**		**6**	**19**
2.	**БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА**						**2**	**5**				**3**		**4**	**7**
3.	**АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА**								**3**	**4**	**3**	**5**		**5**	**10**
УКУПНО		**4**	**4**	**5**	**3**	**2**	**3**	**5**	**3**	**4**	**3**	**21**		**15**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења предмета Дигитални свет јесте развијање дигиталние компетенције ученика неопходне за безбедну и правилну употребу дигиталних урежаја за учење, комуникацију, сарадњу и развијање основа алгоритамског начина размишљања.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Дијалошка, рад на тексту,говорна вежба, писмена вежба, вербално-текстуална, илустративно-демонстративна,
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник, дигитални уџбеник, рачунари и,нтернет и сва додатна опрема уз рачунаре по потреби
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални, индивидуални, рад у пару, рад у групи, тимски рад.
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, музичка култура, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, грађанско васпитање.

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-упореди начин на који учи у школи са онлајн учењем путем школске платформе; -користи школску платформу за онлајн учење (уз помоћ наставника и/или родитеља/законског заступника); -самостално користи дигиталне уџбенике за учење; -креира, чува и поново уређује дигиталну слику (самостално и/или уз помоћ наставника) користећи одговарајућу апликацију; -својим речима објасни појам покретне слике; -креира елементе покретне слике; -креира једноставан графички дигитални материјал намењен познатој публици; -својим речима објасни због чега дигиталне уређаје повезујемо	**1. ДИГИТАЛНО ДРУШТВО**	Учење путем школске платформе за онлајн учење. Учење уз помоћ дигиталних уџбеника. Креативно графичко изражавање коришћењем дигиталног уређаја. Умрежавање дигиталних уређаја и прилике за размену материјала, комуникацију и заједнички рад који из умрежавања произилазе.

на мреже, укључујући интернет; наведе могућности за размену материјала, комуникацију и заједнички рад (учење) које су настале захваљујући умрежавању дигиталних уређаја.		
-објасни добитке и ризике који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја; -разликује неприхватљиво од прихватљивог понашања при комуникацији на интернету; -реагује на одговарајући начин ако дође у додир са непримереним дигиталним садржајем, непознатим, злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин; -наведе неке од начина на које корисници дигиталних уређаја остављају личне податке у дигиталном окружењу; -организује сопствено учење у онлајн окружењу на начин који не угрожава здравље и личну безбедност, као и сигурност дигиталног уређаја; предложи начине одлагања електронског отпада који не угрожавају животну средину.	**2. БЕЗБЕДНО КОРИШЋЕЊЕ ДИГИТАЛНИХ УРЕЂАЈА4**	Добици и ризици који произилазе из комуникације путем дигиталних уређаја. Понашање на интернету – интернет бонтон. Остављање личних података при коришћењу дигиталних уређаја. Примерена реакција у случају контакта са непримереним дигиталним садржајем**,** непознатим злонамерним особама или особама које комуницирају на неприхватљив начин. Организација времена и услова за рад при онлајн учењу. Коришћење дигиталних уређаја и заштита животне средине.
-својим речима објасни појам алгоритам; -анализира једноставан познати поступак који садржи понављања одређених радњи и представи га алгоритамски; -креира одговарајући рачунарски програм у визуелном програмском језику; -анализира једноставан програм креиран у визуелном програмском језику и објасни шта и на који начин тај програм ради; -уочи и исправи грешку у једноставном програму, провери ваљаност новог решења и по потреби га додатно поправи (самостално или сараднички); - креира програм у визуелном програмском језику којим управља понашањем расположивог физичког дигиталног уређаја.	**3. АЛГОРИТАМСКИ НАЧИН РАЗМИШЉАЊА**	Разлагање проблема на мање целине. Осмишљавање алгоритама линијске и цикличне структуре који води до решења једноставног проблема.. Креирање рачунарског програма у визуелном програмском језику. Анализа постојећег програма креираног у визуелном програмском језику и тумачење функције блокова од којих је сачињен. Управљање понашањем физичког дигиталног уређаја, креирањем програма у визуелном програмском језику. Уочавање и исправљање грешака у програму.

ПРЕДМЕТ:Ликовна култура

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**Облици**	**8**	**8**	**8**								**8**		**16**	**24**

2.	**Споразумевање**			**2**	**6**	**4**						**6**		**6**	**12**
3.	**Ликовне игре**					**2**	**8**	**8**				**4**		**14**	**18**
3.	**Простор**								**6**	**8**	**4**	**5**		**13**	**18**
УКУПНО		**8**	**8**	**10**	**6**	**6**	**8**	**8**	**6**	**8**	**48**	**23**		**49**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Дијалошка, рад на тексту, вербално-текстуална, илустративно-демонстративна ,стваралачка
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Наставно помагало (скрипта за ликовну културу) , дигитални примери са интернета , прибор за сликање и цртање , материјали за преобликовање ,лепак ,разне боје, креде , папири у боји , колаж папири, ...
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални, индивидуални,групни,рад у пару, колективни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет, грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; -изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли; -користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; -упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може да примени; **-именује** и **описује** различите облике; **-наводи примере** различитих положаја облика у простору; **-открива** и **препознаје** различите облике, **наводи примере**, **упоређује** и **анализира** значења; **-проналази** положај у ком облик изгледа необично, **упоређује** и **анализира** промену његовог значења; - **посматра**, **опажа**, **уочава**, **упоређује** и **анализира** простор и различите облике у њему;	**1. Облици**	Облици(светлост као услов за опажање облика; визуелне карактеристике природних и вештачких облика; дизајн предмета за свакодневну употребу). Супротности (обојено и безбојно, једноставно и сложено, испуњено и удубљено, ближе и даље...). Облик и целина (истакнути део целине; Везивање и спајање облика).

-именује, описује и **показује сензитивност** за светлост и сенку, за различите врсте светлосних извора и сенки; **примењује** стечена знања о светлости и сенкама у природи, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака; **-повезује** стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и **примењује** их у ликовном раду; **-развија** стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; **-комуницира** и спонтано **изражава** своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; -самостално **примењује** одабране цртачке технике, **експериментише** и **истражује** њихове изражајне могућности у сопственом раду; **-осмишљава** и **ствара** креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду.		
-користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; -користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; -користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; -тумачи једноставне визуелне информације које опажа у свакодневном животу; -изражава мимиком и/или телом различита расположења, покрете и кретања; -упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може применити; -**именује** и **описује** различите начине споразумевања – речима, сликама, покретима...; **-наводи примере** различитих начина споразумевања путем речи, слике, покрета...;	**2.Споразумевање**	Тумачење (невербално и визуелно изражавање; садржај визуелних информација). Слика и реч (редослед радње у стрипу; знаци; лепо писање; честитке).

-открива и **препознаје** различите начине споразумевања путем слике, **упоређује** и **анализира** значења; **-именује, описује** и **показује сензитивност** за различите мотиве у уметности – портрет, пејзаж, мртва природа, сцене из свакодневног живота, сцене из маште...; **-повезује** стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и **примењује** их у свом литерарном раду; **-комуницира, дискутује, поставља питања** и спонтано **изражава** своје ставове, мисли и осећања; самостално или уз подршку учитеља **проналази** и **систематизује** информације из различитих извора. -самостално **примењује** одабране цртачке технике, **експериментише** и **истражује** њихове изражајне могућности у сопственом раду; **-осмишљава** и **ствара** креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду.		
-користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; -изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли; -користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; -упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; -изражава, светлим или тамним бојама, свој доживљај уметничког дела; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може применити; **-именује, описује и показује сензитивност** за основне и изведене боје; **-наводи примере** основних и изведених боја у природи, окружењу и уметности; **-открива** и **препознаје** различите боје, **упоређује** и **анализира** њихова значења; **-примењује** стечена знања о основним и изведеним бојама у природи, окружењу и уметности приликом решавања проблемских задатака;	**3.Ликовне игре**	Боја (светле и тамне боје; боја и облик; боја и звук). Замишљања (стварност и машта).

-повезује стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и **примењује** их у ликовном раду; **-развија** стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; **-комуницира** и спонтано **изражава** своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; -самостално **примењује** темперу као сликарску технику, **експериментише** и **истражује** њене изражајне могућности у сопственом раду; **осмишљава** и **ствара** креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду. -показује **инвентивност** и **тежи променама** одступајући од „реалних“ боја облика и трансформишући их у складу са сопственом идејом. **осмишљава** и **ствара** креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду;		
-користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин; -изрази, одабраним материјалом и техникама, своје емоције, машту, сећања и замисли; -користи једноставне информације и одабрана ликовна дела као подстицај за стваралачки рад; -идентификује истакнути део целине и визуелне супротности у свом окружењу; -упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; -повезује уметничко занимање и одговарајуће продукте; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може применити; -упоређује свој и туђ естетски доживљај простора, дизајна и уметничких дела; -пружи основне информације о одабраном музеју; -разматра, у групи, шта и како је учио и где та знања може применити; **-именује, описује и показује сензитивност** за различите положаје облика у простору: испред–иза, изнад–испод, близу–далеко, лево– есно; **-препознаје** и **наводи примере** различитих простора:	**4.Простор**	Простор (обликовање простора - школа, учионица, соба; музеј). Кретање (кретање једног облика у простору; кретање више облика у простору). Сцена (маске, костими, реквизити).

природни простор, животни, радни простор...; -**посматра**, **опажа**, **уочава**, **упоређује** и **анализира** просторе и амбијенте, као и утиске који они остављају; -**опажа** и **анализира** начине на које човек обликује различите просторе; -**примењује** стечена знања о положају облика, простору и обликовању простора приликом решавања проблемских задатака; -**повезује** стечена знања и вештине са осталим наставним садржајима и **примењује** их у ликовном раду; -**развија** стратегије проналажења разних решења у сопственом раду; -**комуницира** и спонтано **изражава** своје ставове, мисли и осећања, вербално и путем ликовних медија; самостално **примењује** одабране цртачке и сликарске технике, -**експериментише** и **истражује** њихове изражајне могућности у сопственом раду; **осмишљава** и **ствара** креативна решења и оригиналне идеје у ликовном раду.		

ПРЕДМЕТ:Музичка култура

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Извођење музике	1					1					2			2
2.	Извођење музике; Слушање музике	1	1	1								3			3
3.	Извођење музике; Стваралаштво	1	2	1	1			1				5		1	6
4.	Извођење музике; Слушање музике;		1							2	2	1	2	2	5

	Стваралаштво														
5.	Слушање музике; Извођење музике; Стваралаштво	**1**			**2**	**2**		**2**	**2**	**1**		**4**	**2**	**4**	**10**
6.	Слушање музике; Извођење музике		**1**	**2**		**1**	**2**			**1**		**5**		**1**	**6**
7.	Извођење музике; Стваралаштво; Слушање музике.						**1**	**1**	**1**			**3**		**1**	**4**
УКУПНО		**4**	**5**	**4**	**3**	**3**	**4**	**4**	**3**	**4**	**2**	**23**		**9**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења Музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва,као и одговорног односа према очувању наслеђа и културе свога и других народа.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Дијалошка, рад на тексту, вербално-текстуална, илустративно-демонстративна, музичка игра; извођење музике – певање и свирање и заједничко музицирање

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник, дигитални уџбеник, свеска, одабране илустрације, штапићи, инпровизовани бубњеви,звечке,удараљке, Орфови инструменти, реквизити и костими за извођење музичких игри

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални, индивидуални,групни,рад у пару, колективни

КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, свет око нас, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, дигитални свет, грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– објасни својим речима утиске о слушаном делу, особине тона, доживљај прегласне музике и њеног утицаја на тело; – разликује различите инструменте по боји звука и изражајним могућностима; – издвоји основне музичке изражајне елементе; – препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; – повезује карактер дела са изражајним музичким елементима и инструментима.	**1. Слушање музике**	Уметничка музика у цртаним и анимираним филмовима. Однос звук-лик, музика-радња. Композиције које илуструју различита осећања. Звук и тон (извори) – звуци из природе и окружења. Тон: боја (различити гласови и инструменти), трајање (кратак-дуг), јачина (гласан-тих), висина (висок-дубок). Композиције које илуструју различите боје људског гласа и инструмената. Музички дијалог (хор, глас и хор, глас и инструмент, два гласа, два инструмента, један свирач, група свирача, оркестар). Различити жанрови везани за ситуације

		значајне у животу ученика. Музичка прича.Композиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Музички бонтон. Музика и здравље. Носиоци звука(ЦД плејер, рачунар...).
– изговара бројалице у ритму, уз покрет; – пева по слуху песме различитог садржаја и расположења; – изводи уз покрет музичке и традиционалне игре; – примењује правилан начин певања и договорена правила понашања у групном певању и свирању; – свира по слуху ритмичку пратњу уз бројалице и песме, једноставне аранжмане, свирачке деонице у музичким играма; – повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са бојама; – повезује ритам са графичким приказом; – објашњава својим речима доживљај свог и туђег извођења.	**2. Извођење музике**	Изговор бројалице у ритму уз покрет. Звучне ономатопеје и илустрације. Правилан начин певања – држање тела и дисање. Правилна дикција – изговарање брзалица и бројалица. Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера. Певање песама уз покрет – песме уз игру и народне песме. Певање модела и наменских песама и повезивање њихових почетних тонова уз боју (a^1 бела, ha^1 љубичаста боја). Дечји алтернативни инструменти и начини свирања на њима. Инструментална пратња по слуху уз бројалице и песме - пулс, ритам, груписање удара. Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима – песме уз игру, дидактичке игре, музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим ритмичким инструментима и на алтернативним изворима звука . Музички бонтон.
– учествује у школским приредбама и манифестацијама; – направи дечје ритмичке инструменте;	**3. Стваралаштво**	Израда дечијих ритмичких инструмената од различитих материјала.

– осмисли покрете уз музику; – осмисли ритмичку пратњу за бројалице, песме и музичке игре помоћу различитих извора звука; – осмисли одговор на музичко питање; – осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; – према литерарном садржају изабере од понуђених, одговарајући музички садржај; – поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; – користи самостално или уз помоћ одраслих, доступне носиоце звука.		Креирање сопствених покрета уз музику. Стварање једноставне ритмичке пратње Коришћењем различитих извора звука. Музичка питања и одговори и музичка допуњалка. Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст.

ПРЕДМЕТ:Физичко и здравствено васпитање

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	3	108

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ (Ходање и трчање, Скакање и прескакање, Пузање, вишење, упори и пењања, Вежбе на тлу, Вежбе равнотеже, Вежбе са реквизитима, Плес и ритмика, Полигони)	**9**	**8**	**8**	**5**	**6**	**6**	**8**	**10**	**8**	**4**	**43**	**0**	**28**	**72**

2.	ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ	**3**	**4**	**4**	**2**	**1**	**3**	**5**	**1**	**2**	**1**	**4**	**0**	**19**	**25**
3.	ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА	**1**	**2**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**	**0**	**1**	**1**	**4**	**0**	**7**	**11**
УКУПНО		**13**	**14**	**13**	**9**	**8**	**10**	**14**	**11**	**11**	**6**	**51**	**0**	**54**	**108**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе и учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторишке вештине и знања из области физичке и здравствене културе , ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Лопте , ластиш, креда, струњаче, потребни реквизити
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Демонстративна, вербална, практичних радова
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални, индивидуални, групни рад , рад у пару, колективни, тимски рад
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик , математика, свет око нас, ликовна култура, музичка култура, грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно од неправилног држања тела; – успостави правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – поштује правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења;	**1. МОТОРИЧКЕ ВЕШТИНЕ**	Ходање и трчање Скакања и прескакања Бацања и хватања Апузања , вишења**,** упори и пењања Вежбе на тлу Вежбе равнотеже Вежбе са реквизитима Плес и ритмика Полигони
– примени једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и	**2. ФИЗИЧКЕ СПОСОБНОСТИ**	Вежбе за развој снаге. Вежбе за тазвој покретљивости. Вежбе за развој издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације.

реквизитима у просторима за вежбање;		
– уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – уочава улогу делова тела у вежбању; – уочи промене у расту код себе и других; – препозна сопствено болесно стање и не вежба када је болестан; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – одржава личну хигијену; – учествује у одржавању простора у коме живи и борави; – наведе врсте намирница у исхрани; – препознаје везу вежбања и уноса воде.	**3. ФИЗИЧКА И ЗДРАВСТВЕНА КУЛТУРА**	Култура вежбања и играња Здравствено васпитање

ПРЕДМЕТ:Енглески језик-разредна настава

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
II	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	HELLO	2	5									3	2	2	7
2.	MY FACE	6	2									4	2	2	8
3.	ANIMALS			6	1							3	2	2	7

4.	**MY TOYS**			**2**	**6**							**4**	**2**	**2**	**8**
5.	**HAPPY CHRISTMAS**				**1**							**1**		**1**	**2**
6.	**FOOD**					**2**	**6**					**4**	**2**	**2**	**8**
7.	**MY BODY**					**3**	**2**	**3**				**4**	**2**	**2**	**8**
8.	**MY HOUSE**							**6**	**2**			**4**	**2**	**2**	**8**
9.	**HAPPY EASTER**								**2**			**1**		**1**	**2**
10	**MY CLOTHES**								**2**	**5**		**3**	**2**	**2**	**7**
11	**MY PARTY**									**3**	**4**	**3**	**2**	**2**	**7**
УКУПНО		**9**	**8**	**8**	**7**	**5**	**8**	**9**	**6**	**8**	**4**	**36**	**24**	**12**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Основни циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: аудитивна, илустративна, демонстративна, вербална, еклектичка
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: уџбеник, радна свеска, аудио материјал, постери, флеш картице, пројектор
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: индивидуални, рад у пару, групни рад, фронтални
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представљање себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме краткаи једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;	**HELLO**	Понављање градива пређеног у првом разреду. Разговор који мотивише ученике да уче енглески (ТВ, филмови, игрице на енглеском, путовања). *Yes, no; I am... teacher; classroom objects: crayon, pencil, rubber; colours: blue, green, red, yellow* Рецептивно: *Stand up. Sit down. Look.. Listen. Quiet, please. Try again! Pick up a pencil. What's this? What colour is it? Point to a yellow crayon. Colours. Classroom objects: bag, book , pen, pencil, rubber, crayon, pencil case, ruler.* Рецептивно: *Say hello. Hello everyone. Too. What colour is it? It's red. What is it? Open your books. Look! This is… Listen. Point to a pencil. This is my teacher.*
- поздрави и отпоздрави, примењујући најједноставнија језичка средства; - представљање себе и другог; - разуме јасно постављена једноставна питања личне природе и одговара на њих; - разуме свакодневне исказе у вези са непосредним потребама, осетима и осећањима и реагује на њих; - изрази основне потребе, осете и осећања кратким и једноставним језичким средствима;	**MY FACE**	Лице: *Face, hair, ears, eyes, mouth, nose. Colours: brown, orange, pink, purple; happy, sad, big, small, flower. This is my face. My blue eyes. I'm happy. Pink flowers. Are you sad? Thank you! Oh, my nose! It's big. A big book. Yes! No!* Рецептивно: *What colour is it? What colour is the hair? What colour are the eyes? What's missing? Happy or sad? We're happy sad. Everything's great bad. Boo-hoo! Hooray! Is he happy? He's happy. What colour is it? Is Minnie sad? What is it? Is it big? Look at dad mum. Who is it? Today, it*

		is story time. Try again.
- препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.	**ANIMALS**	Животиње: *elephant, giraffe, hippo, lion, rhino, zebra. Colours: black, white, grey. It's a lion. Look at the animals! What's that? A bird? It's grey. Numbers 1-5. Three giraffes. Bird, baby, leopard, tiger* Рецептивно: *This is a giraffe. Listen to the animals. How many fingers? Number one. How many lions? Is it grey? Touch something black. How many grey animals? Cat, body, with*
- - разуме кратка и једноставна упутства и налоге и реагује на њих; - даје кратка и једноставна упутства и налоге; - разуме позив и реагује на њега; - упути позив на заједничку активност; - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства	**MY TOYS**	Играчке: *ball, car, cowboy, dinosaur, doll, spaceman, boat, kite, teddy bear, train, yo-yo. Is it a car? Yes, it's a car. No, it's a boat. Clap, stamp, turn around, touch the ground… Look at the kites. Go! Look out! My kite. It's the ball. It's a blue ball. Ten balls. No 6-10. Shapes: circle, rectangle, square, triangle.* Рецептивно: *Come and look at my toys. It isn't a doll. It isn't blue. Listen to the song. What colour is the number six? Close your eyes. How many dolls? Look at the numbers. Is the boy happy? What toys are in the story? What's your toy? It isn't a train. Jump six times. How many circles? Is it big. Point to a doll. Colour the cowboys. Dance.*
- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих;	**HAPPY CHRISTMAS**	Вокабулар и фразе везане за Божић: *Christmas, cracker, present, stocking, pudding, turkey. Santa,*

- упути једноставне честитке;		*tree. I like presents. Happy Christmas. Receptive: Look! Hooray! Is it a cracker? It's big and green. Look at my present!*
- *разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;* - тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима;	**FOOD**	Храна: *Bread, cheese, chicken, pizza, spaghetti, water, apples, bananas, milk, pears, cake, eggs, meat, sandwiches, I like cheese. Yummy. I don't like milk. Do you like eggs? Delicious. Oh no! Stop! Sorry! Milkshake, seed, tree.* Рецептивно: *Oh, yum. Food. Do you like pizza? What are they? What colour are they? Is it water? Does Mickey like bananas? How many apples can you see? Plant the seed. Now. Is it big? Look!*
- разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање и реагује на њих; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање;	**MY BODY**	Делови тела: *arms, head, feet, hands, body, fingers, legs, tummy, toes. I've got two (arms). I've got (a red head)(five toes)* *Long, short, stretch, mirrors. Your nose! Sports: football, gymnastics, tennis.* Рецептивно: *Look at… Look, this is a robot. How many fingers? Touch your legs. What is it/are they? Is it/are thy long? Stretch your arms. How many fingers has she got? Has she got long hair? She's got a big head. Nose up/down! Come on! Who's got a big head? A circus! Who am I? Do you like tennis? What colour is it? Is it big or small? Is it big or small? Tick or cross*
- *препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења;* - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;	**MY HOUSE**	*House, bathroom, bedroom, kitchen, living room, garden. Household items: door, window, chair, table. This is my house. It's in the (kitchen). Is it in the (bedroom)?* Рецептивно: *Come and see. Where's the table? A*

- разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи кратка и једноставна обавештења о положају у простору; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине.		*pencil is in the living room. Is it big? Tell me, please. Number 1, tick or cross. Come in. What is it? What's this? He's in the kitchen. Where's the ball? What colour is it? What's your favorite room? How many doors? Make a square. Hat, monster. There is a park in my town.*
- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке; - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; разуме једноставне описе бића, предмета и места;	**HAPPY EASTER**	*Chick, Easter egg, flower, lamb, rabbit. It's a chick. Happy Easter!*
- разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; - упути кратке и једноставне молбе; - искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин; - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; - разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време	**MY CLOTHES**	Одећа: *boots, coat, dress, hat, shirt, shoes, skirt, scarf, shorts, shoes, sweater, trousers, T-shirt. Put on your boots. I am wearing a dress. I'm wearing a green sweater. I am wearing my pink dress. Do you like it? What colour is it? It's brown. Thank you. It's cold.* Рецептивно: *Look! This is Rapunzel. Clap with me. What is (he) wearing? What colour are (his trousers)? Who's got (blue shoes)? Put on your hat. Is it hot/cold?* *With me, chameleon, phew.* *What day is today? It is Monday.* *Can you help me?* *I'm sorry.*
- препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; - разуме једноставне описе бића, предмета и места; - опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства;	**MY PARTY**	*Pets: bird, cat, dog, duck, mouse, rabbit, fish, hamster, horse, tortoise, chicken, cow, pig, sheep. Party, a mouse in a boat, a mouse with kite. Look out! Stop!* Рецептивно: *Look! What's this? Is it big, small?*

- разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање и реагује на њих; - тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/ неприпадање, поседовање/ непоседовање; - разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих;		*Have you got a pet? What colour is it/are they? For me and you. And lots of fun. What number? You're number 1. Does Mickey like hamsters? Is it a kitchen? Is Minnie happy? What are these? What colour are they? What's on his head? Do you like dogs? Have you got a bird? What are you wearing? Have you got a bird? What are you wearing? How many cows can you see? How many birds? Mice, farm.* *I can sing.*

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
2.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**

2.	**МОЈЕ МЕСТО У ЦРКВИ**		**4**									**2**	**2**		**4**
3.	**ЛИТУРГИЈСКЕ СЛУЖБЕ**			**5**								**3**	**1**	**1**	**5**
4.	**ЖИВОТ У ЦРКВИ – ЛЕПОТА ПРАЗНИКА**			**3**	**3**							**4**	**2**		**6**
5.	**ТРПЕЗА ГОСПОДЊА**					**3**	**2**	**2**				**7**	**1**		**8**
6.	**СВЕТА ЛИТУРГИЈА – ПРОСЛАВА ВАСКРСЕЊА**						**3**	**1**				**3**	**1**		**4**
7.	**ИКОНА – ПРОЗОР У ВЕЧНОСТ**								**5**	**1**		**5**	**1**		**6**
8.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**2**		**1**	**1**	**2**
УКУПНО		**1**	**4**	**8**	**3**	**3**	**5**	**3**	**5**	**1**	**2**	**24**	**10**	**2**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Моћи да сагледа садржај којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 2. разреда основне школе**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**
***Знати да се Крштењем постаје члан Цркве**	**Моје место у Цркви**	**Икона Христовог Крштења**
***Препознати и именовати основне службе које постоје на Литургији**	**Литургијске службе**	**Садржаји који се односе на разне службе људи у свету**
***Уочити разлог нашег великог поштовања према Богородици**	**Живот у Цркви – лепота прзника**	**Пресвета Богородица – Ваведење и Благовести**
***Моћи да увиди и каже зашто приносимо дарове Богу**	**Трпеза Господња**	**Прича о Литургијским даровима: вину и хлебу**
***Препознати значај празновања Васкрса**	**Света Литургија – Прослава Васкрсења**	**Причешће, храна љубави –прича из књиге „Мали анђео“, Невен Витошевић**
***Знати да наброји основне делове храма**	**Икона – прозор у вечност**	**Основни делови храма**

ПРЕДМЕТ:Српски језик

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ПРОВЕРА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Књижевност											46	30	1	77
2.	Језик											21	33	8	62

3.	Језичка култура											7	34	-	41
УКУПНО												**74**	**97**	**9**	**180**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да ученици овладају основним законитостима српског књижевног језика ради правилног усменог и писменог изражавања, негујући свест о значају улоге језика у очувању националног идентитета, да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине, ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: вербално-текстуалне методе, илустративно-демонстративне

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Читанка, Граматика, Радна свеска, Наставни листићи, Дигитални уџбеник

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни-тимски рад, рад у пару

КОРЕЛАЦИЈА: природа и друштво, ликовна и музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- чита са разумевањем различите текстове - опише свој доживљај прочитаних књижевних дела - разликује књижевне врсте: лирску и епску песму, причу, басну, бајку, роман и драмски текст - одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту - именује главне и споредне ликове и разликује њихове позитивне и негативне особине - уочи основне одлике лирске песме (стих, строфа, рима) - разуме пренесено значење пословице и басне и разуме њихову поучност - уочи основне одлике народне бајке - разликује народну од ауторске бајке - уочи основне одлике народне епске песме - уочи поређење у књижевном делу - разликује опис од приповедања - чита текст поштујући интонацију реченице - изражајно рецитује песму и чита прозни текст - изводи драмске текстове	**1. Књижевност**	Школска лектира: Лирска поезија Епска поезија Проза Драмски текстови Популарни и информативни текстови Домаћа лектира
- разликује врсте речи у типичним случајевима	**2. Језик**	Граматика

- одреди основне граматичке категорије именица, глагола, придева - примењује основна правописна правила		Правопис Ортоепија
- споји више реченица у краћу и дужу целину - препричава, прича и описује на сажет и опширан начин - извештава о догађајима водећи рачуна о објективности и прецизности - попуни једноставан образац у који уноси личне податке - разликује формални од неформалног говора - учествује у разговору поштујући уобичајна правила комуникације и пажљиво слуша саговорника	**3. Језичка култура**	Говорне вежбе Писмене вежбе

ПРЕДМЕТ:Математика

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ПРОВЕРА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Бројеви до 1000											5	7	2	14
2.	Сабирање и одузимање бројева до 1000											15	12	2	29

3.	Геометрија – угао, међусобни положај две праве											6	6	1	13
4.	Множење и дељење бројева до 1000											14	11	2	27
5.	Једначине и неједначине											8	8	1	17
6.	Мерење и мере											6	8	1	15
7.	Писмене рачунске операције у хиљади											15	14	4	33
8.	Геометрија – геометријске фигуре											9	10	2	21
9.	Разломци											4	6	1	11
УКУПНО												**82**	**82**	**16**	**180**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да ученик овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језикоми писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: вербално-текстуалне, илустративно-демонстративне
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник, Радна свеска, Наставни листићи, Дигитални уџбеник
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни-тимски рад
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, природа и друштво, ликовна и музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– прочита, запише и упореди бројеве прве хиљаде и прикаже их на бројевној правој; – прочита број записан римским цифрама и напише дати број римским цифрама (до 1000); – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);	1. Бројеви до 1000	Бројеви прве хиљаде Римске цифре D,M
– изврши рачунске операције сабирања и одузимања, усмено (до 1000); – процени вредност израза са једном рачунском операцијом; – израчуна вредност бројевног израза са највише три рачунске операције; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);	2. Сабирање и одузимање бројева до 1000	Сабирање и одузимање бројева до 1000
– црта паралелне и нормалне праве, правоугаоник и квадрат; – конструише троугао; – именује елементе угла; – разликује врсте углова; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;	3. Геометрија – угао, међусобни положај две праве	Узајамни положај правих Угао, врсте углова
– изврши рачунске операције сабирање и одузимање, усмено (до 1000);	4. Множење и дељење бројева до 1000	Множење бројевима прве десетице и дељење бројевима прве десетице са и без

– подели број бројем прве десетице, са и без остатка, и провери резултат; – чита и користи податке представљене табеларно или графички (стубичасти дијаграм и сликовни дијаграм);		остатка
– реши једначину са једном рачунском операцијом; – одреди и запише скуп решења неједначине са сабирањем и одузимањем; – реши проблемски задатак користећи бројевни израз или једначину;	5. Једначине и неједначине	Једначине и неједначине
– чита, упореди и претвара јединице за мерење дужине, масе, запремине течности и времена; – упореди величине (дужина, маса, запремина течности и време); – измери површину геометријске фигуре задатом мером (правоугаоником, квадратом и троуглом); – примењује концепт мерења у једноставним реалним ситуацијама;	6. Мерење и мере	Мерење масе Мерење времена Мерење дужине Мерење запремине течности Мерење површине геометријских фигура задатом мером
– одреди десетице и стотине најближе датом броју; – изврши четири основне рачунске операције, писмено (до 1000); – уочи и речима опише правило за настајање бројевног низа;	7. Писмене рачунске операције у хиљади	Писмене рачунске операције у хиљади
– црта правоугаоник и квадрат; – конструише круг; – именује елементе правоугаоника, квадрата, троугла и круга; – разликује врсте троуглова; – одреди обим правоугаоника, квадрата и троугла, применом обрасца; – опише особине правоугаоника и квадрата; – преслика геометријску фигуру у квадратној или тачкастој мрежи на основу задатог упутства; – користи геометријски прибор и софтверске алате за цртање;	8. Геометрија – геометријске фигуре	Троугао, врсте троуглова Кружница и круг Правоугаоник и квадрат Обим троугла, правоугаоника и квадрата Цртање паралелних и нормалних правих помоћу лењира Конструкције троугла и кружнице Пресликавање геометријских фигура на квадратној мрежи

– уочи делове целине и запише разломке облика $\frac{m}{n}$ $(m \leq n \leq 10)$; – упореди разломке облика $\frac{m}{n}$ са једнаким имениоцима; – резултат мерења дужине запише децималним бројем са једном децималом	9. Разломци	Разломци, упоређивање разломака са једнаким имениоцима Децимални запис броја са једном децималом

ПРЕДМЕТ:Природа и друштво

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ПРОВЕРА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Посматрамо и изучавамо неживу природу											10	8	1	19
2.	Истражујемо неживу природу											10	4	1	15
3.	Напредујемо											7	2	1	10
4.	Потребни смо једни другима											5	3	1	9

5.	Негујемо живу и неживу природу											6	3	1	10
6.	Штитимо природу и себе											5	3	1	9
УКУПНО												**43**	**23**	**6**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : упознавање себе, свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: вербално-текстуалне, илустративно-демонстративне, експерименталне методе, пројектна настава (истраживачка метода)
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник, Радна свеска, Дигитални уџбеник
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни-тимски рад
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, ликовна и музичка култура, математика, физичко и здравствено васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- идентификује облике рељефа и површинских вода у свом крају - одреди положај задатог објекта у односу на истакнуте облике рељефа и површинске воде у свом крају - илуструје примерима како рељеф и површинске воде утичу на живот људи у крају - се оријентише у простору помоћу компаса и оријентира из природе/окружења - опише пут којим се може стићи од једне до друге тачке помоћу плана насеља - идентификује географске објекте у свом крају користећи географску карту Републике Србије - повеже јачину деловања на тело са његовим пређеним растојањем - доводи у везу брзину падања тела са његовим обликом - разликује природне и вештачке изворе светлости - повеже промену величине и положаја сенке са променом положаја извора светлости - изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком - сарађује са другима у групи на заједничким активностима - представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др)	1. Посматрамо и изучавамо неживу природу	Облици рељефа Површинске воде Главне стране света План насеља Географска карта Републике Србије Кретање тела по путањи Утицај јачине деловања на пређено растојање тела Дејство Земљине теже Утицај облика тела на брзину падања Извори светлости Како настаје сенка Течно, чврсто и гасовито стање воде Кружење воде у природи

- повеже резултате рада са уложеним трудом - разликује чврсто, течно и гасовито стање воде у природи и свакодневном животу		
– повеже температурне промене са променама запремине и кретања ваздуха – очита вредности температуре воде, ваздуха и тела помоћу термометра – повеже промену јачине звука са променом удаљености од његовог извора – разликује повратне и неповратне промене материјала – уочи сличности и разлике међу течностима – тече, променљивост облика; провидност, боја, густина – одабере материјале који по топлотној проводљивости највише одговарају употреби у свакодневном животу – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком – сарађује са другима у групи на заједничким активностима – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др) - повеже резултате рада са уложеним трудом	2. Истражујемо неживу природу	Промене при загревању и хлађењу ваздуха Мерење температуре воде, ваздуха и тела Кретање производи звук Заштита од буке Топлотна проводљивост материјала Ваздух као топлотни изолатор у природи и свакодневном животу Промене материјала: повратне и неповратне Сличности и разлике међу течностима Вода и друге течности као растварачи
– примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући права, обавезе и различитости међу људима – користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости – прикупи и представи податке о прошлости породице и краја – сарађује са другима у групи на заједничким активностима – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др) – повеже резултате рада са уложеним трудом	3. Напредујемо	Временске одреднице Историјски извори Прошлост, садашњост и будућност Породична прошлост Знаменити људи краја
– повеже различита занимања и делатности са потребама људи у крају у коме живи – повеже врсте и значај саобраћаја у свом крају са потребама људи	4. Потребни смо једни другима	Групе људи: становници и народи краја Производна и непроизводна делатност и њихова међузависност Село и град и њихова повезаност

– примени правила безбедног понашања у саобраћају – изведе једноставне огледе/експерименте и повеже резултат са објашњењем/закључком – сарађује са другима у групи на заједничким активностима – представи резултате истраживања (писано, усмено, помоћу ленте времена, Power Point презентацијом и/или цртежом и др) - повеже резултате рада са уложеним трудом		Значај и улога саобраћаја Путнички, теретни и информациони саобраћај Безбедно понашање учесника у саобраћају
– прикаже везе међу живим бићима у различитим животним заједницама помоћу ланаца исхране – илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини – сарађује са другима у групи на заједничким активностима	5. Негујемо живу и неживу природу	Услови за живот, ланац исхране и међусобни утицаји у животним заједницама Копнене, водене и култивисане животне заједнице
– илуструје примерима одговоран и неодговоран однос човека према животној средини – примени поступке (мере) заштите од заразних болести – објасни како рециклажа помаже очувању природе – сарађује са другима у групи на заједничким активностима	6. Штитимо природу и себе	Животне заједнице у мом крају и човеков однос према њима Начини преношења и мере заштите против заразних болести и болести које преносе животиње

ПРЕДМЕТ:Музичка култура

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ПРОВЕРА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**Слушање музике**											**5**	**1**	**-**	**6**
2.	**Извођење музике**											**20**	**5**	**2**	**27**
3.	**Музичко стваралаштво**											**2**	**1**	**-**	**3**
УКУПНО												**27**	**7**	**2**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз индивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развој креативности, естетског сензибилитета и духа заједништва, као и одговорног односа према очувању музичког наслеђа и културе свога и других народа.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метода обраде песме по слуху, дијалошка метода, демонстративна метода, рад на тексту, метода рада с дечјим инструментима, драматизација (игровне активности), метода писаних радова, аудитивна метода (сл. музике)
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник, Дигитални уџбеник, ЦД плејер, дечји музички инструменти, нотне свеске
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, ликовна култура, физичко и здравствено васпитање, математика, природа и друштво

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
▪ опише своја осећања у вези са слушањем музике; ▪ наведе особине тона и основне музичке изражајне елементе; ▪ разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима; ▪ повезује карактер дела са избором инструмента и музичким изражајним елементима; ▪ препозна музичку тему или карактеристични мотив који се понавља у слушаном делу; ▪ поштује договорена правила понашања при слушању музике; ▪ самостално или уз помоћ одраслих, користи предности дигитализације;	1. Слушање музике	Компшозиције различитог карактера и елементи музичке изражајности (мелодијска линија, темпо, ритам, динамика) Особине тона: боја, трајање, јачина, тонске висине Музички дијалог Различити жанрови везани за уобичајне ситуације у животу Музичка прича Филмска музика Музички бонтон Музика и здравље Дигитализација
▪ примењује правилан начин држања тела и дисања при певању; ▪ изговара бројалице у ритму, уз покрет; ▪ пева по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења; ▪ повезује почетне тонове песама-модела и једноставних наменских песама са тонском висином; ▪ комуницира са другима кроз извођење традиционалних и музичких игара уз покрет; ▪ свира по слуху и из нотног текста ритмичку и мелодијску пратњу; ▪ поштује договорена правила понашања при извођењу музике; ▪ коментарише своје и туђе извођење музике;	2. Извођење музике	Дидактичке музичке игре Певање песама по слуху различитог садржаја и карактера Певање песама уз покрет Певање и свирање песама из нотног текста Певање и извођење музичких игара уз свирање на дечјим инструментима Музички бонтон Особине тона Елементи музичког писма: линијски систем, виолински кључ, трајање тонова у 2/4 такту Јединица бројања Тактирање у 2/4 такту

▪ самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације; ▪ учествује у школским приредбама и манифестацијама;		
▪ осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу; ▪ осмисли музички одговор на музичко питање; ▪ осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст; ▪ изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; ▪ поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике; ▪ самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализације.	3. Музичко стваралаштво	Стварање једноставне ритмичке и мелодијске пратње Музичка питања и одговори, музичка допуњалка Стварање звучне приче од познатих музичких садржаја, звучних ономатопеја и илустрација на краћи литерарни текст

ПРЕДМЕТ:Ликовна лултура

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Материјали											8	12		20
2.	Споразумевање											6	14		20
3.	Композиција											5	17		22
4.	Простор											4	6		10
УКУПНО												**23**	**49**		**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практични рад, оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: дијалошка, демонстрациона метода, аудио-визуелна метода, рад са уџбеником, практичан рад,
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Уџбеник, Дигитални уџбеник
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни рад
КОРЕЛАЦИЈА: природа и друштво, музичка култура, српски језик, математика

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

▪ црта, слика и обликује разноврсним прибором и материјалом изражавајући замисли, машту, утиске и памћење опаженог; ▪ разликује боје: основне и изведене, топле и хладне; ▪ разликује замишљену текстуру од стварне текстуре; ▪ зна шта је спонтана слика и како настаје; ▪ преобликује, самостално или у сарадњи с другима, амбалажу и предмете за рециклажу мењајући им употребну функцију; ▪ повезује уметничко занимање и уметнички занат с одговарајућим продуктом; ▪ поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора.	1. Материјали	Својства материјала за ликовно обликовање Изглед материјала-основне и изведене боје, природне и створене текстуре Однос материјала, ликовне технике и идеје. Производи уметничких заната Значај рециклирања, уметничка рециклажа
▪ пореди различите начине комуницирања од праисторије до данас; ▪ обликује убедљиву поруку; ▪ тумачи једноставне визуелне информације; ▪ изражава исту поруку писаном, вербалном, невербалном и визуелном комуникацијом; ▪ користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; ▪ протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота; ▪ разуме појмове симбол и знак; ▪ изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем.	2. Споразумевање	Говор тела Тумачење визуелних информација Слика, текст, звук Лепо писање
▪ распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; ▪ опише ритам који уочава у природи, окружењу и уметничким делима; ▪ користи, у сарадњи с другима, одабране садржаје као подстицај за стварање оригиналног визуелног ритма; ▪ пореди облике из природе, окружења и уметничких дела према задатим условима; ▪ опише линије које уочава у природи, окружењу и уметничким делима; ▪ гради линије различитих вредности комбинујући материјале;	3. Композиција	Дводимензионалне и тродимензионалне композиције Орнамент

▪ гради апстрактне и/или фантастичне облике користећи одабране садржаје као подстицај за стваралачки рад; ▪ наслика реалне облике у простору самостално мешајући боје да би добио/-ла жељени тон; ▪ комбинује ритам, линије и облике стварајући оригиналан орнамент за одређену намену; ▪ укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким делима и традицији различитих народа; ▪ објасни зашто је дизајн важан и ко дизајнира одређене производе; ▪ разматра, у групи, како је учио/-ла о облицима и где та знања примењује.		
▪ искаже своје мишљење о томе зашто људи стварају уметност; ▪ искаже своје мишљење о томе зашто је уметничко наслеђе важно; ▪ разговара с вршњацима о доживљају простора, дизајна, уметничких и ученичких радова, уважавајући различитости; ▪ учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; ▪ разматра, у групи, шта и како је учио/-ла и где та знања може применити.	4. Простор	Облици у простору Композиција у простору Оптичке илузије и специјални ефекти Кретање. Покрет и кретање у природи, окружењу и уметничким делима.

ПРЕДМЕТ:Физичко и здравствено васпитање

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	3	108

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБУЧАВАЊЕ	УВЕЖБАВАЊЕ	ПРОВЕРА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Атлетика											8	11	3	22
2.	Спортска гимнастика											25	10	2	37
3.	Основе тимских, спортских и елементарних игара											17	12		29
4.	Плес и ритмика											7	6	1	14
5.	Полигони											1	5		6
УКУПНО												**58**	**44**	**6**	**108**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: дијалошка, демонстрациона, практични рад
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: справе (разбој, козлић,шведске клупе, греде...) и реквизити (лопте, вијаче, чуњеви...), ЦД плејер
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни, рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, математика, музичка и ликовна култура, природа и друштво

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и	*1.* Атлетика	Техника трчања Истрајно трчање Скок удаљ згрчном техником

свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно држање од неправилног држања тела; – успоставља правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – поштује правила игре; – повезује ходање и трчање с позитивним утицајем на здравље; – препознаје лепоту покрета у вежбању; – придржава се правила вежбања; – вреднује успех у вежбању.		Бацање лоптице из залета Скок увис прекорачном техником
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – разликује правилно држање од неправилног држања тела; – успоставља правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – поштује правила игре; – придржава се правила вежбања; – вреднује успех у вежбању.	*2.* Спортска гимнастика	Вежбе на тлу Прескоци и скокови Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе променама висова и упора Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди
– правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује мере безбедности током вежбања; – поштује правила игре; примени правила игре – прихвата победу и пораз као саставне делове игре и такмичења;	*3.* Основе тимских, спортских и елементарних игара	Између четири ватре Мини рукомет Футсал-мали фудбал

-навија и бодри учеснике у игри на начин који никог не вређа – придржава се правила вежбања; правилно изводи и контролише покрете у различитим кретањима – вреднује успех у вежбању одржава равнотежу у различитим кретањима		
– примењује једноставне, двоставне општеприпремне вежбе обликовања; – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – успоставља правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – изводи кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – изводи дечји и народни плес; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – препознаје лепоту покрета у вежбању; – вреднује успех у вежбању.	*4.* Плес и ритмика	Вежбе с вијачом Вежбе с лоптом Народно коло
– примењује једноставне, двоставне општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – успоставља правилно држање тела; – правилно дише током вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање; – поштује правила игре; – вреднује успех у вежбању.	*5.* Полигони	Полигони у складу са реализованим моторичким садржајима

ПРЕДМЕТ:Енглески језик-разредна настава

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
III	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	WELCOME	2	5									3	2	2	7
2.	NATURE	6	2									4	2	2	8
3.	ME			6	1							3	2	2	7
4.	PETS			2	6							4	2	2	8
5.	HAPPY CHRISTMAS				1							1		1	2
6.	HOME					2	6					4	2	2	8
7.	CLOTHES					3	2	3				4	2	2	8
8.	SPORTS							6	2			4	2	2	8
9.	HAPPY EASTER								2			1		1	2
10	FOOD								2	5		3	2	2	7
11	THINGS WE DO									3	4	3	2	2	7

УКУПНО	**9**	**8**	**8**	**7**	**5**	**8**	**9**	**6**	**8**	**4**	**36**	**24**	**12**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Основни циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: аудитивна, илустративна, демонстративна, вербална, еклектичка

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: уџбеник, радна свеска, аудио материјал, постери, флеш картице, пројектор
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: индивидуални, рад у пару, групни рад, фронтални
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– поздрави и отпоздрави, примењујући једноставна језичка средства – представи себе и другог; – разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих; – разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на бројеве и количине; – разуме и саопшти једноставне исказе који се односе на хронолошко и метеоролошко време; – разуме позив на заједничку активност и на прикладан начин реагује на њега; – упути позив на заједничку активност.	**WELCOME**	**ПОЗДРАВЉАЊЕ** **ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА** **ИЗРАЖАВАЊЕ БРОЈА И КОЛИЧИНЕ** **ИСКАЗИВАЊЕ ВРЕМЕНА** **ПОЗИВ И РЕАГОВАЊЕ НА ПОЗИВ ЗА УЧЕШЋЕ У ЗАЈЕДНИЧКОЈ АКТИВНОСТИ**
– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; – представи себе и другог; - разуме једноставна питања личне природе и одговара на њих.	**NATURE**	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА** **ПРЕДСТАВЉАЊЕ СЕБЕ И ДРУГИХ; ДАВАЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О СЕБИ; ДАВАЊЕ И ТРАЖЕЊЕ ОСНОВНИХ ИНФОРМАЦИЈА О ДРУГИМА**
– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства. – препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; – разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/ непоседовање и реагује на њих; – тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/	**ME**	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА**

непоседовање		
– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; – разуме једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/ непоседовање и реагује на њих; – тражи и даје једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање, поседовање/ непоседовање	**PETS**	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА** **ИЗРАЖАВАЊЕ ПРИПАДАЊА/НЕПРИПАДАЊА И ПОСЕДОВАЊА/НЕПОСЕДОВАЊА**
– разуме једноставно исказане честитке и одговори на њих; – упути једноставне честитке; -разуме и, примењујући једноставна језичка средства, наведе најуобичајеније активности које односе на прославе рођендана и празника.	**HAPPY CHRISTMAS**	**ЧЕСТИТАЊЕ ПРАЗНИКА, РОЂЕНДАНА И ДРУГИХ ЗНАЧАЈНИХ ДОГАЂАЈА**
– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства; – разуме једноставна обавештења о положају у простору и реагује на њих; - тражи и пружи једноставна обавештења о положају у простору;	**HOME**	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА** **ИСКАЗИВАЊЕ ПОЛОЖАЈА У ПРОСТОРУ**
– препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; – разуме једноставне описе бића, предмета и места; – опише бића, предмете и места користећи једноставна језичка средства.	**CLOTHES**	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА**
– разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; – размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; – опише радње и способности користећи једноставна језичка средства; – разуме једноставна упутства и налоге и реагује на њих; – саопшти једноставна упутства и налоге.	**SPORTS**	**ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ** **РАЗУМЕВАЊЕ И ДАВАЊЕ ЈЕДНОСТАВНИХ УПУТСТАВА И НАЛОГА**
- разуме једноставно исказане честитке и одговара на њих; - упути једноставне честитке; - препозна и именује бића, предмете и места из непосредног окружења; разуме једноставне описе бића, предмета и места;	**HAPPY EASTER**	**ОПИСИВАЊЕ БИЋА, ПРЕДМЕТА, МЕСТА И ПОЈАВА** *Chick, Easter egg, flower, lamb, rabbit. It's a chick. Happy Easter!*

– разуме једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагује на њих; – тражи мишљење и изражава допадање/недопадање једноставним језичким средствима; – разуме кратке и једноставне молбе и реагује на њих; – упути кратке и једноставне молбе; - искаже и прихвати захвалност и извињење на једноставан начин.	**FOOD**	**ИЗРАЖАВАЊЕ ДОПАДАЊА/НЕДОПАДАЊА** **ИСКАЗИВАЊЕМОЛБЕ, ЗАХВАЛНОСТИ И ИЗВИЊЕЊА**
- разуме једноставне текстове у којима се описују радње и способности у садашњости; - размени информације које се односе на дату комуникативну ситуацију; - опише радње и способности користећи једноставна језичка средства.	**THINGS WE DO**	**ОПИСИВАЊЕ ДОГАЂАЈА И СПОСОБНОСТИ У САДАШЊОСТИ**

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
3.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**БОГ СТВАРА СВЕТ И ЧОВЕКА**		**4**									**2**	**2**		**4**
3.	**БОГ НАС ВОЛИ**			**5**								**3**	**1**	**1**	**5**
4.	**ЗАЈЕДНИЦА БОГА И СВЕТА КРОЗ ЧОВЕКА**			**3**	**3**							**4**	**2**		**6**
5.	**ЛИТУРГИЈА – ПРЕОБРАЖЕНИ СВЕТ**					**3**	**2**	**2**		**1**		**7**	**2**		**9**
6.	**ЧОВЕК И ПРИРОДА**						**3**	**1**	**5**			**8**	**1**		**9**
7.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**2**		**1**	**1**	**2**
УКУПНО		**1**	**4**	**8**	**3**	**3**	**5**	**3**	**5**	**1**	**2**	**24**	**10**	**2**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Моћи да сагледа садржај којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 3. разреда основне школе**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**
***Препознати неке елементе библијске повести о стварању света**	**Бог ствара свет и човека**	**Појам Светога Писма као књиге откровења**

***Знати да је Бог створио свет из љубави и да објасни како зна да Бог воли свет**	**Бог нас воли**	**Прича „Шишарка“ или прича „Себични џин“О. Вајлд (са правим крајем, кад се појављује Христос...)**
***Уочити да је човек посредник између Бога и природе и да Бог са природом разговара преко човека**	**Заједница Бога и света кроз човека**	**Прича „Три дрвета“ (Ова прича је и Божићна и Васкршња)**
***Препознати да је Литургија захвалност Богу**	**Литургија-преображени свет**	**Твар у Литургији – хлеб и вино**
***Препознати личну одговорност за творевину**	**Човек и природа**	**Поучне приче: „Свети Василије благосиља“**

ПРЕДМЕТ:Српски језик

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.разред	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Књижевност	10	8	12	6	6	6	9	6	9	4	53	18	5	76
	Језик	5	6	6	4	2	5	7	6	6	5	32	17	3	52
	Језичка култура	6	6	5	5	2	4	6	6	7	5	18	28	6	52
УКУПНО		21	20	23	15	10	15	22	18	22	14				180

ЦИЉ НАСТАВЕ

Циљ учења српског језика јесте да ученици савладајуосновним законитостимасрпског књижевног језикаради правилног усменог и писаног изражавања,негујући свест о значају улогејезика у очувању националног идентитет,да се оспособе за тумачење одабраних књижевних и других уметничких дела из српске и светске баштине,ради неговања традиције и културе српског народа и развијања интеркултуралности

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Вербално-текстуалне методе,илустративно-демонастривне методе
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Читанка,Граматика,Радна свеска уз Граматику/Читанку
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални,индивидуални,групни,рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА: Ликовна култура,музичка култура,природа и друштво

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– чита са разумевањем различите врсте текстова; – укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и		

другачије ставове; – разликује књижевне врсте: шаљиву народну песму, басну и причу о животињама, приповетку, роман за децу и драмски текст; – одреди тему, редослед догађаја, време и место дешавања у прочитаном тексту; – именује позитивне и негативне особине ликова; – уочи и издвоји основне елементе лирске песме (стих, строфа, рима и ритам); – тумачи идеје књижевног дела; – препозна ситуације кршења/остваривања права детета и стереотипе у књижевним делима; – уочи персонификацију и разуме њену улогу у књижевном делу; – разликује описивање, приповедање (у 1. и 3. лицу) и дијалог у књижевном делу; – преприча текст из различитих улога/перспектива; – уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив); – уочи супротстављеност лица у драмском тексту; – чита текст поштујући интонацију реченице/стиха; – изражајно рецитује песму и чита прозни текст;	**Књижевност**	**Књижевни текстови** **Лектира-домаћа и школска**

– изводи драмске текстове; – усвоји позитивне људске вредности на основу прочитаних књижевних дела;		
– повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; – разликује речи које мењају облик (именице, заменице, придеви, бројеви, глаголи) и уочи оне које су увек у истом облику; одреди основне реченичне чланове; – разликује врсту речи од службе речи у реченици; – поштује и примени основна правописна правила; – правилно пише сва три модела управног говора;	**Језик**	**Граматика** **Правопис**
– употреби основне облике усменог и писменог изражавањепреричавање, причање и описивање; – употреби речи истог облика, а различитог значења, као и речи истог значења, а различитог облика; – препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији – напише разгледницу, честитку, приватно писмо	**Језичка култура**	**Говорна вежба** **Писмена вежба**

– прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној – повеже информације исказане у линеарном и нелинеарном тексту и на основу њих изводи закључак – правилно структурира текст – учествује у предлагању садржаја и начина рада		

ПРЕДМЕТ:Природа и друштво

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.(четврти)	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Одреднице Републике Србије	7										2	3	2	7
	Природне одлике Републике Србије	1	7	3								7	3	1	11
	Друштвене одлике Републике Србије			5								3	1	1	5
	Природни ресурси и одрживост				3							1	1	1	3
	Човек				1	4	4					5	2	2	9
	Материјали и њихова својства					1	3	8	5			10	4	3	17
	Прошлост Србије							2	4	8	6	11	6	3	20
УКУПНО															72

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења природе и друштва јесте упознавање себе,свог природног и друштвеног окружења и развијање способности за одговоран живот у њему

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:вербално-текстуалне методе,илустративно-демонстративне методе
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник,Радна свеска,Географска карта
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивидуални,групни,рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА:ликовна култура,српски језик,музичка култура,математика

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**

– одреди положај Републике Србије на карти Европе – идентификује на географској карти државе које се граниче са Републиком Србијом – повеже положај Србије са појмовима „европска земља“ „подунавска земље“ и „континентална земља“ – идентификује на географској карти три веће целине у Србији: Аутономну Покрајину Војводину, Аутономну покрајину Косово и Метохију и Централну Србију – повеже појам општине са делом територије града – препозна симболе Републике Србије – примени правила друштвено прихватљивог понашања у приликама када се интонира химна, подиже застава – разуме појам поштовање химне – препозна националну валуту – разликује новчанице националне валуте – повеже резултате рада са уложеним трудом.	Одреднице Републике Србије	Положај, територија, граница и симболи Србије (грб, застава и химна) и национална валута.
– уочи и покаже на географској карти различите облике рељефа Србије – уочи и покаже на географској карти најзначајније реке Србије	Природне одлике Републике Србије	Природне карактеристике Србије – рељеф, воде, шуме. Типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња – значај и заштита. Национални паркови Србије.

и њихове притоке – повеже речне сливове с рекама од којих настају – разликује природна од вештачких језера – разуме значај бања и минералних вода – разликује врсте шума према основним карактеристикама – препозна типичне, ретке и угрожене врсте биљака и животиња у Србији према основним карактеристикама и животним заједницама објасни шта је национални парк – идентификује националне паркове у Србији на географској карти – разликује националне паркове у Србији према географском положају и основним подацима и карактеристикама – препозна потребу за очувањем ретких биљних и животињских врста, као и природе уопште – сарађује с другима у групним/заједничким активностима – повеже разултате рада са уложеним трудом		
– повеже промену броја становника у зависности од броја смртности и рађања и осталих околности	Друштвене одлике Србије	Друштвене карактеристике Србије (становништво, насеља и делатности). Грађани Србије (права и обавезе, демократски односи и интеркултуралност).

– разуме начин прикупљања података о броју становника – повеже густину насељености са променом броја становника; – свесно и одговорно користи права која има, али и да прихвати обавезе – разликује насеља према географском положају – повеже формирање првих насеља са околностима тренутног живота и потреба људи – идентификује на географској карти веће градове у Србији и о свакоме од њих каже основне податке – повеже делатности с потребама насеља у којем људи живе – разврста делатности на производне и непроизводне – сарађује с другима у групним/заједничким активностима – повеже резултате рада са уложеним трудом		
– презентује свој истраживачки рад – повеже природне ресурсе са различитим наменама у животу људи – разуме значај сваког од природних ресурса – разликује изворе енергије – разуме потребу за очувањем необновљивих природних ресурса	Природни ресурси и одрживост	Привредне карактеристике Србије (природни ресурси и делатности у различитим крајевима). Одржива употреба природних ресурса (извори енергије, чиста вода, чист ваздух, плодно земљиште, руде, разноврсност биљног и животињског света).

– повеже резултате рада са уложеним трудом		
– разликује човека од других живих бића по физичким и менталним особинама, способностима – примени начине бриге о себи, а и о другима – избегне опасности виртуелног света примени концепт здравог начина живота и бриге о природи, животињама – примени правила друштвено прихватљивог понашања поштујући различитости међу људима – сарађује с другима у групним/заједничким активностима – повеже резултате рада са уложеним трудом.	Човек	Човек – природно, друштвено и свесно биће. Физичке промене у пубертету. Дигитална безбедност и последице прекомерног коришћења информационо-комуникационих технологија; непримерени садржаји.
– препозна смеше – изведе једноставан оглед у којем ће показати шта се дешава с материјалима у смешама, до којих промена долази – примени једноставно раздвајање смеша – прави разлику између проводника и изолатора – препозна материјале који имају електричну проводљивост и оне који немају – направи једноставно струјно коло и да га употреби за оглед	Материјали и њихова својства	Смеше (течности, храна, земљиште, ваздух). Раздвајање састојака смеше (просејавање, одливање, цеђење, испаравање). Наелектрисавање предмета од различитих материјала. Електрична проводљивост – проводници и изолатори. Рационална потрошња електричне енергије и правилно руковање електричним апаратима у домаћинству. Магнетна својства материјала (природни магнети, могућност намагнетисавања тела и својства које тада

– разуме и кроз оглед покаже улогу проводника у струјном колу – на безбедан начин користи електричну струју – разуме и примени рационалну потрошњу електричне енергије разликује вештачке и природне магнете – разуме примену електромагнета – препозна и протумачи ознаке/етикете на материјалима – повеже релевантне чиниоце са запаљивошћу – примени заштиту од пожара и адекватно реагује у случају пожара сарађује у групним/заједничким активностима – повеже резултате рада са уложеним трудом. Компетенција за учење – уочава структуру градива и активно одваја битно од мање битног – ефикасно користи различите методе учења – уме да резимира и елаборира основне идеје – уме да процени степен овладаности градивом, да идентификује тешкоће и зна како да их превазиђе. Компетенција за сарадњу – конструктивно и аргументовано доприноси раду групе,		испољавају). Запаљиви материјали (ознаке за запаљиве материјале). Ваздух – кисеоник као чинилац сагоревања. Опасност и заштита од пожара.

усаглашавању и остварењу заједничких циљева – доприноси постизању договора о правилима заједничког рада и придржава их се током заједничког рада – ангажује се у реализацији преузетих обавеза у оквиру групног рада на одговоран и истрајан начин. Комуникација – уме јасно да искаже одређени садржај (усмено и писано) и да га прилагоди захтевима и карактеристикама ситуације – изражава своје ставове и мишљења напозитиван, конструктиван и аргументован начин. Решавање проблема – испитујући проблемску ситуацију ученик идентификује ограничења и релевантне карактеристике проблемске ситуације и разуме како су оне међусобно повезане		
– повеже долазак Словена на Балканско полуострво с веком – повеже настанак прве српске државе са династијом Немањића – повеже догађаје и личности којима је допринела династија Немањића – повеже долазак Турака на Балканско полуострво и њихову владавину у Србији са адекватним временским периодима – упореди начин живота у време владавине под Турцима и данас – повеже начине борбе против Турака са ослобођењем од	Прошлост Србије	Живот у далекој прошлости (долазак Словена на Балканско полуострво, области које су Срби населили; начин живота). Српска држава за време владарске породице Немањића – успон и слабљење (владари – Стефан Немања, цар Душан, цар Урош; култура, начин живота). Живот под турском влашћу (начин живота, облици пружања отпора). Настанак и развој модерне српске државе (Први и Други српски устанак – узрок и ток; вође устанка;

Турака – повеже значајне личности с временом владавине под Турцима – повеже узроке с почетком Првог и Другог светског рата, значајне датуме, борбе и личности из тог времена – разуме процес настанка Републике Србије – препозна значајније личности из прошлости и њихова дела – користи временске одреднице (година, деценија, век) у свакодневним ситуацијама и приликом описивања догађаја из прошлости.		култура, начин живота). Србија у савремено доба (Први светски рат, настанак југословенске државе, Други светски рат, промена облика владавине, распад југословенске државе и осамостаљење Србије; култура, начин живота).

ПРЕДМЕТ:Ликовна култура

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.(четврти)	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Комуникација	8	8	8	8	4						14	20	2	36
	Споразумевање					4	4	4				6	4	2	12
	Наслеђе						4	4	4	4		5	9	2	16
	Сцена									4	4	3	4	1	8
УКУПНО															72

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења ликовне културе је да се ученик развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме кроз практичан рад оспособљава за комуникацију и изграђује позитиван однос према култури и уметничком наслеђу свог и других народа

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:вербално-текстуалана метода,илустративно-демонстративна метода
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник,боје за слигање и цртање,материјал за обликовање
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивидуални,групни,рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА:српски језик,математика,музичка култура

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
- зна шта је композиција у ликовној уметности; - уочи, препозна и именује различите ликовне елементе на уметничком делу и у	Композиција	Елементи композиције – облик, боја, линија, текстура, светлина (валер).

свакодневном животу; - користи и примени различите ликовне технике и материјале приликом стварања ликовне композиције; - развије креативност кроз размишљање о комбиновању и правилном распореду ликовних елемената; - користи линију као основни ликовни елемент; - уочи и препозна различите линије на предметима и објектима из непосредне околине; - уочи и разликује линију хоризонта и линију додира две површине; - комбиновањем различитих линија и различитим материјалима и техникама ствара ликовно дело; - користи одабрана уметничка дела и визуелне информације као подстицај за стваралачки рад; - увиди карактеристике и могућности различитих ликовних материјала; - схвати значај квалитетног одабира ликовне технике ради решавања ликовног задатка; - примени стечена знања о линији у ликовној техници зграфито; - зна шта је облик и од којих се елемената састоји; - уочи и препозна контурну линију на облицима и предметима из непосредне околине; - уочи и разликује природне и вештачке облике у непосредној околини; - разликује дводимензионалне и тродимензионалне облике; - уочава симетрију и асиметрију облика; - развија креативност и осећај за лепо; - уочи и препозна текстуру на облицима и предметима из		Положај елемената у композицији – хоризонтални, вертикални, дијагонални. Материјали и технике – графитна оловка, туш и четка, туш и перо, акварел, гваш, темпере, фротаж, колаж, деколаж, асамблаж, меки материјали**.**

непосредне околине; - уочи и разликује природне и вештачке материјале и њихове карактеристике; - околине:		
- разуме значај визуелног споразумевања путем кога се преносе поруке, информације, знања; - препозна различите начине визуелног споразумевања у природи и непосредном окружењу; - користи различите видове визуелног споразумевања; - препознаје и користи различите врсте знакова; - користи упрошћене цртеже на знаковима како би што брже пренео поруку; - уочи пиктограм као врсту сликовног писма на којем се упрошћеним сликовним знацима представљају целе реченице, догађаји или радње; - зна шта је симбол; - развије креативност кроз размишљање о ликовном представљању симбола; - зна шта је хералдика; - користи и примени стечена знања у изради грба; - уочи и препозна елементе из којих се плакат састоји;	Споразумевање	Хералдика – застава, грб, печат. Пиктограми. Споразумевање сликом.
индивидуално изради ликовни рад и примени стечена знања о јединству и доминанти; - развија еколошку свест о потреби упознавања, вредновања и чувања споменика природе; - препозна и именује одређене споменике природе Србије; - стечена знања о споменицима природе у Србији примени креирањем мултимедијалне презентације; - развије креативност кроз размишљање о комбиновању и изради дигиталне збирке фотографија споменика природе Србије;	Наслеђе	Споменици природе и споменици културе у Србији. Археолошки локалитети, замкови и утврђења, манастири, музеји. Познати уметници и најзначајнија дела.

- зна шта су споменици културе; - уочи, препозна и именује споменике културе у Србији; - уочи на Гугл мапама, препозна на фотографијама и именује тврђаве у нашој земљи; - зна шта је фреска; - уочи шта се налази у првом, другом и трећем плану композиције уметничког дела; - развија свест о потреби упознавања, вредновања и чувања тековина нашег наслеђа; - познаје живот и дело најпознатијих српских уметника; - схвата значај посете музејима и другим установама од културног значаја; - стечена знања о животу и делима српских уметника примени креирањем мултимедијалне презентације;		
- зна шта је сцена; - зна шта значи сценска уметност; - препознаје и именује елементе сценографије; - зна ко је сценограф и која је његова улога; - уочава и схвата значај осветљења; - зна која је улога дизајнера светла; - уочава и схвата улогу специјалних ефеката на филму и позоришној представи; - зна чему служе маске; - познаје и користи технику папирмаше; - зна шта је костим;	Сцена	Сценографија за позориште, филм и телевизију. Елементи сценографије.

ПРЕДМЕТ:Математика

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.(четврти)	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Скуп природних бројева N и скуп N0	**17**										6	8	3	17
2.	Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу N0		**17**	**2**								6	9	4	19
3.	Геометрија –квадар и коцка			**13**								5	6	2	13
4.	Множење и дељењ у скупу N и скупу N0			**9**	**22**	**13**						18	22	4	44
5.	Мерење и мере-површина геометријских фигура и тела						**18**	**3**				7	8	6	21
6.	Изрази,једначине и неједначине							**20**	**13**			14	14	5	33
7.	Разломци,Децимални запис броја								**5**	**16**		9	8	4	21
8.	Мерење и мере-запремина квадра и коцке									**5**	**7**	4	6	2	12
УКУПНО															**180**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ учења математике је да ученик овладавајући математичким концептима знањима и вештинама развије основе апстрактног и критичког мишљења,позитивне ставове према математици,способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине

у даљем школовању решавању проблема из свакодневног живота,као и да формира основ за даљи развој математичких појмова
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:вербално-текстуалне методе,илустративно-демонстративне методе
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник,Радна свеска,Збирка задатака
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивудуални,групни,рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА:ликовна култура,српски језик,природа и друштво

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– прочита, запише и упореди природне бројеве и прикаже их на бројевној правој	1. Скуп природних бројева N и скуп N	Скуп природних бројева Месна вредност цифре

– одреди месну вредност цифре		
– изврши четири основне рачунске операције у скупу N0 – процени вредност израза са једном рачунском операцијом – одреди вишеструке декадне јединице најближе датом броју; – чита, користи и представља податке у табелама или графичким дијаграмима – формира низ на основу упутства – реши задатак применом различитих начина представљања проблема	2. Сабирање и одузимање бројева у скупу N и скупу No	Сабирање и одузимање писмени поступак
– именује елементе и опише особине квадра и коцке – црта мреже и прави моделе квадра и коцке – препозна сликовну представу изгледа тела посматраног са различитих страна	3.Геометрија –квадар и коцка	Квадар и коцка
– процени вредност израза са једном рачунском операцијом – изврши четири основне рачунске операције у скупу N0	4.Множење и дељењ у скупу N и скупу N0	Множење и дељење писмени поступак Својства рачунских операција
– прочита, упореди и претвори јединице за мерење површине	5.Мерење и мере-површина геометријских фигура и тела	Мерење површине Површина квадрата и правоугаоника Површина квадра и коцке

– израчуна површину квадрата и правоугаоника – реши проблемске задатке у контексту мерења – реши задатак применом различитих начина представљања проблема – израчуна површину квадра и коцке		
– изврши четири основне рачунске операције у скупу N0 – састави израз, израчуна вредност бројевног израза и примени својства рачунских операција – реши једначине и неједначине и провери тачност решења – реши проблемски задатак користећи једначину или неједначину; – реши задатак применом различитих начина представљања проблема	6.Изрази,једначине и неједначине	Изрази са више операција-бројевни оизрази и изрази са променљивом
– прочита и запише разломке облика (m, n ≤ 10) – упореди разломке облика са једнаким бројиоцима или имениоцима – сабере и одузме разломке са једнаким имениоцима – запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале – сабере и одузме децималне бројеве са највише две децимале;	7.Разломци,Децимални запис броја	Разломци облика (m, n ≤ 10). Упоређивање разломака са једнаким бројиоцима. Једнакост разломака. Сабирање и одузимање разломака са једнаким имениоцима.

– чита, користи и представља податке у табелама		
– прочита, упореди и претвори јединице за мерење запремине – реши проблемске задатке у контексту мерења – израчуна запремину квадра и коцке	8.Мерење и мере-запремина квадра и коцке	Запремина квадра и коцке.

ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.(четврти)	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Слушање музике	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**6**	**3**	**3**	**12**
	Извођење музике	**1**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**7**	**3**	**1**	**11**

	Музичко стваралаштво	**1**	**2**	**1**	**2**	**1**	**1**	**1**	**2**	**1**	**1**	**5**	**6**	**2**	**13**
УКУПНО															**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења музичке културе је да код ученика развије интересовање и љубав према музици кроз идивидуално и колективно музичко искуство којим се подстиче развијање креативности,естетског сензибилитета и духа заједништва,као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и кулуре како свог тако и других народа
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:вербално-+текстуална метода,илустрадивно-демонстративна метода
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник,ЦД,дечији музички инструменти
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивидуални,групни,рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА:ликовна култура,српски језик,природа и друштво

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- опише своја осећања у вези са слушањем музике - препознаје народну и уметничку музику - опише улогу музике у медијима - разликује инструменте по боји звука и изражајним могућностима - повеже карактер дела са избором инструмента и елементима музичке изражајности - уочи контраст и понављање у музичком делу - поштује договорена правила понашања при слушању музике - коментарише своје и туђе извођење музике	**Слушање музике**	**Композиције различитог карактера. Елементи музичке изражајности (инструмент, глас, мелодијска линија, темпо, ритам, динамика). Вокална и инструментална музика (композиције домаћих и страних композитора). Дела фолклорне традиције српског и других народа. Музичка прича. Музика у служби других медија. Музички бонтон. Музика и здравље.**

- самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализац		
-пева и свира по слуху и са нотног текста песме различитог садржаја и расположења - примени изражајне музичке елементе - поштује договорена правила понашања при извођењу музик - самостално или уз помоћ одраслих користи предности дигитализациј	**Ивођење музике**	**Музичке игре (дидактичке). Певање песама различитог садржаја и карактера по слуху. Певање и свирање песама из нотног текста. Свирање песама по слуху на дечјим инструментима и/или на другим инструментима. Народни инструменти нашег и других народа. Музичке драматизације. Свирање инструменталних аранжмана на дечјим инструментима и на алтернативним изворима звука. Динамика (крешендо, декрешендо). Темпо (Andante. Moderato. Allegro). Боја (различити гласови и инструменти). Трајање (цела нота и пауза. нота четвртине са тачком). Савладавање тонске висине и солмизације у обиму це1 -це2 . Тактирање у 3/4 и 4/4 такту. Це-дур лествица. Репетиција, прима и секонда волта.**
- осмисли и изведе једноставну ритмичку и мелодијску пратњу	**Музичко стваралаштво**	**Једноставна ритмичка и мелодијска пратња. Музичка питања и одговори и музичка**

- осмисли музички одговор на музичко питање - осмисли једноставну мелодију на краћи задати текст - изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају учествује у школским приредбама и манифестацијама		**допуњалка.** **Звучна прича на основу познатих музичких садржаја, звучне ономатопеје и илустрације на краћи литерарни текст (учење у контексту).** **Креирање покрета уз музику коју ученици изводе.** **Креирање мелодије на одабрани текст.**

ПРЕДМЕТ:Физичко васпитање

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.(четврти)	3	108

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Атлетика	7	7	6							2	10			22
	Спортска гимнастика			6	8	5	7	7				20			33

	Основе тимских,спортских и елементарних игара	**5**	**2**	**5**	**3**	**4**	**3**	**5**	**4**	**5**	**1**	**20**			**37**
	Плес и ритмика				**5**				**6**			**7**			**11**
	Полигони	**1**		**1**		**1**			**1**		**1**	**/**			**5**
УКУПНО															

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и

здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:вербална,демонстративна

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:лопте,вијаче,палице,струњаче,мала-велика греда

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,групни,индивидуални,рад у паровима

КОРЕЛАЦИЈА:музичка култура,природа и сруштво,српски језик

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– примени општеприпремне вежбе (вежбе обликовања); – правилно изводи вежбе, разноврсна природна и изведена кретања; – комбинује усвојене моторичке вештине у игри и свакодневном животу; – одржава равнотежу у различитим кретањима; – правилно држи тело; – самостално коригује неправилно држање; – правилно подиже, носи и спушта терет;	Атлетика	Технике трчања. Истрајно трчање. Скок удаљ згрчном техником. Бацање лоптице из залета. Скок увис прекорачном техником. Тробој.

– изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу; – изведе дечји и народни плес; – користи терминологију вежбања; – поштује правила понашања на вежбалиштима; – поштује мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – поштује и примени правила игре; – навија и бодри учеснике у игри на начин којим никога не вређа; – прихвати победу и пораз као саставни део игре и такмичења; – уредно одлаже своје ствари пре и након вежбања; – прати промене у сопственој тежини и висини; – сагледа резултате физичких способности; – препозна здравствено стање када не треба да вежба; – примењује хигијенске мере пре, у току и након вежбања, као и у другим ситуацијама; – уредно одржава простор у коме живи и борави; – увиди значај правилне исхране за вежбање; – повеже различита вежбања са њиховим утицајем на здравље; – препозна лепоту покрета и кретања; – користи научена вежбања у рекреацији породице; – правилно реагује у случају повреде у школи; – вреднује сопствена и туђа постигнућа у вежбању; – учествује у предлагању садржаја и начина рада.	Спортска гимнастика	Основни садржаји Вежбе на тлу: вежбе и комбинације. Прескоци и скокови (прескок разношка). Вежбе у вису, вежбе у упору и вежбе са променама висова и упора. Вежбе равнотеже на шведској клупи и ниској греди. Проширени садржаји Вежбе на тлу: – летећи колут из места. – састав.
	Основе тимских,спортских и елементарних игара	Мини–рукомет. Футсал – „мали фудбал”. Основни елементи кошарке и мини-кошарка. Основни елементи одбојке. Јаџент.
	Плес и гимнастика	Вежбе са вијачом. Вежбе са лоптом. Вежбе са обручем. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази.
	Полигони	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима.

ПРЕДМЕТ:Енглески језик-разредна настава

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
IV	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	INTRODUCTION	9	2									6	3	2	11
2.	FRIENDS AND FAMILY		6	5								6	3	2	11
3.	MY WORLD			3	7	1						6	3	2	11
4.	TIME					4	7					6	3	2	11
5.	PLACES						1	9	1			6	3	2	11
6.	PEOPLE								5	6		6	3	2	11
7.	SYSTEMATISATION									2	4		6		6

УКУПНО	**9**	**8**	**8**	**7**	**5**	**8**	**9**	**6**	**8**	**4**	**36**	**24**	**12**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Основни циљ учења страног језика у основном образовању и васпитању је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну усмену и писану комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: аудитивна, илустративна, демонстративна, вербална, еклектичка
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: уџбеник, радна свеска, аудио материјал, постери, флеш картице, пројектор
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: индивидуални, рад у пару, групни рад, фронтални
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, математика, свет око нас, музичка култура, ликовна култура, грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- препознају и именују појмове који се односе на тему - представе себе и другог; - поздраве и отпоздраве примењујући једноставнија језичка средства; - препознају и именују предмете из непосредног окружења; - разумеју једноставна упутства и налоге и реагују на њих; - дају једноставна упутства и налоге; -разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговаре на њих; - постављају једноставна питања личне природе; - разумеју једноставне описе и опишу предмете из непосредног окружења једноставним језичким средствима; - разумеју једноставне изразе који се односе на количину/број и реагују на њих; - траже и пруже основне информације у вези са количинама/бројевима; - изразе присуство/одсуство нечега; - разумеју и примењују устаљена правила учтиве комуникације – формални и неформални поздрави; - разумеју и уоче сличности и разлике у именима људи са енгелског говорног подручја – име, средње име, презиме, кратко име, надимак, презиме.	**INTRODUCTION**	Изразе и речи које се односе на представљање и поздрављање, давање и тражење информација личне природе *Good morning/afternoon/evening/night! Goodbye. Bye. See you later. See you. Hi! My names's/name is Crala Fletcher. Hello. I'm Molly Dawson. What's your name?* *How do you spell your name? What's your phone number? It's …*; изразе речи које се односе на школски живот; употребу неодређеног члана ***a/an*** - *What's this? It's a book/an apple/a picture/an umbrella*; бројеве до 100 и **множину именица** *dog/dogs, watch/watches, man/men, child/children…* ; језичке структуре *Stand up! Sit down! Open your books. Look at the picture!* **(Императив)** *There is/ are - There's a cat. There are four chairs. There aren't five apples. There isn't an umbrella on the table. Is there a picture on the wall? Yes, there is. No, there isn't. Are there four pecils? Yes, there are. No, there aren't. How many cats are there*?**(Егзистенцијално *'There')***; кратке текстове и дијалоге који се односе на тему **(слушају, читају, говоре и пишу)**; енглеска имена *First name:Bradly Middle name:Adam Surname:Fletcher My short name is Brad. My nickname is Fletch.*
– препознају и именују појмове који се односе на тему; – препознају и именују појмове који се односе на тему;	**FRIENDS AND FAMILY**	Имена држава и главних градова; изразе и речи којима се именују

– представе друге; – разумеју јасно постављена једноставна питања личне природе и одговаре на њих; – постављају једноставна питања личне природе; – разумеју једноставна обавештења о хронолошком времену (дани у недељи) и реагују на њих; – траже и дају кратка једноставна обавештења о хронолошком времену; – разумеју једноставне исказе којима се изражава припадање / неприпадањеи реагује на њих; – траже и дају једноставне исказе којима се изражава припадање/неприпадање; – знају разлике у начину писања адресе; – знају имена важних улица у Лондону и по чему су познате. -		чланови уже и шире породице – *mother, father, parents, grandmother, grandfather, grandparents, daughter, son, children, borther, sister, aunt, uncle, cousin*; дане у недељи; језичке структуре *I'm from Britain. Where are you from?This is Max. How old is he? He's thirteen. She isn't from Australia. She's from France. These are my internet friends. This is my brother. His name is… This is their dog. Its name is… We are in our garden. Is it Tuesday today? No, it isn't. It's Wednesday. Are you at home? No, I am not. Who is the song for/from?* ***(The Present Simple Tense*** **глагола *to be,* Присвојини придеви);** кратке текстове и дијалоге који се односе на тему **(слушају, читају, говоре и пишу)**; писање адресе; имена важних улица у Лондону и по чему су познате.
– препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање и реагују на њих; – траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање / непоседовање; – -разумеју једноставан опис живих бића, предмета и места; – опишу жива бића, предмете и места једноставним језичким средствима; – уоче сличности и разлике у наставним предметима и начину живота у школама у Велсу, Енглеској и код нас.	**MY WORLD**	Изразе и речи које се односе на забаву и разоноду – *a skateboard, a games console, a radio, a mobile phone…*; боје и друге описне придеве – *yellow, green, orange… big, small, thin…*; речи којима се именују кућни љубим- ци – *a rabbit, a parrot, a budgie…*; школске предмете – *Geography, Maths, Science…*; језичке структуре – *My friend Tom has got a computer. I haven't got a*

		skateboard, but I've got a remote controlled car. Have you got a camera? Yes, I have. No, I haven't. I've got a big present. She's got four thick books. What lessons have you got on Wednesday? We've got double period of Maths on Friday. This isn't Millie's new jumper. It's my new blanket. Birds have got wings nad feathers. Humans haven't got a tail. *Cats have got whiskers. This is my school. I'm in year 8. There are 30 students in our class.* ***(Have got* за изражавање поседовања и описивање, правилан редослед придева у реченици);** кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје **(слушају, читају, говоре и пишу).**
– препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју једноставна обавештења о хронолошком времену и реагују на њих; – траже и дају кратка и једноставна обевештења о хронолошком времену; – разумеју једноставне исказе о уобичајеним активностима и реагују на њих; – опишу и планирају уобичајене активности кратким једноставним језичким средствима; – -разумеју једноставне исказе за изражавање допадања/недопадања и реагују на њих; – траже мишљење и изражавају допадање/недопадање једноставним језичким средствима; – разумеју и опишу популарне спортове у ВБ.	**TIME**	Изразе и речи којима се изражава хронолошко време – *What's the time? It's five o'clock. It's half past two/quarter past three/quarter to five/twenty past four/ten to six…*; изразе и речи које се односе на свакодневне активно- сти, хобије, спортове и активности у слободно време - *get up, have a shower/braekfast, take the bus to school, play tennis / football, play the guitar / piano, collect things…*; језичку структуру – *I get up at half past seven. What time do you get up? I read books and magazines in bed. We don't have lunch at home.*

		Do you take the bus to school? Yes, I do. No, I don't. He doesn't collect badges. She plays the guitar. He has training after school on Tuesadays. I like sport. My brother Eddie doesn't like it. Do you like skiing? Yes, I do. No, I don't. What do you like doing in your free time? I playthe piano. The trumpet is a wind instrument. ***(The Present Simple tense);*** кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје **(слушају, читају, говоре и пишу).**
- препознају и именују појмове који се односе на тему; - разумеју једноставне описе места; - опишу места једноставним језичким средствима; - разумеју једноставна обавештења која се односе на положај у простору; - траже и пруже једноставна обавептења која се односе на положај у простору; - разумеју кратка упутства и налоге и реагују на њих; - упуте кратка упутства и налоге; - уоче сличности и разлике у изгледу градова култури становања у ВБ и код нас.	**PLACES**	Речи којима се именују просторије у стану/кући, намештај, институције у месту становања; предлоге за место; језичке структуре *There's a bed in my bedroom too. It's in front of the window. My skateboard is in the wardrobe and my guitar is on the bed. The football is next to the chest of drawers. Where's the robot? It's behind the bag. There are three bedrooms upstairs. There's a hall, a dining room and a kitchen downastairs. Our parents are in the kitchen. Is there a cinema in your town? Yes, there is, but there isn's a theatre. There isn't a station near my home. The bus stop is opposite the museum. (Егзистенцијално 'There'+ The Present Simple Tense глагола to be); I can speak English. Can you play the*

		piano? (Can за изражавање способности) Go back to the start. Go to number 33 and miss a turn (Императив); кратке текстове и дијалоге који се односе на тему и интеркултурне садржаје (слушају, читају, говоре и пишу).
– препознају и именују појмове који се односе на тему; – разумеју једноставне описе живих бића и опишу их користећи једноставна језичка средства; – разумеју једноставне исказе о уобичајеним и тренутним радњама и плановима и реагују на њих; – опишу уобичајене и тренутне активности једноставним језичким средствима; – разумеју цене; – траже и пруже информације о ценама; – разумеју и примене основне норме учтиве комуникације (у продавници); – уоче мултикултуралност британских градова; – опишу уметничку слику. –	**PEOPLE**	Изразе и речи које се односе физички изглед људи, одећу и свакодневне активности; језичке структуре – I'm Carla. I'm tall and I'm very slim. I've got long fair hair and blue eyes. This is my brother. He's short and quite slim. He's got short brown hair and brown eyes. Is he tall? Has she got brown eyes? (Have got и The Present Simple Tense глагола to be за описивање људи); It's ten o'clock. Carla is getting in the car. They're going into town. Andy is buying some ballons. This person is wearing a black jacket. I am wearing a blue shirt, black jeans and sneakers. We go to the park every Saturday morning, but we aren't going today. We usually go into town on the bus, but we're going in the car today (The Present Continuous Tense+ The Present Simple Tense); How much is this pen? It's 75p. And those ballons? They're 50p each. That's £3.25. Here you are. Thank you.

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**ЦРКВА ЈЕ НАШ ИЗБОР**		**4**									**2**	**2**		**4**
3.	**ХРИСТОС НАС ЗОВЕ**			**5**								**3**	**1**	**1**	**5**
4.	**ДИВАН ЈЕ БОГ У СВЕТИМА СВОЈИМА**			**3**	**3**							**4**	**2**		**6**
5.	**ЗНАЧАЈ ВРЛИНСКОГ ЖИВОТА**					**3**	**2**	**2**		**1**		**7**	**2**		**9**
6.	**СА НАМА ЈЕ БОГ**						**3**	**1**	**5**			**8**	**1**		**9**
7.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**2**		**1**	**1**	**2**

УКУПНО		**1**	**4**	**8**	**3**	**3**	**5**	**3**	**5**	**1**	**2**	**24**	**10**	**2**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Свет око нас, Ликовна култура, Музичка култура, Народна традиција, Грађанско васпитање

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
*Стећи основне информације о темама које ће се обрађивати о темама које ће се обрађивати у настави Православног катихизиса током четвртог разреда	Увод	Упознавање са садржајем програма и начина рада
*Уочити важност постојања заједнице	Црква је наш избор	Прича „Недостајати“ (за заједницу као основ живота) Т.Телехтон
*Уочити да нас Христос позива у лични однос – заједницу љубави	Христос нас све зове	Прилагођена и препричана новозаветна прича о Христовом позиву Апостола
*Поступно изграђивати свест о томе ко су светитељи	Диван је Бог у светима својима	Прилагођена и препричана нека житија светих
*Увидети да се грех јавља као последица одсуства истинске љубави	Значај врлинског живота	Грех као промашај циља
*Уочити да служењем Литургије постајемо учесници Царства Божијег и сједињујемо се са Богом	Са нама је Бог	Педесетница – рођендан Цркве

ПРЕДМЕТ:Пројектна настава

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
4.(четврти)	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Чувамо здравље/ Ја против епидемије	4	2												6
	Знање је и знање дати		2	2											6
	Није шала није виц			2	3	1									6
	Туристички водич				1	2	3								6
	Спремамо се за пети разред						1	5							6
	Саветне поруке првацим Поносни смо								4	2					5
УКУПНО															36

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ пројекне наставе је развијање општих међупредметним компетенција уз употребу информационо-комуникационих технологија,развијање логичког и критичког мишљења и припрема ученика за лако сналажење у свету технике,технологије и рачунарства како у свакодневном животу тако и у процесу учења
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:вербално-текстуална,илустративно-демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник,пројектни материјал
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:фронтални,индивидуални.групни,рад у паровима
КОРЕЛАЦИЈА::математика,српски језик,природа и друштво,ликовна култура,музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Српски језик - укратко образложи свој утисак и мишљење поштујући и другачије ставове; - препозна значење речи и фразеологизама који се употребљавају у свакодневној комуникацији; - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној; - учествује у предлагању садржаја и начина рада Математика - прочита, запише и упореди природне бројеве - запише резултат мерења дужине децималним бројем са највише две децимале - формира низ на основу упутства Природа и друштво - сарађује са другима у групи на заједничким активностима - повеже резултате рада са уложеним трудом - учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих Ликовна култура - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин - користи различите технике и материјале - изражава одабраним материјалом и техникама своје идеје и емоције - учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити Музичка култура - пева по слуху - изабере одговарајући музички садржај (од понуђених) према литерарном садржају; - поштује договорена правила понашања при слушању и извођењу музике;	Чувамо здравље/ Ја против епидемије	Едукативни филм о превентивним мерама Предавање стручних лица

Српски језик - уме да изрази своје идеје и мишљење и да их јасно образложи, као и да представи резултате рада - правилно саставља реченице и повезује их у логичну целину - уме да објасни редослед активности - сажето даје препоруке Природа и друштво - сарађује са другима у групи на заједничким активностима - повезује резултате рада са уложеним трудом - учествује у друштвено-корисним акцијама уз подршку одраслих Ликовна култура - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин - изражава одабраним материјалом и техникама своје идеје и емоције - учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити	Знање је и знање дати	Листа знања и вештина сваког ученика Табела учења(научио сам од друга)
Српски језик - уме да изрази и јасно образложи идеје, као и да представи резултате рада - правилно саставља реченице и повезује их у логичну целину - правилно пише сва три модела управног говора - уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив) - уме да објасни редослед активности - сажето даје препоруке - богати речник Природа и друштво - сарађује са другима у групи на заједничким активностима - повеже резултате рада са уложеним трудом Ликовна култура - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин - користи различите технике и материјале - изражава одабраним материјалом и техникама своје идеје и емоције - учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити	Није шала није виц	Одељенска листа анегдота

Српски језик: - чита са разумевањем различите врсте текстова; - поштује и примени основна правописна правила; - употреби основне облике усменог и писменог изражавања; - правилно структурира текст; - учествује у предлагању садржаја и начина рада Природа и друштво: - одреди положај главног града и већих насеља на географској карти Србије; - одреди положај и именује природне и друштвене објекте на географској карти Србије; - повеже различите природно-географске карактеристике Србије са размештајем становништва, изгледом насеља и делатностима људи; - представи знамените личности, културна добра и природне лепоте по којима је Србија препознатљива у свету; - пронађе и одабере потребне информације из различитих извора (писаних, сликовних, дигиталних); - сарађује са другима у групи на заједничким активностима; Ликовна култура: - разговара о значају одабраног уметника, уметничког дела, споменика и музеја;	Туристички водич	Презентација о посећеним местима на екскурзијама Групне презентације о одабраним дестинацијама Избор најбоље презентације
Српски језик - уме да изрази и јасно образложи идеје, као и да представи резултате рада - правилно саставља реченице и повезује их у логичну целину - богати речник - поштује и примени основна правописна правила - прилагоди језички израз комуникативној ситуацији – формалној и неформалној - учествује у предлагању садржаја и начина рада Природа и друштво – представи ток и резултате истраживања – пронађе и одабере потребне информације из различитих извора – повеже резултате рада са уложеним трудом – сара ђује са другима у групи на заједничким активностима Ликовна култура - користи материјал и прибор на безбедан и	Спремамо се за пети разред	Прва асоцијација на „полазим у пети разред“ Истраживање:шта нас чека(предмети,секције..) Разговор са наставницима(очекивани одељенски старешина или одељенски старешина петог разреда)

одговоран начин - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применити		
Српски језик: - напише разгледницу, честитку, приватно писмо; -учествује у предлагању садржаја и начина рада Природа и друштво: -сарађује са другима у групи на заједничким активностима; Ликовна култура: - изражава замисли, интересовања, сећања, емоције и машту традиционалним ликовним техникама	Саветне поруке првацима	Презентација фотографија из првог разреда Поруке(текстуалне и ликовне)будућим првацима
Српски језик - уме да изрази и јасно образложи идеје, као и да представи резултате рада - правилно саставља реченице и повезује их у логичну целину - правилно пише сва три модела управног говора - уочи основни тон књижевног текста (ведар, тужан, шаљив) - уме да објасни редослед активности - сажето даје препоруке - богати речник Природа и друштво - сарађује са другима у групи на заједничким активностима - повеже резултате рада са уложеним трудом Ликовна култура - користи материјал и прибор на безбедан и одговоран начин - користи различите технике и материјале - изражава одабраним материјалом и техникама своје идеје и емоције - учествује у планирању и реализацији ликовног пројекта - разматра, у групи, шта и како је учио/учила и где та знања може применит	Поносни смо	Презентације са свих пројеката

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5.	5	180

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Књижевност	6	7	7	5	6	3	9	7	8	5	46	14	3	63
2.	Језик	9	9	12	9	7	4	7	8	6	1	37	25	10	72
3.	Језичка култура	4	7	1	7	4	2	5	4	6	3	2	36	5	43
4.	Остали часови	1									1				2
УКУПНО		20	23	20	21	17	9	21	19	20	10				180

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе српског језика и књижевности јесте проширивање и продубљивањезнања о српском језику;

унапређивање језичке и функционалне писмености; проширивање и продубљивање знања о српској и светској књижевности; развијање љубави према књизи и читању; оспособљавање за интерпретацију уметничких текстова; упознавање репрезентативних дела српске и опште књижевности, књижевних жанрова, књижевноисторијских појава и процеса у књижевности; проширивање и продубљивањекњижевних знања и читалачких вештина; образовање и васпитање ученика као слободне, креативне и културне личности, критичког ума и оплемењеног језика и укуса.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: вербално-текстуалне методе, илустративно-демонстративне
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Читанка, Граматика, Збирка задатака
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни, тимски рад
КОРЕЛАЦИЈА: историја, географија, ликовна и музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – разликује књижевни и некњижевни текст; упоређује одлике фикционалне и нефикционалне књижевности – чита са разумевањем и опише свој доживљај различитих врста књижевних дела – чита са разумевањем одабране примере осталих типова текстова – одреди род књижевног дела и књижевну врсту – разликује карактеристике народне од карактеристика уметничке књижевности – разликује реалистичну прозу и прозу засновану на натприродној мотивацији – анализира елементе композиције лирске песме (строфа, стих); епског дела у стиху и у прози (делови фабуле – поглавље, епизода; стих); драмског дела (чин, сцена, појава) – разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца – разликује облике казивања – увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике – одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевно-уметничком тексту – процени основни тон певања, приповедања или драмске радње (шаљив, ведар, тужан и сл.) – развија имагинацијски богате асоцијације на основу тема и мотива књижевних дела – одреди тему и главне и споредне мотиве – анализира узрочно-последично низање мотива – илуструје особине ликова примерима из текста – вреднује поступке ликова и аргументовано износи ставове – илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима – уважава националне вредности и негује српску културноисторијску баштину	**КЊИЖЕВНОСТ**	**-књижевни текстови** **- лектира домаћа и школска**

По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – разликује промењиве речи од непромењивих – разликује категорије рода, броја, падежа речи које имају деклинацију – разликује основне функције и значења падежа – употребљава падежне облике у складу са нормом – употребљава глаголске облике у складу са нормом – разликује основне реченичне чланове (у типичним случајевима) – доследно примењује правописну норму у употреби великог слова; састављеног и растављеног писања речи; интерпункцијских знакова – користи правопис (школско издање) – правилно изговара речи водећи рачуна о месту акцента и интонацији реченице – говори јасно поштујући књижевнојезичку норму – течно и разговетно чита наглас књижевне и неуметничке текстове	**ЈЕЗИК**	**-граматика** **-правопис**
По завршеној теми/области ученик ће бити у стању да: – користи различите облике казивања: дескрипцију (портрет и пејзаж), приповедање у 1. и 3. лицу, дијалог – издваја делове текста (наслов, пасусе) и организује га у смисаоне целине (уводни, средишњи и завршни део текста) – саставља говорени или писани текст о доживљају књижевног дела и на теме из свакодневног живота и света маште – проналази експлицитно и имлицитно садржане информације у једноставнијем књижевном и некњижевном тексту – напамет говори одабране књижевне текстове или одломке	**ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА**	**-говорна вежба** **-писмена вежба**

ПРЕДМЕТ:ИСТОРИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	1.Увод у историју	+										3	2	/	5
	2.Праисторија - човекови почеци		+	+								2	1	/	3
	4.Стари исток			+	+	+						3	4	/	7
	5.Стара Грчка						+	+				4	3	/	7
	6.Хеленистичко доба и његова култура							+				1	1	/	2
	7.Стари Рим и појава хришћанства								+	+	+	6	6	/	12
УКУПНО		36													

ЦИЉ НАСТАВЕ : ученике треба научити како се рачуна време у историји, историјску периодизацију, као и врсте историјских извора како би лакше могли да разумеју историјске процесе и токове; ученици треба да науче како су живели први људи и да прате њихов развој кроз историјске периоде; праћење развија људских друштава, а касније и њихових држава на примерима Старог Истока, Грчке и Рима.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Усмено излагање (монолошко-дијалошка), разговор, Демострација, ИКТ метода
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник, историјска карта, историјски атлас, powerpoint презентације, историјски видео и аудио записи
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални, колективни рад, индивидуални рад
КОРЕЛАЦИЈА: географија, српски језик и књижевност, ликовна и музичка култура, математика, верска настава...

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
–разликује основне временске одреднице (годину, деценију, век, миленијум, еру); –лоцира одређену временску одредницу на временској ленти; –разликује начине рачунаја времена у прошлости и садашњости; –именује периоде прошлости и историјске периоде и наведе граничне догађаје; –разврста историјске изворе према њиховој основној подели; –повеже врсте историјских извора са установама у којима се чувају (архив, музеј, библиотека); –наведе главне проналаске и опише њихов утицај на начин живота људи у праисторији; –разликује основне одлике каменог и металног доба; –лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе Старог истока; –одреди место припадника друштвене групе на графичком приказу хијерархије заједнице; –пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева на Старом истоку; –наведе најважније одлике државног уређеја цивилизација Старог истока – индентификује основна обележја и значај религије у цивилизацијама Старог истока; –разликује врсте писама цивилизација Старог истока; –користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност у одговарајући миленијум или век; –изложи, у усменом или писаном облику, историјске догађаје исправ- ним хронолошким редоследом; –визуелне и текстуалне информације повеже са одговарајућим историјским периодом или цивилизацијом; –лоцира на историјској карти најважније цивилизације и државе античке Грчке; –приказује друштвену структуру и државно уређеје грчких полиса на примеру Спарте и Атине; –пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античкој Грчкој, –идентификује узроке и последице грчко-персијских ратова и Пело-понеског рата;	1.Увод у историју	Појам прошлости и историја као наука о прошлости људског друштва. Хронологија - рачунање времена. Подела прошлости и периодизација историје. Историјски извори - дефиниција, основна подела и установе у којима се чувају.
	2.Праисторија - човекови почеци	Основне одлике праисторије (начин живота људи, проналасци). Подела праисторије (камено, метално доба).
	4.Стари исток	Појам Старог истока - географске одлике, најзначајније цивилизације (Месопотамија, Египат, Јудеја, Феникија). Друштвени односи (робовласничко и теократско друштво) и државно уређење (монархија - царства/краљевства) у цивилизацијама Старог истока. Основне одлике привреде и свакодневни живот - обичаји, занимања, култура исхране и становања. Култура и историјско наслеђе народа Старог истока - религија (монотеизам и политеизам), писмо, књижевност, уметност, наука, цивилизацијске тековине (математика, архитектура, календар, иригациони систем, саобраћајна средства, медицина, закони...).
	5.Стара Грчка	Појам античке Грчке - географске одлике. Најстарији период грчке историје (Критска и Микенска цивилизација). Грчки митови (појам, примери) и хомерски епови. Колонизација и основне одлике привреде. Полиси - Спарта и Атина (појам полиса, структура друштва, државно уређење). Грчко-персијски ратови. Пелопонески рат - узроци и последице. Култура и свакодневни живот (религија,

–истражи основна обележја и значај религије старих Грка; –разликује легенде и митове од историјских чињеница; наведе значај и последице освајања Александра Великог;илуструје примерима важност утицаја привредних, научних и културних достигнућа античке Грчке и хеленистичког доба на савремени свет; –користећи дату информацију или ленту времена, смести историјску појаву, догађај и личност из историје античке Грчке и хеленизма у одговарајући миленијум, век или деценију; –израчуна временску удаљеност између појединих догађаја; –користи основне историјске појмове; –лоцира на историјској карти простор настанка и ширеља Римске државе; –наведе основне разлике између античке римске републике и царства; –разликује узроке од последица најзначајнијих догађаја у историји античког Рима; –истражи основна обележја и значај религије античког Рима; –пореди начин живота припадника различитих друштвених слојева у античком Риму; –наведе најзначајније последице настанка и ширеља хришћанства; –лоцира на карти најважније римске локалитете на територији Србије		олимпијске игре, митологија, уметност, наука, обичаји, занимања).
	6.Хеленистичко доба и његова култура	Хеленистичко доба и његова култура. Историјско наслеђе (институције, закони, књижевност, позориште, филозофија, демократија, медицина, уметност, архитектура, беседништво, олимпијске игре).
	7.Стари Рим и појава хришћанства	Појам античког Рима - географске одлике и периодизација. Оснивање Рима (легенда о Ромулу и Рему). Структура друштва и уређење Римске републике. Ширење Римске државе (освајања и провинције, привреда). Рим у доба царства - принципат и доминат. Култура и свакодневни живот (религија, уметност, наука, обичаји, занимања). Хришћанство - појава и ширење. Пад Западног римског царства (почетак Велике сеобе народа, подела царства и пад Западног царства). Историјско наслеђе (абецеда, календар, медицина, уметност, архитектура, путеви, водовод, канализација, терме, римски бројеви, хришћанство, римско наслеђе на територији Србије).

ПРЕДМЕТ:Немачки језик

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА		МЕСЕЦ										ОБРАДА	ОСТАЛО	УКУПНО
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	**Guter Start**	9										5	4	9
2.	**Mein Freund, du und ich**		6									2	4	6
3.	**Meine Stadt**		2	4								3	3	6
4.	**Meine Familie**			4	7							5	6	11
5.	**Schule und Schulsachen**					3	6					4	5	9
6.	**Meine Hobbys**						1	5				3	3	6
7.	**Was isst du gern?**							5	4			5	4	9
8.	**Die erste Klassenarbeit**								2	1		0	3	3

9.	**Hurra, die Schule!**									7	1	4	4	8
10.	**Fertigkeitstraining**										5	0	5	5
УКУПНО		**9**	**8**	**8**	**7**	**3**	**7**	**10**	**6**	**8**	**6**	**32**	**40**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:монолошка, дијалошка, демонстративна, аудитивна, текстуална

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник, радна свеска, ЦД, ЦД плејер, садржаји са интернета, разгледнице, карта, плакати, помоћна техничка средства, ИКТ

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, пленум, рад у групи, рад у пару

КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, енглески језик, математика, географија, биологија, ликовна култура, физичко васпитање, верска настава

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- поздраве и отпоздраве примењујући најједноставнија језичка средства; - разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих - броје од 1 до 12 - препознају и именују предмете	**Guter Start**	Поздрављање, питање „Wie geht es dir?“, телефонски бројеви, препознавање предмета, упитне реч wie, уведене упитне реченице, присвојни чланови: meine, deine, бројеви од 1 до 12, упитна реч was, одговори на питања помоћу Ja/Nein, неодређени члан ein, eine, ein
- представе себе и друге, - постави питање за године старости - разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих - разумеју и дају једноставне исказе у вези са осећањима - разумеју, траже и дају основне информације о себи и другима - броје од 13 до 20	**Mein Freund, du und ich**	Представљање, упознавање, питање за године старости, читање речи слово по слово, презент глагола sein, haben у једнини, упитна реч wer, личне заменице у једнини, присвојни члан, изјавна реченица, бројеви од 13 до 20, абецеда
-наведе неке градове у Немачкој - наведе своју адресу становања, - представе град и државу из које долазе, - представе државе и главне градове тих држава.	**Meine Stadt**	Називи градова и држава, презент глагола liegen, упитна реч wo, предлози in, bei, одређени члан, место становања и адреса, презент глагола wohnen, питања и одговори у вези са државом одакле неко потиче, презент глагола kommen, sein, упитна реч woher, предлог aus
- наброје чланове породице, представе сопствену породицу - препознају и представе кућне љубимце - читају краће једноставне текстове (глобално и селективно читање) - разумеју и дају једноставне исказе у вези са осећањима -опишу жива бића једноставним језичким средствима - траже и дају једноставне исказе којима се изражава поседовање - броје до 100 - да питају за цену.	**Meine Familie**	Набрајање чланова породице, представљање сопствене породице, предлог von, саксонски генитив, презент глагола haben, одређени члан у номинативу, неодређени члан у акузативу, множина, разговарање о кућним љубимцима, неодређени члан у номинативу и акузативу, личне заменице, присвојни члан за 1. и 2. лице једнине, негација kein, питање за цену, бројеви до 100
- препознају и именују школски прибор, - воде кратке дијалоге изажавајући молбу и захтеве, - разумеју кратка и једноставна упутства и налоге и реагују на њих - представе своју школу, - учтиво поставе питања.	**Schule und Schulsachen**	Школски прибор, лична заменица за 3. лице, неодређени члан, негација, множина, изражавање молби и захтева, презент глагола brauchen, заменица у акузативу, императив (рецептивно), представљање своје школе, учтиво постављање питања, израз es gibt, уведена и неуведена упитна реченица, сложеница
- разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање интересовања; -размењују и формулишу једноставне исказе којима се изражавају интересовања, -разумеју једноставне исказе који се односе на слободно време,	**Meine Hobbys**	Постављање питања у вези са хобијима, глаголи у презенту, упитне речи wie, was, разговарање о слободном времену, представљање резултата анкете, годишња доба, неправилни глаголи у

представљање годишњих доба анкете резултата, - умеју да искажу вештине и способности.		презенту, личне заменице, модални глаголи mögen, können, изражавање вештина и способности, заменица man
- препознају и исказују намирнице за јело и пиће - разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање допадања / недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе који се односе на изражавање допадања / недопадања; - на једноставан начин наруче јело и / или пиће у ресторану - уочавају сличности и разлике у начину исхране у земљама циљне културе и код нас -изражавају боје -на матерњем језику опишу обичаје у исхрани за Ускрс у земљама немачког говорног подручја - направе плакат на тему намирница за јело и пиће	**Was isst du gern?**	Разговарање о доручку, намирницама, омиљеној храни и бојама, наручивање јела у ресторану, глаголи essen, trinken, nehmen, модални глаголи müssen, dürfen, sollen (рецептивно), деклинација члана у номинативу и акузативу, модални глагол mögen – облик möchte, негација kein, сложенице
-процене постигнућа везана за претходне теме, -користе једноставна језичка средства	**Die erste Klassenarbeit**	Први писмени задатак
- упореде и опишу предмете користећи једноставнија језичка средства; -разумеју једноставне исказе који се односе на изражавање мишљења/интересовања/допадања/ недопадања; размењују и формулишу једноставне исказе којима се изражавају мишљења/интересовања/ допадања/недопадања; - направе свој распоред часова на немачком језику - наведу дане у недељи	**Hurra, die Schule!**	Школски предмети, дани у недељи, изражавање допадања, упитна реч wann, предлог am, презент глагола finden, разговарање о школи, постављање питање о времену, предлог um, разговарање о прошлости, претерит глагола haben, sein
-разумеју текст на основу слушања или читања -умеју да користе једноставна лексичка и граматичка средства и одговоре усмено или писмено на постављени задатак	**Fertigkeitstraining**	Увежбавање све четири језичке активности (читање, слушање, писање и говор)

ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
V	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Животно и радно окружење	3										4	1	1	6
2.	Саобраћај	1	5	1								8	5	1	14
3.	Техничка и дигитална писменост			4	3	1						6	4	6	16
4.	Ресурси и производња					1	4	4	1			10	2	8	20
5.	Конструкторско моделовање								1	4	3	0		16	16
УКУПНО												28	12	32	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе Технике и технологије јесте да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена

професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Дијалошка, монолошка, демонстративна, методе практичног рада*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник; рачунар и пројектор за наставника, рачунар за ученике*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални*
КОРЕЛАЦИЈА: *Информатика и рачунарство,Математика Биологија, Географија,Ликовна култура*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

-описује улогу технике, технологије и иновација у развоју заједнице и њихово повезивање **-разликује основна подручја човековог рада, производње и пословања у техничко-технолошком подручју** **-наводи занимања у области технике и технологије** **-процењује сопствена инересовања у области технике и технологије** **-организује радно окружење у кабинету** **-правилно и безбедно користи техничке апарате и ИКТ уређаје у животном радном окржењу**	**Животно и радно окружење**	**Појам, улога и значај технике и технологије за развој друштва и животног окружења.** **Подручја човековог рада и производње, Занимања и послови у области технике и технологије.** **Правила понашања и рада у кабинету.** **Организација радног места у кабинету и примена мера заштите на раду.** **Коришћење техничких апарата и ИКТ уређаја у животном и радном окружењу.**
-процењује како би изгледао живот људи без саобраћаја **-класификује врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени** **-наводи професије у подручју рада саобраћаја** **-прави везу између савременог саобраћаја и коришћења инфотмационих технологија** **-одговорно се понаша као путник у возилу** **-показује поштовање према другим учесницима у саобраћају**	**Саобраћај**	**Улога, значај и историјски развој саобраћаја.** **Врсте саобраћаја и саобраћајних средстава према намени.** **Професије у подручју рада саобраћаја** **Употреба ИТ у савременом саобраћају** **Саобраћајна сигнализација-изглед и правила поступања** **Правила и прописи кретања пешака, возача бицикла и дечијих возила у саобраћају-рачунарска симулација и саобраћајни полигон** **Обавезе и одговорност деце као учесника у саобраћају.** **Заштитна опрема потребна за безбедно управљање бициклом и дечијим возилима.**
-самостално црта скицом и техничким цртежом једноставан предмет **-правилно чита технички цртеж** **-преноси податке између ИКТ уређаја,** **-примењује основне поступке обраде дигиталне слике на рачунару** **-користи интернет сервисе за претрагу и приступање online**	**Техничка и дигитална писменост**	**Прибор за техничко цртање(оловка, гумица, лењир, троуглови, шестар)** **Формати цртежа (А3, А4).** **Размера** **Типови и дебљине линија** **Геометријско цртање** **Елементи котирања**

ресурсима **-преузима одговорност за рад**		**Цртање техничког цртежа са елементима** **Пренос подтака између ИКТ уређаја** **Апликација за дигиталну обраду слике** **Креирање документа у програму за обраду текста** **Форматирање текста, уметање слике и графике.** **Интернет претрага и приступ онлајн ресурсима.**
-повезује својства природних материјала са применом **-објашњава технологије прераде и обраде дрвета, производњу папира, текстила и коже** **-сече, спаја и врши заштиту папира, текстила, коже и дрвета** **-самостално израђује једноставан модел**	**Ресурси и производња**	**Природн ресурси на Земљи: енергија и материјали.** **Управљање отпадом (рециклажа, заштита животне средине)** **Врсте, својства и примена природних материјала.** **Технологија прераде и обраде дрвета.** **Технологија прераде и обраде коже.** **Текстилна технологија.** **Технологија производње папира.** **Поступци ручне обраде и спајања папира, текстила,коже и дрвета.** **Коришћење алата и прибора за ручну обраду и спајање наведених материјала.**
-самостално проналази информације потребне за израду предмета/модела користећи ИКТ и и нтернет сервисе **-одабира материјале и алате за израду предмета/ модела** **-мери и обележава предмет** **-пружа помоћ у раду другим ученицима.**	**Конструкторско моделовање**	**Израда предмета/модела ручном обрадом и спајањем папира и/или дрвета, текстила, коже коришћењем одговарајућих техника, поступака и алата.** **Тимски рад и подела задужења у тиму.**

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
V	4 часа	144 часова

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	16	5	34	3							14	20	34
2.	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ		13	20								10	10	20
3.	УГАО			17		4	13					7	10	17
4.	РАЗЛОМЦИ			61	9	7	3	13	4	17	8	23	38	61
5.	ОСНА СИМЕТРИЈА			12				3	9			5	7	12
УКУПНО		**16**	**18**	**17**	**12**	**11**	**16**	**16**	**13**	**17**	**8**	**59**	**85**	**144**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој

математичких појмова.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:
КОРЕЛАЦИЈА: Ученик развија: – компетенције за целоживотно учење; – комуникацију; – компетенцију за рад са подацима и садржајима; дигиталну компетенцију.

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину (у скупу природних бројева); – примени правила дељивости са 2, 3, 4, 5, 9, 25 и декадним јединицама; – разликује просте и сложене бројеве и растави број на просте чиниоце; – одреди и примени НЗС и НЗД: – изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке, правилно користи речи и, или, не, сваки у математичко-логичком смислу.	ПРИРОДНИ БРОЈЕВИ И ДЕЉИВОСТ	Први део Својства операција сабирања, множења, одузимања и дељења у скупу N. Дељење са остатком у скупу N (једнакост a= bq +r; 0 <r <b). Својства дељивости; чиниоци и садржаоци природног броја. Дељивост са 2, 5 и декадним јединицама. Дељивост са 4 и 25. Дељивост са 3 и 9. Скупови и скуповне операције: унија, пресек и разлика. Други део Прости и сложени бројеви. Ератостеново сито. Растављање природних бројева на просте чиниоце. Заједнички делилац и највећи заједнички делилац. Еуклидов алгоритам за налажење НЗД. Заједнички садржалац и најмањи заједнички садржалац. Веза између НЗД и НЗС.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – анализира односе датих геометријских објеката и запише их математичким писмом; – опише основне појмове у вези са кругом (центар, полупречник, тангента, тетива) и одреди положај тачке и праве у односу на	ОСНОВНИ ПОЈМОВИ ГЕОМЕТРИЈЕ	Тачке и праве; односи припадања и распореда. Однос правих у равни; паралелност. Мерење дужине и једнакост дужи. Кружница и круг. Кружница и права.

круг; – нацрта праву паралелну датој правој користећи геометријски прибор; – упореди, сабира и одузима дужи, конструктивно и рачунски; – преслика дати геометријски објекат централном симетријом и транслацијом; правилно користи геометријски прибор.		Преношење и надовезивање дужи. | Централна симетрија. Вектор и транслација.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – идентификује врсте и опише својства углова (суседни, упоредни, унакрсни, углови на трансверзали, углови са паралелним крацима) и примени њихове узајамне односе; – нацрта праву нормалну на дату праву користећи геометријски прибор; – измери дати угао и нацрта угао задате мере; – упореди, сабере и одузме углове рачунски и конструктивно; – реши једноставан задатак применом основних својстава паралелограма (једнакост наспрамних страница и наспрамних углова).	УГАО	Угао, централни угао; једнакост углова. | Надовезивање углова (суседни углови, конструктивно упоређивање, сабирање и одузимање углова). Упоредни Углови; врсте углова. Мерење углова, сабирање и одузимање мере углова. Угао између две праве; нормалне праве; унакрсни услови. Углови на трансверзали. Транслација и углови.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – прочита, запише, упореди и представи на бројевној полуправој разломке у оба записа и преводи их из једног записа у други запис; – одреди месну вредност цифре у запису децималног броја; – заокружи број и процени грешку заокруживања; – израчуна вредност једноставнијег бројевног израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину; – реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину или неједначину; – одреди проценат дате величине; – примени размеру у једноставним реалним ситуацијама; – примени аритметичку средину датих бројева; сакупи податке и прикаже их табелом и кружним дијаграмом и, по потреби, користи калкулатор или расположиви софтвер.	РАЗЛОМЦИ	Први део Појам разломка облика a/b (a, b ∈ N). Придруживање тачака бројевне полуправе разломцима. Проширивање, скраћивање и упоређивање разломака. Децимални запис разломка и превођење у запис облика ab (b≠0). Упоређивање бројева у децималном запису. Заокругљивање бројева. Други део Основне рачунске операције с разломцима (у оба записа) и њихова својства. Изрази. Једначине и неједначине у скупу разломака. Трећи део

		Примене разломака (проценти, аритметичка средина, размера). Основна неједнакост $p < (p+q)/2 < q$.
По завршетку разреда ученик ће бити у стању да: – идентификује осносиметричну фигуру и одреди њену осу симетрије; – симетрично преслика тачку, дуж и једноставнију фигуру користећи геометријски прибор; – конструише симетралу дужи и симетралу угла и примењује њихова својства; конструише праву која је нормална на дату праву или је паралелна датој правој.	ОСНА СИМЕТРИЈА	Осна симетрија у равни и њене особине. Оса симетрије фигуре. Симетрала дужи и конструкција нормале. Симетрала угла.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ5. РАЗРЕД

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава закомуникацију и да изграђује позитиван однос премакултури и уметничком наслеђу свог и других народа. Г

Годишњи фонд часова: 72

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ФОНД ЧАСОВА	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)	НОСИОЦИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ			ИСХОДИ	ОЦЕЊИВАЊЕ
				НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНИ ОБЛИЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	
РИТАМ, НАСЛЕЂЕ ЛИНИЈА, ОБЛИК, СПОРАЗУМЕВАЊЕ	72	Током године	Наставник ликовне културе, ученици	Демонстративна,илустративна,вербална, метода анализе, похвале	Индивидуални,у пару,групни	Уџбеник,радна свеска,школска свеска,прибор за цртање, компијутер	- разликује ликовне области, као и естетске вредносзти уметничког дела... - објасни значење композиције , као и њене равнотеже, облика, боја, светлина и износи аутентичан доживљај- наведе једноставне примере поређења из свакодневног живота; -црта на основу постављене - мртве природе, или	Формативно, сумативно
ПРОВЕРА ЗНАЊА								

							посматрано	

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ			МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
			IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	**ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА**		1	/	/	/	/	/	/	/	/	/	**1**	**/**	**1**
2.	**ВАСИОНА**		3	2	/	/	/	/	/	/	/	/	**3**	**2**	**5**
3.	**ПЛАНЕТА ЗЕМЉА**	**Облик Земље и структура њене површине**	/	2	1	/	/	/	/	/	/	/	**2**	**1**	**3**
		Земљина кретања	/	/	3	/	/	/	/	/	/	/	**2**	**1**	**3**
		Унутрашња грађа и рељеф Земље	/	/	/	4	4	2	1	/	/	/	**7**	**4**	**11**
		Ваздушни омотач Земље	/	/	/	/	/	/	3	2	/	/	**3**	**2**	**5**
		Воде на Земљи	/	/	/	/	/	/	/	2	3	/	**3**	**2**	**5**
		Биљни и животињски свет на Земљи	/	/	/	/	/	/	/	/	1	2	**2**	**1**	**3**
УКУПНО ЧАСОВА			**4**	**4**	**4**	**4**	**4**	**2**	**4**	**4**	**4**	**2**	**23**	**13**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** учења *географије* је да ученик изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:*Метод рада:* ***УИ*** *– усмено излагање;* ***РА*** *– разговор;* ***ДЕ*** *– демонстрација;* ***ТЕ*** *– рад на тексту;* ***ПР*** *– метода писаних радова;* ***ГР*** *– метода графичких радова;* ***ПА*** *– практични рад; .****ЛА*** *– лабораторијска метода;* ***РР*** *– радионичарски рад;* ***ИА*** *– игровне активности;* ***ИР*** *– истраживачке активности;* ***РП*** *– решавање проблема*
Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада;

Вербално-текстуалне: усмено излагање, разговор, дијалошка метода, текст метода;
Илистративно-демонстративне: непосредно посматрање, експеримент, рад са картом, рад са илустрацијама, Интернет;
Лабораторијско- експерименталне: израда модела (нпр. вулкана), израда рељефа, премеравања;

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Географска карта: физичкогеографска, тематска, нема карта, географски атласи;
Уџбеник и остала литература;
Глобус: физичкогеографски, тематски, индукциони;
Зидне слике и илустрације;
Видеобим, презентације у power point – у, интернет;
Табла и креда;
Радна свеска из географије ;

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:

Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада

КОРЕЛАЦИЈА: КОРЕЛАЦИЈА НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ
Вертикална: Свет око нас, Природа и друштво;
Садржај: воде на земљи, распоред копна и океана, извори, реке, језера, биљне заједнице на копну и у води;
Хоризонтална: Српски језик, Ликовна култура, Математика, Историја, Биологија, Техничко образовање, Физичко образовање, Информатика и рачунарство;
Садржаји: за српски језик – сви; за ликовну културу – сви, цртежи, скице, бојење карата; за математику – структуре и размештај становништва, природно кретање становништва; за историју – првобитне цивилизације на тлу Европе, феудализам, Балканско полуострво и његово насељавање, интеграцијски процеси; за биологију – биљне и животињске заједнице на тлу Европе и света; за техничко образовање – израда различитих модела, за физичко васпитање – излети, рад на терену; за информатику и рачунарство - видеобим, употреба Интернета у настави;
Дијагонална: Физика, Хемија и остали предмети у старијим разредима;
Садржаји: за физику – физичка својства воде и закони обликовања рељефа, процеси стварања планина и котлина, закони деловања спољашњих сила, закони који владају у биосфери; за хемију – хемијско деловање воде, хемијски процеси у тлу и формирање земљишта, настанак различитих руда метала и неметала као основа за развој привреде;

ИСХОДИ По разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ / ТЕМА		САДРЖАЈИ
– повеже постојећа знања о природи и друштву са географијом као науком; – повеже географска знања о свету са историјским развојем људског друштва и научно-техничким прогресом; – на примерима покаже значај учења географије за свакодневни живот човека; – разликује одговорно од неодговорног понашања човека према природним ресурсима и опстанку живота на планети Земљи; – разликује појмове васиона, галаксија, Млечни пут, Сунчев систем, Земља; – објасни и прикаже структуру Сунчевог система и положај Земље у њему; – разликује небеска тела и наводи њихове карактеристике; – одреди положај Месеца у односу на Земљу и именује месечеве мене; – помоћу глобуса опише облик Земље и наведе доказе о њеном облику; – помоћу карте опише распоред копна и воде на Земљи и наведе називе континената и океана; – примерима објасни деловање Земљине теже на географски омотач; – разликује и објасни Земљина кретања и њихове последице; – повеже смер ротације са сменом дана и ноћи; – повеже нагнутост земљине осе са	**ЧОВЕК И ГЕОГРАФИЈА** завршетку		Ширење географских хоризоната и велика географска открића. Одговорност човека према планети Земљи.
	ВАСИОНА		Васиона, галаксија, Млечни пут, звезде, сазвежђа. Сунчев систем: Сунце, планете, сателити, Месец, месечеве мене, астероиди, комете, метеори .
	ПЛАНЕТА ЗЕМЉА	**Облик Земље и структура њене површине**	Облик и димензије Земље, распоред копна и воде на Земљи Сила Земљине теже, глобус, екватор, полови.
		Земљина кретања	Ротација Земље и последица ротације: смена обданице и ноћи, привидно кретање Сунца, локално време. Револуција Земље и последице револуције: неједнака дужина обданице и ноћи током године, смена годишњих доба, календар, топлотни појасеви.

различитом осветљеношћу површине Земље; – повеже револуцију Земље са сменом годишњих доба на северној и јужној полулопти и појавом топлотних појасева; – разликује деловање унутрашњих сила (сила Земљине теже, унутрашња топлота Земље); – разликује основне омотаче унутрашње грађе Земље; – наведе спољашње силе (ветар, вода) Земље; – помоћу карте и цртежа опише начине и последице кретања литосферних плоча (вулканизам, земљотреси, набирање и раседање); – разликује хипоцентар и епицентар и наведе трусне зоне у свету и у Србији; – наведе поступке које ће предузети за време земљотреса ; – опише процес вулканске ерупције и њене последице; – помоћу фотографија или узорка стена разликује основне врсте стена, описује њихов настанак и наводи примере за њихово коришћење; – помоћу карте, цртежа и мултимедија објашњава настанак планина и низија и разликује надморску и релативну висину; – разликује ерозивне и акумулативне процесе; – наведе примере деловања човека на промене у рељефу (бране, насипи, копови); – опише структуру атмосфере; – наведе временске промене које се дешавају у тропосфери (ветрови, падавине, облаци, загревање ваздуха...); – разликује појам времена од појма клима; – наведе климатске елементе и чиниоце и основне типове климе; – графички представи и чита климатске елементе (климадијаграм) користећи ИКТ;		**Унутрашња грађа и рељеф Земље**	Постанак и унутрашња грађа Земље, литосферне плоче: кретање плоча, промена положаја континената. Вулканизам и земљотреси: елементи, настанак, зоне појава у свету и Србији, последице и шта радити у случају земљотреса. Стене: магматске, седиментне, метаморфне. Постанак рељефа процесима набирања и раседања, планине, низије, надморска и релативна висина. Обликовање рељефа дејством воде (радом река, таласа, леда, растварање стена) и ветра. Човек и рељеф (позитивни и негативни утицаји).
		Ваздушни омотач Земље	Атмосфера (састав, структура и значај). Време и клима: климатски елементи и појаве (температура, притисак, влажност ваздуха, падавине, облачност, ветар). Климатски чиниоци, основни типови климе. Човек и клима (атмосферске непогоде, утицај човека на

– користи дневне метеоролошке извештаје из медија и планира своје активности у складу са њима; – наводи примере утицаја човека на загађење атмосфере и предвиђа последице таквог понашања; – наводи примере о утицају атмосферских непогода на човека (екстремне температуре и падавине, град, гром, олуја); – уочава и разликује на географској карти океане, већа мора, заливе и мореузе; – наведе и опише својства морске воде; – помоћу карте прави разлику између речне мреже и речног слива; – наведе и опише елементе реке (извор, ушће, различити падови на речном току); – разликује типове језерских басена према начину постанка; – наведе узроке настанка поплава и бујица и објасни последице њиховог дејства; – наведе поступке које ће предузети за време поплаве и након ње; – наведе примере утицаја човека на загађивање вода и предвиђа последице таквог понашања; – помоћу карте повеже климатске услове са распрострањеношћу живог света на Земљи; – помоћу карте наведе природне зоне и карактеристичан живи свет у њима; – опише утицај човека на изумирање одређених биљних и животињских врста; – наведе примере за заштиту живог света на Земљи.			климу).
		Воде на Земљи	Светско море и његова хоризонтална подела, својства морске воде (сланост, температура, боја, провидност), кретање морске воде (таласи, цунами, плима и осека, морске струје). Воде на копну: подземне воде и извори, реке, језера и ледници. Човек и вода – поплаве и бујице, заштита вода од загађења.
		Биљни и животињски свет на Земљи	Распростирање биљног и животињског света на Земљи. Угроженост и заштита живог света.

ПРЕДМЕТ:БИОЛОГИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5.	2 часа	72 часа

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Порекло и разноврсност живота	8	9	9	6	2						16	9	9	34
2.	Јединство грађе и функција као основ живота					3	8					5	5	1	11
3.	Наслеђивање и еволуција							7				3	2	2	7
4.	Живот у екосистему							2	6	4		4	4	4	12
5.	Човек и здравље									4	4	4	2	2	8
УКУПНО		8	9	9	6	5	8	9	6	8	4	32	22	18	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе биологије је да ученик изучавањем живих бића у интеракцији са животном средином и биолошких процеса

развије одговоран однос према себи и природи и разумевање значаја биолошке разноврсности и потребе за одрживим развојем.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: вербално-текстуалне, илустративно-демонстративна, метода практичног рада
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: дигитални уџбеник, табла, рачунар, пројектор
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: индивидуални, рад у пару, рад у групи, фронтални, комбиновани, учење путем открића
КОРЕЛАЦИЈА: географија,ликовна култура, српски језик, страни језик, техника и технологија, информатика, грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– истражује особине живих бића по познатој процедури и	Порекло и разноврсност	Жива бића, нежива природа и биологија.

води рачуна о безбедности током рада	живота	Особине живих бића. Жива бића су грађена од ћелија. Груписање живих бића. Исхрана у природи. Храна – извор енергије и градивних супстанци. Дисање – размена гасова. Излучивање. Кретање. Организми реагују на услове средине. Размножавање. Раст и развој. Промене код човека током развића.
– идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење – једноставним цртежом прикаже биолошке објекте које посматра и истражује и означи кључне детаље	Јединство грађе и функција као основ живота	Живот у води и на копну. Живот на копну. Живот у води. Живот под земљом.
– прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке – разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине, на моделима из свакодневног живота – поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате – користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата	Наслеђивање и еволуција	Преношење особина са родитеља на потомке. Разлике родитеља и потомака. Разлике полног и бесполног размножавања у настанку варијабилности. Јединке унутар једне врсте се међусобно разликују- узроци варијабилности. Варијабилност организама унутар врсте је предуслов за еволуцију.
– доведе у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи – направи разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу	Живот у екосистему	Жива бића из непосредног окружења. Позитиван и негативан утицај људи на жива бића и животну средину. Заштита живих бића и животне средине. Пројекат- очување природе у мом крају. Дивље животиње као кућни љубимци- да

– предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин – илуструје примерима деловање људи на животну средину и схвата последице таквих дејстава		или не. Значај врста за човека (самоникло јестиво, лековито,отровно биље; животиње као храна и могућности преношења болести., отровне животиње).
– идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања	Човек и здравље	Здрава исхрана и унос воде. Енергетски напици. Штетност дуванског дима и психоактивних супстанци. Физичка активност и здравље Промене у пубертету и последице прераног ступања у сексуалне односе.

ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
пети	два	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЧОВЕК И МУЗИКА	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	19	7		26
	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	3	1		4
	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	6	2		8
	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ: Певање; Свирање	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	21	6		27
	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	6	1		7
УКУПНО												55	17		72

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ наставе и учења музичке културе је да код ученика, развијајући интересовања за музичку уметност, стваралачко и критичко мишљење, естетске критеријуме, формира естетску перцепцију и музички укус, као и одговоран однос према очувању музичког наслеђа и култури свога и других

народа.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метод рада по слуху, усмено излагање, писани радови, мелодијско слушање, илустрација цртежом, демонстрација музичких остварења, свирање, слушање
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ЦД, орфов инструментаријум, глас, нотна свеска, табла (звучна), музички инструменти, радна свеска
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Колективни и индивидуални
КОРЕЛАЦИЈА: Међупредметна корелација

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– наведе начине и средства музичког изражавања у праисторији иантичком добу; – објасни како друштвени развој утиче на начине и облике музичког изражавања; – искаже своје мишљење о значају и улози музике у животу човека; – реконструише у сарадњи са другима начин комуникације кроз музику у смислу ритуалног понашања и пантеизма ; – идентификује утицај ритуалног понашања у музици савременог доба (музички елементи, наступ и сл.);	**Човек и музика**	Човек у праисторији Улога музике у првобитном друштву. Човек и ритуал: улога музике у ритуалу (музичко -антрополошка истраживања). Магијска моћ музике. Елементи музичког тока: покрет, ритам (ритам као основа ритуала), коло/групни плес. Покрет: порекло плеса. Слушање/доживљај ритма телом. Најстарија фолклорна музичка традиција у Србији и светске баштине. Човек Антике Б ожанска природа музике: –митолошка свест античког човека; –музички атрибути богова; – музика и држава. Музика у храму и музика на двору; Примери различитих инструмената и музичких облика у античким цивилизацијама. Улога и место музике у античким цивилизацијама: Индија, Сумер/ Вавилон, Кина, Египат, Грчка, Рим. Појава првих нотација, пентатоника
класификује инструменте по начину настанка звука; – опише основне карактеристике удараљки; – препозна везу између избора врсте инструмента и догађаја, односно прилике када се музика изводи; – изражава се покретима за време слушања музике; – вербализује свој доживљај музике; – идентификује ефекте којима различити елементи музичке	**Музички инструменти**	Најстарији инструменти: тело, удараљке, дувачки, жичани. Удараљке – настанак, првобитни облик и развој. Ритмичке удараљке као најједноставнија група инструмената. Мелодијске удараљке.

изражајности (мелодија, ритам, темпо, динамика) утичу на тело и осећања; – анализира слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте;		
-критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона;	**Слушање музике**	Елементи музичке изражајности – темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање вокалних, вокално - инструменталних и кратких инструмен - талних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела најстарије фолклорне традиције српског и другихнарода. Слушање народних и уметничких дела инспирисаних фолклором народа и народности, различитог садржаја, облика и расположења, као и музичких прича.
пева и свира самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависно сти од врсте, намене и карактера композиције; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич - ком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – користи могућности ИКТ - а за слушање музике и извођење; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката.	**Извођење музике**	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу)музике старих цивилизација певањем. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање песама и лакших инструменталних дела по слуху на инстру -ментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Свирање дечјих, народних и уметничких композиција из нотног текста. Извођење дечијих, народних и уметничких игара. Извођење једноставних ритмичких и мелодијских мотива (у стилу)музике старих цивилизација на инструментима или покретом
пева и свира самостално и у групи; – примењује правилну технику певања (правилно дисање, држање тела, артикулација); – кроз свирање и покрет развија сопствену координацију и	**Музичко стваралаштво**	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, кори- стећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици

моторику; – користи различита средства изражајног певања и свирања у зависно - сти од врсте, намене и карактера композиције ; – искаже своја осећања у току извођења музике; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједнич - ком музицирању; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – користи могућности ИКТ - а за слушање музике и извођење; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – изражава своје емоције осмишљавањем мањих музичких целина; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом ; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката.		изводе. Осмишљавање музичких питања и одговора, ритмичка допуњалка, мелодијска допуњалка са потписаним текстом, састављање мелодијеод понуђених мотива. Импровизација мелодије на задати текст; Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментаријаи другим инструментима. Израда једноставних музичких инструмената. Реконструкција музичких догађаја у стилу старих цивилизација.

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**РЕЛИГИЈА И КУЛТУРА СВЕТОГ СВЕТА**	**5**	**1**									**5**	**1**		**6**
3.	**ОТКРИВЕЊЕ – СВЕТ БИБЛИЈЕ**		**5**	**1**								**5**	**1**		**6**
4.	**СТВАРАЊЕ СВЕТА И ЧОВЕКА**				**4**	**1**	**1**					**4**	**2**		**6**
5.	**СТАРОЗАВЕТНА ИСТОРИЈА СПАСЕЊА**						**4**	**1**				**4**	**1**		**5**
6.	**ЗАКОН БОЖИЈИ**							**4**	**1**			**4**	**1**		**5**
7.	**МЕСИЈАНСКА НАДА**								**4**	**1**		**4**	**1**		**5**
8.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**2**		**1**	**1**	**2**
УКУПНО		**6**	**6**	**1**	**4**	**1**	**5**	**5**	**5**	**1**	**2**	**24**	**9**	**1**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Грађанско васпитање

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Моћи да сагледа садржај којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 5. разреда основне школе**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**

***Моћи да именује неке политеистичке религије**	**Религија и култура старога света**	**Религија и култура старог света**
***Моћи да уочи да се Бог откривао изабраним људима, за разлику од паганских божанстава**	**Откривење – свет Библије**	**Божије Откровење**
***Моћи да преприча бибкијску причу о постању и доживи је као дело љубави Божије**	**Стварање света и човека**	**Шестоднев**
***Моћи да наведе неке од најважнијих старозаветних личности и догађаја**	**Старозаветна историја спасења**	**Аврам и Божији позив**
***Моћи да преприча библијски опис давања Десет Божијих заповести Мојсију**	**Закон Божији**	**Добијање Божијих заповести на гори Синеју**
***Моћи да препозна на слици Ковчег Завета и Скинију и да у једној реченици каже шта је мана**	**Месијанска нада**	**Насељавање Обећане земље (Исус Навин, Самсон...)**

ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
V	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ИКТ	**4**	**5**	**3**	**2**							**8**	**1**	**5**	**14**
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ				**1**	**2**	**2**					**4**		**1**	**5**
3.	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ						**1**					**1**			**1**
4.	РАЧУНАРСТВО							**5**	**3**	**4**	**4**	**10**		**6**	**16**
УКУПНО		**4**	**5**	**3**	**3**	**2**	**3**	**5**	**3**	**4**	**4**	**23**	**1**	**12**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Усмено излагање, демонстрација процеса, демонстрација компјутером, практични радови.*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник, радна свеска, рачунар, видео бим.*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални.*
КОРЕЛАЦИЈА: *Сви предмети.*

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
− наведе примену информатике и рачунарства у савременом животу; − правилно користи ИКТ уређаје;	ИКТ	- Предмет изучавања информатике и рачунарства. - ИКТ уређаји, јединство хардвера и

− именује основне врсте и компоненте ИКТ уређаја; − прави разлику између хардвера, софтвера и сервиса; − прилагоди радно окружење кроз основна подешавања; − креира дигитални слику и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички); − креира текстуални документ и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички); − примени алате за снимање и репродукцију аудио и видео записа; − креира мултимедијалну презентацију и примени основне акције едитовања и форматирања (самостално и сараднички); − сачува и организује податке; − разликује основне типове датотека;		софтвера. - Подешавање радног окружења. - Организација података. - Рад са сликама. - Рад са текстом. - Рад са мултимедијом. - Рад са презентацијама.
− реагује исправно када дође у потенцијално небезбедну ситуацију у коришћењу ИКТ уређаја; − доводи у везу значај правилног одлагања дигиталног отпада и заштиту животне средине; − разликује безбедно од небезбедног, пожељно од непожељног понашања на Интернету; − реагује исправно када дођу у контакт са непримереним садржајем или са непознатим особама путем Интернета; − приступа Интернету, самостално претражује, проналази информације у дигиталном окружењу и преузима их на свој уређај; − информацијама на интернету приступи критички; − спроводи поступке за заштиту личних података и приватности на Интернету; − објасни појам ауторских права и разликује основне лиценце за дељење садржаја; − препознаје ризик зависности од технологије и доводи га у везу са својим здрављем; − рационално управља временом које проводи у раду са технологијом и на Интернету;	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин - Правила безбедног рада на Интернету - Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја - Заштита приватности личних података - Заштита здравља, ризик зависности од технологије и управљање временом
− сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала у вези са темом, формулацији и представљању резултата и закључака;	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	- Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења - Израда пројектног задатка у групи у

− одабира и примењује технике и алате у складу са фазама реализације пројекта; − наведе кораке и опише поступак решавања пројектног задатка; − вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен; − поставља резултат свог рада на Интернет, ради дељења са другима, уз помоћ наставника;		корелацији са другим предметима - Представљање резултата пројектног задатка
− изводи скуповне операције уније, пресека, разлике и правилно употребљава одговарајуће скуповне ознаке; − схвати математичко-логички смисао речи „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“, израза „ако...онда“ – зна алгоритме аритметике (сабирања, множења, дељења с остатком, Еуклидов алгоритам) и интерпретира их алгоритамски; − наведе редослед корака у решавању једноставног логичког проблема; − креира једноставан рачунарски програм у визуелном окружењу; − сврсисходно примењује програмске структуре и блокове наредби; − користи математичке операторе за израчунавања; − објасни сценарио и алгоритам пројекта; − анализира и дискутује програм; − проналази и отклања грешке у програму;	РАЧУНАРСТВО	- Увод у логику и скупове: унија,пресек, разлика; речи „и“, „или“, „не“, „сваки“, „неки“, „ако...онда“. - Увод у алгоритме аритметике:писмено сабирање, множење, дељење с остатком,Еуклидов алгоритам. - Увод у тему програмирања. - Радно окружење изабраног софтвера за визуелно програмирање. - Алати за рад са графичким објектима, текстом, звуком, видеом. - Програм-категорије, блокови, наредбе, инструкције. - Програмске структуре (линијска, циклична, разграната)

ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
ПЕТИ	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЉУДСКА ПРАВА Права детет	X	X	X								9	1		10
	ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА Школа као заједница			X	X	X						10	1		11
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Сукоби и насиље					X	X					5			9
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ								X	X	X	5	1		6
УКУПНО															36

ЦИЉ НАСТАВЕ :

учења програма Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Вербална: монолошка и дијалошка (усмено излагање, разговор на дату тему, научени дијалог, постављање питања и одговарање) Текст-метода: обрада текста, метода читања;
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, Приручник за грађанско васпитање,рачунар,пројектор,листићи,картице
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални,индивидуални,рад у групама, рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА: Међупредметна корелација

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разликујежељеодпотреба и наведе примеревезеизмеђупотреба и	ЉУДСКА ПРАВА Права	Потребе и права Потребе и жеље. Потребе и

људскихправа; • препознасвојепотребе, као и потребедругих и даихуважава; • штитисвојаправананачинкојине угрожавадруге и њиховаправа; • учествује у доношењуправиларада групе и поштујеих; • аргументујепотребупосебне заштитеправадетета; напримерупрепознаугрђеност правадеце у основнимдокументимакојаурђујурадшколе; • наводипримере и показатеље остварености и кршењадечјих права; • наводичиниоцекојиутичуна остварењедечјихправа; • поштујеправа и потребеученика којису у инклузији у његовом одељењу/школи;	детет	права. Права и правила у учионици. Правиларада у учионици, доношењегрупнихправила. Правадетета у документима о заштитиправа Посебностправадетета и људскаправа. Конвенција о правимадетета. Врстеправа. Показатељиостварености и кршењадечјихправа. Конвенција о правимадетета у документимакојасеодносе нашколу. Школакао Заједница
идентификујекршењељудских праванапримерунекогисторијског догађаја; • поштујеправилаодељењске заједнице и правилананивоушколе; • поступа у складусаморалним вредностимаграђанскогдруштва; • искажесвојстав о значајуправила у функционисању заједнице понаша се у складу са правилима и дужностима у школи; • наводи начине демократског одлучивања; • препозна одговорност одраслих у заштити права деце;	ДЕМОКРАТСКА ЗАЈЕДНИЦА Школа као заједница	Права и функционисање заједнице Мојезаједнице. Одлучивање у учионици и школи. Гласање и консензускао демократскиначини одлучивања. Одговорности и обавезе у заједници Одговорност деце. Одговорности одраслих (родитеља, наставника) Кршење и заштита права Шта могу и коме да се обратим у ситуацијама насиља
реално процени сопствену одговорност у ситуацији кршења нечијих права и зна коме да се обрати за помоћ; • препозна и анализира сличности и разлике између ученика у групи; • прихвата друге ученике и уважава њихову различитост; • проналази примере моралних поступака у књижевним делима које чита, у медијима и у свакодневном животу; • наводи примере из свакодневног живота предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама; • проналази примере нетолеранције и дискриминације у књижевним делима која чита; • у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; • препозна и објасни врсте насиља; • прави разлику између безбедног и небезбедног понашања на друштвеним мрежама; • заштити од дигиталног насиља; • анализира сукоб из различитих углова (препознаје потребе	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Сукоби и насиље	Наши идентитети Наше сличности и разлике (раса, пол, национална припадност, друштвено порекло, вероисповест, политичка или друга уверења, имовно стање, култура, језик, старост и инвалидитет). Стереотипи и предрасуде. Дискриминација. Толеранција. Сукоби и насиље Сукоби и начини решавања сукоба. Предности конструктивног решавања сукоб Врсте насиља: физичко, активно и пасивно, емоционално, социјално, сексуално, дигитално. Реаговање на насиље. Начини заштите од насиља

учесника сукоба) и налази конструктивна решења прихватљива за све стране у сукобу;		
препознаје примере грађанског активизма у својој школи и исказује позитиван став према томе;	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Планирање и извођење акција у школи у корист права детета Учешће ученика у школи. Избор проблема. Тражење решења проблема. Израда плана акције. Анализа могућих ефеката акције. Планирање и извођење акције. Завршна анализа акције и вредновање ефеката. Приказ и анализа групних радова

ПРЕДМЕТ:ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
V	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Starter unit, Towns and cities, Days	9	9									6	6	6	18
	Wild life, Animals			9	6							5	6	4	15
	Learning world					4	7					4	3	4	11
	Food and health, Sport							9	7			6	5	5	16
	Growing up, Going away									8	4	2	8	2	12
УКУПНО												23	28	21	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** наставе и учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писмену и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.

-
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:УИ, Р, И, Д, КМ
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС, ПТС, ИКТ
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:ФР, И, ГР, РП, КОМБ
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, историја, географија, грађанско васпитање, ликовна култура, музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

По завршеној теми/области ученици су у стању да у усменој и писменој комуникацији разумеју краће текстове који се односе на поздрављање,представљање и тражење/давање информација личне природе; - Поздраве и отпоздраве,представе себе и другог користећи једноставна језичка средства; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа са опште информације о себи и другима; -разумеју једноставније текстове у којима се описују способности у садашњости; - размене информације које се односе на способности; - опишу сталне способности у садашњости користећи неколико везаних исказа; - разумеју једноставнији опис живих бића, предмета и места и положаја у простору; - опишу жива бића, предмете и места и положаја у простору,користећи једноставнија језичка средства; - разумеју и формулишу једноставније изразе који се односе на поседовање и припадност; - питају и кажу шта неко има/нема и чије је нешто; - разумеју и реагују на једноставне молбе; упуте једноставне молбе	**Градови** **Животиње** **Свет који нас окружује** **Храна и здравље, спортови** **Путовања**	**Описивање места, исказивање просторних односа** **Називи животиња, опис животиња, занимљивости везане за њих** **Занимљива места на свету и њихов опис** **Именовање и опис здраве/нездраве хране, оброка и прибора за јело. Именовање и опис спортова.** **Опис разних врста и начина путовања**

Физичко и здравствено васпитање:

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
5.	3,5 часа	126

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Физичке способности	2										2			2
	Атлетика	7							6	8		9	9	3	21
	Спортска гимнастика			8	4							9	2	1	12
	Основе тимских и спортских игара	6	12	7	2	5	12	12	5	4	10	26	25	24	75
	Плес и ритимика				2	6						5	1	2	8
	Полигони		2		2			2		2		4		4	8
	Физичко вежбање и спорт														
	Здравствено васпитање														
УКУПНО															

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** учења *Физичког и здравственог васпитања* је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метода усменог излагања, метода разговора, метода демонстрације, комбиноване методе.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: помоћна техничка средства, све справе и реквизити који су на располагању у школи, информационо комуникационе технологије.
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: обрада, обнављање, вежбање, провера знања.
КОРЕЛАЦИЈА:

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– примени једноставне комплексе простих и општеприпремних вежби; – изведе вежбе (разноврсна природна и изведена кретања) и користи их у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама; – упореди резултате тестирања са вредностима за свој узраст и сагледа сопствени моторички напредак; – комбинује и користи достигнути ниво усвојене технике кретања у спорту и свакодневном животу;	**Физичке способности**	**Обавезни садржаји** Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој покретљивости. Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности
– доводи у везу развој физичких способности са атлетским дисциплинама;	**Атлетика**	**Обавезни садржаји** Техника истрајног трчања. Истрајно трчање – припрема за крос. Техника спринтерског трчања. Техника високог и ниског старта. Скок увис (прекорачна техника). Бацање лоптице (до 200 г). **Препоручени садржаји** Техника штафетног трчања. Скок удаљ. Бацања кугле 2 kg. Бацање „вортекс-а”. Тробој.
– одржава стабилну и динамичку равнотежу у различитим	**Спортска гимнастика**	**Обавезни садржаји**

кретањима, изводи ротације тела; – користи елементе гимнастике у свакодневним животним ситуацијама и игри; – процени сопствене могућности за вежбање у гимнастици		Вежбе на тлу. Прескоци и скокови. Вежбе у упору. Вежбе у вису. Ниска греда. Гимнастички полигон. **Препоручени садржаји** Вежбе на тлу (напредне варијанте). Висока греда. Трамболина. Прескок. Коњ са хватаљкама. Вежбе у упору (сложенији састав). Вежбе у вису (сложенији састав).
– користи елементе технике у игри; – примењује основна правила рукомета у игри; – учествује на унутародељенским такмичењима;	**Основе тимских и спортских игара**	**Обавезни садржаји** **Рукомет/минирукомет:** Основни елементи технике и правила; – вођење лопте, – хватања и додавања лопте, – шутирања на гол, – финтирање, – принципи индувидуалне одбране – основна правила рукомета/минирукомета Спортски полигон. **Препоручени садржаји**

		Напредни елементи технике, тактике и правила игре: – хватања котрљајућих лопти, – дриблинг, – шутирања на гол, – финтирање, – основни принципи колективне одбране.
– изведе кретања, вежбе и кратке саставе уз музичку пратњу; – игра народно коло; – изведе кретања у различитом ритму; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура;	**Плес и ритимика**	**Обавезни садржаји** Покрети уз ритам и уз музичку пратњу. Ритмичка вежба без реквизита. Скокови кроз вијачу. Народно коло „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази. Основни кораци друшвених плесова. **Препоручени садржаји** Вежбе са обручем. Вежбе са лоптом. Сложенији скокови кроз вијачу.
– вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности;	**Полигони**	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
– објасни својим речима сврху и значај вежбања;	**Физичко вежбање и**	Циљ и сврха вежбања у физичком и

– користи основну терминологију вежбања; – поштује правила понашања у и на просторима за вежбање у школи и ван ње, као и на спортским манифестацијама; – примени мере безбедности током вежбања; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима у просторима за вежбање; – примени и поштује правила тимске и спортске игре у складу са етичким нормама; – навија и бодри учеснике на такмичењима и решава конфликте на социјално прихватљив начин; – користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекративних активности; – прихвати сопствену победу и пораз у складу са „ферплејом"; – примењује научено у физичком и здравственом васпитању у ванредним ситуацијама; – препозна лепоту покрета и кретања у физичком вежбању и спорту;	**спорт**	здравственом васпитању. Основна правила. Рукомета/минирукомета и Малог фудбала. Понашање према осталим субјекатима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у физичком и здравственом васпитању. Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање. Упознавање ученика са најчешћим облицима насиља у физичком васпитању и спорту. „Ферплеј" (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација). Писани и електорнски извори информација из области физчког васпитања и спорта. Значај развоја физичких способности за сналажење у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...). Физичко вежбање и естетика (правилно обликовање тела). Планирање дневних активности.
– направи план дневних активности; – наведе примере утицаја физичког вежбања на здравље; – разликује здраве и нездраве начине исхране; – направи недељни јеловник уравнотежене исхране уз помоћ	**Здравствено васпитање**	Физичка активност, вежбање и здравље. Основни принципи вежбања и врсте физичке активности. Одржавање личне опреме за вежбање и поштовање здравствено-хигијенских мера

наставника; – примењује здравствено-хигијенске мере пре, у току и након вежбања; – препозна врсту повреде; – правилно реагује у случају повреде; – чува животну средину током вежбања.		пре и после вежбања. Лична и колективна хигијена пре и после вежбања. Утицај правилне исхране на здравље и развој људи. Исхрана пре и после вежбања Прва помоћ: – значај прве помоћи, – врсте повреда. Вежбање и играње на чистом ваздуху – чување околине приликом вежбања.

ПРЕДМЕТ: Српски језик и књижевност

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
Шести	4	144 часова

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	КЊИЖЕВНОСТ	8	4	6	6	4	5	5	4	10	3	31	16	8	55
	ЈЕЗИК (Граматика)	5	8	5	3	6	7	2	2	3	3	26	10	6	42
	ЈЕЗИК (Правопис)	2	-	-	-	-	-	4	-	-	-	3	2	1	6
	ЈЕЗИК (Ортоепија)	1	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	1	1	3
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	2	5	5	4	-	2	4	6	4	6	12	18	8	38
УКУПНО		18	17	16	13	10	16	16	12	17	12	72	47	25	144

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: УИ-метода усменог излагања; Р-метода разговора; И-метода илустрације;Д-метода демонстрације; ПР-метода практичних радова; КМ-комбиноване методе.

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС-текстуална средства, ИКТ-информационо комуникационе технологије; ПТС-помоћна техничка средства (табла, фломастери...)

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: ФР-фронтални облик рада; И-индивидуални облик рада; ГР-групни облик рада; РП-рад у пару; КОМБ-комбиновани

КОРЕЛАЦИЈА: Географија, Историја, Ликовна култура, Музичка култура итд.

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- повеже књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима са новим делима која чита; - чита са разумевањем; парафразира прочитано и описује свој доживљај различитих врста књижевних дела и научно-популарних текстова; - одреди род књижевног дела и књижевну врсту; - прави разлику између дела лирског, епског и драмског карактера; -разликује ауторску приповетку од романа; -анализира структуру лирске песме (строфа, стих, рима); -уочава основне елементе структуре књижевноуметничког дела: тема, мотив; радња, време и место радње; -разликује појам песника и појам лирског субјекта; појам приповедача у односу на писца; -разликује облике казивања; -увиђа звучне, визуелне, тактилне, олфакторне елементе песничке слике; -одреди стилске фигуре и разуме њихову улогу у књижевноуметничком тексту; -анализира узрочно-последичне односе у тексту и вреднује истакнуте идеје које текст нуди; -анализира поступке ликова у књижевноуметничком дел, служећи се аргументима из текста; -уочава хумор у књижевном делу; -разликује хумористички и дитирамбски тон од елегичног тона; -илуструје веровања, обичаје, начин живота и догађаје у прошлости описане у књижевним делима; -уважава националне вредности и негује културноисторијску баштину; -препоручи књижевно дело уз кратко образложење; -упореди књижевно и филмско дело, позоришну представу и драмски текст;	**КЊИЖЕВНОСТ**	**ЛИРИКА** **Лектира** Обредне лирске народне песме (избор) Ђура Јакшић: *Вече* Јован Дучић: *Село* Мирослав Антић: *Плава звезда* Вељко Петровић: *Ратар/* Алекса Шантић: *О, класје моје* Десанка Максимовић: *Грачаница /* Војислав Илић: *Свети Сава* Стеван Раичковић: *Хвала сунцу, земљи, трави* Милован Данојлић: *Овај дечак зове се Пепо Крста* Сергеј Јесењин: *Песма о керуши* **Књижевни термини и појмови** Врста строфе према броју стихова у лирској песми: дистих; терцет; врста стиха по броју слогова (лирски и епски десетерац). Одлике лирске поезије: нагласак речи и ритам; рима – парна, укрштена, обгрљена; улога риме у обликовању стиха. Стилске фигуре: контраст, хипербола. Врсте ауторске и народне лирске песме: социјалне песме, дитирамб, елегија; обредне песме (коледарске, краљичке, додолске, божићне). **ЕПИКА** **Лектира**

-повеже граматичке појмове обрађене у претходним разредима са новим наставним садржајима; -препозна делове речи у вези са њиховим грађењем; -разликује гласове српског језика по звучности и месту изговора; -разликује врсте гласовних промена у једноставним примерима и примењује књижевнојезичку норму; -одреди врсте и подврсте заменица, као и њихов облик; -препознаје глаголска времена и употребљава их у складу са нормом; -разликује реченице по комуникативној функцији; -доследно примењује правописну норму; -користи правопис (школско издање); разликује дуги и кратки акценат у изговореној речи; -употребљава различите облике усменог и писменог изражавања: препричавање различитих типова текстова, без сажимања и са сажимањем, причање (о догађајима и доживљајима) и описивање; -разликује и гради аугментативе и деминутиве; -саставља обавештење, вест и кратак извештај; -разуме основна значења књижевног и неуметничког текста; -проналази, повезује и тумачи експлицитно и имплицитно садржане информације у краћем, једноставнијем књижевном и неуметничком тексту; -драматизује одломак одабраног књижевноуметничког тескта; -говори јасно, поштујући стандарднојезичку норму; -изражајно чита обрађене књижевне текстове.		Народна песма: *Смрт Мајке Југовића* Народна песма: *Марко Краљевић укида свадбарину* Петар Кочић: Јаблан Исидора Секулић: Буре (одломак)/Бранко Ћопић: Чудесна справа Иво Андрић: Аска и вук Антон Павлович Чехов: Вањка/Итало Калвино: Шума на ауто-путу Светлана Велмар Јанковић: Сирото ждребе **Књижевни термини и појмови** Основна тема и кључни мотиви. Облици казивања: нарација (хронолошко приповедање), описивање, дијалог, монолог. Фабула/радња, редослед догађаја. Врсте епских дела: приповетка, роман. Културно-историјско предање (нпр. *Смрт Марка Краљевића*) **ДРАМА** **Лектира** Коста Трифковић: Избирачица (одломак) Миодраг Станисављевић: И ми трку за коња имамо (одломак) Бранислав Нушић: Аналфабета (одломак) **Књижевни термини и појмови** Драмске врсте: комедија - основне одлике. Монолог и дијалог у драми. Дидаскалије, реплика. Етапе драмске радње (заплет и расплет). **НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ**

		(бирати 2 дела) Вук Караџић: Живот и обичаји народа српскога: *Божић* (одломак); Ђурђевдан (одломак); Додоле, прпоруше и чароице (одломци) Владимир Хулпах: Легенде о европским градовима Никола Тесла: Моји изуми Гроздана Олујић: Били су деца као и ти (избор) **ДОМАЋА ЛЕКТИРА** Епске народне песме о Косовском боју (избор) Епске народне песме о Марку Краљевићу (избор) Бранислав Нушић: *Аутобиографија* Анђела Нанети: *Мој дека је био трешња* Весна Алексић: *Каљави коњ* Бранко Ћопић: *Орлови рано лете* Ференц Молнар: *Дечаци Павлове улице* **Допунски избор лектире** (бирати три дела) Добрица Ерић: Месечеви миљеници Владимир Стојиљковић: Писмописац Владимир Андрић: Пустолов Тиодор Росић: Приче старог чаробњака Борислав Пекић: Сентиментална повест Британског царства Вилијем Саројан: Зовем се Арам Ивана Брлић Мажуранић: Приче из давнина Хенрик Сјенкјевич: Кроз пустињу и прашуму Џек Лондон: *Зов дивљине/Бели очњак*

		Реј Бредбери: *Маслачково вино* Јасминка Петровић: *Ово је најстрашнији дан у мом животу* Александар Поповић: *Снежана и седам патуљака, драмска бајка* Владислава Војновић: *Приче из главе (прича Позориште – одломци)*
	ЈЕЗИК (Граматика)	Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Настанак гласова и говорни органи; подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти); Подела сугласника по звучности и по месту изговора. Подела речи на слогове; слоготворно р. Гласовне промене – уочавање у грађењу и промени речи: непостојано а; промена Л у О; палатализација; сибиларизација; јотовање; једначење сугласника по звучности: једначење сугласника по месту изговора; губљење сугласника. Заменице: неличне именичке заменице; придевске заменице: присвојне (с нагласком на употребу заменице свој, показне, односно-упитне, неодређене, опште, одричне). Граматичке категорије заменица: род, број, падеж и лице. Грађење и основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат; плусквамперфекат. Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције; подела на обавештајне, упитне, заповедне, жељне и

		узвичне реченице.
	ЈЕЗИК (Правопис)	Писање имена васионских тела. Растављање речи на крају реда. Правописна решења у вези са гласовним променама. Писање именичких и придевских одричних заменица са предлозима. Писање заменице *Ваш* великим почетним словом. Правописна решења у вези са писањем обрађених глаголских облика.
	ЈЕЗИК (Ортоепија)	Правилан изговор *ч,ћ, џ, ђ , р.* Дуги и кратки акценти.
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Текстови у функцији унапређивања језичке културе. Анализирање снимљених казивања и читања (звучна читанка). Говорне вежбе на унапред одређену тему. Учтиве форме обраћања. Лексикологија: аугментативи (са пејоративима), деминутиви (са хипокористицима). Правописне вежбе: диктат; допуњавање текста; уочавање и објашњавање научених правописних правила у тексту. Богаћење речника: *лексичко-семантичке вежбе; стилске вежбе.* Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка и више контролних задатака.

План израдио 06. јуна 2022. предметни наставник СЈК Горан Игић, ОШ „Миливој Оморац“, Ићош

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ - ГЕОГРАФИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА	3										2	1	3
2.	ГЕОГРАФСКА КАРТА	5	8									8	5	13
3.	СТАНОВНИШТВО		2	8								7	3	10
4.	НАСЕЉА				7							4	3	7
5.	ПРИВРЕДА					5	7					7	5	12
6.	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСЕ						1	8	6			9	6	15
7.	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ									8	4	8	4	12
УКУПНО		**8**	**10**	**8**	**7**	**5**	**8**	**8**	**6**	**8**	**4**	**45**	**27**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** учења *географије* је да ученик изучавањем географских објеката, појава

и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:*Метод рада:* ***УИ*** *– усмено излагање;* ***РА*** *– разговор;* ***ДЕ*** *– демонстрација;* ***ТЕ*** *– рад на тексту;* ***ПР*** *– метода писаних радова;* ***ГР*** *– метода графичких радова;* ***ПА*** *– практични рад; .****ЛА*** *– лабораторијска метода;* ***РР*** *– радионичарски рад;* ***ИА*** *– игровне активности;* ***ИР*** *– истраживачке активности;* ***РП*** *– решавање проблема*
Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада;

Вербално-текстуалне: усмено излагање, разговор, дијалошка метода, текст метода;
Илистративно-демонстративне: непосредно посматрање, експеримент, рад са картом, рад са илустрацијама, Интернет;
Лабораторијско- експерименталне: израда модела (нпр. вулкана), израда рељефа, премеравања;

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Географска карта: физичкогеографска, тематска, нема карта, географски атласи;
Уџбеник и остала литература;
Глобус: физичкогеографски, тематски, индукциони;
Зидне слике и илустрације;
Видеобим, презентације у power point – у, интернет;
Табла и креда;
Радна свеска из географије ;

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:

Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада

КОРЕЛАЦИЈА: КОРЕЛАЦИЈА НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ
Вертикална: Свет око нас, Природа и друштво;
Садржај: воде на земљи, распоред копна и океана, извори, реке, језера, биљне заједнице на копну и у води;
Хоризонтална: Српски језик, Ликовна култура, Математика, Историја, Биологија, Техничко образовање, Физичко образовање, Информатика и рачунарство;
Садржаји: за српски језик – сви; за ликовну културу – сви, цртежи, скице, бојење карата; за математику – структуре и размештај становништва, природно кретање становништва; за историју – првобитне цивилизације на тлу Европе, феудализам, Балканско полуострво и његово насељавање, интеграцијски процеси; за биологију – биљне и животињске заједнице на тлу Европе и света; за техничко образовање – израда различитих модела, за физичко васпитање – излети, рад на терену; за информатику и рачунарство - видеобим, употреба Интернета у настави;
Дијагонална: Физика, Хемија и остали предмети у старијим разредима;

Садржаји: за физику – физичка својства воде и закони обликовања рељефа, процеси стварања планина и котлина, закони деловања спољашњих сила, закони који владају у биосфери; за хемију – хемијско деловање воде, хемијски процеси у тлу и формирање земљишта, настанак различитих руда метала и неметала као основа за развој привреде;		
ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	**ОБЛАСТ / ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– Успоставља везе између физичкогеографских и друштвеногеографских објеката, појава и процеса; – одређује математичкогеографски положај на Земљи; – анализира, чита и тумачи општегеографске и тематске карте; – оријентише се у простору користећи компас, географску карту и сателитске навигационе системе; – доводи у везу размештај светског становништва са природним карактеристикама простора; – анализира компоненте популационе динамике и њихов утицај на формирање укупних демографских потенцијала на примерима Србије, Европе и света; – анализира различита обележја светског становништва и развија свест о солидарности између припадника различитих социјалних, етничких и културних група; – анализира географски положај насеља; – објашњава континуиране процесе у развоју насеља и даје примере у Србији, Европи и свету; – доводи у везу типове насеља и урбане и руралне процесе са структурама становништва, миграцијама, економским и глобалним појавама и процесима; – уз помоћ географске карте анализира утицај природних и друштвених фактора на развој и размештај привредних делатности; – доводи у везу размештај привредних објеката и квалитет животне средине; – вреднује алтернативе за одрживи развој у својој локалној средини, Србији,	**ДРУШТВО И ГЕОГРАФИЈА**	Друштвена географија, предмет проучавања и подела
	ГЕОГРАФСКА КАРТА	Географска/картографска мрежа Географска ширина и географска дужина, часовне зоне Појам карте и њен развој кроз историју Елементи карте (математички, географски и допунски) Картографски знаци и методе за представљање рељефа на карти Подела карата према садржају и величини размера Оријентација у простору и оријентација карте, мерење на карти, сателитски навигациони системи.
	СТАНОВНИШТВО	Основни појмови о становништву: демографски развитак и извори података о становништву Број и распоред становништва на Земљи Природно кретање становништва Миграције становништва Структуре становништва: биолошке и друштвено-

Европи и свету; – објасни политичко-географску структуру државе; – представи процесе који су довели до формирања савремене политичкогеографске карте света; – објасни како се издвајају географске регије; – илуструје уз помоћ карте најважније географске објекте, појаве и процесе на простору Европе.		економске Савремени демографски процеси у Србији, Европи и свету
	НАСЕЉА	Појам и настанак првих насеља Положај и географски размештај насеља Величина и функције насеља Типови насеља Урбанизација Град – унутрашња структура и односи са околним простором Село и рурални процеси
	ПРИВРЕДА	Привреда, привредне делатности и сектори привреде Пољопривреда и географски простор Индустрија и географски простор Саобраћај, туризам и географски простор Ванпривредне делатности Развијени и неразвијени региони и државе и савремени геоекономски односи у свету Концепт одрживог развоја
	ДРЖАВА И ИНТЕГРАЦИОНИ ПРОЦЕСИ	Појам и настанак првих држава Географски положај државе Величина и компактност територије државе Појам и функција државних граница Главни град

		Облик владавине Политичкогеографска карта Европе после Другог светског рата Политичкогеографска карта света после Другог светског рата Територијални интегритет и спорови Интеграциони процеси
	ГЕОГРАФИЈА ЕВРОПЕ	Географске регије и регионална географија Положај и границе Европе Природне карактеристике Европе Становништво Европе Насеља Европе. Привреда Европе Географске регије Европе

ПРЕДМЕТ: ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VI	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	My life	9	9									6	6	6	18
	In the past			9	6							5	6	4	15
	Out and about					4	7					4	3	4	11
	A healthy future							9	7			6	5	5	16
	Our world									8	4	2	8	2	12
УКУПНО												23	28	21	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких,моралних и естетских ставова,стицање позитивног односа према другим језицима и културама,као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: УИ, Р, И, Д, КМ
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС, ПТС, ИКТ
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: ФР, И, ГР, РП, КОМБ
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, историја, географија, грађанско васпитање, ликовна култура, музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставније текстове који се односе на поздрављање, представљање и тражење/давање информација о себи и другима; - поздраве и отпоздраве,представе себе и другог користећи једноставнија језичка средства; - поставе и одговоре на сложенија питања личне природе; - у неколико везаних исказа са опште информације о себи и другима; - разумеју једноставније текстове у којима се описују сталне,уобичајене и тренутне радње; - размене информације које се односе на дате комуникативне ситуације; - опишу сталне, уобичајене и тренутне догађаје /активности и способности користећи неколико везаних исказа; разумеју и примењују правила учтиве комуникације - препознају и именују појмове који се односе на тему; - поставе и одговоре на једноставнија питања личне природе; - у неколико везаних исказа са опште информације о себи и другима; - разумеју једноставније текстове укојима се описују догађаји у прошлости; - размене информације у вези са догађајима у	**Мој живот** **У прошлости** **Изван и около** **Здрава будућност** **Наш свет**	**Описивање себе, своје породице и пријатеља, начина живота, навика и хобија.** **Описивање искустава у прошлости** **Просторна орјентација** **Описивање здравих животних навика** **Описивање занимљивих места и догађаја**

прошлости; - опишу у неколико везаних исказа догађај из прошлости/историјску личност и сл. - Разумеју и реагују на једноставније исказе који се односе на изражавање допадања/недопадања; - Размене информације које се односе на допадање/недопадање уз образложење; - Разумеју предлоге и одговоре на њих; - упуте предлоге и реагују на предлоге пружајући одговарајући изговор или одговарајуће оправдање на прикладан начин; опишу сличности и разлике у породичном животу у ВБ и код нас.		

ПРЕДМЕТ:Немачки језик

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА		МЕСЕЦ										ОБРАДА	ОСТАЛО	УКУПНО
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	**Meine Freunde**	9										**4**	**5**	**9**
2.	**Sport, Sport, Sport**		7									**3**	**4**	**7**
3.	**Tagesabläufe**		1	8	1							**3**	**7**	**10**
4.	**Meine Klamotten**				6	2						**3**	**5**	**8**
5.	**Alles Gute zum Geburtstag!**					1	7	2				**4**	**6**	**10**
6.	**Krank und gesund**							8	3			**3**	**8**	**11**
7.	**Mein Stadtviertel**								3	5		**4**	**4**	**8**
8.	**Hier wohne ich!**									3	6	**3**	**6**	**9**
		9	**8**	**8**	**7**	**3**	**7**	**10**	**6**	**8**	**6**	**27**	**45**	**72**

УКУПНО													

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе страног језика у основном образовању заснива се на потребама ученика које се остварују овладавањем комуникативних вештина и развијањем способности и метода учења страног језика.

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:монолошка, дијалошка, демонстративна, аудитивна, текстуална

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник, радна свеска, ЦД, ЦД плејер, садржаји са интернета, карта, плакати, помоћна техничка средства, ИКТ

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, пленум, рад у групи, рад у пару

КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, енглески језик, географија, биологија, ликовна култура, физичко васпитање, грађанско васпитање, домаћинство, техника и технологија

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- у неколико везаних исказа опише свог друга/другарицу - у тексту пронађе тражене информације – селективно разумевање текста - изрази карактер особе из свог окружења - једноставним језичким средствима представи своје друштво - у форми дијалога договори / предложи / прихвати / одбије место састанка - наведе неколико места састанка младих - примени усвојено градиво на тесту -процени постигнућа везана за претходне теме	**Meine Freunde**	Представљање друга/другарице, описивање карактера неке особе, придеви (предикативно), представљање свог друштва, глаголи у презенту, разговор о месту састанка, упитне речи wo, wohin, предлози in, vor, контролни задатак
- наведе неколико врсте спортова и спортских реквизита - у тексту пронађе тражене информације – селективно разумевање текста - изрази способност којим спортом он / она или неко други зна / не зна да се бави -саопшти шта он/она или неко други планира, намерава, мора - у форми дијалога договори / предложи / прихвати / одбије неку активност - изрази где се изводи нека спортска активност - тумачи статистику - у неколико везаних исказа опише свог омиљеног спортисту	**Sport, Sport, Sport**	Набрајање спортова и спортских реквизита, модални глаголи können, wollen, müssen, њихово значење и употреба у реченици, разговор о спортским активностима, изношење предлога, разговор о спортистима, тумачење статистике, упитне речи wo, wohin, предлог in са дативом/акузативом
– разуме краће текстове који се односе на представљање и тражење/давање информација личне природе -изрази време / у колико сати се нека радња дешава -разуме једноставне текстове у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње, –опише сталне, уобичајене и тренутне догађаје/активности користећи неколико везаних исказа, – опише свој или туђи дневни/недељни распоред уобичајених активности -размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама - разуме једноставна обавештења о хронолошком времену, – тражи и даје једноставне информације о хронолошком времену користећи једноставна језичка средства – разуме краће текстове у којима се описују догађаји у прошлости, – размени информације у вези са догађајима у прошлости, – опише у неколико краћих, везаних исказа догађај из прошлости - примени усвојено градиво на тесту -процени постигнућа везана за претходне теме	**Tagesabläufe**	Означавање времена, предлози vor, nach, um, am, описивање дневног и недељног распореда, глаголи у презенту, глаголи са одвојивим префиксом, причање о претходном дану, претерит глагола haben, sein, писање писма извињења, први писмени задатак
-наведе неколико одевних предмета -разуме краће текстове који се односе на тражење/давање информација личне природе у вези са облачењем -постави и одговори на једноставна питања личне природе у вези са	**Meine Klamotten**	Набрајање одевних предмета, именице у множини, изражавање допадања и недопадања, разговор о куповини одеће, дискутовање о одећи, лична заменица за 3. лице једнине у номинативу и

облачењем -разуме једноставне исказе који се односе на изражавање допадања и недопадања и реагује на њих у вези са одећом - изрази допадање и недопадање о одећи и куповини одеће - пита, разуме и изрази колико нешто кошта		акузативу
- изрази кад му је рођендан -разуме рођенданску честитку / позивницу и одговора на њу - упути пригодну рођенданску честитку -постави и одговори на једноставна питања личне природе у вези са датумом рођења и хороскопским знаком - наведе месеце - наведе хороскопске знаке - разуме планове и намере и реагује на њих у вези са прославом рођендана - размени једноставне исказе у вези са својим и туђим плановима и намерама у вези са прославом рођендана - у неколико исказа опише како он/ она или неко други прославља рођендан -једноставним језичким средствима напише рођенданску позивницу по моделу - примени усвојено градиво на тесту -процени постигнућа везана за претходне теме	**Alles Gute zum Geburtstag!**	Разговор о рођендану и хороскопским знацима, рођенданским позивницама и поклонима, датуми, глагол werden, давање савета, модални глагол sollen, упитна реч wen, предлог für, везник sondern, описивање рођенданске журке, контролни задатак
-наведе неколико делова тела -постави и одговоре на једноставна питања личне природе у вези са здравственим стањем/ шта њега/њу или неког другог боли -изрази и разумеју болести и лекове за њих - пита/даје/разуме савете и упутства у вези са узимањем лекова - разуме једноставне текстове и информације на тему здравља - изрази шта је здраво/нездрааво - уради тест шта чини за своје здравље - примени усвојено градиво на тесту -процени постигнућа везана за претходне теме	**Krank und gesund**	Делови тела, сложенице, негација kein, разговор о здравственим проблемима, болестима и лековима, личне заменице у дативу, упитна реч wem, предлог mit, модални глаголи – значење, други писмени задатак
-разуме краће текстове који се односе на тражење/давање информација личне природе у вези са темом суседства - постави и одговори на једноставна питања личне природе ко где станује и које језике говори - у неколико везаних исказа саопшти информације о себи и другима -у тексту пронађе тражене информације – селективно разумевање текста -разуме једноставна питања која се односе на простор и правац кретања и одговоре на њих - разуме обавештења о простору и правцу кретања -затражи и пружи кратко обавештење у вези са правцем кретања и превозним средством -захвали и извини се користећи једноставна језичка средства - разуме и изрази забрану, шта сме/ не сме	**Mein Stadtviertel**	Описивање особа из суседства, разговор о познавању језика, месту становања и сусрета, присвојни члан, глагол sprechen, показивање пута, предлози in, an, vor neben, mit, zu, прилози geradeaus, links, rechts, изражавање забране, модални глагол dürfen, негација nicht

- разуме једноставан опис места (стана, куће) -наведе просторије у стану/кући -наведе делове намештаја у стану/кући -постави и одговори на једноставна питања личне природе у вези са становањем - опише карактеристике простора користећи једноставна језичка средства -разуме једноставна питања/обавештења која се односе на положај предмета у простору и одговори на њих - разуме / упути једноставне молбе и захтеве и реагују на њих - разуме информације у којима се описују сталне, уобичајене и тренутне радње у просторијама -опише сталне, уобичајене и тренутне активности користећи неколико везаних исказа - повеже неколико исказа у целину на тему Моја кућа/соба	**Hier wohne ich!**	Описивање свог стана / куће, разговор о активностима у стану/кући, повратни глаголи, заменица man, набрајање делова намештаја, означавање положаја предмета, предлози in, auf, unter, neben, множина именица

ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Увод											2	**0**	**0**	2
2.	Кретање											5	**4**	**1**	10
3.	Сила											7	**3**	**1**	11
4.	Мерење											7	**11**	**4**	22
5.	Маса и густина											7	**5**	**2**	14
6.	Притисак											5	**6**	**1**	13
УКУПНО												**33**	**29**	**9**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали задаци и циљеви наставе физике су:

● развијање функционалне писмености

● упознавање основних мишљења и расуђивања у физици

● разумевања појава и процеса и односа у природи на основу физичких закона

● развијање радозналости, способности рационалног расуђивања,

● развијање логичког и апстрактног мишљења

● схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења

● развијање способности за примену знања из физике

● решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја

● развијање радних навика и склоности ка изучавање наука о природи

● развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној орјентацији

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: дијалошка, текстуална, илустрационо-демонстрациона, графичка, лабораторијска
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару,
КОРЕЛАЦИЈА: математика, хемија, географија

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији**	**УВОД**	

СРЕДЊИ НИВО **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.** **директну и обрнуту пропорционалност** **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству** **НАПРЕДНИ НИВО** **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења** **ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом**		
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање** **ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање** **ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две** **величине** **ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину** **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији** **СРЕДЊИ НИВО** **ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују** **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.** **директну и обрнуту пропорционалност** **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству**	**КРЕТАЊЕ**	

НАПРЕДНИ НИВО **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења** **ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експерименто**		
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.1.1. уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирују или се крећу** **равномерно** **ФИ.1.1.2. уме да препозна смер деловања магнетне и електростатичке силе** **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији** **СРЕДЊИ НИВО** **ФИ.2.1.1. уме да препозна еластичну силу, силу потиска и особине инерције** **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.** **директну и обрнуту пропорционалност** **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству** **НАПРЕДНИ НИВО** **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења** **ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом**	**СИЛА**	
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.4.1. уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока** **ФИ.1.4.2. уме да препозна мерила и инструменте за мерење дужине, масе, запремине, температуре и** **времена** **ФИ.1.4.3. зна да користи основне јединице за дужину, масу, запремину, температуру и време** **ФИ.1.4.5. зна основна правила мерења, нпр. нула ваге, хоризонтални положај,**	**МЕРЕЊЕ**	

затегнута мерна трака **ФИ.1.4.6. зна да мери дужину, масу, запремину, температуру и време** **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији** **СРЕДЊИ НИВО** **ФИ.2.4.1. уме да користи важније изведене јединице SI и зна њихове ознаке** **ФИ.2.4.2. уме да препозна дозвољене јединице мере изван SI, нпр. литар или тону** **ФИ.2.4.3. уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у** **другу, нпр. километре у метре** **ФИ.2.4.4. зна када мерења понављамо више пута** **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.** **директну и обрнуту пропорционалност** **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству** **НАПРЕДНИ НИВО** **ФИ.3.4.1. уме да претвара јединице изведених физичких величина у одговарајуће јединице SI система** **ФИ.3.4.3. зна шта је грешка мерења** **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења** **ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом**		
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији** **СРЕДЊИ НИВО** **ФИ.2.1.5. разуме и примењује концепт густине** **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.**	**МАСА И ГУСТИНА**	

директну и обрнуту пропорционалност **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству** **НАПРЕДНИ НИВО** **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења** **ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом**		
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.1.3. разуме принцип спојених судова** **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији** **СРЕДЊИ НИВО** **ФИ.2.1.6. зна да хидростатички притисак зависи од висине стуба флуида** **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.** **директну и обрнуту пропорционалност** **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству** **НАПРЕДНИ НИВО** **ФИ.3.1.3. зна шта је притисак чврстих тела и од чега зависи** **ФИ.3.1.4. разуме и примењује концепт притиска у флуидима** **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења** **ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експериментом**	**ПРИТИСАК**	

ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VI	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ИКТ	4	4	2								5		5	10
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ			2	3	1						5		1	6
3.	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ					1							1		1
4.	РАЧУНАРСТВО					1	3	4	3	4	4	14	1	4	19
УКУПНО		4	4	4	3	3	3	4	3	4	4	24	2	10	36

ЦИЉ НАСТАВЕ : *Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.*
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Усмено излагање, демонстрација процеса, демонстрација компјутером, практични радови.*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник, радна свеска, рачунар, видео бим.*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални.*
КОРЕЛАЦИЈА: *Сви предмети.*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- правилно користи ИКТ уређаје; – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који садрже табеле у програму за рад са текстом и програму за рад са мултимедијалним презентацијама; – креира и обрађује дигиталну слику; – самостално снима и врши основну обраду аудио и видео записа; – уређује мултимедијалну презентацију која садржи видео и аудио садржаје;	ИКТ	- Дигитални уређаји и кориснички програми. - Управљање дигиталним документима. - Рад са сликама. - Рад са текстом. - Рад са мултимедијалним презентацијама које садрже видео и аудио садржаје.
– чува и организује податке локално и у облаку; – одговорно и правилно користи ИКТ уређаје у мрежном окружењу; - разликује основне интернет сервисе; – примењује поступке и правила за безбедно понашање и представљање на мрежи; – приступа Интернету, самостално претражује, проналази и процењује информације и преузима их на свој уређај поштујући ауторска права; – објасни поступак заштите дигиталног производа/садржаја одговарајућом ЦЦ лиценцом; објасни поступак прикупљања података путем онлајн упитника;	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- Употреба ИКТ уређаја на одговоран и сигуран начин у мрежном окружењу. - Интернет сервиси. - Правила безбедног рада на Интернету. - Претраживање Интернета, одабир резултата и преузимање садржаја. - Заштита приватности личних података и ауторских права.
– сарађује са осталим члановима групе у одабиру теме, прикупљању и обради материјала, представљању пројектних резултата и закључака; – користи могућности које пружају рачунарске мреже у сфери комуникације и сарадње; – креира, објављује и представља дигиталне садржаје користећи расположиве алате; – вреднује процес и резултате пројектних активности.	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	- Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења. - Израда пројектног задатка у корелацији са другим предметима. - Вредновање резултата пројектног задатка.

– креира једноставан програм у текстуалном програмском језику; – користи математичке изразе за израчунавања у једноставним програмима; – објасни и примени одговарајућу програмску структуру (наредбе доделе, гранања, петље); – користи у оквиру програма нумеричке, текстуалне и једнодимензионе низовске вредности; – разложи сложени проблем на једноставније функционалне целине (потпрограме); – проналази и отклања грешке у програму;	РАЧУНАРСТВО	- Основе изабраног програмског језика. - Основне аритметичке операције. - Уграђене функције. - Ниске (стрингови). - Структуре података. - Гранање. - Понављање. - Основни алгоритми.

ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VI	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Животно и радно окружење	3										4	1	1	6
2.	Саобраћај	1	3									4	3	1	8
3.	Техничка и дигитална писменост		2	5	2							5	4	9	18
4.	Ресурси и производња				1	2	4	3				16	1	3	20
5.	Конструкторско моделовање							1	2	4	3	1	1	18	20
УКУПНО												30	10	32	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе Технике и технологије јесте да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена

професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Дијалошка, монолошка, демонстративна, методе практичног рада*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник; рачунар и пројектор за наставника, рачунар за ученике*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални*
КОРЕЛАЦИЈА: *Физика, Техника и технологија из претходних година, Биологија, Географија*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

-повеже развој грађевинарства и значај урбанизма у побољшању услова живљења; **-анализира карактеристике савремене културе становања;** **-истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству;** **-класификује врсте саобраћајних објеката према намени;** **-повезује неопходност изградње прописне инфраструктуре са безбедношћу учесника у саобраћају;** **-повезује коришћење информационих технологија у саобраћајним објектима са управљањем и безбедношћу путника и робе;** **-скицира просторни изглед грађавинског објекта**	**Животно и радно окружење**	**Значај и развој грађевинарства.** **Просторно и урбанистичко планирање.** **Култура становања у урбани и руралним срединама, објектима за индивидуално и колективно становање, распоред просторија, уређење стамбеног простора.** **Кућне инсталације.**
-демонстрира правилно и безбедно понашање и кретање пешака и возача бицикла на саобраћајном полигонуи/или уз помоћ рачунарске симулације; **-користи рачунарске апликације за техничко цртање, 3D приказ грађевинског објекта и унутрашње уређење стана уважавајући потребе савремене културе становања** **-**	**Саобраћај**	**Саобраћајни системи.** **Саобраћајни објекти.** **Управљање саобраћајном сигнализацијом.** **Правила безбедног кретања пешака и возача бицикла у јавном саобраћају.**
-самостално креира дигиталну презентацију и представаља је; **-повезује коришћење грађевинског материјала са утицајем на животну средину;** **-повеује алате и машине са врстама грађевинских и пољопривредних радова;** **-реализује активност која указује на важност рециклаже**	**Техничка и дигитална писменост**	**Приказ грађевинских објеката и техничко цртање у грађевинарству.** **Техничко цртање помоћу рачунара.** **Представљање идеја и решења уз коришћење дигиталних презентација.**
	Ресурси и производња	**Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала.** **Техничка средства у грађевинарству и пољопривреди.** **Организација рада у грађевинарству и пољопривреди.**

		Обновљиви извори енергије и мере за рационално коришћење топлотне енергије. **Рециклажа материјала у грађевинарству и пољопривреди и заштита животне средине.** **Моделовање машина и уређаја у грађевинарству, пољопривреди**
-самостално проналази информације о условима, потребама и начину реализације макете/модела користећи ИКТ **-израђује макету/модел поштујући принципе економичног искоришћења материјала и рационалног одабира алата и машина**	**Конструкторско моделовање**	**Израда техничке документације.** **Израда макете/модела у грађевинарству, пољопривреди или модела који користи обновљиве изворе енергије.** **Представљање производа и креирање дигиталне презентације.**

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VI	4 часа	144 часова

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	12	6									9	9	18
2.	ТРОУГАО		10	18		11	3					11	13	24
3.	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ		1	24	16		5	10				18	30	48
4.	ЧЕТВОРОУГАО			48				4	14	4		8	14	22
5.	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА			22						11	5	6	10	16
А	ОБНАВЉАЊЕ	4		16									4	4
Б	ПРИПРЕМА, ИЗРАДА И ИСПРАВКА ПИСМЕНИХ ЗАДАТАКА		2	4	2	1		3			3		12	12
УКУПНО		16	19	17	12	12	8	17	14	15	8	52	92	144

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: При обради нових садржаја, треба се ослањати на постојеће искуство и знање ученика, и настојати, где год је то могуће, да ученици самостално откривају математичке правилности и изводе закључке. Основна улога наставника је да буде организатор наставног процеса, да подстиче и усмерава активност ученика. Ученике треба упућивати да користе уџбеник и друге изворе знања, како би усвојена знања била трајнија и шира, а ученици оспособљени за примену у решавању разноврсних задатака.
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.
КОРЕЛАЦИЈА: • Компетенција за целоживотно учење • Комуникација • Рад с подацима и информацијама • Дигитална компетенција • Решавање проблема • Сарадња

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој целе бројеве; одреди супротан број и апсолутну вредност целог броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз.	ЦЕЛИ БРОЈЕВИ	Скуп целих бројева (Z). Супротан број. Апсолутна вредност целог броја Приказ целих бројева на бројевној правој. Упоређивање целих бројева Основне рачунске операције у скупу Z и њихова својства. Изрази са целим бројевима.
Ученик ће бити у стању да: класификује троуглове на основу њихових својстава; конструише углове од 90 ° и 60° и користи њихове делове за конструкције других углова; уочи одговарајуће елементе подударних троуглова; утврди да ли су два троугла подударна на основу ставова подударности; конструише троугао на основу задатих елемената (странице и углови); примени својства троуглова у једноставнијим задацима; одреди центар описане и уписане кружнице троугла; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима; правилно користи геометријски прибор.	ТРОУГАО	Први део Појам троугла. Обим троугла. Једнакокраки и једнакостранични троуглови. Висина троугла. Углови троугла. Збир углова троуглова. Врсте троуглова према угловима. Однос између страница и углова троугла. Неједнакост троугла. Конструкције неких углова (60°, 120°, 30°, 45°, 75°, 135°) Други део Основне конструкције троуглова. Појам подударности и ставови подударности. Централна симетрија и подударност. Осна симетрија и подударност. Центар описане и уписане кружнице троугла.
Ученик ће бити у стању да: прочита, запише, упореди и представи на бројевној правој рационалне бројеве у облику разломка и у децималном запису; одреди супротан број и	РАЦИОНАЛНИ БРОЈЕВИ	Први део Скуп рационалних бројева. Супротан број. Апсолутна вредност рационалног броја

апсолутну вредност рационалног броја; израчуна вредности једноставнијих бројевних израза и реши једноставну линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; реши једноставан проблем из свакодневног живота користећи бројевни израз, линеарну једначину и неједначину у скупу рационалних бројева; примени пропорцију и проценат у реалним ситуацијама; прикаже податке у зависности између две величине у координатном систему (стубичасти, тачкасти и линијски дијаграм); тумачи податке приказане табелом и графички.		Приказ рационалних бројева на бројевној правој. Упоређивање рационалних бројева. Основне рачунске операције у скупу Q и њихова својства. Изрази са рационалним бројевима. Једначине и неједначине: $ax + b = c$, $ax + b \leq c$, $ax + b < c$, $ax + b \geq c$, $ax + b > c$ ($a,b,c \in Q$ и $a \neq 0$). Други део Координатни систем. Приказ података у координатном систему. Приказ зависности међу величинама. Размере, пропорције и проценти. Директна пропорционалност. Обрнута пропорционалност.
Ученик ће бити у стању да: класификује четвороуглове на основу њихових својстава; конструише паралелограм и трапез на основу задатих елемената (странице, углови и дијагонале четвороугла); примени својства четвороуглова у једноставнијим задацима; сабира и одузима векторе и користи их у реалним ситуацијама; примењује особине осне симетрије, централне симетрије и транслације у једноставнијим задацима.	ЧЕТВОРОУГАО	Четвороугао. Углови четвороугла. Збир углова четвороугла. Паралелограм. Особине паралелограма. Услови да четвороугао буде паралелограм Ромб, правоугаоник и Квадрат. Конструкција паралелограма. Сабирање и одузимање вектора. Множење вектора бројем. Трапез. Особине трапеза. Средња линија троугла и трапеза. Конструкције трапеза. Делтоид.
Ученик ће бити у стању да: израчуна површину троугла и четвороугла користећи обрасце или расположиву једнакост.	ПОВРШИНА ТРОУГЛОВА И ЧЕТВОРОУГЛОВА	Појам површине фигуре, површина правоугаоника и квадрата. Једнакост површина подударних фигура. Површина паралелограма, троугла, трапеза. Површина четвороугла с нормалним дијагоналама.

Годишњи фонд часова: 36

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ 6. РАЗРЕД

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава закомуникацију и да изграђује позитиван однос премакултури и уметничком наслеђу свог и других народа.

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ФОНД ЧАСОВА	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)	НОСИОЦИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ			ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОЦЕЊИВАЊЕ
				НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНИ ОБЛИЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА		
БОЈА, КОМУНИКАЦИЈА, ТЕКСТУРА, УОБРАЗИЉА	36	Током године	Наставник ликовне културе, ученици	Демонстративна,илустративна,вербална, метода анализе, похвале	Индивидуални,у пару,групни	Уџбеник,радна свеска,школска свеска,прибор за цртање, компијутер	- разликује ликовне области, као и естетске вредносзти уметничког дела... - објасни значење композиције , као и њене равнотеже, облика, боја, светлина и износи аутентичан доживљај- наведе једноставне примере поређења из свакодневног живота; -црта на основу постављене - мртве природе, или посматраног	Формативно, сумативо
ПРОВЕРА ЗНАЊА								

ПРЕДМЕТ:ИСТОРИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	1.Увод	+										3	2		6
	2.Европа, средоземље и српске земље у раном средњем веку	+	+	+								9	10		19
	3.Европа, средоземље и српске земље у позном средњем веку			+	+	+	+					14	14		28
	4.Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустријско доба)							+	+	+	+	9	10		19
УКУПНО		72													

ЦИЉ НАСТАВЕ **Циљ изучавања наставног предмета историја је културни развој и хуманистичко образовање ученика. Циљ наставе историје је и да допринесе разумевању историјског простора и времена, историјских процеса и токова, као и развијању националног и европског идентитета и духа толеранције код ученика.**

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Усмено излагање (монолошко-дијалошка), разговор, Демострација, ИКТ метода

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник, историјска карта, историјски атлас, powerpoint презентације, историјски видео и аудио

записи
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални, колективни рад, индивидуални рад
КОРЕЛАЦИЈА: географија, српски језик и књижевност, ликовна и музичка култура, математика, верска настава...

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
*наведе, препозна и разврста историјске изворе на материјалне и писане; *, опише и разликује историјске периоде (стари, средњи, нови век и савремено доба); • препозна простор на историјској карти; * примени знање из историје на историјској карти (приказује на којем простору су се одиграли најважнији догађаји из локалне, националне, регионалне и опште историје). препозна значење основних појмова из историје цивилизације (друштво,	1.Увод	Основне одлике периода средњег века и новог века (појмови средњивек, нови век, прединдустријско доба, хронолошки и просторни оквири). Историјски извори за историју средњег века и раног новог века ињихова сазнајна вредност (писани и материјални)
	2.Европа, средоземље и	Велика сеоба народа и стварање нових држава

држава, монархија, република, аристократија, , народ, рат, сеобе, писмо); • наведе најважније догађаје, личности, појаве и процесе из опште историје; • наведе најважније догађаје, личности, појаве и процесе из националне историје; •препозна повезаност неких најважнијих појава из прошлости са појавама из садашњости (сеобе, демократија, република,); • наведе узроке и последице неких најважнијих историјских догађаја у националној и општој историји	српске земље у раном средњем веку	у Европи (германска исловенска племена, Бугари, Мађари, Викинзи). Најзначајније државе раног средњег века (Франачка држава, Визан-тијско царство, Арабљани). Религија у раном средњем веку (христијанизација и хришћанскацрква, Велики раскол, ислам). Феудално друштво (структура, друштвене категорије, вазалниодноси). Српске земље и Балканско полуострво (досељавање Срба и Хрвата,односи са староседеоцима и суседима, формирање српских земаља,христијанизација, ширење писмености). Истакнуте личности: Јустинијан, Карло Велики, кнез Властимир, цар Симеон, Јован Владимир, Василије II, краљ Михаило, Ћирило иМетодије.
	3.Европа, средоземље и српске земље у позном средњем веку	Државно уређење (типови европских монархија; република). Сусрети и прожимања цивилизација и народа (хришћанство, ислам,јудаизам, Крсташки ратови, најзначајнији путописци и њихова путовања – Марко Поло, Ибн Батута и др). Српске земље и суседи (краљевина и царство, деспотовина, аутоке- фална црква, односи са Византијом, Угарском, Бугарском, Венецијом, османска освајања у југоисточној Европи). Свакодневни живот у Европи и српским земљама (двор и дворски живот, живот на селу и граду – занимања, родни односи, правоверјеи јереси, куга). Опште одлике средњовековне културе (верски карактер културе, ви- тешка култура, културне области, школе и универзитети, проналасци; писана и визуелна култура код Срба, легенде – Косовска, о краљу Артуру...). Истакнуте личности: Фридрих Барбароса, Ричард Лавље Срце, Саладин, Стефан Немања, Стефан Првовенчани, Сава Немањић, краљМилутин, Стефан Душан, кнез Лазар и

		кнегиња Милица, Твртко I Ко- троманић, Стефан Лазаревић, деспот Ђурађ, султанија Мара, Ђурађ Кастриот Скендербег, Балшићи, Црнојевићи, Мехмед II Освајач.
	4.Европа, свет и српске земље у раном новом веку (Прединдустријско доба)	Прединдустријско доба (хронолошки оквири, научна и техничка открића, штампа, промене у начину производње, банкарство, успон градова – примери Фиренце, Венеције, Антверпена...). Велика географска открића и колонизација (истакнути морепловци и њихова путовања, сусрет са ваневропским цивилизацијама – Севернаи Јужна Америка, Индија, Африка, Кина, Јапан, Аустралија; последице). Опште одлике културе раног новог века (основна обележја хуманизма и ренесансе; књижевност, политичка мисао, промене у свакодневном животу, обичаји и веровања – прогон „вештица”...). ЕВРОПА, СВЕТ И СРПСКЕ ЗЕМЉЕ У РАНОМ НОВОМ ВЕКУ (Прединдустријско доба) Реформација и противреформација (узроци, протестантизам, католичка реакција – улога језуита; верски сукоби и ратови). Појава апсолутистичких монархија (промене у државном уређењу, централизација државе, положај владара). Врхунац моћи Османског царства (освајања, држава и друштво). Живот Срба под османском, хабзбуршком и млетачком влашћу (обнова Пећке патријаршије; мењање верског и културног идентитета – исламизација, покатоличавање, унијаћење; учешће у ратовима, отпори и сеобе, положај и привилегије, Војна крајина). Истакнуте личности: Јохан Гутенберг, Изабела Кастиљска, Кристифор Колумбо, Фернандо Магелан,

		Леонардо да Винчи, Микеланђело Буонароти, Николо Макијавели, Никола Коперник, Исак Њутн, Мартин Лутер, Карло V и Филип II Хабзбуршки, Елизабета I, Вилијам Шекспир, Луј XIV, Сулејман Величанствени, Мехмед-паша Соколовић, Арсеније III Црнојевић, Арсеније IV Јовановић.

ПРЕДМЕТ:

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	I УВОД У БИОЛОГИЈУ											5	1+0	0	6
	II ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА											4	5+1	9	19
	III ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА											4	1+1	1	7
	IV НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА											4	2+1	3	10
	V ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ											2	3+1	5	11
	VI ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ											14	3+1	1	19
УКУПНО												**35**	**15+5**	**19**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Настава биологије код ученика требало би да подстиче креативност и знатижељу, развија истраживачки приступ у решавању проблема и и много тога другог. Знања, умења, вештине и способности које ученици стекну на часовима биологије током основног образовања морају да буду трајна и темељна. Настава биологије требало би да развија позитиван однос према природи и да подстиче активно учешће младих у очувању животне средине, а у складу са одрживим развојем.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА

вербално-текстуалне, метода практичног рада, илустративно-демонстративна

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА уџбеник Биологија 5, обогаћени ПДФ, дигитални уџбеник, табла, рачунар, пројектор, рад. листић
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Д – дебата, П – пројекат, У – утврђивање, С – систематизација; И – индивидуални, РуП – рад у пару, РуГ – рад у групи, Ф – фронтални, К – комбиновани
КОРЕЛАЦИЈА: географија, историја, српски језик, хемија

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
1. Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада.	**Увод у биологију** **Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и**	

	еволуција **Живот у екосистему** **Човек и здравље**	
2. Групише жива бића према њиховим заједничким особинама.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему**	
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему**	
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Живот у екосистему**	
5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција**	
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.	**Наслеђивање и еволуција**	

7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота.	**Наслеђивање и еволуција**	
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате.	**Наслеђивање и еволуција**	
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	**Увод у биологију** **Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему** **Човек и здравље**	
10. Доводи у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи.	**Наслеђивање и еволуција**	
11. Прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу.	**Наслеђивање и еволуција**	
12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин.	**Наслеђивање и еволуција**	
13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.	**Наслеђивање и еволуција**	
14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	**Живот у екосистему**	

ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
шести	један	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЧОВЕК И МУЗИКА	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	10	10		20
	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	4	3		7
	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**На свим часовима без обзира на наставну јединицу**			4
	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				
	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	5		4	9
УКУПНО												19	13	4	36

ЦИЉ НАСТАВЕ :

ЦИЉ: неговање способности извођења музике певањем и свирањем; неговање смисла за колективно музицирањепевање и свирање; упознавање музике других народа -развијање интересовања за музичку културу; стицање навика за слушање музичког дела; развијање способности за доживљај музичког дела; развијање способности за разумевање музичког дела; развијање критичког мишљења; подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике; подстицање стваралачког ангажовања ученика; развијање музичке креативности; развијање способности за импровизацију мелодије.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метод рада по слуху, усмено излагање, писани радови, мелодијско слушање, илустрација цртежом, демонстрација музичких остварења, свирање, слушање
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ЦД, орфов инструментаријум, глас, нотна свеска, табла (звучна), музички инструменти, радна свеска
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Колективни и индивидуални
КОРЕЛАЦИЈА: Међупредметна корелација

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
• повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; • наведе изражајна средства музичке уметности карактеристична за период средњег века и ренесансе; • уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у средњем веку и ренесанси; • опише улогу музике у средњовековној Србији; • уочи разлике између духовних и световних вокалних	**Човек и музика**	Средњи век: Ранохришћанск а музика. Византијско певање. Грегоријански корал . Рани облици вишегласја – мотет. Световна музика средњег века: трубадури, трувери минезенгери . Духовна и световна музика у средњовековној Европи и Србији.

композиција средњег века и ренесансе; • издвоји начине коришћења изражајних средстава у одабраним музичким примерима;		Музика средњег века као инспирација за уметничку и популарнумузику . Ренесанса Развој духовног и световног вишегласја. Мотет, миса, мадригал. Највећи представници ренесансне вокалне музике: Ђ. П. да Пале -стрина, О. ди Ласо. Инструментална музика ренесансе.
• одреди врсту музичког инструмента с диркама по изгледу и звуку; • опише разлику у начину добијања звука код инструмената са диркама; препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила;	**Музички инструменти**	Инструменти са диркама: оргуље, чембало, клавир, хармоника,челеста. Народни инструменти.
• разликује вокално-инструменталне и инструменталне облике средњег века и ренесансе; • коментарише слушано дело у односу на извођачки састав и инструменте; • идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника средњег века и ренесансе; • уочи сличности и разлике између православне и (римо)католичке духовне музике; • идентификује елементе средњовековне музике као инспирацију у музици савременог доба;	**Слушање музике**	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје разли -читих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне средњовековне и ренесансне музике. Слушање вокалних, вокално - иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних омпозитора. Слушање дела традиционалне народне музике. Слушање дела инспирисаних фолклором.
• изводи музичке примере користећи глас, покрете и традиционалне или електронске инструменте, самостално и у групи; • примењује правилну технику певања; • примењује различита средства изражајног певања и свирања у зависности од врсте, намене и карактера композиције; • развије координацију и моторику кроз свирање и покрет; примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању;	**Извођење музике**	Певање песама по слуху самостално и у групи. Певање песама из нотног текста солмизацијом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодиј -ских мотива у стилу музике средњег века и ренесансе. Певање песама у комбинацији са покретом. Свирање по слуху дечјих, народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инстру -ментима . Свирање из нотног текста дечјих, народних и

		уметничких компози-ција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим нструментима Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеномтемом
• користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; • учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; • изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); • учествује у школским приредбама и манифестацијама; • понаша се у складу с правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; • критички просуђује лош утицај прегласне музике на здравље; користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.	**Музичко стваралаштво**	Креирање пратње за песме ритмичким и звучним ефектима, кори-стећи притом различите изворе звука. Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Стварање мелодије на задати текст. Импровизација дијалога на инструментима Орфовог инструментаријаи другим инструментима. Реконструкција музичких догађаја у стилу средњег века и ренесансе.

Физичко и здравствено васпитање:

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6.	3,5 часа	126

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

	Физичке способности	2										2			2
	Атлетика	7							5	8		9	9	2	20
	Спортска гимнастика			8	4							9	2	1	12
	Основе тимских и спортских игара	6	12	7	3	5	12	12	5	4	10	26	25	24	76
	Плес и ритимика				3	5						5	1	2	8
	Полигони		2		2			2		2		4		4	8
	Физичко вежбање и спорт														
	Здравствено васпитање														
УКУПНО															

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења физичког и унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременимусловима живота и рада.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метода усменог излагања, метода разговора, метода демонстрације, комбиноване методе.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: помоћна техничка средства, све справе и реквизити који су на располагању у школи, информационо комуникационе технологије.
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: обрада, обнављање, вежбање, провера знања.
КОРЕЛАЦИЈА:

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- примени комплексе простих и општеприпремних вежби у	Физичке способности	Основни садржаји Вежбе за развој снаге.

већем обиму и интензитету у самосталном вежбању; **- користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим животним ситуацијама;** **- упоређује резултате тестирања са вредностима за свој узраст;** **- примени досегнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу;**		**Вежбе за развој покретљивости.** **Вежбе за развој аеробне издржљивости.** **Вежбе за развој брзине.** **Вежбе за развој координације.** **Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.**
- разликује атлетске дисциплине; **- развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;** **- одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела;**	**Атлетика**	**Обавезни садржаји** **Техника штафетног трчања.** **Скок удаљ.** **Бацања кугле 2 кг.** **Истрајно трчање - припрема за крос.** **Скок увис (опкорачна техника).** **Бацање "вортекс-а".** **Проширени садржаји** **Тробој.**
- схвати вредност спортске гимнастике за сопствени развој;	**Спортска гимнастика**	**Основни садржаји** **Вежбе на тлу.** **Прескоци и скокови.** **Вежбе у упору.** **Вежбе у вису.** **Греда.** **Гимнастички полигон.** **Проширени садржаји** **Вежбе на тлу (напредне варијанте).** **Висока греда.** **Трамболина.** **Прескок.** **Коњ са хватаљкама.** **Вежбе у упору (сложенији састав).** **Вежбе у вису (сложенији састав).**
изведе елементе кошаркашке технике;	**Основе тимских и спортских игара**	**Основи садржаји** **Кошарка:**

- примени основна правила кошарке; **- користи елементе кошарке у игри;** **- примени основне елементе тактике у одбрани и нападу;** **- учествује на унутар одељенским такмичењима;**		**Основни елементи технике и правила:** **- кретање у основном ставу у одбрани,** **- контрола лопте у месту и кретању,** **- вођење лопте,** **- дриблинг,** **- хватања и додавања лопте,** **- шутирања,** **- принципи индивидуалне одбране,** **- откривање и покривање (сарадња играча),** **- основна правила кошарке.** **Проширени садржаји** **Напредни елементи технике, тактике и правила игре:** **- дриблинг (сложеније варијанте),** **- финтирање.** **Основни принципи колективне одбране и напада.**
- изведе кретања у различитом ритму; **- игра народно коло;** **- изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура;** **- изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу**	**Плес и ритимика**	**Основи садржаји** **Вежбе са вијачом.** **Народно коло "Моравац".** **Народно коло из краја у којем се школа налази.** **Проширени садржаји** **Састав са обручем.** **Састав са лоптом.** **Кратки састав са вијачом.** **Енглески валцер.**
– вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности;	**Полигони**	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима

- објасни својим речима значај примењених вежби; **- процени ниво сопствене дневне физичке активности;** **- препозна начине за побољшање својих физичких способности;** **- препозна могуће последице недовољне физичке активности;** **- правилно се понаша на вежбалиштима као и на спортским манифестацијама;** **- примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње;** **- одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима;** **- примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама;** **- примерено се понаша као посматрач на такмичењима;** **- решава конфликте на друштвено прихватљив начин;** **- пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекреативних активности;** **- прихвати победу и пораз;** **- вреднује спортове без обзира на лично интересовање;** **- примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама;** **- процени лепоту покрета у физичком вежбању и спорту;** **- подстиче породицу на потребу примене редовне физичке активности;**	**Физичко вежбање и спорт**	**Основни садржаји** **Основна правила вежбања. Основна правила Кошарке и правила Рукомета.** **Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене екипе).** **Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању.** **Уредно постављање и склањање справа и реквизита неопходних за вежбање.** **Облици насиља у физичком васпитању и спорту.** **"Ферплеј" (навијање, победа, пораз решавање конфликтних ситуација).** **Писани и електронски извори информација из области физичког васпитања и спорта.** **Развој физичких способности у функцији сналажења у ванредним ситуацијама (земљотрес, поплава, пожар...).** **Повезаност физичког вежбања и естетике.** **Значај вежбања у породици.** **Планирање вежбања у оквиру дневних активности.**
повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем	**Здравствено**	**Основни садржаји**

на здравље; - примени препоручени дневни ритам рада, исхране и одмора; - користи здраве намирнице у исхрани; - користи само препоручене додатке исхрани; - примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; - правилно реагује након повреда; - чува животну средину током вежбања; - препозна последице конзумирања дувана.	**васпитање**	**Значај физичке активности за здравље. Поштовање здравствено-хигијенских мера пре и после вежбања. Последице неодржавања хигијене - хигијена пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа у исхрани. Последице неправилне исхране и прекомерног уношења енергетских напитака. Поступци ученика након повреда (тражење помоћи). Вежбање и играње у различитим временским условима (упутства за игру и вежбање на отвореном простору). Чување околине на отвореним просторима изабраним за вежбање. Последице конзумирања дувана.**

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
6.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**ПРИПРЕМА САВЕТА ЗА ДОЛАЗАК СИНА БОЖИЈЕГ**	**3**	**3**									**3**	**3**		**6**
3.	**УВОД У НОВИ ЗАВЕТ**		**4**	**4**								**4**	**3**	**1**	**8**
4.	**БОГОЧОВЕК-ИСУС ХРИСТОС**		**3**	**2**	**2**	**2**						**4**	**3**	**2**	**9**
5.	**ЦРКВА ДУХА СВЕТОГА**				**4**	**1**	**2**		**1**	**1**		**5**	**2**	**2**	**9**
6.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**3**		**2**	**1**	**3**
7.															
8.															
УКУПНО		**4**	**10**	**6**	**6**	**3**	**2**	**0**	**1**	**1**	**3**	**16**	**14**	**6**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Грађанско васпитање, Историја, Географија

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Моћи да сагледа садржај којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 6. разреда основне школе**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**
*** Моћи да каже да се Јевреји пред долазак Месије били под Римском окупацијом и да су међу њима постојале поделе**	**Припрема света за долазак сина Божијег**	**Историјске околности пред долазак Христов**

***Моћи да закључи да је доласком Исуса Христа Бог склопио Нови Завет са људима**	**Увод у Нови завет**	**Нови Завет је испуњење Старог Завета**
***Моћи да преприча догађај Благовести и да препозна да је то „почетак спасења“**	**Богочовек – Исус Христос**	**Пресвета Богородица - Благовести**
***Моћи да преприча догађаје Вазнесење и Педесетница**	**Црква Духа Светога**	**Вазнесење и Педесетница**

ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

ШЕСТИ	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЉУДСКА ПРАВА	X	X									8	1		9
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО			X	X	X						9	1		10
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ						X	X	X			10	1		11
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ									X	X	5	1		6
УКУПНО															**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

учења програма Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе појединаца и заједнице и спреман да активно делује у заједници уважавајући демократске вредности.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Вербална: монолошка и дијалошка (усмено излагање, разговор на дату тему, научени дијалог, постављање питања и одговарање) Текст-метода: обрада текста, метода читања;
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, Приручник за грађанско васпитање,рачунар,пројектор,листићи,картице
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални,индивидуални,рад у групама, рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА: Међупредметна корелација

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
својим речима и на примеру образложи везу права и одговорности; •	ЉУДСКА ПРАВА	Права и одговорности Моја и твоја права –

наведе примере за групу права слобода да и заштита од; • аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • препозна ситуације кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; • на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти; • својим речима на примеру образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти; препозна стварну партиципацију ученика у одељењу и школи; • наведе примере позитивног коришћења интернета и мобилног телефона; • образложи могући утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца; • разликује безбедно од небезбедног понашања на друштвеним мрежама; • примењује 7 златних правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; • препознаје ситуације интернет насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; • учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; • учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; • презентује спроведено истраживање и добијене резултате; • процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на неугрожавајући начин; • учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.		наша су права. Права и одговорности. Посебна група права: слобода да и припадајуће одговорности. Посебна група права: заштита од и припадајуће одговорности. Право на очување личног, породичног, националног, културног и верског идентитета и припадајуће одговорности. Право на квалитетно образовање и једнаке могућности за све и припадајуће одговорности Инклузивно образовање - квалитетно образовање за све.
својим речима и на примеру образложи везу права и одговорности; • наведе примере за групу права слобода да и заштита од; • аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • препозна ситуације кршења права детета у свакодневном животу,	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Демократско друштво и партиципација грађана Демократско друштво – појам, карактеритике. Грађанин. Дете као грађанин. Процедуре којима се регулише живот у заједници: ко је овлашћен да доноси колективне одлуке и на основу којих процедура. Власт. Нивои и гране власти. Лествица партиципације ученика у

примерима из прошлости, литературе; • на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти; • својим речима на примеру образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти; препозна стварну партиципацију ученика у одељењу и школи; • наведе примере позитивног коришћења интернета и мобилног телефона; • образложи могући утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца; • разликује безбедно од небезбедног понашања на друштвеним мрежама; • примењује 7 златних правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; • препознаје ситуације инте рнет насиља и зна како да ре агује и коме да се обрати за помоћ; • учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; • учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; • презентује спроведено истраживање и добијене резултате; • процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.		школи: манипулација, декоративна употреба, симболичка употреба, стварна партиципација. Партиципација ученика на нивоу одељења и школе.
својим речима и на примеру образложи везу права и одговорности; • наведе примере за групу права слобода да и заштита од; • аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • препозна ситуације кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; • на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти;	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Позитивно коришћење интернета и мобилног телефона. Шта је дозвољено, а шта није на интернету. Утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца. Опасности у коришћењу интернета и мобилног телефона. Интернет насиље и веза са Конвенцијом о правима детета. Карактеристике и последице интернет насиља. Седам златних правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука.

• својим речима на примеру образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти; препозна стварну партиципацију ученика у одељењу и школи; • наведе примере позитивног коришћења интернета и мобилног телефона; • образложи могући утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца; • разликује безбедно од небезбедног понашања на друштвеним мрежама; • примењује 7 златних правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; • препознаје ситуације интернет насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; • учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; • учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; • презентује спроведено истраживање и добијене резултате; • процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.		Реаговање у ситуацијама интернет насиља. Одговорности ученика и школе
својим речима и на примеру образложи везу права и одговорности; • наведе примере за групу права слобода да и заштита од; • аргументује значај инклузивног образовања, права и потребе за образовањем свих ученика; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • препозна ситуације кршења права детета у свакодневном животу, примерима из прошлости, литературе; • на правилан начин користи кључне појмове савременог демократског друштва: демократија, грађанин, власт, подела власти; • својим речима на примеру образложи улогу грађана у друштвеном систему и систему власти; препозна стварну партиципацију ученика у одељењу и школи;	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Шта су ставови, на чему се заснивају и каква је њихова веза са понашањем. Избор теме, узорка и инструмента истраживања. Спровођење истраживања. Обрада података. Тумачење резултата. Припрема и презентација добијених резултата. Евалуација истраживања

• наведе примере позитивног коришћења интернета и мобилног телефона; • образложи могући утицај друштвених мрежа на мишљење и деловање појединца; • разликује безбедно од небезбедног понашања на друштвеним мрежама; • примењује 7 златних правила за сигурно четовање и коришћење СМС порука; • препознаје ситуације интернет насиља и зна како да реагује и коме да се обрати за помоћ; • учествује у избору теме, узорка и инструмента истраживања; • учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради добијених података и извођењу закључака; • презентује спроведено истраживање и добијене резултате; • процењује ефекте спроведеног истраживања и идентификује пропусте и грешке; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став учествује у доношењу правила рада групе и поштује их; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора.		

ПРЕДМЕТ: Српски језик и књижевност

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
Седми	4	144 часова

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	КЊИЖЕВНОСТ	**10**	**4**	**6**	**6**	**4**	**5**	**5**	**4**	**10**	**2**	**32**	**16**	**8**	**56**
	ЈЕЗИК (Граматика)	**3**	**8**	**5**	**3**	**6**	**7**	**2**	**2**	**3**	**4**	**24**	**10**	**7**	**41**
	ЈЕЗИК (Правопис)	**2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**-**	**4**	**-**	**-**	**-**	**3**	**2**	**1**	**6**
	ЈЕЗИК (Ортоепија)	**1**	**-**	**-**	**-**	**-**	**2**	**-**	**-**	**-**	**-**	**1**	**1**	**1**	**3**
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	**2**	**5**	**5**	**4**	**-**	**2**	**4**	**6**	**4**	**6**	**12**	**18**	**8**	**38**
УКУПНО		**18**	**17**	**16**	**13**	**10**	**16**	**16**	**12**	**17**	**12**	**72**	**47**	**25**	**144**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљеви учења Српског језика и књижевности јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: УИ-метода усменог излагања; Р-метода разговора; И-метода илустрације;Д-метода демонстрације; ПР-метода практичних радова; КМ-комбиноване методе.

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС-текстуална средства, ИКТ-информационо комуникационе технологије; ПТС-помоћна техничка средства (табла, фломастери...)

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: ФР-фронтални облик рада; И-индивидуални облик рада; ГР-групни облик рада; РП-рад у пару; КОМБ-комбиновани

КОРЕЛАЦИЈА: Географија, Историја, Ликовна култура, Музичка култура итд.

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– користи књижевне термине и појмове обрађиване у претходним разредима и повезује их са новим делима која чита; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – чита са разумевањем различите врсте текстова и коментарише их, у складу са узрастом; – разликује народну од ауторске књижевности и одлике књижевних родова и основних књижевних врста; – разликује основне одлике стиха и строфе – укрштену, обгрљену и парну риму; слободни и везани стих; рефрен; – тумачи мотиве (према њиховом садејству или контрастивности) и песничке слике у одабраном лирском тексту; – локализује књижевна дела из обавезног школског програма; – разликује етапе драмске радње; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – разликује облике казивања (форме приповедања); – идентификује језичко-стилска изражајна средства и разуме њихову функцију; – анализира идејни слој књижевног дела служећи се аргументима из текста;	**КЊИЖЕВНОСТ**	**ЛЕКТИРА** ЛИРИКА 1. Јован Дучић: Подне 2. Милан Ракић: Божур 3. Владислав Петковић Дис: Међу својима 4. Милутин Бојић: Плава гробница 5. Десанка Максимовић: Крвава бајка 6. Стеван Раичковић: После кише 7. Јован Јовановић Змај: Јутутунска јухахаха 8. Рабиндранат Тагоре: Папирни бродови 9. Вислава Шимборска: Облаци ЕПИКА 1. Народна бајка (једна по избору): Међедовић / Чудотворни прстен / Златоруни ован 2. Стефан Митров Љубиша: Кањош Мацедоновић (одломак) 3. Радоје Домановић: Вођа (одломак) 4. Петар Кочић: Кроз мећаву

– уочи разлике у карактеризацији ликова према особинама: физичким, говорним, психолошким, друштвеним и етичким; – разликује хумористички од ироничног и сатиричног тона књижевног дела; – критички промишља о смислу књижевног текста и аргументовано образложи свој став; – доведе у везу значење пословица и изрека са идејним слојем текста; препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину; – размотри аспекте родне равноправности у вези са ликовима књижевно-уметничких текстова; – препоручи књижевно дело уз кратко образложење; – упореди књижевно и филмско дело настало по истом предлошку, позоришну представу и драмски текст; – разликује глаголске начине и неличне глаголске облике и употреби их у складу са нормом; – одреди врсте непроменљивих речи у типичним случајевима; – уочи делове именичке синтагме; – разликује граматички и логички субјекат; – разликује сложени глаголски предикат од зависне реченице са везником да; – препозна врсте напоредних односа међу реченичним члановима и независним реченицама;		5. Иво Андрић: Јелена, жена које нема (одломак) 6. Данило Киш: Прича о печуркама / Еолска харфа 7. Алфонс Доде: Последњи час / Владимир Набоков: Лош дан 8. Дневник Ане Франк (одломак) 9. Ефраим Кишон: Код куће је најгоре (једна прича по избору) 10. Афоризми (Душан Радовић и други) ДРАМА 1. Бранислав Нушић: Власт (одломак) 2. Вида Огњеновић: Кањош Мацедоновић (одломак о сусрету Кањоша и Фурлана) **НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ** Обавезна дела 1. Михајло Пупин: Са пашњака до научењака (одломак) 2. Јелена Димитријевић: Седам мора и три океана (одломак) / Милош Црњански: Наша небеса („Крф, плава гробница” – одломак) Једно дело по избору

– идентификује врсте зависних реченица; – искаже реченични члан речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом; – примени основна правила конгруенције у реченици; – доследно примени правописну норму; – разликује дугосилазни и дугоузлазни акценат; – говори на задату тему поштујући књижевнојезичку норму; – разликује књижевноуметнички од публицистичког функционалног стила; – састави кохерентан писани текст у складу са задатом темом наративног и дескриптивног типа; – напише једноставнији аргументативни текст позивајући се на чињенице; – користи технички и сугестивни опис у изражавању; – препозна цитат и фусноте и разуме њихову улогу; – пронађе потребне информације у нелинеарном тексту; – напише електронску (имејл, SMS) поруку поштујући нормативна правила; – примени различите стратегије читања (информативно, доживљајно, истраживачко и др.); – састави текст репортажног типа (искуствени или фикционални); – правилно употреби фразеологизме и устаљене изразе који се јављају у литерарним и медијским текстовима намењеним младима.		1. Јован Цвијић: Охридско језеро (одломак) / Пећа Милосављевић: Потера за пејзажима 2. Светлана Велмар Јанковић: Српски Београд деспота Стефана (Капија Балкана) 3. Уметнички и научнопопуларни текстови о природним лепотама и културноисторијским споменицима завичаја 4. Избор из енциклопедија и часописа за децу ДОМАЋА ЛЕКТИРА 1. Епске народне песме покосовског тематског круга (Смрт војводе Пријезде, Диоба Јакшића и песма по избору) 2. Епске народне песме о хајдуцима и ускоцима (Мали Радојица, Стари Вујадин, Старина Новак и кнез Богосав; Иво Сенковић и ага од Рибника, Ропство Јанковић Стојана) 3. Свети Сава у књижевности: – одломак из Житија Светог Симеона (о опроштају оца од сина); – избор из народних прича и предања (на пример Свети Сава и ђаво, легенде о Светом Сави); – избор из ауторске поезије о Св. Сави (на пример Матија Бећковић: Прича о Светом Сави) 4. Мирослав Антић: Плави чуперак и Шашава књига (избор)

		5. Антоан де Сент Егзипери: Мали Принц; Момо Капор: Мали Принц 6. Јован Стерија Поповић: Покондирена тиква 7. Душан Ковачевић: Свемирски змај 8. Дејан Алексић: Ципела на крају света / Игор Коларов: Дванаесто море ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3 дела) 1. Милорад Павић: Руски хрт (одломак) 2. Тургењев: Шума и степа 3. Антон Павлович Чехов: Чиновникова смрт 4. Јанко Веселиновић: Хајдук Станко (одломак из првог дела романа) 5. Гордана Малетић: Катарке Београда (прича Зебња и друге) 6. Урош Петровић: Загонетне приче 7. Александар Манић: У свитање света 8. Јасминка Петровић: Лето кад сам научила да летим 9. Градимир Стојковић: Хајдук у Београду 10. Корнелија Функе: Срце од мастила 11. Душица Лукић: Земља је у квару (избор) 12. Гордана Брајовић: из збирке песама Индија,

		Индија (Пролази слон пун мириса, Пролази слон пун Хималаја) 13. Душан Поп Ђурђев: Лет лионског Икара КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Опкорачење. Рефрен. Цезура. Везани и слободни стих. ауторске лирске песме: рефлексивна и сатирична песма. Језичко-стилска изражајна средства: метафора, алегорија, градација, словенска антитеза, фигуре понављања (асонанца и алитерација). Функција мотива у композицији лирске песме. Песма у прози. Фабула и сиже. Статички и динамички мотиви. Композиција. Епизода. Идејни слој књижевног текста. Хумор, иронија и сатира. Врсте карактеризације књижевног лика. Унутрашњи монолог. Хронолошко и ретроспективно приповедање. Дневник. Путопис. Аутобиографија. Легендарна прича. Предања о постанку бића, места и ствари.

		Афоризам. Пословице, изреке; питалице; загонетке. Драмска радња; етапе драмске радње: увод, заплет, врхунац, перипетија, расплет. Драмска ситуација. Драма у ужем смислу.
	ЈЕЗИК (Граматика)	Грађење и основна значења глаголских облика: футур II, императив, потенцијал; трпни гл. придев, гл. прилог садашњи и гл. прилог прошли. Подела глаголских облика на просте и сложене и на личне (времена и начини) и неличне. Непроменљиве врсте речи: везници, речце, узвици. Појам синтагме (главни члан и зависни чланови); врсте синтагми: именичке, придевске, прилошке и глаголске. Атрибут у оквиру синтагме. Логички субјекат. Сложени глаголски предикат. Напоредни односи међу реченичним члановима – саставни, раставни и супротни. Појам комуникативне и предикатске реченице. Независне предикатске реченице – напоредни односи међу независним реченицама (саставни, раставни, супротни). Зависне предикатске реченице (изричне, односне, месне, временске, узрочне, условне, допусне, намерне, последичне и поредбене).

		Реченични чланови исказани речју, предлошко-падежном конструкцијом, синтагмом и реченицом. Конгруенција – основни појмови.
	ЈЕЗИК (Правопис)	Правописна решења у вези са обрађеним глаголским облицима. Интерпункција у вези са зависним реченицама (запета, тачка и запета). Писање скраћеница, правописних знакова.
	ЈЕЗИК (Ортоепија)	Дугоузлазни и дугосилазни акценат.
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе. Књижевноуметнички и публицистички текстови. Усмени и писмени састави према унапред задатим смерницама (ограничен број речи; задата лексика; одређени граматички модели и сл.). Текст заснован на аргументима. Технички и сугестивни опис. Репортажа. Цитати и фусноте из различитих књижевних и неуметничких текстова. Нелинеарни текстови: табеле, легенде, графикони, мапе ума и друго. Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); вежба

		аргументовања (дебатни разговор). Правописне вежбе: диктат, исправљање правописних грешака у тексту; запета у зависносложеним реченицама; глаголски облици; електронске поруке. Језичке вежбе: допуњавање текста различитим облицима променљивих речи; допуњавање текста непроменљивим речима; обележавање комуникативне реченице у тексту; исказивање реченичног члана на више начина (реч, синтагма, предлошко-падежна конструкција, реченица); фразеологизми (разумевање и употреба) и друге. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.

План израдио 06. јуна 2022. предметни наставник СЈК Горан Игић, ОШ „Миливој Оморац“, Ићош

ПРЕДМЕТ:

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
7	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	I УВОД У БИОЛОГИЈУ											5	1+0	0	6
	II ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА											4	5+1	9	19
	III ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА											4	1+1	1	7
	IV НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА											4	2+1	3	10
	V ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ											2	3+1	5	11
	VI ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ											14	3+1	1	19
УКУПНО												**35**	**15+5**	**19**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Настава биологије код ученика требало би да подстиче креативност и знатижељу, развија истраживачки приступ у решавању проблема и и много тога другог. Знања, умења, вештине и способности које ученици стекну на часовима биологије током основног образовања морају да буду трајна и темељна. Настава биологије требало би да развија позитиван однос према природи и да подстиче активно учешће младих у очувању животне средине, а у складу са одрживим развојем.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА вербално-текстуалне, метода практичног рада, илустративно-демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА уџбеник Биологија 5, обогаћени ПДФ, дигитални уџбеник, табла, рачунар, пројектор, рад. листић
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Д – дебата, П – пројекат, У – утврђивање, С – систематизација; И – индивидуални, РуП – рад у пару, РуГ – рад у групи, Ф – фронтални, К – комбиновани
КОРЕЛАЦИЈА: географија, историја, српски језик, хемија

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
1. Истражује особине живих бића према упутствима наставника и води рачуна о безбедности током рада.	**Увод у биологију** **Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему** **Човек и здравље**	
2. Групише жива бића према њиховим заједничким особинама.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему**	
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему**	
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Живот у екосистему**	

5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција**	
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.	**Наслеђивање и еволуција**	
7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота.	**Наслеђивање и еволуција**	
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате.	**Наслеђивање и еволуција**	
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	**Увод у биологију** **Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему** **Човек и здравље**	
10. Доводи у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи.	**Наслеђивање и еволуција**	
11. Прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу.	**Наслеђивање и еволуција**	
12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин.	**Наслеђивање и еволуција**	
13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.	**Наслеђивање и еволуција**	

14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	**Живот у екосистему**	

ПРЕДМЕТ:ИСТОРИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
7	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Доба револуција	+	+	+								16	8		24
	Србија и Балкан у XIX веку				+	+	+	+				13	9		22
	Европа,свет Српска држава и народ на почетку 20 века							+	+			5	5		10
	Први светски рат									+	+	6	9		15
УКУПНО		72													

ЦИЉ НАСТАВЕ **Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи**
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Усмено излагање (монолошко-дијалошка), разговор, Демострација, ИКТ метода
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник, историјска карта, историјски атлас, powerpoint презентације, историјски видео и аудио записи
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални, колективни рад, индивидуални рад
КОРЕЛАЦИЈА: географија, српски језик и књижевност, ликовна и музичка култура, математика, верска настава...

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
догађаја, појава и процеса на прилике у савременом друштву; – препознаје историјску подлогу савремених институција и друштвених појава (грађанска права, парламентаризам, уставност); – анализирајући дате примере, уочава утицај научно-технолошког развоја на промене у друштвеним и привредним односима и природном окруж– доводи у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – изводи закључак о повезаности националне историје са регионалном и европском, на основу датих примера; – уочава везу између развоја српске државности током новог века и савремене српске државе; – сагледа значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група насталих у новом веку; – препознаје основне карактеристике различитих идеологија; – анализира процес настанка модерних нација и наводи њихове основне карактеристике; – уочава утицај и улогу књижевних и уметничких дела на формирање националног идентитета у прошлости; – уочава утицај историјских ењу; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених слојева и група у индустријско доба; – приказује на историјској карти динамику различитих историјских појава и промена у новом веку; – уочава историјске промене, поређењем политичке карте савременог света са историјским картама других епоха; – пореди информације приказане на историјској карти са информацијама датим у другим симболичким модалитетима; – повеже визуелне и текстуалне информације са одговарајућим историјским контекстом (хронолошки, политички, друштвени, културни); – пореди различите историјске изворе и класификује их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – уочава специфичности у тумачењу одређених историјских догађаја и појава на основу поређења извора различитог порекла; – уочи пристрасност, пропаганду и стереотипе у садржајима историјских извора; – употреби податке из графикона и табела у елементарном истраживању; – презентује, самостално или у групи, резултате елементарног истраживања заснованог на коришћењу одабраних историјских извора и литературе, користећи ИКТ; – упоређује, анализира и уочава разлике између својих и ставова других; – раздваја битно од небитног у историјској нарацији; – препознаје смисао и сврху неговања сећања на важне личности и догађаје из историје државе и друштва; –	**Доба револуција**	Основне одлике, хронолошки и просторни оквири периода од Индустријске револуције до завршетка Првог светског рата. Историјски извори за изучавање периода од Индустријске рево- луције до завршетка Првог светског рата и њихова сазнајна вред- ност (материјални, писани, аудио и визуелни). Индустријска револуција (парна машина и њена примена; промене у друштву – јачање грађанске и појава радничке класе). Политичке револуције (узроци, последице и обележја, европске монархије уочи револуција, просветитељске идеје, примери америчке и француске револуције; појмови уставности и поделе власти, Декларација о правима човека и грађанина, укидање феудализма). Наполеоново доба (Наполеонова владавина, ратови, тековине ,Бечки конгрес). Источно питање и балкански народи (политика великих сила, – борба балканских народа за ослобођење). Рађање модерних држава, међународни односи и кризе (револуције 1848/49 – „пролеће народа”, политичке идеје, настанак модерне Италије и Немачке, успон САД и грађански рат, борба за колоније у Африци и Азији, Персија, Индија, Кина, опадање Османског царства). Промене у привреди, друштву и култури (Друга индустријска револуција, људска права и слободе – право гласа, укидање робовласништва, положај деце и жена; култура, наука, образовање,

идентификује историјске споменике у локалној средини и учествује у организовању и спровођењу заједничких школских активности везаних за развој културе сећања.		свакодневни живот). Кнежевина и Краљевина Србија и њено окружење (развој држав- них установа и политичког живота, унутрашња и спољна поли- тика, међународно признање – Берлински конгрес; културна и просветна политика, свакодневни живот; положај Срба под хаб- збуршком и османском влашћу) Истакнуте личности: Џејмс Ват, Волтер, Катарина II, Марија Терезија, Робеспјер, Наполеон Бонапарта, Ђузепе Гарибалди, Ото фон Бизмарк, Наполеон III, краљица Викторија, Абрахам Линколн, Карл Маркс, браћа Лимијер, Алфред Нобел,
	Србија и Балкан у XIX веку	Живот Срба под османском и хабзбуршком влашћу Српска револуција 1804–1835 (основна обележја, ток Првог и Другог српског устанка, последице и значај) Развој модерне српске државе (аутономија Кнежевине Србије, успостава државе, оснивање образовних и културних установа). Црна Гора у доба владичанства (основна обележја државног и друштвеног уређења). Истакнуте личности: вожд Карађорђе, кнез; Милош, кнегиња Љубица, Доситеј Обрадовић, Вук Караџић, прота Матеја Ненадовић, Петар I и Петар II Петровић Његош, Сава Текелија, митрополит Стефан Стратимировић : кнез Александар Карађорђевић, кнез Михаило, краљ Милан, краљица Наталија и краљ Алексан дар Обреновић, књаз Никола Петровић, Илија Гарашанин, Јован Ристић, Никола Пашић, Стојан Новаковић, патријарх Јосиф Ра- јачић, Катарина Ивановић, Светозар Милетић, Бењамин Калај, Алекса Шантић.
	Европа,свет Српска држава	Међународни односи и кризе (формирање

	и народ на почетку 20 века	савеза, сукоби око колонија, Руско-јапански рат, Мароканска криза, Анексиона криза, Либијски рат, балкански ратови. Краљевина Србија и њено окружење (Мајски преврат, политички живот, унутрашња и спољна политика; појава југословенства, наука, култура, свакодневни живот, положај Срба под аустроугарском и османском влашћу, Црна Гора – доношење устава, проглашење краљевине; учешће Србије и Црне Горе у балканским ратовима) Истакнуте личности: Алберт Ајнштајн, Пјер и Марија Кири, Сигмунд Фројд, Михајло Пупин, Никола Тесла, Хенри Форд,
	Први светски рат	Велики рат (узроци и повод, савезништва и фронтови, Србија и Црна Гора у рату; преломнице, ток и последице рата; аспекти рата – технологија рата, пропаганда, губици и жртве, глад и епидемије; човек у рату – живот у позадини и на фронту; живот под окупацијом и у избеглиштву; Велики рат у сећању). Истакнуте личности: Вилхелм II, Николај II Романов, Вудро Вилсон, краљ Петар и престолонаследник Александар Карађорђевић, Јован Цвијић, Надежда Петровић, Арчибалд Рајс, Милунка Савић, Радомир Путник, Степа Степановић, Живојин Мишић, Петар Бојовић, Јанко Вукотић, Драгутин Димитријевић Апис.

Разред	**Недељни фонд**	**Годишњи фонд**
7.	2	72

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА	2										1	1	2
2.	ЕВРОПА	7	8	8								16	7	23
3.	АЗИЈА			1	9	5						10	5	15
4.	АФРИКА						3	6				6	3	9
5.	СЕВЕРНА АМЕРИКА							4	5			6	3	9
6.	ЈУЖНА АМЕРИКА								3	4		5	2	7
7.	АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА									3	1	3	1	4
8.	ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ										3	2	1	3
УКУПНО		9	8	9	9	5	3	10	8	7	4	49	23	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења *географије* је да ученик изучавањем географских објеката, појава и процеса у природном и друштвеном окружењу и међусобној повезаности са њима развије одговоран однос према себи, природи и будућности планете Земље.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:*Метод рада:* ***УИ*** *– усмено излагање;* ***РА*** *– разговор;* ***ДЕ*** *– демонстрација;* ***ТЕ*** *– рад на тексту;* ***ПР*** *– метода писаних радова;* ***ГР*** *– метода графичких радова;* ***ПА*** *– практични рад;* ***ЛА*** *– лабораторијска метода;* ***РР*** *– радионичарски рад;* ***ИА*** *– игровне активности;* ***ИР*** *– истраживачке активности;* ***РП*** *– решавање проблема*
Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада;

Вербално-текстуалне: усмено излагање, разговор, дијалошка метода, текст метода;
Илистративно-демонстративне: непосредно посматрање, експеримент, рад са картом, рад са илустрацијама, Интернет;
Лабораторијско- експерименталне: израда модела (нпр. вулкана), израда рељефа, премеравања;

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Географска карта: физичкогеографска, тематска, нема карта, географски атласи;
Уџбеник и остала литература;
Глобус: физичкогеографски, тематски, индукциони;
Зидне слике и илустрације;
Видеобим, презентације у power point – у, интернет;
Табла и креда;
Радна свеска из географије ;

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:

Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада

КОРЕЛАЦИЈА: КОРЕЛАЦИЈА НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ
Вертикална: Свет око нас, Природа и друштво;
Садржај: воде на земљи, распоред копна и океана, извори, реке, језера, биљне заједнице на копну и у води;
Хоризонтална: Српски језик, Ликовна култура, Математика, Историја, Биологија, Техничко образовање, Физичко образовање, Информатика и рачунарство;
Садржаји: за српски језик – сви; за ликовну културу – сви, цртежи, скице, бојење карата; за математику – структуре и размештај становништва, природно кретање становништва; за историју – првобитне цивилизације на тлу Европе, феудализам, Балканско полуострво и његово насељавање, интеграцијски процеси; за биологију – биљне и животињске заједнице на тлу Европе и света; за техничко образовање – израда различитих модела, за физичко васпитање – излети, рад

на терену; за информатику и рачунарство - видеобим, употреба Интернета у настави; Дијагонална: Физика, Хемија и остали предмети у старијим разредима; Садржаји: за физику – физичка својства воде и закони обликовања рељефа, процеси стварања планина и котлина, закони деловања спољашњих сила, закони који владају у биосфери; за хемију – хемијско деловање воде, хемијски процеси у тлу и формирање земљишта, настанак различитих руда метала и неметала као основа за развој привреде;

ИСХОДИ По завршеној области/теми ученик ће бити у стању да:	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈ**
-уз помоћ географске карте објашњава специфичности појединих просторних целина и предлаже различите начине издвајања регија; -доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.	**РЕГИОНАЛНА ГЕОГРАФИЈА**	Регионална географија , предмет проучавања
-проналази на карти државе проучаване регије и именује их; -приказује на немој карти најважније географске појмове -препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; -проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; -укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; -открива узроке и последице процеса урбанизације -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености	**ГЕОГРАФСКЕ РЕГИЈЕ ЕВРОПЕ**	Географске карактеристике Јужне Европе Карактеристике држава Балканског полуострва и медитеранске земље Општи приказ Средње Европе Намачка као индустријски најразвијенија земља Средње Европе Западна Европа –природне и друштвене карактеристике Северна Европа Источна Европа природне карактеристике Економске карактеристике Источне Европе Русија као највећа и природно богата земља

појединих регија и одабраних држава; -анализира примере позитивног и негативног утицаја човека на животну средину -доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора.		
-дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; -приказује на немој карти најважније географске појмове -препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; -анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; -проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама -укаже на узроке и последице кретања броја становника -тумачи и израђује тематске карте становништва по континентима, регијама и одабраним државама; -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; -изводи закључак о могућим решењима за коришћење чистих извора енергије у државама чија се привреда заснива највише на експлоатацији нафте и угља; -објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; -доводе у везу квалитет живота	**АЗИЈА**	Општи приказ континента Азија Полижај и разуђеност обале и рељеф Азије Клима Азије Становништво, насеља и привреда Азије Југозападна Азија општи приказ Јужна Азија и демографска експанзија Југоисточна Азија општи приказ регије Источна Азија географски приказ Средња Азија као највећа континентална држава

становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора; -препознаје негативне утицаје човека на животну средину настале услед специфичности развоја пољопривреде, рударства, енергетике, индустрије, саобраћаја и туризма на проучаваним континентима, регијама и у одабраним државама.		
-дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; -проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, -препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; -анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; -проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; -укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; -објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и	**АФРИКА**	Општи приказ Африке Рељеф и клима Африке Друштвене карактеристике Африке Природни ресурси и економски развој Сахарска Африка Источна Африке Средња и Западна Африке Јужна Африка

спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; -доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;		
-дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; -проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, -препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; -анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; -проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; -укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; -објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције,	**СЕВЕРНА АМЕРИКА**	Општи приказ Северне Америке Рељеф и клима Северне Америке Становништво и привреда Северне Америке САД и Канада-привреда

демографска експлозија и пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; -доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;		
-дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; -проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, -препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; -анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; -проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; -укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; -објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и	**ЈУЖНА АМЕРИКА**	Општи географски приказ Јужне Америке Становништво и привреда Јужне Америке Природна богатства и развијеност континента

пренасељеност, болести и епидемије, политичка нестабилност; -доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;		
-дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; -проналази на карти државе проучаване регије и именује их; приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, -препознаје облике рељефа, водне објекте и живи свет карактеристичан за наведену регију; -анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; -проналази податке о бројном стању становништва по континентима, регијама и одабраним државама и издваја просторне целине са највећом концентрацијом становништва у свету; -укаже на узроке и последице кретања броја становника, густине насељености, природног прираштаја, миграција и специфичних структура становништва по континентима, регијама и у одабраним државама; -доведе у везу природне ресурсе са степеном економске развијености појединих регија и одабраних држава; -објашњава узроке и последице глобалних феномена као што су сиромаштво, унутрашње и спољашње миграције, демографска експлозија и пренасељеност, болести и	**АУСТРАЛИЈА И ОКЕАНИЈА**	Природне карактеристике Аустралијеи Океаније Распрострањеност регије и туристички значај

епидемије, политичка нестабилност; -доводе у везу квалитет живота становништва са природним, демографским, економским и политичко-географским одликама простора;		
-дефинише границе континента и показује на карти океане и мора којима је проучавани континент окружен и лоцира највећа острва, полуострва, мореузе, земљоузе, пролазе; -анализира утицај географске ширине, рељефа, односа копна и мора, морских струја, вегетације и човека на климу; -приказује на немој карти најважније географске појмове: континенте, океане, мора, облике разуђености обала, низије, планине, реке, језера, државе, градове, туристичке атракције, културно-историјске споменике;	**ПОЛАРНЕ ОБЛАСТИ**	Приказ поларних области Упоређивање северне и јужне поларне области

ПРЕДМЕТ:ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VII	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Present and past	9	9									6	6	6	18
	Descriptions			9	6							5	6	4	15
	The future					4	7					4	3	4	11
	Your world							9	7			6	5	5	16
	The way we live									8	4	2	8	2	12
УКУПНО												23	28	21	72

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** учења страног језика је да се ученик усвајањем функционалних знања о језичком систему и култури и развијањем стратегија учења страног језика оспособи за основну писану и усмену комуникацију и стекне позитиван однос према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: УИ, Р, И, Д, КМ
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС, ПТС, ИКТ
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: ФР, И, ГР, РП, КОМБ
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, историја, географија, грађанско васпитање, ликовна култура, музичка култура

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
- разумеју једноставније текстове у којима се описују радње и ситуације у садашњости; - размене појединачне информације и/или неколико информација у низу које се односе на радње у садашњости; - разумеју једноставније текстове који се односе на опис радњи,стања избивања; - опишу и упореде радње, стања избивања користећи једноставнија језичка средства; - опишу радње, способности и умећа користећи неколико везаних исказа; - разумеју једноставније исказе којима се тражи мишљење и реагују на њих; - изражавају мишљење,слагање/неслагање и дају кратко образложење; - разумеју једноставније исказе који се односе на одлуке,обећања,планове,намере и предвиђања и реагујуна њих; - размене једноставније исказе у вези са обећањима, одлукама,плановима,намерама и предвиђањима; - саопште шта он/она или неко други планира,намерава,предвиђа;	**Прошлост и будућност** **Описи** **Будућност** **Твој свет** **Како живцимо**	**Исказивање радњи које се догађају у садашњем времену. Описивање искустава из прошлости.** **Описи спољашњег изгледа неке особе и његових/њених особина** **Исказивање радњи које ће се догодити у будућности. Исказивање предвиђања.** **Опиасивање своје околине, дома и људи који те окружују.** **Описивање и упоређивање начина живота људи широм света**

- разумеју једноставније предлоге и позиве на заједничке активности и одговоре на њих уз одговарајуће образложење; упуте предлоге и позиве на заједничке активности користећи ситуационо прикладне комуникационе моделе; - затраже и пруже додатне информације у вези са предлозима и позивима на заједничке активности; разумеју сличности и разлике у школским и ваншколским активностима уВБикоднас.		

ПРЕДМЕТ:Немачки језик

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
7.	2	72

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	ОСТАЛО	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	**Wohin in den Urlaub?**	9										**5**	**4**	**9**
2.	**Erinnerungen**		7									**3**	**4**	**7**
3.	**Es ist passiert!**		1	8	2							**3**	**8**	**11**
4.	**Einkäufe und Geschäfte**				5	1						**2**	**4**	**6**
5.	**Zu wenig Freizeit**					2	7	1				**5**	**5**	**10**
6.	**Deutschland, Land mit Superlativen**							9	3			**5**	**7**	**12**
7.	**Meine erste Liebe**								3	5		**4**	**4**	**8**
8.	**Familienkonflikte**									3	6	**4**	**5**	**9**
УКУПНО		**9**	**8**	**8**	**7**	**3**	**7**	**10**	**6**	**8**	**6**	**31**	**41**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа,да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да овладају комуникативним вештинама и развију способности и методе учења страног језика.

Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:монолошка, дијалошка, демонстративна, аудитивна, текстуална

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник, радна свеска, ЦД, ЦД плејер, садржаји са интернета, карта, плакати, помоћна техничка средства, ИКТ

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, пленум, рад у групи, рад у пару

КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, енглески језик, географија, грађанско васпитање, историја

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
• прави разлику између датива и акузатива • примени предлоге са дативом и акузативом у реченици • постави питање о месту мировања и правцу кретања • препозна падежне разлике • употреби глагол *wissen* у реченици • састави зависну реченицу са везником *dass* • издвоји битне информације • разуме одслушани интервју	**Wohin in den Urlaub?**	Описивање распуста, активности на распусту, разговор о плановима за распуст, предлози са дативом и акузативом, повратни глаголи, зависна реченица са везником dass, глагол wissen, описивање временских прилика, упитне речи и предлози im, am, um, контролни задатак
• каже нешто о свом првом школском дану • разликује обичаје у Немачкој и Србији • употреби помоћне и модалне глаголе у претериту у писању и разговору • повеже свој исказ узрочним реченицама • користи предлоге у вези са годинама • одговори на разна питања у вези са одмором	**Erinnerungen**	Описивање првог дана у школи, нечијег живота и прошлих догађаја, претерит помоћних и модалних глагола, реченица са везником denn, године, предлози bis, seit, ohne
• разуме употребу и грађење перфекта • разуме догађај испричан у прошлом времену • разликује правилне од неправилних глагола • употреби прилоге за време • употреби компаратив придева у реченици • опише ситуацију састављајући реченицу у перфекту	**Es ist passiert!**	Разговор о неком догађају, глаголи у перфекту, партицип перфекта, одређивање тренутка када се нешто догодило, разговор о спорту, одредбе за време (за прошлост), компаратив, описивање догађаја у школи, први писмени задатак
• наведе разне животне намирнице и места где се оне купују • састави реченицу користећи датив одређеног члана • љубазно затражи нешто користећи фразу *Ich hätte/möchte gern* • препозна присвојни генитив и да га употреби у реченици • води кратке дијалоге о учесталости неке радње • разуме непознати текст у вези са куповином за и против у тржном центру • издвоји кључне информације у вези са текстом • води кратке разговоре о томе коме шта поклања користећи личне заменице у дативу • каже како се прославља Божић и Ускрс у Немачкој и у Србији;	**Einkäufe und Geschäfte**	Набрајање намирница и врста продавница, учтиво обраћање у радњи, облици hätte/möchte, генитив именица, разговор о куповини, изражавање допадања, предлог in са акузативом, ред речи у реченици, прилози за време, разговор о поклонима, описивање празника, личне заменице у дативу
• прошири своја сазнања о о животу и делу браће Грим • разуме телевизијски програм • повеже називе емисија • каже колико је сати	**Zu wenig Freizeit**	Разумевање бајки, претерит помоћних и модалних глагола, индиректна питања, набрајање емисија на телевизији, означавање тачног времена, глаголи са одвојивим и неодвојивим префиксима, везници

• састави реченице користећи глаголе са раздвојивим префиксом; • правилно употреби футур у реченици • направи разлику при састављању реченица у различитим временима • на основу писма напише савет за решавање проблема		aber, oder, планирање будућности, футур, контролни задатак
• води кратке разговоре о познатим личностима • наведе/прочита годину рођења и смрти • разуме непознат текст о градовима Немачке • разуме суперлатив придева • примени стечено знање из опште културе на конкретном примеру • разуме и у реченици примени присвојни члан у различитим падежима • препозна и правилно употреби суперлатив	**Deutschland, Land mit Superlativen**	Разговор о познатим личностима из Немачке и њиховом животу, глаголи у перфекту, партицип перфекта, године, описивање градова Немачке и њихових знаменитости, презентације градова Немачке, компаратив и суперлатив, описивање рекорда, личне заменице у генитиву, други писмени задатак
• функционално користи негације *kein* и *nicht* • правилно примењује личне заменице у дативу и акузативу • пребаци питања у индиректни говор • уме да примени одговарајући падеж уз предлоге • оријентише у граду • уговори место састанка • се договори за излазак • објасни другом лицу пут до одређене тачке у граду • даје савете вршњаку како да се понаша на првом састанку • разуме одслушане интервјуе и решава задатак на основу информација које је чуо	**Meine erste Liebe**	Разговор о љубавним проблемима, давање савета, сложенице, негација, заменице у генитиву, дативу и акузативу, индиректна питања са ob, договарање сусрета, оријентисање у граду, описивање пута, предлог in са дативом и акузативом, давање љубавних савета, предвиђање догађаја, причање о првој љубави, заменица sich и личне заменице у акузативу
• разуме одслушане интервјуе о односима између родитеља и деце • разуме принцип фраза са глаголом и предлогом • примени одговарајући глагол са предлогом у реченици • одговори на питања о свом односу са родитељима • протумачи и прокоментарише статистику • разуме употребу заменичких прилога • правилно употреби глаголе са предлозима који захтевају датив или акузатив • употреби придеве настале од имена градова	**Familienkonflikte**	Разговор о односу са родитељима, глаголи са предлозима, модални глаголи, разлози за свађу са родитељима, описивање собе, глаголи legen, liegen, stellen, stehen, setzen, sitzen, hängen, планирање путовања, глаголи са префиксима, придеви изведени од имена градова

ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
7	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	СИЛА И КРЕТАЊЕ											9	**14**	**2**	25
2.	КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ. СИЛЕ ТРЕЊА											5	**6**	**2**	13
3.	РАВНОТЕЖА ТЕЛА											5	**3**	**1**	9
4.	МЕХАНИЧКИ РАД И ЕНЕРГИЈА. СНАГА											5	**7**	**2**	14
5.	ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ											3	**7**	**1**	11
УКУПНО												**27**	**37**	**8**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и

основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали задаци и циљеви наставе физике су:

● развијање функционалне писмености

● упознавање основних мишљења и расуђивања у физици

● разумевања појава и процеса и односа у природи на основу физичких закона

● развијање радозналости, способности рационалног расуђивања,

● развијање логичког и апстрактног мишљења

● схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења

● развијање способности за примену знања из физике

● решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја

● развијање радних навика и склоности ка изучавање наука о природи

● развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној орјентацији

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: дијалошка, текстуална, илустрационо-демонстрациона, графичка, лабораторијска
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару,
КОРЕЛАЦИЈА:математика, хемија, географија

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

ОСНОВНИ НИВО **1.2.1.Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање. Пример: кретање аутомобила по правом путу, кретање листа кога носи ветар.** **1.2.Ученик уме да препозна равномерно кретање на примерима.** **1.2.3.Ученик уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две величине и користи образац v=s/t.** **1.4.4.Ученик уме да препозна јединице за брзину.** **СРЕДЊИ НИВО** **2.2.1.Ученик уме да препозна убрзано кретање, препознаје да тело које се креће убрзано (успорено) у истим временским интервалима прелази различите путеве, препознаје убрзано и успрено кретање кроз промену брзине.** **2.2.2.Ученик зна шта је механичко кретање и величине које га описују, зна да је убрзаање промена брзине у јединици времена и разликује брзину од убрзања.** **2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност и схвата да је убрзање сразмерно сили а обрнуто сразмерно маси.** **2.6.2.Ученик уме да препозна векторске величине силу, брзину и убрзање (зна да је за њихово одређивање потребно познавати правац и смер).** **2.6.3.Ученик уме да користи табеларни и графички приказ зависности физичких величина (пређеног пута, брзине и убрзања од времена).** **2.7.2.Ученик уме да врши једноставна уопштавања и системстизацију резултата (закључи и уочи зависност убрзања од силе и масе).** **2.7.3.Реализује експеримент по упутству.** **НАПРЕДНИ НИВО**	**СИЛА И КРЕТАЊЕ**	

3.2.1.Ученик уме да примени односе између физичких величина које описују равномерно промењиво праволинијско кретање, зна да користи везу између брзине и убрзања као и пређеног пута, брзине и убрзања код равномерно убрзаног кретања. Пример: Зна да израчуна пређени пут брзину и убрзање код равномерно убрзаног кретања. **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења (провера другог Њутновог закона).** **3.7.2.Ученик самостално изводи огледе, поставља питања и даје одговоре Доноси закључке**		
ОСНОВНИ НИВО **ФИ.1.2.1. уме да препозна врсту кретања према облику путање** **ФИ.1.2.2. уме да препозна равномерно кретање** **ФИ.1.2.3. уме да израчуна средњу брзину, пређени пут или протекло време ако су му познате друге две** **величине** **ФИ.1.4.4. уме да препозна јединице за брзину** **ФИ.1.7.1. поседује мануелне способности потребне за рад у лабораторији** **ФИ.1.7.2. уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији** **СРЕДЊИ НИВО** **ФИ.2.2.2. зна шта је механичко кретање и које га физичке величине описују** **ФИ.2.6.1. разуме и примењује основне математичке формулације односа и законитости у физици, нпр.** **директну и обрнуту пропорционалност** **ФИ.2.6.2. уме да препозна векторске физичке величине, нпр. брзину и силу** **ФИ.2.6.3. уме да користи и интерпретира табеларни и графички приказ зависности физичких величина** **ФИ.2.7.1. уме табеларно и графички да прикаже резултате посматрања или мерења** **ФИ.2.7.2. уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата** **ФИ.2.7.3. уме да реализује експеримент по упутству** **НАПРЕДНИ НИВО** **ФИ.3.7.1. уме да донесе релевантан закључак на основу резултата мерења**	**КРЕТАЊЕ**	

ФИ.3.7.2. уме да препозна питање на које можемо да одговоримо посматрањем или експерименто		
ОСНОВНИ НИВО **1.1.1.Ученик уме да препозна гравитациону силу и силу трења које делују на тела која мирију или се крећу равномерно, зна да је гравитациона сила узрок падања тела а сила трења зауставља тело јер се супроставља кретању тела.** **1.2.1.Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање (вертикални хитац).** **1.7.1.Ученик поседује основне способности за рад у лабораторији (при израду лабораторијских вежби које се односе на ову тему).** **1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији.** **СРЕДЊИ НИВО** **2.1.2.Ученик зна основне особине гравитационе силе, зна да је увек привлачна и да зависи од масе тела и зна да је то сила теже.** **2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност. Пример:Како сила трења зависи од тежине тела.** **2.7.2.Ученик уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата (изводи закључак од чега зависи сила трења као и врсте трења).** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.2.1.Ученик уме да примени однос физичких величина које описују слободни пад и вертикални хитац (уме да израчуна пређени пут и брзину код наведеног кретања).** **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења (мерење гравитационог убрзања при слободном па дању и коефицијента трења клизања.** **3.7.2.Ученик самостално изводи огледе, поставља питања и даје одговоре, доноси закључке.** **.**	**КРЕТАЊЕ ТЕЛА ПОД ДЕЈСТВОМ СИЛЕ ТЕЖЕ, СИЛЕ ТРЕЊА**	
	РАВНОТЕЖА	

ОСНОВНИ НИВО **1.2.1.Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање. Пример: кретања детета на клацкалици, кретање точка на колицима).** **1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији (при изради лабораторијвежбе).** **СРЕДЊИ НИВО** **2.1.1.Ученик уме да препозна силу потиска у случају пливања тела, препознаје правац и смер деловања силе као и равнотежу тела.** **2.1.2.Ученик зна основне особине силе потиска, зна да се јавља кад се чврсто тело урони у течност и зна одреди правац и смер силе потиска.** **2.1.3.Ученик уме да препозна када је полуга у стању равнотеже, уме да примени услов равнотеже.Пример:Ако се клацкају отац и син ученик зна да међу понуђеним одговорима препозна растојање од тачке ослонца ако је дат однос њихових маса.** **2.1.4.Ученик разуме како односи сила утичу на врсту кретања, да у случају деловања колинеарних сила њихова резултанта одређује врсту кретања (убрзано, успорено, стање мировања или равномерно праволинијско кретање).** **2.1.5.Ученик разуме и примењује појам густине и на основу података густине средине и тела закључује да ли тело плива лебди или тоне.** **2.7.3. Ученик реализује експеримент по упутству (одређивање густине чврстог тела применом Архимедовог закона).** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.1.1.Ученик разуме и приумењује услове равнотеже полуге, зна да је услов за равнотежу полуге једнакост момената силе у односу на тачку ослонца, зна која сила даје највећи односно најмањи момент силе у односу на тачку ослонца, зна да израчуна интензитет момената сила које се јављају код полуге у случају деловања сила које су нормалне крак.**		

Пример:Клацкалица и кантар. **3.1.2.Ученик зна какав је однос сила које делује на тело које мирује или се креће равномерно односно зна кад је тело у стању статичке и динамичке равнотеже.** **3.7.2.Ученик самостално изводи огледе, поставља питања и даје одговоре, доноси закључке.**		
ОСНОВНИ НИВО **1.7.1.Ученик поседује основне способности за рад у лабораторији (при изради лабораторијских вежби које се односе на ову тему).** **1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији (при изради лабораторијске вежбе).** **СРЕДЊИ НИВО** **2.4.1.Уме да користи важније изведене јединице Si система и зна њихове ознаке (за силу, рад енергију и снагу).** **2.4.3.Ученик уме да користи префиксе и претвара бројне вредности физичких величина из једне јединице у другу (користи префиксе мили кило и мега и уме да претвара јединице).** **2.5.1.Ученик зна да кинетичка и потенцијална енергија зависе од брзине односно од висине на којој се тело налази (не мора да зна да је кинетичка енергија сразмерна квадрату брзине тела).** **2.5.3.Ученик уме да препозна појмове рада и снаге (зна да је механички рад једнак производу силе и пута и препознаје да је снага једнака извршеном раду у јединици времена).** **2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност (рад срмеран сили и пређеном путу ,снага сразмерна раду а обрнуто сразмерна времену).** **2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.** **НАПРЕДНИ НИВО**	**МЕХАНИЧКИ РАД, ЕНЕРГИЈА, СНАГА**	

3.5.1.Ученик разуме да се укупна механичка енергија тела при слободном паду одржава (разуме да при слободном паду, вертикалном хицу навише и наниже кинетичка енергија прелази у потенцијалну и обрнуто тако да њихов збир остаје сталан). **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.** **3.7.2.Ученик самостално изводи огледе, поставља питања и даје одговоре, доноси закључке**		
ОСНОВНИ НИВО **1.5.1.Ученик зна да агрегатно стање тела зависи од његове температуре, ако му је позната температура тела и температуре топљења и кључања, зна да одреди у ком се агрегатном стању налази тело, зна температуру мржњења и кључања воде под нормалним условима.** **1.5.2.Ученик уме да препозна да се механичким радом може мењати температура тела, препознаје да трење може да доведе до промене температуре(тестерисање дрвета).** **1.7.2.Ученик уме да се придржава правила понашања у лабораторији (при изради лабораторијске вежбе).** **СРЕДЊИ НИВО** **2.5.4.Ученик зна да унутрашња енергија зависи од температуре тела то јест да порастом унутрашње енергије расте и температура.** **2.5.5.Ученик зна да запремина тела зависи од температуре, зна да се чврста тела при загревању шире а при хлађењу скупљају.** **2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност (да је количина топлоте сразмерна маси и промени температуре).** **2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.5.2.Ученик уме да препозна карактеристичне процесе и термине који описују промене агрегатних стања, зна основне особине агрегатних стања (чврсто,течно и гасовито), зна шта су топљење, очвршћавање, испаравање и**	**ТОПЛОТНЕ ПОЈАВЕ**	

кондензација). **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.** **3.7.2.Ученик самостално изводи огледе, поставља питања и даје одговоре, доноси закључке.**		

ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VII	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**Животно и радно окружење**	**3**										**3**		**3**	**6**
2.	**Саобраћај**	**1**	**2**									**5**	**1**	**1**	**7**
3.	**Техничка и дигитална писменост**		**3**	**4**								**7**	**1**	**9**	**17**
4.	**Ресурси и производња**			**1**	**3**	**2**	**4**	**1**				**13**	**1**	**6**	**20**
5.	**Конструкторско моделовање**							**3**	**2**	**4**	**1**	**5**	**1**	**16**	**22**
УКУПНО												**33**	**4**	**35**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе Технике и технологије јесте да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Дијалошка, монолошка, демонстративна, методе практичног рада*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник; рачунар и пројектор за наставника, рачунар за ученике*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални*
КОРЕЛАЦИЈА: *Физика, Техника и технологија из претходних година, Биологија, Географија*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-повеже развој машина и њихов допринос подизању квалитета живота и рада; **-повеже ергономију са здрављем и комфором људи при**	**Животно и радно окружење**	**Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику.** **Електрична инсталација-опасност и**

употреби техничких средстава; **-анализира да ли је коришћење одређене познате технике и технологије у складу са очувањем животне средине;** **-истражи могућности смањења трошкова енергије у домаћинству;** **-разликује врсте транспортних машина;** **-повезује занимања у области машинства са сопственим интересовањима;** **-повеже посистеме код возила друмског саобраћаја са њиховом улогом;** **-провери техничку исправност бицикла;**		**мере заштите.** **Примена електричних апарат и уређаја у домаћинству, штедња енергије и енергетска ефикасност.** **Професије у областиелектротехнике и мехатронике.**
-демонстрира поступке одржавања бицикла или мопеда; **-самостално црта скицом или техничким цртежеом предмете користећи ортогонално и просторно приказивање;** **-**	**Саобраћај**	**Саобраћајна средства на електропогон-врсте и карактеристике. Хибридна возила.** **Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима.** **Основи телекомуникација.**
-објасни улогу основних компоненти рачунара, таблета, паметних телефона и осталих савремених ИКТ уређаја;	**Техничка и дигитална писменост**	**Основне комкпоненте ИКТ уређаја.** **Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ.** **Основни симболи у електротехници.** **Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола.** **Израда и управљање електромеханичким моделом.**
-аргументује значај рационалног коришћења расположивих ресурса на Земљи; **-идентификује материјале који се користе у машинству и на основу њихових својстава процењује моућност примене;** **-користи прибор за мерење у машинству водећи рачуна о прецизности мерења**	**Ресурси и производња**	**Електроенергетски систем.** **Производња, трансформсцијс и пренос електричне енергије.** **Обновљиви извори електричне енергије.** **Електроинсталациони материјал и прибор.** **Кућне електричне инсталације.** **Састављање електричних кола.** **Коришћење фазног испитивача и**

		мерење елек.величине мултиметром. **Електричне машине.** **Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству.** **Основи електронике.** **Рециклажа електронских компоненти.**
-тимски представи идеју, поступак израде и производ	**Конструкторско моделовање**	**Моделовање електричних машина и уређаја.** **Огледи са електропанелима.** **Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара.** **Рад на пројекту:** **-израда производа/модела** **-управљање моделом** **-представљање производа/модела**

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VII	4 часа	144 часова

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	14	6									8	12	20
2.	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА		11	7								7	11	18
3.	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ			6	10		1	16	11			19	25	44
4.	МНОГОУГАО					8	15					7	16	23
5.	КРУГ								4	12	2	7	11	18
6.	ОБРАДА ПОДАТАКА										5	2	3	5
А	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА ИЗ ПРЕТХОДНИХ РАЗРЕДА	4											4	4
УКУПНО		18	17	16	13	8	16	18	16	12	10	50	94	144

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и

примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: При обради нових садржаја, треба се ослањати на постојеће искуство и знање ученика, и настојати, где год је то могуће, да ученици самостално откривају математичке правилности и изводе закључке. Основна улога наставника је да буде организатор наставног процеса, да подстиче и усмерава активност ученика. Ученике треба упућивати да користе уџбеник и друге изворе знања, како би усвојена знања била трајнија и шира, а ученици оспособљени за примену у решавању разноврсних задатака.

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика

- **КОРЕЛАЦИЈА:**
- Компетенција за целоживотно учење
- Комуникација
- Рад с подацима и информацијама
- Дигитална компетенција
- Решавање проблема
- Сарадња

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

Ученик ће бити у стању да: – израчуна степен реалног броја и квадратни корен потпуног квадрата и примени одговарајућа својства операција; – одреди бројевну вредност једноставнијег израза са реалним бројевима; – на основу реалног проблема састави и израчуна вредност једноставнијег бројевног израза са реалним бројевима; – одреди приближну вредност реалног броја и процени апсолутну грешку; – нацрта график функције $y = kx, k \in R\{0\}$; примени продужену пропор-цију у реалним ситуацијама.	РЕАЛНИ БРОЈЕВИ	Квадрат рационалног броја. Решавање једначине $x^2 = a$, $a \neq 0$; постојање ирационалних бројева (на пример решења једначине $x^2 = 2$). Реални бројеви и бројевна права. Квадратни корен, једнакост $\sqrt{a^2} = \lvert a \rvert$. Децимални запис реалног броја; приближна вредност реалног броја; апсолутна грешка. Основна својства операција с реалним бројевима. Функција директне пропорционалности $y = kx$, $k \in R\setminus\{0\}$. Продужена пропорција.
Ученик ће бити у стању да: – примени Питагорину теорему у рачунским и конструктивним задацима; правилно користи геометријски прибор.	ПИТАГОРИНА ТЕОРЕМА	Питагорина теорема (директна и обратна). Важније примене Питагорине теореме. Конструкције тачака на бројевној правој које одговарају бројевима $\sqrt{2}, \sqrt{3}, \sqrt{5}$, итд. Растојање између две тачке у координатном систему.
Ученик ће бити у стању да: – трансформише збир, разлику и производ полинома; – примени формуле за разлику квадрата и квадрат бинома; – растави полином на чиниоце (користећи дистрибутивни закон и формуле за квадрат бинома и разлику квадрата); – примени трансформације полинома на решавање једначина.	ЦЕЛИ АЛГЕБАРСКИ ИЗРАЗИ	Први део Степен чији је изложилац природан број; степен декадне јединице чији је изложилац цео број; операције са степенима; степен производа, количника и степена. Други део Алгебарски изрази. Полиноми и операције (мономи, сређени облик, трансформације збира, разлике и производа полинома у сређени облик полинома). Квадрат бинома и разлика квадрата. Растављање полинома на чиниоце коришћењем дистрибутивног закона, формуле за квадрат бинома и разлику

		квадрата. Примене.
Ученик ће бити у стању да: – примени својства страница, углова и дијагонала многоугла; – израчуна површину многоугла користећи обрасце или разложиву једнакост; – конструише ортоцентар и тежиште троугла; примени ставове подударности при доказивању једноставнијих тврђења и у конструктивним задацима.	МНОГОУГАО	Појам многоугла. Врсте многоуглова. Збир углова многоугла. Број дијагонала многоугла. Правилни многоуглови (појам, својства, конструкције). Обим и површина многоугла. Тежишна дуж троугла. Ортоцентар и тежиште троугла. Сложеније примене ставова подударности.
Ученик ће бити у стању да: - примени својства централног и периферијског угла у кругу; - израчуна обим и површину круга и његових делова; преслика дати геометријски објекат ротацијом.	КРУГ	Централни и периферијски угао у кругу. Обим круга, број π. Дужина кружног лука. Површина круга, кружног исечка и кружног прстена. Ротација.
Ученик ће бити у стању да: – одређује средњу вредност, медијану и мод.	ОБРАДА ПОДАТАКА	Средња вредност, медијана и мод.

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ 7. РАЗРЕД

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава за комуникацију и да изграђује позитиван однос премакултури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 36

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ФОНД ЧАСОВА	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)	НОСИОЦИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ			ИСХОДИ	ОЦЕЊИВАЊЕ
				НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНИ ОБЛИЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	
АРАБЕСКА, ПРОПОРЦИЈЕ, ПРОСТОР, КОМПОЗИЦИЈА	36	Током године	Наставник ликовне културе, ученици	Демонстративна,илустративна,вербална, метода анализе, похвале	Индивидуални,у пару,групни	Уџбеник,радна свеска,школска свеска,прибор за цртање, компијутер	поштује инструкције за припремање, коришћење, одржавање и одлагање материјала и прибора; – повеже уметничко занимање и уметнички занат са одговарају-ћим продуктом; – преобликује, самостално или у сарадњи са другима, амбалажу и предмете за рециклажу	Формативно, сумативно
ПРОВЕРА ЗНАЊА								

							мењајући им употребну функцију; – изрази своје доживљаје, емоције, имагинацију и запажања одабраним материјалом, прибором и техникама; – користи одабране податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – протумачи једноставне визуелне информације и поруке из свакодневног живота; – укаже на сличности и разлике које опажа у уметничким	

							дели- ма и традицији различитих народа; – изрази одабране садржаје изразом лица, положајем тела, покретима или кретањем; – распореди облике, боје, линије и/или текстуре креирајући оригиналне композиције; – разговара са вршњацима о доживљају простора, дизајна, умет- ничких и ученичких радова, уважавајући	

							различитости; – учествује у обликовању и уређењу простора у школи, код куће или у окружењу; – разматра, у групи, шта и како је учио/ла и где та знања може применити.	

ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VII	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ИКТ	4	4	3								6		5	11
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ			1	3	1						3		2	5
3.	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ					1							1		1
4.	РАЧУНАРСТВО					1	3	4	3	4	4	11	1	7	19
УКУПНО		**4**	**4**	**4**	**3**	**3**	**3**	**4**	**3**	**4**	**4**	**20**	**2**	**14**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Усмено излагање, демонстрација процеса, демонстрација компјутером, практични радови.*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник, радна свеска, рачунар, видео бим.*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални.*
КОРЕЛАЦИЈА: *Сви предмети.*

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– разликује визуелну презентацију и логичку структуру текста; – користи алате за стилско обликовање документа и креирање прегледа садржаја у програму за обраду текста;	ИКТ	- Рад са текстом - Рачунарска графика - Рад са сликама

– објасни принципе растерске и векторске графике и модела приказа боја; – креира растерску слику у изабраном програму; – креира векторску слику у изабраном програму; – користи алате за уређивање и трансформацију слике; – креира гиф анимацију; – креира видео-запис коришћењем алата за снимање екрана;		- Векторка графика - Анимиране слике - Снимање видео записа
– разликује појмове УРЛ, ДНС, ИП адреса; – објасни појмове хипервеза и хипертекст; – креира, форматира и шаље електронску пошту; – обавља електронску комуникацију на сигуран, етички одговоран и безбедан начин водећи рачуна о приватности; – препозна непримерени садржај, нежељене контакте и адекватно се заштити; – сараднички креира и дели документе у облаку водећи рачуна о одговарајућим нивоима приступа; – подешава хипервезе према делу садржаја, другом документу или веб локацији;	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- Интернет - Електронска пошта
– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка. – креира, уређује и структурира дигиталне садржаје који комбинују текст, слике, линкове, табеле и анимације; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен;	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	- Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења - Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима - Представљање резултата пројектног задатка
– уз помоћ програмске библиотеке текстуалног програмског језика исцртава елементе 2Д графике; – употребљава петље и генератор насумичних бројева за исцртавање сложенијих облика; – планира, опише и имплементира решење једноставног	РАЧУНАРСТВО	- Програмски језик Пајтон - Библиотека Пајгејм - Исцртавање правоугаоника, круга и многоугла

проблема; – проналази и отклања грешке у програму;		

ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
седми	један	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	Човек и музика	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**10**	**10**		**20**
	Музички инструменти	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**4**	**3**		**7**
	Слушање музике	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**Слушање музике је заступљено на свим часовима без обзира на наставну јединицу**			
	Извођење музике	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**4**	**5**		**9**
	Музичко ствралаштво	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**Заступљено је на свим часовима без обзира на наставну јединиц**			

												у			
УКУПНО												**18**	**18**		**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

неговање способности извођења музике певањем и свирањем; неговање смисла за колективно музицирањепевање и свирање; упознавање музике других народа -развијање интересовања за музичку културу; стицање навика за слушање музичког дела; развијање способности за доживљај музичког дела; развијање способности за разумевање музичког дела; развијање критичког мишљења; подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике; подстицање стваралачког ангажовања ученика; развијање музичке креативности; развијање способности за импровизацију мелодије.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:

метод рада по слуху, усмено излагање, писани радови, мелодијско слушање, илустрација цртежом, демонстрација музичких остварења, свирање, слушање

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:

ЦД, орфов инструментаријум, глас, нотна свеска, табла (звучна), музички инструменти, радна свеска

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:

Колективни и индивидуални

КОРЕЛАЦИЈА:

Међупредметна корелација

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
• повеже различите видове музичког изражавања са друштвено-историјским амбијентом у коме су настали; • наведе изражајна средстава музичке уметности	**Човек и музика**	Барок. Рођење опере . Клаудио Монтеверди. Облици вокално-инструменталне музике

карактеристична за период барока и класицизма; • уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; • објасни како је музика повезана с другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота); извођачке и техничке могућности инструмената; • разликује музичке форме барока и класицизма; • идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба.		(ораторијум, кантата). Инструментална музика: солистичко, камерно и оркестарско музицирање. Инструментални облици: свита, кончерто гросо. Антонио Вивалди, Јохан Себастијан Бах и Георг Фридрих Хендл. Класицизам Појам сонате и симфоније. Жанрови класичне музике –опера, црквени жанрови, симфонијска, концертантна, камерна (посеб- но гудачки квартет), солистичка музика. Јозеф Хајдн, Волфганг Амадеус Моцарт и Лудвиг ван Бетовен. Развој српске црквене музике.
• препозна врстужичаних инструмента по изгледу и звуку; • – опише начин добијања тона код жичаних инструмената; – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено • - -историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; • – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; • – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; • – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; • – разликује музичке форме барока и класицизма; • – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; • – идентификује елементе музике барока и класицизма као	**Музички инструменти**	Жичани: трзалачки и гудачки. Градитељске школе. Појам симфонијског оркестра Српски народни музички инструменти

инспирацију у музици савременог доба; • – изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; • – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; • – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; • – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); • – учествује у школским приредбама и манифестацијама; • – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; • – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; • – критички просуђује утицај музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.		
• препозна врстужичаних инструмента по изгледу и звуку; • – опише начин добијања тона код жичаних инструмената; • – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено- -историјским амбијентом у коме су настали; • – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; • – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; • – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; • – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија	**Слушање музике**	Елементи музичке изражајности: темпо, динамика, тонске боје различитих гласова и инструмената. Слушање световне и духовне музике барока и класицизма. Слушање вокалних, вокално-иструменталних и инструменталних композиција, домаћих и страних композитора. Слушање дела традиционалне народне музике

записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; • – разликује музичке форме барока и класицизма; • – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; • – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба; • – изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; • – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; • – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом • ; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; • – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); • – учествује у школским приредбама и манифестацијама; • – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; • – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; • – критички просуђује утицај музике на здравље; • – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.		
-препозна врстужичаних инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код жичаних инструмената; – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено- -историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму;	**Извођење музике**	Певање песама по слуху и из нотног текста (солмизацијом) самостално и у групи. Певање песама у комбинацији са покретом. Певање и свирање из нотног текста народних и уметничких композиција на инструментима Орфовог инструментарија и/или на другим инструментима. Извођење једноставнијих музичких примера у

– препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; – разликује музичке форме барока и класицизма; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма; – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба; – изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност) ; – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује утицај музике на здравље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.		вези са обрађеном темом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких и мелодијских репрезентативних примера (одломака/тема) у стилу музике барока, класицизма
-препозна врстужичаних инструмента по изгледу и звуку; – опише начин добијања тона код жичаних инструмената; – повеже различите видове музичког изражавања са друштвено- -историјским амбијентом у коме су настали; – наведе изражајна средстава музичке уметности карактеристична за период барока и класицизма; – уочи основне карактеристике музичког стваралаштва у бароку и класицизму; – препозна инструмент или групу према врсти композиције у оквиру датог музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима и	**Музичко стваралаштво**	Креирање покрета уз музику коју ученици изводе. Креирање ритмичке пратње . Реконструкција музичких догађаја у стилу барока и класицизма

областима ван уметности (музика и религија; технологија записивања, штампања нота; извођачке и техничке могућности инструмената; – разликује музичке форме барока и класицизма; – идентификује репрезентативне музичке примере најзначајнијих представника барока и класицизма ; – идентификује елементе музике барока и класицизма као инспирацију у музици савременог доба ; – изводи музичке примере користећи глас, покрет и инструменте, самостално и у групи; – користи музичке обрасце у осмишљавању музичких целина кроз певање, свирање и покрет; – комуницира у групи импровизујући мање музичке целине гласом, инструментом или покретом; – учествује у креирању школских приредби, догађаја и пројеката; – изрази доживљај музике језиком других уметности (плес, глума, писана или говорна реч, ликовна уметност); – учествује у школским приредбама и манифестацијама; – примењује принцип сарадње и међусобног подстицања у заједничком музицирању ; – понаша се у складу са правилима музичког бонтона у различитим музичким приликама; – критички просуђује утицај музике на здравље;4 – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање, извођење и стваралаштво.		

Физичко и здравствено васпитање:

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

7.	3 часа	108

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
Физичке способности	2		2		2		2		2		10			10
Атлетика	7							6	8		9	9	3	21
Спортска гимнастика			10	7							9	5	3	17
Основе тимских и спортских игара	4	7	3	3	3	3	3	3	4	6	20	10	9	39
Плес и ритимика				3	6					4	5	3	5	13
Полигони		2		2			2		2		4		4	8
Физичко вежбање и спорт														
Здравствено васпитање														
УКУПНО														

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења Физичког и здравственог васпитања је да ученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим

условима живота и рада.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метода усменог излагања, метода разговора, метода демонстрације, комбиноване методе.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: помоћна техничка средства, све справе и реквизити који су на располагању у школи, информационо комуникационе технологије.
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: обрада, обнављање, вежбање, провера знања.
КОРЕЛАЦИЈА:

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– примени комплексе простих и општеприпремних вежби одговарајућег обима и интензитета у самосталном вежбању; – сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и	**Физичке способности**	Вежбе за развој снаге. Вежбе за развој гипкости.

различитим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћ наставника са вредностима за свој узраст; – примени достигнути ниво усвојене технике кретања у игри, спорту и свакодневном животу;		Вежбе за развој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова за праћење физичког развоја и моторичких способности.
– примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;	**Атлетика**	Техника спринтерског трчања. Истрајно трчање – припрема за крос. Техника штафетног трчања Скок удаљ. Бацања кугле. Скок увис. Бацање „вортекс-а". **Проширени садржаји** Скок увис (леђна техника). Тробој.
– одржава равнотежу у различитим кретањима, изводи ротације тела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности	**Спортска гимнастика**	Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Тло Прескок Трамполина Вратило Двовисински разбој Паралелни разбој Кругови Коњ са хватаљкама Греда. **Проширени садржаји:** На тлу и справама сложеније вежбе и комбинације вежби.

– изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри; – примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествује на такмичењима између одељења	**Основе тимских и спортских игара**	**Одбојка:** Основни елементи технике, тактике и правила игре. **Активност по избору.**
– изведе кретања у различитом ритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народне традиције других култура; – изведе кретања, вежбе и саставе уз музичку пратњу;	**Плес и ритимика**	**Основни садржаји** Вежбе са вијачом. Вежбе са обручем. Вежбе са лоптом. Народно коло „Моравац". Народно коло из краја у којем се школа налази. Енглески валцер. **Проширени садржаји** Састав са обручем. Састав са лоптом. Састав са вијачом. Основни кораци rock n roll.
– вреднује утицај примењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различите вежбе за побољшање својих физичких способности; – процени последице недовољне физичке активности;	**Полигони**	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
– примени мере безбедности у вежбању у школи и ван ње; – одговорно се односи према објектима, справама и реквизитима; – примени и поштује правила игара у складу са етичким нормама; – примерено се понаша као учесник или посматрач на такмичењима; – решава конфликте на друштвено прихватљив начин;	**Физичко вежбање и спорт**	**Основни садржаји** Основна подела вежби. Функција скелетно-мишићног система. Основна правила одбојке. Понашање према осталим субјектима у игри (према судији, играчима супротне и сопствене

– пронађе и користи различите изворе информација за упознавање са разноврсним облицима физичких и спортско-рекративних активности; – прихвати победу и пораз; – уважи различите спортове без обзира на лично интересовање; – примени усвојене моторичке вештине у ванредним ситуацијама; – повеже значај вежбања за одређене професије; – вреднује лепоту покрета у физичком вежбању и спорту;		екипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. Навијање, победа, пораз решавање спорних ситуација. Писани и електронски извори информација из области физчког васпитања и спорта. Вежбање у функцији сналажења у ванредним ситуацијама. Значај вежбања за одбрамбено-безбедносне потребе. Повезаност физичког вежбања и естетике. Породица и вежбање Планирање вежбања.
– подстиче породицу на редовно вежбање; – повеже врсте вежби, игара и спорта са њиховим утицајем на здравље; – коригује дневни ритам рада, исхране и одмора у складу са својим потребама; – користи здраве намирнице у исхрани; – разликује корисне и штетне додатке исхрани; – примењује здравствено-хигијенске мере у вежбању; – правилно реагује и пружи основну прву помоћ приликом повреда; – чува животну средину током вежбања; – препозна последице конзумирања дувана, алкохола и штетних енергетских напитака; – води рачуна о репродуктивним огранима приликом вежбања.	**Здравствено васпитање**	**Основни садржаји** Утицај аеробног вежбања (ходања, трчања и др.) на кардио-респираторни систем. Здравствено-хигијенске мере пре и после вежбања. Значај употребе воћа и поврћа и градивних материја (протеини и беланчевине) у исхрани. Подела енергетских напитака и последице њиховог прекомерног конзумирања. Прва помоћ након површинских повреда (посекотина и одеротина). Вежбање у различитим временским условима. Чување околине при вежбању. Последице конзумирања дувана и алкохола. Додаци исхрани – суплементи. Вежбање и менструални циклус.

		Значај заштите репродуктивних органа приликом вежбања.

ПРЕДМЕТ:ХЕМИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

7.	2	72

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	3										2	1	0	3
2.	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	4	2									4	2	0	6
3.	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ		6	4								5	5	0	10
4.	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА			4	3	1						5	3	0	8
5.	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ					5	5	3				7	6	0	13
6.	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ							3	3			3	3	0	6
7.	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ								2	4	5	5	6	0	11
8.	ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ									7	8	7	8	0	15
	УКУПНО											**38**	**34**	**0**	**72**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским

посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу и тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Садржај ће се реализовати кроз идивидуални, фронтални, групни, и тимски облик рада, селективно и поступно, са акцентом на диференцирау наставу, тимског рада наставника и употребу ИКТ у настави. Са циљем да се садражаји усвајају као систем.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: текстуална средства, информационо комуникационе технологије; лабораторијско посуђе и прибор;хемикалије; помоћна техничка средства (табла, фломастери...)
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални облик рада; индивидуални облик рада; групни облик рада; рад у пару; комбиновани
КОРЕЛАЦИЈА: Биологија, физика, географија, математика, информатика и рачунарство, техника и технологија, медицина, фармација, екологија

ИСХОДИ **По завршетку разреда ученик ће бити у стању да**:	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– идентификује и објашњава појмове који повезују хемију са другим наукама и различитим	ХЕМИЈА КАО ЕКСПЕРИМЕНТАЛНА НАУКА И	Предмет изучавања хемије. Везе између хемије и других наука. Примена хемије у различитим делатностима и

професијама, и принципима одрживог развоја; – правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – експериментално појединачно и у групи испита, опише и објасни физичка и хемијска својства супстанци, и физичке и хемијске промене супстанци; – повезује физичка и хемијска својства супстанци са применом у свакодневно животу и различитим професијама; – налази потребне информације у различитим изворима користећи основну хемијску терминологију и симболику; – објашњава основну разлику између хемијских елемената и једињења, и препознаје примере хемијских елемената и једињења у свакодневном животу; – објашњава по чему се разликују чисте супстанце од смеша и илуструје то примерима; – разликује хомогене и хетерогене смеше, наводи	ХЕМИЈА У СВЕТУ ОКО НАС	свакодневном животу. Супстанца. Врсте супстанци: хемијски елементи, хемијска једињења и смеше. Демонстрациони огледи: демонстрирање узорака елемената, једињења и смеша.
	ХЕМИЈСКА ЛАБОРАТОРИЈА	Хемијска лабораторија и експеримент. Лабораторијско посуђе и прибор. Физичка и хемијска својства супстанци. Физичке и хемијске промене супстанци. Демонстрациони огледи: демонстрирање правилног руковања лабораторијским посуђем и прибором, и правилног извођења основних лабораторијских техника рада; испитивање физичких и хемијских својстава и промена супстанци. Демонстративни оглед: основне лабораторијске технике рада: мешање, уситњавање и загревање супстанци. Демонстративни оглед: физичка својства супстанци, мерење масе, запремине и температуре супстанце. Демонстративни оглед физичке и хемијске промене супстанци.
	АТОМИ И ХЕМИЈСКИ ЕЛЕМЕНТИ	Атоми хемијских елемената. Хемијски симболи. Грађа атома: атомско језгро и електронски омотач. Атомски и масени број, изотопи. Распоред електрона по нивоима у атомима елемената. Периодни систем елемената (ПСЕ), закон периодичности и веза између броја и распореда електрона по нивоима у атомима елемената и положаја елемената у ПСЕ. Племенити гасови. Својства и примена. Демонстрациони огледи: формулисање претпоставке о честичној грађи супстанци. Вежба : одређивање валентног нивоа и броја валентних електрона.

примере из свакодневног живота и раздваја састојке смеша; – представља структуру атома, молекула и јона помоћу модела, хемијских симбола и формула; – повезује распоред електрона у атому елемента с положајем елемента у Периодном систему елемената и својствима елемента; – разликује хемијске елементе и једињења на основу хемијских симбола и формула; – разликује типове хемијских веза, препознаје тип хемијске везе у супстанцама и повезује са својствима тих супстанци; – објасни процес растварања супстанце и квантитативно значење растворљивости супстанце; – изводи израчунавања у вези с масеним процентним саставом раствора; – напише једначине хемијских реакција и објасни њихово ква-литативно и квантитативно значење; – квантитативно тумачи хемијске симболе и формуле користећи појмове релативна атомска и молекулска маса, количина супстанце и моларна маса;	МОЛЕКУЛИ ЕЛЕМЕНАТА И ЈЕДИЊЕЊА, ЈОНИ И ЈОНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Ковалентна веза: молекули елемената и молекули једињења. Атомска и молекулска кристална решетка. Јонска веза и јонска кристална решетка. Валенца. Хемијске формуле и називи. Демонстрациони огледи: својства супстанци са ковалентном и јонском везом. Демонстративни оглед: упоређивање својстава супстанци са јонском и супстанци са ковалентном везом.
	ХОМОГЕНЕ И ХЕТЕРОГЕНЕ СМЕШЕ	Смеше: хомогене и хетерогене. Раствори – хомогене смеше. Растварање и растворљивост. Вода и ваздух – хомогене смеше у природи. Масени процентни састав смеша. Раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета. Демонстрациони огледи: састав и својства смеша; раствори и њихова својства; растворљивост; незасићени, засићени и презасићени раствори; раздвајање састојака смеша. Демонстративни оглед: испитивање растворљивости супстанци. Демонстративни оглед: раздвајање састојака смеша: декантовање, цеђење и одвајање помоћу магнета.
	ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ХЕМИЈСКЕ ЈЕДНАЧИНЕ	Хемијске реакције. Закон о одржању масе. Хемијске једначине. Демонстрациони огледи: мерење и упоређивање укупне масе супстанци пре и после хемијске реакције у отвореном и затвореном реакционом систему. Вежба II: састављање једначина хемијских реакција.
	ИЗРАЧУНАВАЊА У ХЕМИЈИ	Релативна атомска и релативна молекулска маса. Количина супстанце и мол. Моларна маса. Закон сталних односа маса. Масени процентни састав једињења. Израчунавања на основу једначина хемијских реакција. Демонстративни оглед: мерење масе супстанце и

– опише и објасни физичка и хемијска својства водоника и ки- сеоника; – разликује оксиде, киселине, хидроксиде и соли на основу хе- мијске формуле и назива, и опише основна својства ових класа једињења; – индикаторима испита и на pH скали процени киселост раствора; – тумачи ознаке са амбалаже супстанци/комерцијалних производа		израчунавање моларне масе и количине супстанце.
	ВОДОНИК И КИСЕОНИК И ЊИХОВА ЈЕДИЊЕЊА. СОЛИ	Водоник. Кисеоник. Оксидација, сагоревање и корозија. Оксиди: хемијске формуле, називи и основна својства. Киселине: хемијске формуле, називи и основна својства. Хидроксиди (базе): хемијске формуле, називи и основна својства. Мера киселости раствора: pH-скала. Неутрализација – хемијска реакција киселина и хидроксида (база). Соли: формуле и називи. Демонстрациони огледи: испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора; реакција неутрализације. Демонстративни оглед: испитивање кисело-базних својстава раствора помоћу индикатора.

ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

СЕДМИ	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЉУДСКА ПРАВА	X	X									6	1		7
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО		X	X								7	1		8
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ				X	X	X					8	2		10
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ							X	X	X	X	10	1		11
УКУПНО															**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ учења програма Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:

Вербална: монолошка и дијалошка (усмено излагање, разговор на дату тему, научени дијалог, постављање питања и одговарање)

Текст-метода: обрада текста, метода читања;

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, Приручник за грађанско васпитање,рачунар,пројектор,листићи,картице

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Фронтални,индивидуални,рад у групама, рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА: Међупредметна корелација

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
наведе и опише основне карактеристике људских права; • својим речима опише везу између права појединца и општег добра; • дискутује о односу права и правде и о сукобу права; • образложи личну одговорност у заштити свог здравља; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • образложи сврху постојања политичких странака; • аргументује потребу ограничења и контролу власти; • наведе кораке од предлагања до усвајања закона;	ЉУДСКА ПРАВА	Карактеристике људских права – урођеност, универзалност, неотуђивост, недељивост. Опште добро. Права појединца и опште добро. Сукоб појединачних права и општег добра. Права и правда. Социјална правда

• образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; • препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; • препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; • учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора..		
наведе и опише основне карактеристике људских права; • својим речима опише везу између права појединца и општег добра; • дискутује о односу права и правде и о сукобу права; • образложи личну одговорност у заштити свог здравља; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • образложи сврху постојања политичких странака; • аргументује потребу ограничења и контролу власти; • наведе кораке од предлагања до усвајања закона; • образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; • препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; • препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; • учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора..	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО	Политичке странке у вишепартијском систему – владајуће и опозиционе. Народна скупштина – сврха и надлежности. Народни посланици, посланичке групе. Процедуре у раду Народне скупштине. Скупштинске дебате. Предлагање и доношење закона
наведе и опише основне карактеристике људских права; • својим речима опише везу између права појединца и општег добра; • дискутује о односу права и правде и о сукобу права; • образложи личну одговорност у заштити свог здравља; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • образложи сврху постојања политичких странака; • аргументује потребу ограничења и контролу власти; • наведе кораке од предлагања до усвајања закона; • образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине;	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ	Односи у вршњачкој групи и њен утицај на појединца. Вршњачки притисак. Конформизам. Приватност – обим и границе. Понашање људи у маси и угроженост права појединца.

• препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; • препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; • учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора..		
наведе и опише основне карактеристике људских права; • својим речима опише везу између права појединца и општег добра; • дискутује о односу права и правде и о сукобу права; • образложи личну одговорност у заштити свог здравља; • штити своја права на начин који не угрожава друге и њихова права; • образложи сврху постојања политичких странака; • аргументује потребу ограничења и контролу власти; • наведе кораке од предлагања до усвајања закона; • образложи на примеру могућност утицаја грађана на одлуке Народне скупштине; • препозна и одупре се различитим облицима вршњачког притиска; • препозна опасност када се нађе у великој групи људи и заштити се; • учествује у организацији, реализацији и евалуацији симулације Народне скупштине; • у дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став заснован на аргументима, комуницира на конструктиван начин; • проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора..	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Одређивање улога и процедура у скупштини. Формирање посланичких група. Избор председника скупштине. Формулисање предлога закона. Скупштинска дебата. Гласање. Евалуација симулације

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
7.	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				

1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**БОГОПОЗНАЊЕ**	**3**	**3**									**3**	**3**		**6**
3.	**ЈЕДИНСТВО ЦРКВЕ ХРИСТОВО**		**4**	**4**								**4**	**3**	**1**	**8**
4.	**СВЕТОТАЈИНСКИ ЖИВОТ ЦРКВЕ**		**3**	**2**	**2**	**2**						**4**	**3**	**2**	**9**
5.	**СРПСКА ЦРКВА КРОЗ ВЕКОВЕ**				**4**	**1**	**2**		**1**	**1**		**5**	**2**	**2**	**9**
6.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**3**		**2**	**1**	**3**
7.															
8.															
УКУПНО		**4**	**10**	**6**	**6**	**3**	**2**	**0**	**1**	**1**	**3**	**16**	**14**	**6**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Грађанско васпитање, Историја, Географија

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Моћи да сагледа садржај којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 7. разреда основне школе**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**
*** Моћи да уоче да су знање и учење важни у његовом животу**	**Богопознање**	**Процес сазнавања као дело целе личности: чула, разум, слободна воља, искуство**
***Моћи да уочи да је Црква на Саборима решавала проблеме са којима се сусретала кроз историју**	**Јединство Цркве Христове**	**Сабори као израз јединства Цркве**
***Моћи да увиди да Црква Светим Тајнама повезује човека**	**Светотајински живот**	**Светотајински живот Цркве**

са Богом у најважнијим моментима његовог живота (рођење и духовно рођење – Крштење, венчање и Брак, Црквена брига за болесне у јелеосвећењу...)	**Цркве**	
***Моћи да препозна да култура и писменост Словена имају корен у мисионарској делатности просветитеља равноапостолних Кирила и Методија**	**Српска Црква кроз векове**	**Света браћа Кирило и Методије**

ПРЕДМЕТ: Домаћинство

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VII	1	36

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	САВРЕМЕНО ДОМАЋИНСТВО И ПОРОДИЦА	4	1									2	2	1	5
	КУЛТУРА СТАНОВАЊА		4	5	3							5	2	5	12
	КУЛТУРА ОДЕВАЊА					2	4	4	2	2		5	2	7	14
	КУЛТУРА ПОНАШАЊА									2	3	2	2	1	5
УКУПНО															36

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе изборног предмета Домаћинство јесте да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања,становања, исхране,одевања и рада, као и да интегришу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:

Дијалошка, монолошка, демонстративна, методе практичног рада

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:

Визуелна, помоћно-техничка наставна средства
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални*
КОРЕЛАЦИЈА: *Српски језик и књижевност, географија, грађанско васпитање, историја итд.*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
Представи домаћинство, породицу, однос породице и друштва, и схвати потребе савремене породице	**Савремено домаћинство и породица**	**Домаћинство, организација домаћинства Породица, односи и потребе у породици и њихово усклађивање Формирање здраве породице Фазе породичног живота**
Преиспита сопствене и навике других чланова заједнице/домаћинства и утиче на њихову промену ка рационалном планирању, економичној потрошњи и развијању одговорних еколошких навика Учествује у активностима уређења и заштите домаћинства	**Култура становања**	**Стицање знања о уређењу стамбеног простора, хигијенско одржавање стана, примена техничких уређаја у стану, заштита животне околине.Уређивање домаћинства и околине у градској и**

и окружења у коме се оно налази **Правилно разврстава и одлаже отпад из домаћинства, припрема га и предаје на рециклажу**		**сеоској средини.** **Уштеда енергије у домаћинству.**
Разликује природне и вештачке тканине, правилно их употребљава и одржава	**Култура одевања**	**Улога одеће и обуће у животу човека** **Природни и вештачки материјали, њихова својства и употреба у домаћинству.** **Одржавање одеће, кућног текстила и декоративног платна у домаћинству** **Одржавање и чишћење природних и вештачких материјала** **Рециклажа кућног текстила и одеће.**
Планира буџет домаћинства и управља њиме **Истражује и прави план набавке средстава за одржавање личне хигијене и чистоће домаћинства** **Правилно се храни, води рачуна о сопственом здрављу и здрављу породице; планира дневне оброке за своје домаћинство у складу са општим принципима правилне исхране уз уважавање потреба свих чланова домаћинства** **Примењује основне технике и правила обраде и припреме намирница уз примену правилног руковања прибором, посуђем, справама и апаратима за припрему хране** **Сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и афирмише толеранцију и равноправност у дијалогу.**	**Култура понашања (куповина, путовање, комуникација)**	**Планирање и расподела буџета** **План набавке и избор артикала** **План и припреме за путовање** **Правила понашања у превозним средствима, у граду и на путовању** **Савремена средства комуникације и претраживање различитих информација**

ПРЕДМЕТ: Српски језик и књижевност

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
Осми	4	136 часова

	МЕСЕЦ		УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	ОБРАДА			СВЕГА
КЊИЖЕВНОСТ	9	8	4	3	5	8	4	5	6	2	30	16	8	54
ЈЕЗИК (Граматика)	3	3	8	3	4	2	4	7	6	-	24	8	8	40
ЈЕЗИК (Правопис)	2	1	-	1	-	1	2	-	-	1	4	2	2	8
ЈЕЗИК (Ортоепија)	1	1	-	1	-	-	2	-	-	1	2	2	2	6
ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	3	4	4	2	1	5	4	-	5	-	8	14	6	28
УКУПНО	18	17	16	13	10	16	16	12	17	4	68	42	26	136

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљеви учења предмета Српски језик и књижевност јесу да се ученик оспособи да правилно користи српски језик у различитим комуникативним ситуацијама, у говору и писању; да кроз читање и тумачење књижевних дела развија читалачке компетенције које, уз књижевно знање, обухватају емоционално и фантазијско уживљавање, живо памћење, истраживачко посматрање; подстичу имагинацију и уметнички сензибилитет, естетско доживљавање и критичко мишљење, морално просуђивање и асоцијативно повезивање; да се одговарајућим врстама читања оспособљава да усмерено приступа делу и приликом тумачења открива различите слојеве и значења; да стиче основна знања о месту, улози и значају језика и књижевности у култури, као и о медијској писмености; да стиче и развија најшира хуманистичка знања и да научи како функционално да повезује садржаје предметних области.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: УИ-метода усменог излагања; Р-метода разговора; И-метода илустрације;Д-метода демонстрације; ПР-метода практичних радова; КМ-комбиноване методе.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС-текстуална средства, ИКТ-информационо комуникационе технологије; ПТС-помоћна техничка средства (табла, фломастери...)
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: ФР-фронтални облик рада; И-индивидуални облик рада; ГР-групни облик рада; РП-рад у пару; КОМБ-комбиновани
КОРЕЛАЦИЈА: Географија, Историја, Ликовна култура, Музичка култура итд.

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– чита са разумевањем књижевноуметничке текстове и остале типове текстова, примењујући различите стратегије читања; – тумачи значења, језичке, естетске и структурне особине уметничких текстова, користећи књижевне термине и појмове; – критички промишља о стварности на основу прочитаних дела; – истакне универзалне вредности књижевног дела и повеже их са сопственим искуством и околностима у којима живи; – повеже писце и дела из обавезног дела програма од 5. до 8. разреда; – издвоји основне одлике књижевног рода и врсте у конкретном тексту, као и језичко-стилске карактеристике текста у склопу интерпретације; – уочи слојевитост књижевног дела и међужанровско прожимање; – повеже књижевна дела са историјским или другим одговарајућим контекстом; – одреди временски оквир у којем је писац стварао; – разликује аутора књижевноуметничког текста од наратора, драмског лица или лирског субјекта; – препозна националне вредности и негује културноисторијску баштину, поштујући особености сопственог народа и других народа; – учествује у избору књижевних дела и начина њихове обраде и представљања;	**КЊИЖЕВНОСТ**	**Л Е К Т И Р А** ЛИРИКА 1. Ђура Јакшић: „Отаџбина” 2. Јован Јовановић Змај: „Светли гробови” 3. Јован Јовановић Змај: „Ђулићи” (избор) 4. Десанка Максимовић: „Пролетња песма” / „Опомена” 5. Момчило Настасијевић: „Труба” 6. Иван В. Лалић: „Ветар” 7. Марина Цветајева: „Месечев сјај” ЕПСКО-ЛИРСКЕ ВРСТЕ 1. Бранко Радичевић: Ђачки растанак (одломак „Ој Карловци, место моје драго...”) 2. Народна епско-лирска песма: Женидба Милића Барјактара ЕПИКА 1. Вук Стефановић Караџић: О народним певачима 2. Вук Стефановић Караџић: Житије Ајдук Вељка Петровића (одломак) 3. Доситеј Обрадовић: Живот и прикљученија

– објасни настанак и развој српског књижевног језика; – разуме значај књижевног језика за културу и историју српског народа; – сврста српски језик у одговарајућу језичку групу у Европи; – именује дијалекте српског језика; – разуме постојеће језичке прилике у Србији; – издвоји делове творенице и препозна основне моделе њиховог грађења; – користи садржаје из граматике обрађене у претходним разредима и повеже их са новим градивом; – доследно примени правописну норму; – примени основна правила о распореду акцената; – уочи разлику између научног, административног и разговорног функционалног стила; – пише и говори поштујући карактеристике различитих функционалних стилова; – уочи разлику између речи и лексеме; – препозна метафору и метонимију као лексичке механизме и разуме значење вишезначних речи карактеристичних за свакодневну комуникацију; – разуме значење застарелих речи и неологизама; – користи речник, енциклопедију и лексикон; – уочи манипулацију у пропагандним текстовима;		(одломак) 4. Прота Матеја Ненадовић: Мемоари (одломак) 5. Петар Петровић Његош: Горски вијенац (одломак „Бадње вече”) 6. Симо Матавуљ: „Пилипенда” 7. Лаза Лазаревић: „Све ће то народ позлатити” 8. Милош Црњански: Сеобе (одломак) / Роман о Лондону („Пролеће је стигло у Лондон”) 9. Бранимир Ћосић: Покошено поље (одломак из прве књиге „Читава једна младост”) 10. Дино Буцати: „Колумбар” 11. Херман Хесе: „Магија књиге” / Нил Гејмен: „Зашто наша будућност зависи од библиотека, читања и сањарења” / Милорад Павић: Роман као држава (избор одломака из огледа: „Кратка историја читања”, „Последњих сто читалаца”, „Нова генерација електронске књиге”, „Скакутаво читање или повратак фусноте”, „Романи без речи”) ДРАМА 1. Данило Киш: Ноћ и магла 2. Петар Кочић: Јазавац пред судом (одломак) 3. Жан Батист Поклен Молијер: Грађанин племић (одломак)

– напише приказ, расправу и краћи есеј; – разликује делове текста и књиге – укључујући индекс, појмовник, библиографију – и уме да их користи; – повезује информације и идеје изнесене у тексту, уочава јасно исказане односе и изводи закључак заснован на тексту. **Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе.** Текстови писани различитим функционалним стиловима: публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба, жалба, уплатница, обрасци, радна биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употреба термина). Лексикологија: – једнозначност и вишезначност речи; – лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности; – синонимија, антонимија и хомонимија; – застареле речи; нове речи – неологизми; – речник, лексикон, енциклопедија. Пропагандни текстови (рекламе и слично). Расправа и есеј на задату тему. Приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.). Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); анализа снимљеног разговора; интервју; расправа (дискусија); презентовање чињеница и коментара.		НАУЧНОПОПУЛАРНИ И ИНФОРМАТИВНИ ТЕКСТОВИ 1. Веселин Чајкановић: „О ускршњим обичајима” 2. Милутин Миланковић: Кроз васиону и векове (одломак) 3. Хилда Дајч: Писма − одломак, (обавезна напомена о власнику права: ©Јеврејски историјски музеј) 4. Споменка Крајчевић: Кругом двојке (избор одломака: „Унутрашња пруга”: „Станица пристаниште” – „Почетак и крај”, „Одлазак”; „Станица Калемегдан” – „Гозбе”, „Теорија”; „Станица Браће Барух” – „Извесност”, „Тајна”; „Станица Вуков споменик” – „Простор”, „Булеварска бајка”) 5. Герман Титов: „25 сати у свемиру” Са наведеног списка, обавезан је избор два дела за обраду. **ДОМАЋА ЛЕКТИРА** 1. Народне епске песме новијих времена (тематски круг о ослобођењу Србије: „Почетак буне против дахија”; „Бој на Мишару”, „Бој на Чокешини”...) 2. Љубавне народне лирске песме („Српска дјевојка”, „Љубавни растанак”...); обичајне народне лирске песме (избор)

Правописне вежбе: диктат, уочавање и објашњавање правописних грешака у тексту; писање имена из страних језика; писање позајмљеница (информатички термини, мејл и сл.); писање сложеница, полусложеница и синтагми; писање црте и цртице; запета у независносложеним реченицама. Језичке вежбе: уочавање и исправљање грешака у неправилно маркираном тексту; попуњавање текста са празнинама; тражење грешака у тексту и исправљање. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица хомонимима (хомоними и акценти); проналажење одговарајућег синонима; антонимски ланац; одређивање значења метафоре и метонимије у тексту; тумачење застарелих речи и неологизама; дефинисање лексема. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.		3. Избор из савремене српске поезије (нпр. Васко Попа: „Очију твојих да није”, Бранко Миљковић: „Критика метафоре”, Војислав Карановић: „О читању поезије”, Момчило Мошо Одаловић: „Ршуме, јеси ли знао Црњанског”, Ана Ристовић: „Гледајући у дрвеће”...) 4. Иво Андрић: Деца („Деца”, „Књига” и „Панорама”) 5. Бранислав Нушић: Сумњиво лице 6. Клод Кампањ: Збогом мојих петнаест година 7. Давид Албахари, Мамац ДОПУНСКИ ИЗБОР ЛЕКТИРЕ (бирати 3–6 дела) 1. Милош Црњански: „Ја, ти и сви савремени парови” 2. Оскар Давичо: „Србија” / „Детињство” (избор) 3. Бранко Ћопић: Мала моја из Босанске Крупе 4. Станислав Винавер: Ратни другови („Аритон”) 5. Народна приповетка: Усуд 6. Вук Стефановић Караџић: Српски рјечник (избор, нпр. „Отмица”...); 7. Растко Петровић: Африка (одломци)

		8. Радослав Братић: Мајсторова рука (одломак) 9. Милорад Павић: Хазарски речник, одреднице о Ћирилу и Методију (одломци) 10. Душан Ковачевић: Ко то тамо пева 11. Гроздана Олујић: Гласам за љубав 12. Џон Селинџер: Ловац у житу 13. Ричард Бах: Галеб Џонатан Ливингстон 14. Кајо Ритер: Дечко који није био из Ливерпула 15. Џон Бојн: Дечак у пругастој пижами 16. Сју Таузенд: Дневник Адријана Мола. КЊИЖЕВНИ ТЕРМИНИ И ПОЈМОВИ Стилска средства: анафора и епифора, апострофа. Лирске врсте: народне љубавне песме, обичајне песме (сватовске, тужбалице и здравице); љубавна песма (ауторска). Епско-лирске врсте: поема, балада. Драмски спев. Мемоари. Биографија.
	ЈЕЗИК (Граматика)	Језик Словена у прапостојбини; сеобе Словена и стварање словенских језика. Мисија Ћирила и Методија. Почетак писмености код Срба.

		Старословенски језик и писма (глагољица и ћирилица). Развој српског књижевног језика: српскословенски, рускословенски, славеносрпски језик. Вук Караџић – реформа језика, писма и правописа. Књижевни језик код Срба од Вука до данас (основни подаци). Основне језичке групе у Европи и место српског језика у породици словенских језика. Дијалекти српског језика: екавски (призренско-тимочки, косовско-ресавски, шумадијско-војвођански) и ијекавски (зетско-рашки и источнохерцеговачки). Народни језик (језик као скуп дијалеката) и књижевни (нормирани) језик. Службена употреба језика и писма према Уставу. Језици националних мањина (основни подаци). Језик – основне особине говорног и писаног језика. Грађење речи: – основни модели: извођење, слагање, префиксација; – просте речи и творенице (изведенице,

		сложенице, префиксалне творенице); – састав твореница: корен, творбена основа, префикс, суфикс. Систематизација претходно обрађених садржаја из фонетике, морфологије и синтаксе. Фонетика: подела гласова и гласовне промене. Морфологија: врсте и подврсте речи и њихове категорије. Синтакса: реченични чланови (састав и функција); независне и зависне реченице; слагање реченичних чланова.
	ЈЕЗИК (Правопис)	Писање имена из страних језика са акцентом на њихову промену. Спојено и одвојено писање речи (сложенице, полусложенице, синтагме). Генитивни знак. Црта и цртица; други интерпункцијски и правописни знаци.
	ЈЕЗИК (Ортоепија)	Краткоузлазни и краткосилазни акценат; правила о распореду акцената и неакцентованих дужина (основни појмови).
	ЈЕЗИЧКА КУЛТУРА	**Књижевни и остали типови текстова у функцији унапређивања језичке културе.** Текстови писани различитим функционалним стиловима: публицистички стил (репортажа, интервју); административни стил (молба,

		жалба, уплатница, обрасци, радна биографија; бирократски језик); научни стил (примери из текстова у уџбеницима других наставних предмета; употреба термина). Лексикологија: – једнозначност и вишезначност речи; – лексичка метафора и лексичка метонимија као механизми остваривања вишезначности; – синонимија, антонимија и хомонимија; – застареле речи; нове речи – неологизми; – речник, лексикон, енциклопедија. Пропагандни текстови (рекламе и слично). Расправа и есеј на задату тему. Приказ (књиге, филма, позоришне представе и сл.). Говорне вежбе: интерпретативно-уметничке (изражајно читање, рецитовање); анализа снимљеног разговора; интервју; расправа (дискусија); презентовање чињеница и коментара. Правописне вежбе: диктат, уочавање и објашњавање правописних грешака у тексту; писање имена из страних језика; писање позајмљеница (информатички термини, мејл и сл.); писање сложеница, полусложеница и синтагми; писање црте и цртице; запета у

		независносложеним реченицама. Језичке вежбе: уочавање и исправљање грешака у неправилно маркираном тексту; попуњавање текста са празнинама; тражење грешака у тексту и исправљање. Лексичко-семантичке вежбе: допуњавање реченица хомонимима (хомоними и акценти); проналажење одговарајућег синонима; антонимски ланац; одређивање значења метафоре и метонимије у тексту; тумачење застарелих речи и неологизама; дефинисање лексема. Писмене вежбе и домаћи задаци и њихова анализа на часу. Четири школска писмена задатка – по два у сваком полугодишту.

План израдио 06. јуна 2022. предметни наставник СЈК Горан Игић, ОШ „Миливој Оморац“, Ићош

ПРЕДМЕТ: Биологија

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
8	2	68

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	I УВОД У БИОЛОГИЈУ											4	1+0	0	5
	II ПОРЕКЛО И РАЗНОВРСНОСТ ЖИВОТА											4	4+1	9	18
	III ЈЕДИНСТВО ГРАЂЕ И ФУНКЦИЈЕ КАО ОСНОВА ЖИВОТА											4	1+1	1	7
	IV НАСЛЕЂИВАЊЕ И ЕВОЛУЦИЈА											4	2+1	3	10
	V ЖИВОТ У ЕКОСИСТЕМУ											2	3+1	5	11
	VI ЧОВЕК И ЗДРАВЉЕ											12	3+1	1	17
УКУПНО												**35**	**15+5**	**19**	**68**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Настава биологије код ученика требало би да подстиче креативност и знатижељу, развија истраживачки приступ у решавању проблема и и много тога другог. Знања, умења, вештине и способности које ученици стекну на часовима биологије током основног образовања морају да буду трајна и темељна. Настава биологије требало би да развија позитиван однос према природи и да подстиче активно учешће младих у очувању животне

средине, а у складу са одрживим развојем.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА вербално-текстуалне, метода практичног рада, илустративно-демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА уџбеник Биологија 5, обогаћени ПДФ, дигитални уџбеник, табла, рачунар, пројектор, рад. листић
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Д – дебата, П – пројекат, У – утврђивање, С – систематизација; И – индивидуални, РуП – рад у пару, РуГ – рад у групи, Ф – фронтални, К – комбиновани
КОРЕЛАЦИЈА: географија, историја, српски језик, хемија

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
1. Истражује особине живих бића према упутствима	**Увод у биологију**	

наставника и води рачуна о безбедности током рада.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему** **Човек и здравље**	
2. Групише жива бића према њиховим заједничким особинама.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему**	
3. Одабира макро-морфолошки видљиве особине важне за класификацију живих бића.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему**	
4. Идентификује основне прилагођености спољашње грађе живих бића на услове животне средине, укључујући и основне односе исхране и распрострањење.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Живот у екосистему**	
5. Једноставним цртежом приказује биолошке објекте које посматра и истражује и означава кључне детаље.	**Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота**	

	Наслеђивање и еволуција	
6. Прикупља податке о варијабилности организама унутар једне врсте, табеларно и графички их представља и изводи једноставне закључке.	**Наслеђивање и еволуција**	
7. Разликује наследне особине и особине које су резултат деловања средине на моделима из свакодневног живота.	**Наслеђивање и еволуција**	
8. Поставља једноставне претпоставке, огледом испитује утицај срединских фактора на ненаследне особине живих бића и критички сагледава резултате.	**Наслеђивање и еволуција**	
9. Користи доступну ИКТ и другу опрему у истраживању, обради података и приказу резултата.	**Увод у биологију** **Порекло и разноврсност живота** **Јединство грађе и функције као основа живота** **Наслеђивање и еволуција** **Живот у екосистему** **Човек и здравље**	
10. Доводи у везу промене у спољашњој средини (укључујући утицај човека) са губитком разноврсности живих бића на Земљи.	**Наслеђивање и еволуција**	
11. Прави разлику између одговорног и неодговорног односа према живим бићима у непосредном окружењу.	**Наслеђивање и еволуција**	
12. Предлаже акције бриге о биљкама и животињама у непосредном окружењу, учествује у њима, сарађује са осталим учесницима и решава конфликте на ненасилан начин.	**Наслеђивање и еволуција**	
13. Илуструје примерима деловање људи на животну средину и процењује последице таквих дејстава.	**Наслеђивање и еволуција**	
14. Идентификује елементе здравог начина живота и у односу на њих уме да процени сопствене животне навике и избегава ризична понашања.	**Живот у екосистему**	

ПРЕДМЕТ:ИСТОРИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд

8	2	68

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
Основи проучавања прошлости	+										3	2		5
Европа и свет између 2 светска рата	+	+									6	4		10
Југословенска краљевина		+	+								4	5		9
Други светски рат			+	+	+	+					10	8		18
Европа и свет после Другог светског рата						+	+				**3**	**3**		**6**
Југославија после Другог светског рата							+				**4**	**3**		**7**
Свет,Европа,српска држава и народ у савременим процесима											**5**	**8**		**13**
УКУПНО	68													

ЦИЉ НАСТАВЕ **Циљ учења Историје је да ученик, изучавајући историјске догађаје, појаве, процесе и личности, стекне знања и компетенције неопходне за разумевање савременог света, развије вештине критичког мишљења и одговоран однос према себи, сопственом и националном**

идентитету, културно-историјском наслеђу, друштву и држави у којој живи.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Усмено излагање (монолошко-дијалошка), разговор, Демострација, ИКТ метода
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:Уџбеник, историјска карта, историјски атлас, powerpoint презентације, историјски видео и аудио записи
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:Фронтални, колективни рад, индивидуални рад
КОРЕЛАЦИЈА: географија, српски језик и књижевност, ликовна и музичка култура, математика, верска настава...

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– смешта кључне догађаје, појаве и процесе из савремене историје	**Основи проучавања**	Основне одлике периода од завршетка Првог

на временској ленти; – уочи динамику различитих историјских појава и промена на историјској карти; – пореди различите историјске изворе и рангира их на основу њихове сазнајне вредности; – анализира и процени ближе хронолошко порекло извора на основу садржаја; – поредећи различите изворе о истој историјској појави или догађају, анализира позицију аутора; – доведе у везу узроке и последице историјских догађаја, појава и процеса на конкретним примерима; – наведе специфичности друштвених појава, процеса, политичких идеја, ставова појединаца и група у историјском периоду савременог доба; – образложи значај и улогу истакнутих личности у датом историјском контексту; – уочи елементе континуитета и дисконтинуитета српске државности; – изведе закључак о повезаности националне историје са регионалном и светском, на основу датих примера; – образложи утицај историјских догађаја, појава и процеса на савремено друштво; – идентификује основне карактеристике тоталитарних идеологија и наводи њихове последице у историјском и савременом контексту; – препозна,на примерима из савремене историје, важност поштовањаљудских права; – наведе примере како су идеје о родној, верској и етничкој равноправности утицале на савремене политичке прилике и развој друштва; – пореди положај и начин живота припадника различитих друштвених група у историјском периоду савременог доба	**прошлости**	светског рата до наших дана. Историјски извори за изучавање периода од завршетка Првог светског рата до наших дана и њихова сазнајна вредност (материјални, писани, аудио, визуелни, усмена сведочанства, дигитални).
	Европа и свет између 2 светска рата	Последице Великог рата (демографски и материјални губици, одраз рата у друштвеном и културном животу, Мировна конференција у Паризу – нова карта Европе и света). Револуције у Русији и Европи (узроци, ток и последице). Политичке и друштвено-економске прилике у Европи и свету (либералне демократије, тоталитарне идеологије, економске кризе;култура, наука и уметност, свакодневни живот). Истакнуте личности: Николај II Романов, Владимир Иљич Лењин,Роза Луксембург, Александар Флеминг, Пабло Пикасо, Волт Дизни, Чарли Чаплин, Сергеј Ејзенштајн, Бенито Мусолини, Адолф Хитлер, Јосиф Стаљин, Френклин Рузвелт,
	Југословенска краљевина	Стварање југословенске државе (југословенска идеја, процес иносиоци уједињења, међународно признање и границе). Југословенска краљевина (простор, становништво и друштво; конституисање државе, политички живот; међународни положај;економске прилике; култура, улога двора; национално и верско питање) Истакнуте личности: Александар I, Марија, Петар II и Павле Карађорђевић, Никола Пашић, Стјепан Радић, Милан Стојадиновић, Драгиша Цветковић, ВлаткоМачек, Слободан Јовановић, Милутин Миланковић, Исидора Секулић
	Други светски рат	Свет у рату – узроци, међународне кризе, сукоби и освајачка политика тоталитарних

		држава; почетак и ток рата, зараћене стране, савезништва, фронтови, најважније операције, нови начини ратовања; ратна свакодневистрадање цивила и ратни злочини; крај рата, победа антифашистичке коалиције Југославија и српски народ у рату – улазак у рат, војни пораз, окупација, подела, квислиншке творевине; геноцид и злочини; устанак, антифашистиборба и грађански рат; војне операције,живот у рату. Последице рата – људски и материјални губици; демографске и друштвене промене, миграције; уништавање културног наслеђа; суђења за ратне злочине и стварање ОУН. Истакнуте личности: Френклин Рузвелт, Винстон Черчил,Јосиф Стаљин, Адолф Хитлер, Бенито Мусолини, цар Хирохито, Франциско Франко, Мао Цедунг, Ана Франк, Петар II Карађорђевић Драгољуб Михаиловић, Јосип Броз, Милан Недић,Анте Павелић, Диана Будисављевић.
	Европа и свет после Другог светског рата	Свет после Другог светског рата – блоковска подела, трка у наоружању,глобална димензија хладног рата, ратна жаришта и кризе, деколонизација,европске интеграције, покрети еманципације – покрети за женска и мањинска права, антиратни и антипокрети; научна достигнућа, освајање свемира, медији,популарна култура; Истакнуте личности: Џон Кенеди, Никита Хрушчов, Махатма Ганди, Мартин Лутер Кинг, Роза Паркс, Нелсон Мандела, ГолдаМеир, Енди Ворхол, Јосип Броз, Александар Ранковић, МилованЂилас, Иво АндриМилош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
	Југославија после Другог светског рата	Југославија и српски народ после Другог светског рата – изградња новодржавног и

		друштвеног уређења, једнопартијски систем, однос власти према политичким противницима, међународни положај, економске и културне прилике, самоуправљање, несврстаност; свакодневица, популарна култнове тенденције у култури. Истакнуте личности: Јосип Броз, Александар Ранковић, МилованЂилас, Иво АндриМилош Црњански, Александар Петровић, Мира Траиловић, Душан Ковачевић.
	Свет,Европа,српска држава и народ у савременим процесима	Свет после хладног рата – пад Берлинског зида; слом комунизма у Европи и распад СССР-а, нова политичка карта Европе, стварање Европске уније, доминација САД, локални конфликтии интервенције великих сила, процеси глобализације, Четврта индустријска револуција (дигитални медији, интернет, друштвене мреже и мобилна телефонија), претња тероризма, миграције, савремени културни покрети. Српски народ на крају 20. и почетком 21. века – криза СФРЈ 80-тих година, међунационалне тензије, увођење вишестраначког политичког система, распад СФРЈ, грађански рат и стварање нових држава,интернационализација сукоба и међународне интервенције, економске прилике и свакодневни живот, ратни злочини, страдање цивилног становништва, разарање културног наслеђа, НАТО агресија на СРЈ, последице ратова, политичке промене 2000. године, Република Србија је самостална држава, питање статуса Косова и Метохије, односи у региону, српски народ у дијаспори и региону, процес придруживања Европској унији, култура спорт. Истакнуте личности: Роналд Реган, Михаил Горбачов, МаргаретТачерГејтс, Владимир Путин, Ангела

		Меркел, Слободан Милошевић, ФрањоТуђман, Алија Изетбеговић, Зоран Ђинђић,Војислав Коштуница.

ПРЕДМЕТ:ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VIII	2	68

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
People and places	9	9									6	6	6	18
Future			9	5							5	5	4	14
Changes					4	7					4	3	4	11
Talking points							9	6			6	5	6	17
Just imagine									7	1	2	4	2	8
УКУПНО											23	23	22	68

ЦИЉ НАСТАВЕ : **Циљ** наставе енглеског језика је развијање сазнајних и интелектуалних способности ученика, његових хуманистичких, моралних и естетских ставова,стицање позитивног односа према другим језицима и културама, као и према сопственом језику и културном наслеђу, уз уважавање различитости и навикавање на отвореност у комуникацији, стицање свести и сазнања о функционисању страног и матерњег језика.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: УИ, Р, И, Д, КМ
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ТС, ПТС, ИКТ
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: ФР, И, ГР, РП, КОМБ
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, историја, географија, грађанско васпитање, ликовна култура, музичка култура

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
-разумеју исказе који се односе на описивање искуства и догађаја из прошлости; -размене информације које се односе на искуства и догађаје у	**Људи и места**	**Описивање занимљивих људи и места широм света**

прошлости користећи сложенија језичка средства; -разумеју краће и дуже текстове у којима се описују сталне,уобичајене и тренутне радње; -размене сложеније информације које се односе на догађаје у садашњости; -опишу сталне,уобичајене и тренутне догађаје/ активности и способности у неколико везаних исказа; -траже и изразе мишљење, допадање/недопадање уз образложење, користећи позната језичка средства; разумеју и примењују учтиве начине тражења додатних објашњења;	**Будућност** **Промене** **Занимљиве приче** **Само замислите**	**Исказивање предвиђања, нуђење услуга, одлука/намера у будућности** **Описивање сличност/разлика између људи** **Описивање занимљивих животних догађаја из прошлости** **Исказивање потреба и осећања**

ПРЕДМЕТ:Немачки језик

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
8.	2	68

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	ОСТАЛО	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	**Interkulturelle Erfahrungen**	9										6	3	9
2.	**Medien & Kommunikation**		8									4	4	8
3.	**Menschen rund um uns**			8	2							4	6	10
4.	**Unsere Welt**				5	3						3	5	8
5.	**Zukunftspläne**						7	2				3	6	9
6.	**Damals in Österreich**							8	3			5	6	11
7.	**Typisch Schweiz**								3	6		5	4	9
8.	**Zweimal Deutschland**									2	2	3	1	4
УКУПНО		**9**	**8**	**8**	**7**	**3**	**7**	**10**	**6**	**8**	**2**	**33**	**35**	**68**

ЦИЉ НАСТАВЕ : У VIII разреду тежиште наставе је на разумевању и усменом изражавању. Настава се реализује паралелно у сва четири подручја: слушање и разумевање, усмено изражавање, читање и писмено изражавање. Уџбеници постају извор активности и морају бити праћени употребом аутентичних материјала, а учионица постаје простор који је могуће прилагођавати потребама наставе из дана у дан. Кроз наставу страних језика ученик богати себе упознајући другог, стиче свест о значају сопственог језика и културе у контакту са другим језицима и културама. Ученик развија радозналост, истраживачки дух и отвореност према комуникацији са говорницима других језика.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:монолошка, дијалошка, демонстративна, аудитивна, текстуална
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:уџбеник, радна свеска, ЦД, ЦД плејер, садржаји са интернета, карта, плакати, помоћна техничка средства, ИКТ
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, пленум, рад у групи, рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА: српски језик, енглески језик, географија, грађанско васпитање, биологија (екологија), физичко васпитање, физика, техника и технологија, информатика, музичка култура, историја

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
• опише одељење на основу података из формулара • опише своје одељење • разуме непознат текст и уме да реши задатак у вези са прочитаним	**Interkulturelle Erfahrungen**	Разговор о размени ученика, планирање размене, изражавање допадања, индиректне упитне реченице, описивање посла бебиситерке у

текстом • формулише индиректна питања • разуме интервју са Au-pair девојком • разуме шта ради Au-pair девојка и да разуме оглас у коме се тражи Au-pair девојка • разуме употребу упитне речи и детерминатива на конкретним примерима • састави реченице у вези са датим текстом помоћу везника *obwohl* • примени стечена знања на тесту		иностранству, упитна реч welch-, детерминатив dieser, diese, dieses, описивање активности у летњим камповима, везник obwohl, контролни задатак
• реши задатак у вези са прочитаним текстом • одговори на питања у вези са прочитаним текстом • на основу описа закључи о ком је техничком уређају реч • забележи аргументе за и против употребе паметних мобилних телефона • изрази жељу користећи фразу *Ich hätte / möchte / wäre gern* • изрази шта има, а шта би желео да има • опише особу на основу информација понуђених у тезама • разуме интервјуе у вези са навикама у информисању • попуни табелу са информацијама у вези са оним што је чуо • разуме текст у императиву • на конкретним примерима да примени императив	**Medien & Kommunikation**	Разговор о техничким уређајима, изражавање жеље, облици за изражавање жеље- hätte, wäre, möchte, реченица са везником denn, разговор о друштвеним мрежама и њиховој употреби, заповедни начин, изражавање наредби, разговор о читању новина и начинима информисања
• разуме непознат текст и реши задатак у вези са прочитаним текстом • опише стилове живота различитих особа • опише различите особе помоћу придева за изражавање особина • уочи и разуме правила у вези са деклинацијом придева • разуме одслушани текст и реши задатак у вези са тим што је чуо • усвоји нове појмове за означавање одеће • опише шта неко има на себи од одеће и каква је одећа • употреби неке од фраза са глаголима и предлозима • препозна присвојни генитив и да га употреби у реченици • разуме и у задацима примени вокабулар и граматичке теме у вези са темама прве три лекције	**Menschen rund um uns**	Описивање људи и њиховог начина живота, придеви у атрибутској функцији, набрајање делова одеће, описивање изгледа, разговор о другим особама, глаголи са предлозима, именице у генитиву, први писмени задатак
• разуме непознат текст и реши задатак у вези са прочитаним текстом • одговори на питања у вези са текстом • проширује вокабулар у вези са угроженим животињским врстама • попуни формулар • разуме значај заштите и очувања различитих животињских врста • разврста куда иде која врста смећа • разуме информације из табеле • развија критички став према улози човека у загађењу природе	**Unsere Welt**	Разговор о угроженим животињским врстама и заштити животиња, еколошким проблемима и начинима заштите животне средине, алтернативни извори енергије, суперлатив, скраћенице, зависне реченице, речениса са dass

• разуме када људи говоре о томе шта чине за заштиту животне околине • користи термине у вези са алтернативним изворима енергије • разуме текст на тему соларне енергије • пребаци реченице из директног у индиректни говор користећи зависно сложене реченице са везником *dass*		
• именује занимање на немачком језику • води кратке дијалоге о томе ко се бави којим занимањем • повеже занимање са послом који се у оквиру тог занимања обавља, као и са местом где се посао обавља • опише своје жељено занимање и да води кратак разговор у вези са тим • разуме прочитане текстове и из текста извуче кључне информације • води кратак разговор о томе чиме ће се неко бавити кад одрасте и због чега • опише шта ће неко радити у оквиру одређеног занимања • прокоментарише табеларно приказану статистику • у кратком дијалогу образложи због чега нешто жели да предузме користећи везник *deshalb*	**Zukunftspläne**	Набрајање занимања и описивање послова, именица занимања мушког и женског рода, именице у генитиву и дативу, изражавање жеља о будућем занимању, представљање статистике, разговор о могућим активностима после завршетка школовања, реченице са weil, deshalb, футур
• самостално уочи облике претерита из биографског текста • поставља питања у вези са Моцартовом биографијом и на њих и да одговори • разуме чињенице из Моцартове биографије • разуме биографски текст • сазна нешто ново о животу на аустријском двору у XIX веку • разврста правилне и неправилне глаголе у претериту • разуме текстове о Бечу, Салцбургу и Инсбруку • каже нешто о најлепшим градовима Аустрије • разуме текст о Францу Захеру и настанку Захер торте • примени усвојено градиво на тесту	**Damals in Österreich**	Разговор о нечијој биографији, музици, претерит правилних и неправилних глагола, описивање историјских догађаја, описивање градова Аустрије и њихових знаменитости, презентације о Аустрији и градовима Аустрије, компарација придева, други писмени задатак
• разуме текст о томе шта све раде деца у обданишту у Швајцарској • функционално користи заменице *man, jemand* и *etwas* • упореди свој школски дан са Софијиним даном у погледу распореда часова и наставе матерњег језика • каже шта му се у вези са одређеним школским темама допада, а шта не • разуме информативни текст о Виљему Телу • разуме текст о швајцарском дијалекту немачког језика • повеже речи из швајцарског дијалекта са речима из стандардног немачког језика • прочита текст на швајцарском дијалекту • направи презентацију о Швајцарској	**Typisch Schweiz**	Упознавање са Швајцарском, заменице, разговор о животу деце у Швајцарској, поређење начина живота, изражавање допадања, разлике у оквиру стандардног немачког и швајцарског немачког језика, презентације о Швајцарској, глаголи са предлозима, сложенице

• разуме непознате текстове у вези са разједињењем Немачке, изградњом Берлинског зида и животом људи након уједињења Немачке	**Zweimal Deutschland**	Текстови у вези са разједињењем Немачке, изградњом Берлинског зида и животом људи након уједињења Немачке

НАСТАВНИ ПРЕДМЕТ - ГЕОГРАФИЈА

Разред	**Недељни фонд**	**Годишњи фонд**
8.	2	68

ОБЛАСТ/ТЕМА/МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	6										4	2	**6**
2.	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	3	8	9	5							16	9	**25**
3.	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ				2	5	6	9	5			17	10	**27**
4.	ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ									5		3	2	**5**
5.	ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА									2		1	1	2
6.	СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ									1	2	2	1	3
УКУПНО		**9**	**8**	**9**	**7**	**5**	**6**	**9**	**5**	**8**	**2**	**43**	**25**	**68**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе географије јесте да се осигура да сви ученици стекну базичну језичку и научну писменост и да напредују ка реализацији одговарајућих Стандарда образовних постигнућа, да се оспособе да решавају проблеме и задатке у новим и непознатим ситуацијама, да изразе и образложе своје мишљење и дискутују са другима, развију мотивисаност за учење и заинтересованост за предметне садржаје, као и да ученицима пружи знања и објашњења о савременим географским појавама, објектима и процесима на територији Републике Србије. Ослањајући се на претходно стечена знања и умења ученика, настава географије ће им омогућити разумевање основних физичко- географских одлика наше земље и упознавање сложених друштвено- економских процеса и промена, како у нашој држави, тако и на Балканском полуострву, Европи и свету као целини

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:*Метод рада:* ***УИ*** *– усмено излагање;* ***РА*** *– разговор;* ***ДЕ*** *– демонстрација;* ***ТЕ*** *– рад на тексту;* ***ПР*** *– метода писаних радова;* ***ГР*** *– метода графичких радова;* ***ПА*** *– практични рад; .****ЛА*** *– лабораторијска метода;* ***РР*** *– радионичарски рад;* ***ИА*** *– игровне активности;* ***ИР*** *– истраживачке активности;* ***РП*** *– решавање проблема*
Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада;

Вербално-текстуалне: усмено излагање, разговор, дијалошка метода, текст метода;
Илистративно-демонстративне: непосредно посматрање, експеримент, рад са картом, рад са илустрацијама, Интернет;
Лабораторијско- експерименталне: израда модела (нпр. вулкана), израда рељефа, премеравања;

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Географска карта: физичкогеографска, тематска, нема карта, географски атласи;
Уџбеник и остала литература;
Глобус: физичкогеографски, тематски, индукциони;
Зидне слике и илустрације;
Видеобим, презентације у power point – у, интернет;
Табла и креда;
Радна свеска из географије ;

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:

Фронтални (рад са целим одељењем);
Групни облик рада;
Рад у паровима;
Индивидуални облик рада

КОРЕЛАЦИЈА: КОРЕЛАЦИЈА НАСТАВЕ ГЕОГРАФИЈЕ
Вертикална: Свет око нас, Природа и друштво;
Садржај: воде на земљи, распоред копна и океана, извори, реке, језера, биљне заједнице на копну и у води;
Хоризонтална: Српски језик, Ликовна култура, Математика, Историја, Биологија, Техничко

образовање, Физичко образовање, Информатика и рачунарство;
Садржаји: за српски језик – сви; за ликовну културу – сви, цртежи, скице, бојење карата; за математику – структуре и размештај становништва, природно кретање становништва; за историју – првобитне цивилизације на тлу Европе, феудализам, Балканско полуострво и његово насељавање, интеграцијски процеси; за биологију – биљне и животињске заједнице на тлу Европе и света; за техничко образовање – израда различитих модела, за физичко васпитање – излети, рад на терену; за информатику и рачунарство - видеобим, употреба Интернета у настави;
Дијагонална: Физика, Хемија и остали предмети у старијим разредима;
Садржаји: за физику – физичка својства воде и закони обликовања рељефа, процеси стварања планина и котлина, закони деловања спољашњих сила, закони који владају у биосфери; за хемију – хемијско деловање воде, хемијски процеси у тлу и формирање земљишта, настанак различитих руда метала и неметала као основа за развој привреде;

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
анализира тематске карте и статистичке податке и графички их приказује; одреди географски положај Србије и доведе га у везуса историјско-географским развојем; анализира карактеристике граница и пограничних крајева Србије; опише узроке и последице геотектонских процеса на територији	ГЕОГРАФСКИ ПОЛОЖАЈ, ГРАНИЦЕ И ВЕЛИЧИНА ТЕРИТОРИЈЕ СРБИЈЕ	Циљеви, задаци и приграмски саджаји географије Географски положај, границе и величина Републике Србије Постанак и еволуција главних рељефних целина. Панонска рељефна целина Панонска низија: географски положај, простирање, подела, одлике и значај. Јужни обод Панонског басена: географски поло-жај, простирање, основ¬не одлике, подела и значај. Планинска рељефна целина Географски положај, основне одлике, подела и значај. Родопска маса: географски положај,

Србије; класификује облике рељефа на територији Србије иименује репрезентативне; анализира утицај климатских фактора и климатских елемената на климу Србије; класификује и описује својства водних објеката користећи карту Србије; наводи начине коришћења вода Србије; препознаје ефекте утицаја физичко-географских процесана човека и адекватно реагује у случају природнихнепогода; доведи у везу распрострањеност биљних и животињских врста и физичко-географске карактеристике простора; објашњава популациону динамику становништва Србије: кретање броја становника, природни прираштај и миграције; изводи закључке о утицају популационе динамике на структуре становништва у нашој земљи;	ФИЗИЧКО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ	подела, одлике и значај. Западна зона веначних планина. Географски положај, подела, одлике и значај: Динарске планине, Про-кле¬тијске планине, Шарске планине, Старовлашко-рашке планине, Копао¬ничка група планина, Косовска и Метохијска котлина, Шумадијске планине, Рудне и флишне планине. Источна зона веначних планина. Карпатско-балканске планине: географски положај, подела, одлике и значај. Клима: Климатски елементи и фактори: Климатске области, типови климе и њихове одлике Воде Србије: Реке црноморског слива: економски и саобраћајни значај, загађеност и заштита. Реке јадранског и егејског слива: економски и саобраћајни значај, зага-ђеност и заштита. Језера: постанак, подела, значај, загађеност и заштита. Термоми.нералне воде: постанак, размештај, значај иискоришћавање. Земљиште, биљни и живвотињси свет: Основни типови, одлике, значај и заштита. Биљни и животињски свет: простирање, значај и заштита. Национални паркови Републике Србије: размештај и опште одлике. Становништво: основне одлике (број, густина насељености, природно кре¬тање). Народи и етничке заједнице Републике Србије. Структура становништва (биолошка, национална, културно-образовна, социоекономска, верска) Миграције становништва (узроци и последице). Срби ван граница наше земље. Насеља: подела, размештај и перспективе развоја. Београд - главни град Републике Србије.
изводи закључке о важности предузимања мера популационе политике; израђује и анализира графичке приказе структура становништва; објашњава утицај природних и друштвених фактора на настанак, развој и трансформацију насеља у нашој земљи; уз помоћ карте Србије и других извора информација анализира утицај природних и друштвених фактора на развој иразмештај привредних делатности у нашој земљи; доводи у везу размештај привредних делатности саквалитетом животне средине у нашој земљи; препознаје ефекте производње и коришћења различитих извора енергије на квалитет животне средине; описује репрезентативне објекте природне и културне баштине и означава их на карти; процењује важност очувања природне и културне баштине Србије; учествује у предлагању и реализацији истраживачког пројекта у	ДРУШТВЕНО-ГЕОГРАФСКЕ ОДЛИКЕ СРБИЈЕ ПРИРОДНА И КУЛТУРНА БАШТИНА СРБИЈЕ ГЕОГРАФИЈА ЗАВИЧАЈА СРБИ У РЕГИОНУ И ДИЈАСПОРИ	

локалној средини; објашњава утицај историјских и савремених миграција на размештај Срба у свету.		Основне одлике и подела привреде. Пољопривреда Гране пољопривреде Енергетика Рударство Индустрија Тешка индустрија Електроиндустрија, хемијска Географски положај, величина. Простирање завичаја у оквиру Републике Србије. Природне одлике завичаја. Врсте и изглед насеља. Становништво. Главне привредне делатности и гране. Перспективе развоја

ПРЕДМЕТ: ФИЗИКА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
8	2	68

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	Осцилаторно и таласно кретање											4	**3**	**1**	8
2.	Светлосне појаве											7	**6**	**2**	15
3.	Електрично поље											5	**5**	**0**	10
4.	Електрична струја											8	**8**	**3**	19
5.	Магнетно поље											4	**2**	**0**	6
6.	Елементи атомске и нуклеарне физике											5	**3**	**0**	8
7.	Физика и савремени свет											2	**0**	**0**	2
УКУПНО												**35**	**27**	**6**	**68**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Општи циљ наставе физике јесте да ученици упознају природне појаве и основне природне законе, да стекну основну научну писменост, да се оспособе за уочавање и распознавање физичких појава у свакодневном животу и за активно стицање знања о физичким појавама кроз истраживање, оформе основу научног метода и да се усмере према примени физичких закона у свакодневном животу и раду.

Остали задаци и циљеви наставе физике су:

● развијање функционалне писмености

● упознавање основних мишљења и расуђивања у физици

● разумевања појава и процеса и односа у природи на основу физичких закона

● развијање радозналости, способности рационалног расуђивања,

● развијање логичког и апстрактног мишљења

● схватање смисла и метода остваривања експеримента и значаја мерења

● развијање способности за примену знања из физике

● решавање једноставних проблема и задатака у оквиру наставних садржаја

● развијање радних навика и склоности ка изучавање наука о природи

● развијање свести о сопственим знањима, способностима и даљој професионалној орјентацији

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: дијалошка, текстуална, илустрационо-демонстрациона, графичка, лабораторијска
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални, индивидуални, групни, рад у пару,
КОРЕЛАЦИЈА:математика, хемија, географија

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
ОСНОВНИ НИВО **1.2.1.Ученик уме да препозна врсту кретања према облику путање (осциловање тега на опрузи и кретање детета на љуљашци).**	**Осцилаторно и таласно кретање**	

1.7.1.Ученик поседује способности потребне за рад у лабораторији. **1.7.2.Ученик уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији.** **СРЕДЊИ НИВО** **22.2.3.Ученик уме да препозна основне појмове који описују осцилаторно кретање, зна шта је равнотежни положај, амплитуда, период осциловања...** **2.6.1.Ученик разуме и примењује директну и обрнуту пропорционалност (да је период осциловања клатна сразмеран дужини клатна а обрнуто сразмеран гравитационом убрзању и фреквенцији).** **2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.2.2.Ученик уме да примени односе између физичких величина које описују осцилаторно кретање (однос периода осциловања, фреквенције и броја осцилација код осцилатора односно везу периода осциловања и дужине математичког клатна, уме да израчуна вредност периода и фреквенције ако су дати број осцилација и време).** **3.2.3.Ученик зна како се мењају положај и брзина при осцилаторном кретању код математеметичког клатна и тега на опрузи, зна да је брзина тела највећа при пролазу кроз равнотежни положај а да је једнака нули кад се налази у амплитудном положају.** **3.2.4.Ученик зна основне физичке величине које описују таласно кретање, зна шта је таласна дужина и зна да препозна на графички приказаном таласу, зна да израчуна период и фреквенцију таласа и зна шта је амплитуда таласа.** **3.2.5.Ученик уме да препозна основне особине звука, зна да звук представља механички талас који се простире у свим срединама различитим брзинама.** **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.**		
ОСНОВНИ НИВО **1.7.1.Ученик поседује способности потребне за рад у лабораторији.**	**Светлосне појаве**	

1.7.2.Ученик уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији. **СРЕДЊИ НИВО** **2.7.2.Ученик уме да врши једноставна уопштавања и систематизацију резултата при изради лаборијских вежби.** **2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.2.5.Ученик уме да препозна особине светлости зна да светлост представља електромагнетни талас који се простире кроз вакуум сталном брзином који износи 300000 km/s и да је то највећа могућа брзина.** **3.2.6.Ученик зна како се прелама и одбија светлост, разуме да је тело видљиво само ако светлосни зраци падају право на тело одбијају се од њега и долазе до ока посматрача, зна закон одбијања светлости, зна да је положај лика предмета у води померен у односу на стварни положај предмета због преламања светлости,зна да лупа микроскоп и телескоп преламају светлост и да их користимо за увећање лика.** **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.**		
ОСНОВНИ НИВО **11.1.2.Ученик уме да препозна смер деловања електростатичке силе, зна да тела могу бити позитивно или негативно наелектрисана и на основу тога препознаје када је узајамно деловање између два тела привлачно односно одбојно и да ће интеракција бити највећа у случају када су наелектрисана тела међусобно најближа.** **СРЕДЊИ НИВО** **2.4.1.Ученик уме да користи важније изведене јединице Si система и зна њихове ознаке (за количину наелектрисања, електрични потенцијал...)** **2.6.1.Ученик примењује директну и обрнуту пропорционалност, зна да је Кулонова сила сразмерна количинама наелектрисања а обрнуто сразмерна квадрату међусобног растојања.**	**Електрично поље**	
ОСНОВНИ НИВО	**Електрична струја**	

1.3.1.Ученик уме да препозна да струја тече само кроз проводне материјале. Пример: да би струја текла кроз течност она мора бити проводна или да струјно коло може да се затвори металним новчићем а не гумицом. **1.4.1.Ученик уме да чита мерну скалу и зна да одреди вредност најмањег подеока, користи уређаје за мерење амперметре и волтметре и зна да запише измерену бројну вредност са одговарајућом јединицом мере.** **1.4.2.Ученик уме да препозна инструменте за мерење јачине струје и напона, препознаје да се јачина струје мери ампереметром а напон волтметром.** **1.4.3.Ученик зна да користи основне јединице за јачину струје, напон, рад и снагу електричне струје.** **1.7.1.Ученик поседује способности потребне за рад у лабораторији.** **1.7.2.Ученик уме да се придржава основних правила понашања у лабораторији.** **СРЕДЊИ НИВО** **2.1.1.Ученик уме да препозна силу потиска у случају пливања тела,** **2.3.1.Ученик зна да разликује електричне проводнике и изолаторе, зна да метали и водени раствори неких супстанција као и гасови при одређеним условима могу да проводе електричну струју.** **2.3.2.Ученик зна називе основних елемената електричног кола (извор струје, прекидач, проводник и отпорник) и зна да их препозна у простом колу.** **2.3.3.Ученик уме да препозна да ли су извори напона везани редно или паралелно, зна да се за повећање напона користи редна веза. Пример: зна да повеже три идентичне батерије како би добио три пута већи напон, зна да се редна веза остварује везивањем позитивног пола једног извора за негативни пол следећег извора, да се паралелна веза остварује везивањем свих позитивни полова у једну тачку а свих негативних у другу.** **2.3.4.Ученик уме да израчуна јачину струје, отпор или напон ако су познате друге две (користи образац I=U/R).**		

2.3.5.Ученик уме да препозна топлотне ефекте електричне струје (зна да може да се користи за грејање). **2.3.6.Ученик разуме појмове енергије и снаге електричне струје, зна да се електрични уређаји карактеришу електричном снагом која се изражава у киловатима, разуме да потршња електрична енергије зависи од снаге уређаја и времена коришћења и изражава се у KWh.** **2.4.1.Ученик зна да користи важније изведене јединице Si система и зна њихове ознаке (јачина струје,напон,снага).** **2.4.3.Ученик уме да користи префиксе мили и кило и уме да да претвара јединице.** **2.5.2.Ученик уме да препозна да се у уређајима и процесима у којима постоји механичко кретање електрична енергија троши на вршење механичког рада (електромотор).** **2.6.1.Ученик примењује директну и обрнуту пропорционалност (јачина струје сразмерна напону а обрнуто сразмерна отпору).** **2.7.1.Ученик уме табеларно и графички да прикаже резултате мерења (Омов закон).** **2.7.3.Ученик уме да реализује експеримент по упутству.** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.3.1.Ученик зна како се везују отпорници и инструменти у електричном колу, зна да се отпорници могу везати редно и паралелно, да се амперметар везује редно а волтметар паралелно.** **3.4.2.Ученик уме да мери јачину струје и напон у електричном колу, зна да изабере одговарајући опсег при мерењу јачине струје и напона једносмерних струја.** **3.7.1.Ученик уме да донесе закључак на основу резултата мерења.**		

3.7.2.Ученик самостално изводи огледе, поставља питања и даје одговоре, доноси закључке.		
ОСНОВНИ НИВО **1.1.2.Ученик уме да препозна смер деловања магнетне силе, зна да стални магнети имају два пола N и S и да магнетно деловање може бити привлачно и одбојно.** **1.3.2. Ученик уме да препозна магнетне ефекте електричне струје, препознаје да се калем кроз који протиче струја понаша као шипкасти магнет, да при престанку протицања струје калем губи магнетнасвојства.** **СРЕДЊИ НИВО** **2.5.2.Ученик уме да препозна појаве код којих се електрична струја троши на вршење механичког рада (деловање магнетног поља на проводник са струјом).** **2.6.1.Ученик разуме и примењује директну пропорционалност (Амперова сила)** **НАПРЕДНИ НИВО** **3.7.2.Ученик уме да препозна питање и да одговор вршењем демонстрационих огледа са магнетима.**	**Магнетно поље**	
	Елементи атомске и нуклеарне физике	
	Физика и савремени свет	

ПРЕДМЕТ:ХЕМИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
8.	2	68

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ (БАЗЕ)	8	2									5	5	0	10
2.	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ		6	4								5	5	0	10
3.	СОЛИ			3	5							5	3	0	8
4.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА				2							1	1	0	2
5.	УГЉОВОДОНИЦИ					4	5	3				7	5	0	12
6.	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ							5	3			4	4	0	8
7.	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА								5	5	2	7	5	0	12
8.	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА									2	4	**3**	**3**	0	6

	УКУПНО											**37**	**31**	**0**	**68**

ЦИЉ НАСТАВЕ : да ученик развије систем основних хемијских појмова и вештине за правилно руковање лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, да се оспособи за примену стеченог знања и вештина за решавање проблема у свакодневном животу и наставку образовања, да развије способности апстрактног и критичког мишљења, способности за сарадњу, тимски рад, и одговоран однос према себи, другима и животној средини.
МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Садржај ће се реализовати кроз идивидуални, фронтални, групни, и тимски облик рада, селективно и поступно, са акцентом на диференцирау наставу, тимског рада наставника и употребу ИКТ у настави. Са циљем да се садражаји усвајају као систем.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: текстуална средства, информационо комуникационе технологије; лабораторијско посуђе и прибор;хемикалије; помоћна техничка средства (табла, фломастери...)
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: фронтални облик рада; индивидуални облик рада; групни облик рада; рад у пару; комбиновани
КОРЕЛАЦИЈА: Биологија, физика, географија, математика, информатика и рачунарство, техника и технологија, медицина, фармација, екологија

ИСХОДИ По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
– правилно рукује лабораторијским посуђем, прибором и супстанцама, и показује одговоран однос према здрављу и животној средини; – изведе експеримент према датом упутству, табеларно и графички прикаже податке, формулише објашњења и изведе закључке; – наведе заступљеност метала и неметала, неорганских и органских једињења у живој и неживој природи; – испита и опише физичка својства метала и неметала, и повеже их с њиховом практичном применом; – испита и опише хемијска својства метала и неметала, и објасни их на основу структуре атома и положаја елемената у Периодном систему; – напише формуле и именује оксиде, киселине, базе и соли; – испита, опише и објасни својства оксида, неорганских киселина, база и соли, препозна на основу формуле или назива представнике ових једињења у свакодневном животу и повеже њихова својства са практичном применом; – напише и тумачи једначине хемијских реакција метала и неметала; – разликује својства неорганских и органских супстанци и објашњава разлику на основу њихових структура; – препозна физичке и хемијске промене неорганских и органских супстанци у окружењу, и представи хемијске промене хемијским једначинама; – напише формуле и именује представнике	МЕТАЛИ, ОКСИДИ И ХИДРОКСИДИ	Метали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства метала. Алкални и земноалкални метали. Гвожђе, бакар, алуминијум, олово и цинк, њихове легуре и практична примена. Оксиди метала и хидроксиди, својства и примена. Демонстрациони огледи: реакција Na, K, Mg и Ca са водом; реакција MgO и CaO са водом и испитивање својстава насталог раствора помоћу лакмус- хартије; испитивање електропроводљивости раствора натријум- хидроксида. Демонстративни оглед:испитивање физичких својстава метала; реакција метала са киселинама.
	НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ И КИСЕЛИНЕ	Неметали у неживој и живој природи. Општа физичка и хемијска својства неметала. Халогени елементи, сумпор, азот, фосфор и угљеник. Оксиди неметала и киселине, својства и примена. Демонстрациони огледи: добијање сумпор(IV) -оксида и испитивање његових својстава; разблаживање концентроване сумпорне киселине; добијање угљеник(IV)-оксида и испитивање његових својстава; испитивање електропроводљивости дестиловане воде и хлороводоничне киселине; доказивање базних својстава воденог раствора амонијака. Демонстративни оглед испитивање физичких својстава неметала. Демонстративни оглед доказивање киселости неорганских киселина помоћу лакмус- хартије.
	СОЛИ	Добијање соли. Формуле соли и називи. Дисоцијација соли. Физичка и хемијска својства соли. Примена соли.

класа органских једињења имајући у виду структурну изомерију; – разликује органске супстанце са аспекта чиста супстанца и смеша, величина молекула, структура, порекло и то повезује са њиховом улогом и применом; – испита, опише и објасни физичка и хемијска својства представника класа органских једињења и повеже својства једињења са њиховом практичном применом; – објасни и хемијским једначинама представи хемијске промене карактеристичне за поједине класе органских једињења; – опише физичка својства: агрегатно стање и растворљивост масти и уља, угљених хидрата, протеина и растворљивост витамина; – опише основу структуре молекула који чине масти и уља, угљене хидрате и протеине; – објасни сапонификацију триацилглицерола и хидрогенизацију незасићених триацилглицерола, наведе производе хидролизе дисахарида и полисахарида и опише услове под којима долази до денатурације протеина; – наведе заступљеност у природи и улоге масти и уља, угљених хидрата, протеина и витамина у живим организмима и доведе их у везу са здрављем и правилном исхраном људи; – изведе стехиометријска израчунавања и израчуна масену процентну заступљеност супстанци; – рукује супстанцама и комерцијалним производима у складу с ознакама опасности, упозорења и обавештења на амбалажи, придржава се правила о начину чувања производа и одлагању отпада;		Демонстрациони огледи: реакција неутрализације хлороводоничне киселине и раствора натријум-хидроксида; реакција између метала и киселине; хемијске реакције соли: између калцијум-карбоната и хлороводоничне киселине, раствора гвожђе(III)-хлорида и натријум-хидроксида, раствора сребро- нитрата и натријум-хлорида. Демонстративни оглед: добијање соли и испитивање растворљивости различитих соли у води; добијање баријум- сулфата; доказивање угљеник(IV)-оксида и настајање калцијум- карбоната.
	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА И ЊИХОВА ОПШТА СВОЈСТВА	Својства атома угљеника и многобројност органских једињења. Функционалне групе и класе органских једињења. Општа својства органских једињења. Демонстрациони огледи: упоређивање својстава органских и неорганских једињења; доказивање угљеника у органским супстанцама.
	УГЉОВОДОНИЦИ	Подела угљоводоника. Номенклатура. Изомерија. Физичка својства угљоводоника. Хемијска својства угљоводоника. Полимери. Нафта и земни гас. Демонстрациони огледи: испитивање растворљивости и сагоревање n-хексана (медицински бензин); разликовање засићених и незасићених ацикличних угљоводоника (реакција са калијум-перманганатом). Вежба : састављање модела молекула угљоводоника, писање структурних формула и именовање угљоводоника.
	ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	Алкохоли – номеклатура, својства и примена. Карбоксилне киселине – номенклатура, својства и примена. Масне киселине. Естри – номеклатура, својства и примена. Демонстрациони огледи:

– наведе загађујуће супстанце ваздуха, воде и земљишта и опише њихов утицај на животну средину; – критички процени последице људских активности које доводе до загађивања воде, земљишта и ваздуха; – објасни значај планирања и решавања проблема заштите животне средине.		добијање алкохола алкохолним врењем; доказивање киселости карбоксилних киселина; лабораторијско добијање и испитивање својстава етил-етаноата. Демонстративни оглед физичка и хемијска својства органских једињења са кисеоником; испитивање растворљивости алкохола и карбоксилних киселина са различитим бројем атома угљеника у молекулу у води и неполарном растварачу; реакција етанске и лимунске киселине са натријум-хидрогенкарбонатом.
	БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Масти и уља. Угљени хидрати у прегледу: моносахариди (глукоза и фруктоза), дисахариди (сахароза и лактоза), полисахариди (скроб и целулоза). Амино-киселине. Протеини. Витамини. Демонстрациони огледи: сапонификација масти – сапуни. Демонстративни оглед испитивање растворљивост масти и уља, и угљених хидрата у води; доказивање скроба; денатурација протеина.
	ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ И ЗЕЛЕНА ХЕМИЈА	Загађивачи, загађујуће супстанце и последице загађивања. Рециклажа. Зелена хемија.

ПРЕДМЕТ: Математика

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VIII	4 часа	144 часова

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
1.	СЛИЧНОСТ	14	2									6	10	16
2.	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН		13									7	6	13
3.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ			14	3							6	11	17
4.	ПРИЗМА				11	1						4	8	12
5.	ПИРАМИДА					7	4					4	7	11
6.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА						7	6				5	8	13
7.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ							11	1			5	7	12
8.	ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА								10	11		9	12	21

А	ОБНАВЉАЊЕ ГРАДИВА ИЗ ПРЕТХОДНИХ РАЗРЕДА	4											4	4
Б	ПРИПРЕМА, ИЗРАДА И ИСПРАВКА ПИСМЕНИХ ЗАДАТАКА		1	2			3	2	1	3			12	12
В	ПРОЈЕКТНИ ЗАДАТАК									2	3		5	5
УКУПНО		**18**	**16**	**16**	**14**	**8**	**14**	**19**	**12**	**16**	**3**	**46**	**90**	**136**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ учења Математике је да ученик, овладавајући математичким концептима, знањима и вештинама, развије основе апстрактног и критичког мишљења, позитивне ставове према математици, способност комуникације математичким језиком и писмом и примени стечена знања и вештине у даљем школовању и решавању проблема из свакодневног живота, као и да формира основ за даљи развој математичких појмова.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: При обради нових садржаја, треба се ослањати на постојеће искуство и знање ученика, и настојати, где год је то могуће, да ученици самостално откривају математичке правилности и изводе закључке. Основна улога наставника је да буде организатор наставног процеса, да подстиче и усмерава активност ученика. Ученике треба упућивати да користе уџбеник и друге изворе знања, како би усвојена знања била трајнија и шира, а ученици оспособљени за примену у решавању разноврсних задатака.

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: На часовима треба комбиновати различите методе и облике рада, што доприноси већој рационализацији наставног процеса, подстиче интелектуалну активност ученика и наставу чини интересантнијом и ефикаснијом. Избор метода и облика рада зависи од наставних садржаја које треба реализовати на часу и предвиђених исхода, али и од специфичности одређеног одељења и индивидуалних карактеристика ученика.

- **КОРЕЛАЦИЈА:** компетенција за целоживотно учење;
- комуникација;

- рад с подацима и информацијама;
- дигитална компетенција;
- решавање проблема;
- сарадња.

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ

Ученик ће бити у стању да: – примени Талесову теорему у геометријским задацима и реалном контексту; – примени сличност троуглова у геометријским задацима и реалном контексту.	СЛИЧНОСТ	Пропорционалне величине. Талесова теорема. Сличност троуглова. Примене сличности.
Ученик ће бити у стању да: – анализира односе тачака, правих и равни у простору и запише те односе математичким писмом; – представља цртежом односе геометријских објеката у равни и простору и користи их приликом решавања задатака; уочи правоугли троугао у простору и примени Питагорину теорему у геометријским задацима и реалном контексту.	ТАЧКА, ПРАВА И РАВАН	Однос тачке и праве, тачке и равни. Односи правих; мимоилазне праве. Односи праве и равни, нормала на раван, растојање тачке од равни. Односи две равни. Ортогонална пројекција на раван (тачке, дужи и праве). Угао између праве и равни. Полиедар.
Ученик ће бити у стању да: – реши линеарну једначину и неједначину; – реши реалне проблеме користећи линеарну једначину, или неједначину.	ЛИНЕАРНЕ ЈЕДНАЧИНЕ И НЕЈЕДНАЧИНЕ СА ЈЕДНОМ НЕПОЗНАТОМ	Линеарна једначина. Решавање линеарних једначина с једном непознатом. Линеарна неједначина. Решавање линеарних неједначина с једном непознатом. Примена у реалним ситуацијама.
Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину праве призме; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	ПРИЗМА	Призма: појам, врсте, елементи. Мрежа праве призме. Површина праве призме. Запремина праве призме.
Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину четворостране пирамиде(основа правоугаоник), правилне тростране и шестостране пирамиде; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	ПИРАМИДА	Пирамида; појам, врсте, елементи. Мрежа пирамиде. Површина пирамиде. Запремина пирамиде.
Ученик ће бити у стању да: нацрта и анализира график линеарне функције.	ЛИНЕАРНА ФУНКЦИЈА	Линеарна функција ($y = kx + n$). График линеарне функције; нула и знак функције, монотоност. Имплицитни облик задавања линеарне функције. Цртање и читање графика линеарних функција.
Ученик ће бити у стању да: – реши систем линеарних једначина са две непознате; реши реалне проблеме користећи систем линеарних једначина са две непознате.	СИСТЕМИ ЛИНЕАРНИХ ЈЕДНАЧИНА СА ДВЕ НЕПОЗНАТЕ	Појам линеарне једначине с две непознате. Појам система од две линеарне једначине с две непознате. Решавање система методом замене и методом супротних коефицијената; графичка интерпретација

		система. Примена у реалним ситуацијама.
Ученик ће бити у стању да: – израчуна површину и запремину ваљка, купе и лопте; – примени обрасце за површину и запремину тела у реалним ситуацијама.	ВАЉАК, КУПА И ЛОПТА	Ваљак и његови елементи. Мрежа ваљка. Површина и запремина правог ваљка. Купа и њени елементи. Мрежа купе. Површина и запремина праве купе. Појам лопте и сфере. Пресеци лопте (сфере) и равни. Површина и запремина лопте.

ПРЕДМЕТ: ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VIII	2	68

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**Животно и радно окружење**	**3**										**4**		**2**	**6**
2.	**Саобраћај**	**1**	**2**									**5**		**1**	**6**
3.	**Техничка и дигитална писменост**		**3**	**4**								**4**	**1**	**9**	**14**
4.	**Ресурси и производња**			**1**	**3**	**2**	**4**	**1**				**18**	**1**	**3**	**22**
5.	**Конструкторско моделовање**							**3**	**2**	**4**	**1**		**1**	**19**	**20**
УКУПНО												**31**	**3**	**34**	**68**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе Технике и технологије јесте да ученик развије техничко-технолошку писменост, да изради одговоран однос према раду и производњи, животном и радном окружењу, коришћењу техничких и технолошких ресурса, стекне бољи увид у сопствена професионална интересовања и поступа предузимљиво и иницијативно.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: *Дијалошка, монолошка, демонстративна, методе практичног рада*
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: *Уџбеник; рачунар и пројектор за наставника, рачунар за ученике*
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални*
КОРЕЛАЦИЈА: *Физика, Техника и технологија из претходних година, Биологија, Географија*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-процени значај електротехнике, рачунарства и мехатронике у животном и радном окружењу; **-анализира опасности од неправилног коришћења**	**Животно и радно окружење**	**Увод у електротехнику, рачунарство и мехатронику.** **Електрична инсталација-опасност и**

електричних апарата и уређаја и познаје поступке пружања прве помоћи; **-образложи важност енергетске ефикасности електричних уређаја у домаћинству;** **-повеже професије у области електротехнике и мехатронике са сопственим инересовањима**		**мере заштите.** **Примена електричних апарат и уређаја у домаћинству, штедња енергије и енергетска ефикасност.** **Професије у областиелектротехнике и мехатронике.**
-упореди карактеристике електричних и хибридних саобраћајних средстава са конвенционалним; **-разуме значај електричних и електронских уређаја у саобраћајним средствима;** **-користи доступне телекомуникационе уређаје и сервисе;** **-класификује компоненте ИКТ уређаја према намени;** **-процени значај управљања процесима и уређајима помоћу ИКТ;** **-црта електричне шеме правилно користећи симболе;**	**Саобраћај**	**Саобраћајна средства на електропогон-врсте и карактеристике. Хибридна возила.** **Електрични и електронски уређаји у саобраћајним средствима.** **Основи телекомуникација.**
-користи софтвере за симулацију рада електричних кола; **-објасни системпроизводње, трансформације и преноса електричне енергије;** **-анализира значај коришћења обновљивих извора електричне енергије;** **-разликује елементе кућне електричне инсталације;**	**Техничка и дигитална писменост**	**Основне комкпоненте ИКТ уређаја.** **Управљање процесима и стварима на даљину помоћу ИКТ.** **Основни симболи у електротехници.** **Рачунарски софтвери за симулацију рада електричних кола.** **Израда и управљање електромеханичким моделом.**
-повеже електрично или електронско коло према задатој шеми; **-користи мултиметар;** **-анализира карактеристике електричних машина и повезује их са њиховом употребом;** **-класификује електронске компоненте на основу намене;** **-аргументује значај рециклаже електронских компоненти;** **-самостално/тимски истражује и осмишљава пројекат;** **-представи решење готовог производа/модела**	**Ресурси и производња**	**Електроенергетски систем.** **Производња, трансформсцијс и пренос електричне енергије.** **Обновљиви извори електричне енергије.** **Електроинсталациони материјал и прибор.** **Кућне електричне инсталације.** **Састављање електричних кола.** **Коришћење фазног испитивача и мерење елек.величине мултиметром.** **Електричне машине.**

		Електротехнички апарати и уређаји у домаћинству. **Основи електронике.** **Рециклажа електронских компоненти.**
	Конструкторско моделовање	**Моделовање електричних машина и уређаја.** **Огледи са електропанелима.** **Коришћење интерфејса за управљање помоћу рачунара.** **Рад на пројекту:** **-израда производа/модела** **-управљање моделом** **-представљање производа/модела**

НАСТАВНИ ПРОГРАМ ЗА ЛИКОВНУ КУЛТУРУ

8. РАЗРЕД

Циљ учења Ликовне културе је да се ученик, развијајући стваралачко мишљење и естетичке критеријуме, кроз практични рад оспособљава закомуникацију и да изграђује позитиван однос премакултури и уметничком наслеђу свог и других народа.

Годишњи фонд часова: 34

ОБЛАСТ/ ТЕМА	ФОНД ЧАСОВА	ВРЕМЕ (МЕСЕЦ)	НОСИОЦИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ			ИСХОДИ	ОЦЕЊИВАЊЕ
				НАСТАВНЕ МЕТОДЕ	НАСТАВНИ ОБЛИЦИ	НАСТАВНА СРЕДСТВА	По завршетку разреда ученик ће бити у стању да:	
Композиција Наслеђе Комуникација	34	Током године	Наставник ликовне културе, ученици	Демонстративна,илустративна,вербална, метода анализе, похвале	Индивидуални,у пару,групни	Уџбеник,радна свеска,школска свеска,прибор за цртање, компијутер	одговарајући прку, уређај и апликативни програм за изражавање идеја, имагинације, емоција, ставова и порука; – користи разноврсне податке и информације као подстицај за стваралачки рад; – примењује знања о елементима и принципима компоновања у стваралачком раду и свакодневном животу; – реализује једноставне ибор, материјал, технибира ликовне пројекте, самостално и у сарадњи са другима; – дискутује аргументовано о	Формативно, сумативно

							својим и радовима других уважавајући различита мишљења; – прави презентације	

ПРЕДМЕТ:МУЗИЧКА КУЛТУРА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
осми	један	34

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЧОВЕК И МУЗИКА	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**16**	**9**		**25**
	МУЗИЧКИ ИНСТРУМЕНТИ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**3**	**1**		**4**
	СЛУШАЊЕ МУЗИКЕ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**На свим часовима без обзира на наставну јединицу**			
	ИЗВОЂЕЊЕ МУЗИКЕ	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	**0**	**5**		**5**
	МУЗИЧКО СТВАРАЛАШТВО	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				**4**
УКУПНО															**34**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

неговање способности извођења музике певањем и свирањем; неговање смисла за колективно музицирањепевање и свирање; упознавање музике других народа -развијање интересовања за музичку културу; стицање навика за слушање музичког дела; развијање способности за доживљај музичког дела; развијање способности за разумевање музичког дела; развијање критичког мишљења; подстицање доживљаја и оспособљавање за разумевање музике; подстицање стваралачког ангажовања ученика; развијање музичке креативности; развијање способности за импровизацију мелодије.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метод рада по слуху, усмено излагање, писани радови, мелодијско слушање, илустрација цртежом, демонстрација музичких остварења, свирање, слушање
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: ЦД, орфов инструментаријум, глас, нотна свеска, табла (звучна), музички инструменти, радна свеска
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Колективни и индивидуални
КОРЕЛАЦИЈА: Међупредметна корелација

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– повеже различите видове музичког из ражавања са друштвеноисторијским амбијентому комесунастали; – уочиосновнекарактеристикемуз ичкогстваралаштвауроматизму, импресионизмуисавременомдо бу;	**Човек и музика**	Романтизам Програмска и апсолутна музикаСоло песма Клавирска минијатура Националне и стилизован еигре(полка,мазурка,чардаш,казачок,сиртаки ,валцер, танго...)

– препознајенационалнеигреуделимаум етничкемузике; – наведеизражајнасредставамузичкеум етностикарактеристичназапериодром антизма,импресионизмаисавременог		Музичко-сценскадела Сметана, Дворжак, Шопен, Лист ,Шуберт ,Шуман ,Паганини, Верди, Пучини, Росини, Чајковски, Бородин, Мусоргски, Мокрањац Импресионизам Равел , Дебиси Савременодоба Жанрови:Џез,популарн амузика,апстрактнамузика. Импровиза ција(појам) Стравински, Прокофјев, Коњовић, Константин Бабић, ВераМиланковић
препознаврстудувачкихинструментап оизгледуизвуку; – опишеначиндобијањатонакоддувачки хинструмената	**Музички инструменти**	Дувачки инструменти
препознаинструментилигрупупре маврстикомпозицијеуоквирудатог музичког стила; – објасни како је музика повезана са другим уметностима иобластима ван уметности (музика и религија; технологијазаписивања,штампањан ота;извођачкеитехничкемогућности инструмената;	**Слушање музике**	Елементи музичке изражајности :темпо,динамика,тонске бојеразличит ихг ласова иинструмената. Слушање световне и духовнемузи керомантизма ,импресионизма исавре меног доба. Слушање вокалних, вокалноиструменталнихиинструменталнихкомпозиција, домаћих и страних композитора. Слушањеделатрадиционалненароднемузике.

изводимузичкепримерекористећигла с,покретиинструменте,самосталноиу групи;	**Извођење музике**	Певање песама послух у и из нотногтекста(солмизацијом)самостално иу групи. Певањепесамаумешовитимтактовима(7/8,5/8)послуху. Певањепеса маукомбинацијисаплеснимпокретом. Певање и свирање из нотног текста народних и уметничкихкомпозицијанаинструментимаОрфовогинструментаријаи/и линадругиминструментима. Извођење једноставнијих музичких примера у вези са обрађеномтемом. Извођење (певање или свирање) једноставних ритмичких имелодијскихрепрезентативнихпримера(одломака/тема)устилумузик еромантизма,импресионизма исавременогдоба.
– учествује у креирању и реализацији школских приредби,догађајаипројеката; – изразидоживљајмузикејезикомдруги хуметности(плес,глума,писанаилиго ворнареч, ликовнауметност); – примењујепринципсарадњеимеђ усобногподстицањаукомуникаци јиизајединичкоммузицирању ; – сепонашаускладусаправилима музичкогбонтонауразличитим музичким приликама; – критичкипросуђујеутицајмузикеаздр авље; – користи могућности ИКТ-а за самостално истраживање,извођењеиствaрал аштво.	**Музичко стваралаштво**	Импровизација Креирање покрета уз музику коју ученицаизводе. Креирањерит мичке пратње. Реконструкција музичких догађаја у стилу романтизма, импресионизам, савремена музика Израда дувачких инструмената од доступнихматеријала.

ПРЕДМЕТ:ГРАЂАНСКО ВАСПИТАЊЕ

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
ОСМИ	1	34

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
	ЉУДСКА ПРАВА Заједница културно различитих груп	X	X									8	2		10
	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Родна (не) равноправност			X	X	X						8	2		10
	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Медији						X	X	X			7	2		9
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ									X	X	4	1		5
УКУПНО															34

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Грађанског васпитања је да ученик изучавањем и практиковањем основних принципа, вредности и процедура грађанског друштва постане свестан својих права и одговорности, осетљив за потребе других и спреман да активно делује у заједници.

МЕТОДЕ РАДА :

Вербална: монолошка и дијалошка (усмено излагање, разговор на дату тему, научени дијалог, постављање питања и одговарање)

Текст-метода: обрада текста, метода читања;

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:

Свеска, Приручник за грађанско васпитање,рачунар,пројектор,листићи,картице

ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА:
Фронтални,индивидуални,рад у групама, рад у пару
КОРЕЛАЦИЈА:
Међупредметна корелација

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
Изрази осећај љубави и поноса према својој домовини на начин који никога не угрожава; • образложи зашто су понашања која се могу описати као ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам облици дискриминације и кршења људских права; • наведе примере повезаности различитих култура у једној заједници и образложи потребу интеркултуралног дијалога за квалитетан живот свих чланова те заједнице;	ЉУДСКА ПРАВА Заједница културно различитих груп	Припадност држави и нацији Патриотизам - осећај љубави и поноса према домовини и свим припадницима који је чине. Начини изражавања патриотизма. Обесправљивање права и слобода других Ксенофобија, расизам, антисемитизам, антициганизам. Заједница културно различитих група Културна разноликост у форми мултикултуралности и интеркултуралности. Интеркултурни дијалог као средство развоја поштовања различитих култура и суживот. Припадници националних

		мањина у Србији - заштита права и слободе припадника националних мањина Пол и род Биолошке разлике (анатомске и физиолошке) насупрот разликама које друштво ствара (очекивања друштва од мушкараца и жена). Преношење родних образаца. Стереотипи и предрасуде о роду
• покаже интересовање за упознавањем различитих култура; • наведе права која националне мањине у Србији по Уставу имају; • разликује појмове пол и род и препознаје родне стереотипе; • уочава у рекламама, филмовима, књигама, изрекама, стриповима и другим продуктима културе на који начин се преносе родни обрасци; • указује на примере родне равноправности и неравноправности у ситуацијама из свакодневног живота; • дискутује о значају уважавања родне перспективе приликом доношења одлука значајних за једну заједницу; • наведе неколико привремених позитивних мера за постизање родне равноправности и аргументе за њихову примену; • препозна у понашању особе карактеристике насилника и жртве; • наведе могуће начине реаговања у ситуацији сусрета са насилником; • наведе основне функције медија и образложи зашто је важно да постоје кодекс новинара и кодекс деца и медији; • образложи значај слободе медија за развој демократије; • у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; • препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање; • проналази и користи информације из различитих	ДЕМОКРАТСКО ДРУШТВО Родна (не) равноправност	Родна перспектива Укључивање родне перспективе приликом доношења одлука важних за једну заједницу (образовање, здравље, породица, запошљавање, спорт...). Родна равноправност Родна равноправност и једнаке могућности за све у циљу развоја друштва. Препреке родној равноправности. Одговорност државе, организација цивилног друштва и појединца за постизање родне равноправности. Привремене позитивне мере за постизање родне равноправности (квоте уписа на факултет, субвенције за запошљавање...) Родно засновано насиље Родне разлике као основа неравнотеже моћи. Злоупотреба моћи насилника. Карактеристике особе која врши насиље, која је изложена насиљу или која му сведочи. Мере заштите од родно заснованог насиља.
образложи значај слободе медија за развој демократије; • у медијима проналази примере предрасуда, стереотипа, дискриминације, нетолеранције по различитим основама и критички их анализира; • препозна механизме манипулације медија и утицај медија на сопствено мишљење и деловање ; • проналази и користи информације из различитих	ПРОЦЕСИ У САВРЕМЕНОМ СВЕТУ Медији	Медији Врсте и функције медија. Слобода медија и њихов допринос развоју демократије. Медији као извор информација и дезинформација. Манипулације путем медија (одлагање информације, скретање пажње, побуђивање емоција, стварање осећаја кривице, неговање некултуре...). Медијска писменост Способност разумевања, критичког и аналитичког усвајања медијских садржаја.

		Кодекс у медијима Кодекс деца и медији. Кодекс новинара. Притисци на новинаре као инструмент ограничавања слободе изражавања. Вредности грађанског друштва
	ГРАЂАНСКИ АКТИВИЗАМ	Снимање кратког филма о вредностима грађанског друштва Избор теме и формулисање идеје. Писање сценарија. Подела задатака. Снимање. Монтажа. Презентација Евалуација

ПРЕДМЕТ: Информатика и рачунарство

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
VIII	1	34

	МЕСЕЦ		УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	ОБРАДА			СВЕГА
1.	ИКТ	**4**	**4**	**4**	**1**							**7**		**6**	**13**
2.	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ				**2**	**2**						**1**		**3**	**4**
3.	РАЧУНАРСТВО					**1**	**3**	**4**	**3**	**4**	**1**	**8**	**1**	**7**	**16**
4.	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ										**1**		**1**		**1**
УКУПНО		**4**	**4**	**4**	**3**	**3**	**3**	**4**	**3**	**4**	**2**	**16**	**2**	**16**	**34**

ЦИЉ НАСТАВЕ :

Циљ наставе и учења информатике и рачунарства је оспособљавање ученика за управљање информацијама, безбедну комуникацију у дигиталном окружењу, производњу дигиталних садржаја и креирање рачунарских програма за решавање различитих проблема у друштву које се развојем дигиталних технологија брзо мења.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:

Усмено излагање, демонстрација процеса, демонстрација компјутером, практични радови.

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:

Уџбеник, радна свеска, рачунар, видео бим.
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални.*
КОРЕЛАЦИЈА: *Сви предмети.*

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– унесе и мења податке у табели; – разликује типове података у ћелијама табеле; – сортира и филтрира податке по задатом критеријуму; – користи формуле за израчунавање статистика; – графички представи податке на одговарајући начин; – примени основне функције форматирања табеле, сачува је у пдф формату; – приступи дељеном документу, коментарише и врши измене унутар дељеног документа;	ИКТ	**- Креирање радне табеле и унос података** - Форматирање табеле **- Сортирање и филтрирање података** **- Елементарне статистике, формуле, функције**

– наведе потенцијалне ризике дељења личних података путем интернета, поготову личних података деце; – повеже ризик на интернету и кршења права деце; – објасни појам „отворени подаци”; – објасни појам вештачке интелигенције својим речима; – наведе примере коришћења вештачке интелигенције у свакодневном животу; – објасни утицај вештачке интелигенције на живот човека; – успостави везу између отварања података и стварања услова за развој иновација и привредних грана за које су доступни отворени подаци;	ДИГИТАЛНА ПИСМЕНОСТ	- Отворени подаци - Заштита личних података
– унесе серију (низ) података; – изврши једноставне анализе низа података (израчуна збир, просек, проценте, ...); – графички представи низове података (у облику линијског, стубичастог или секторског дијаграма); – унесе табеларне податке или их учита из локалних датотека и сними их; – изврши основне анализе и обраде табеларних података (по врстама и по колонама, сортирање, филтрирање, ...);	РАЧУНАРСТВО	**- Серије података, листе** **- Табеларни подаци у Jupyter-у** **- Групна статистика** **- Визуелизација података**
– сарађује са осталим члановима групе у свим фазама пројектног задатка; – сараднички осмисли и спроведе фазе пројектног задатка; – самовреднује своју улогу у оквиру пројектног задатка/тима; – креира рачунарске програме који доприносе решавању пројектног задатка; – поставља резултат свог рада на Интернет ради дељења са другима уз помоћ наставника; – вреднује своју улогу у групи при изради пројектног задатка и активности за које је био задужен.	ИСТРАЖИВАЧКИ ПРОЈЕКАТ	- Фазе пројектног задатка од израде плана до представљања решења - Израда пројектног задатка у групи у корелацији са другим предметима - Представљање резултата пројектног задатка

Физичко и здравствено васпитање:

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
8.	3 часа	108

	МЕСЕЦ		УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	ОБРАДА			СВЕГА
Физичке способности	2		2		2		2		2		10			10
Атлетика	7							6	8		9	9	3	21
Спортска гимнастика			10	7							9	5	3	17
Основе тимских и спортских игара	4	7	3	3	3	3	3	3	4	6	20	10	9	39
Плес и ритимика				3	6					4	5	3	5	13
Полигони		2		2			2		2		4		4	8
Физичко вежбање и спорт														
Здравствено васпитање														
УКУПНО														

ЦИЉ НАСТАВЕ :Циљ учењаФизичког и здравственогваспитања је даученик унапређује физичке способности, моторичке вештине и знања из области физичке и здравствене културе, ради очувања здравља и примене правилног и редовног физичког вежбања у савременим условима живота и рада.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: метода усменог излагања, метода разговора, метода демонстрације, комбиноване методе.
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: помоћна техничка средства, све справе и реквизити који су на располагању у школи, информационо комуникационе технологије.
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: обрада, обнављање, вежбање, провера знања.
КОРЕЛАЦИЈА:

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
– примени комплексе простих и општеприпремних вежбиодговарајућег бима и интензитета у самосталном вежбању;	**Физичке способности**	Вежбе заразвој снаге.

– сврсисходно користи научене вежбе у спорту, рекреацији и различитим ситуацијама; – упоређује и анализира сопствене резултате са тестирања уз помоћнаставника са вредностима за своју зраст; – примени достигнути ниво у својенетехникекретања у игри, спорту и свакодневном животу;		Вежбе за развој гипкости. Вежбе заразвој аеробне издржљивости. Вежбе за развој брзине. Вежбе за развој координације. Примена националне батерије тестова запрађење физичког развоја и моторичких способности.
– примени атлетске дисциплине у складу са правилима; – развија своје моторичке способности применом вежбања из атлетике;	**Атлетика**	Техника спринтерског трчања. Истрајно трчање – припрема за крос. Техника штафетног трчања Скок у даљ. Бацањакугле. Скокувис. Бацање „вортекс-а”. **Проширени садржаји** Скокувис (леђнатехника). Тробој.
– одржава равнотежу у различитим кретањима, изводиротацијетела; – примени вежбања из гимнастике за развој моторичких способности	**Спортска гимнастика**	Вежбе и комбинације вежби карактеристичних за поједине справе: Тло Прескок Трамполина Коњ са хватаљкама Греда. **Проширени садржаји:** На тлу и справама сложениј евежбе и комбинације вежби.
– изведе елементе одбојкашке технике; – примени основна правила одбојке; – користи елементе технике у игри;	**Основетимских и спортскихигара**	**Одбојка:** Основни елементи технике, тактике и правилаигре. **Активност по избору.**

– примени основне тактичке елементе спротских игара; – учествујенатакмичењимаизмеђуодељења		
– изведе кретања у различитомритму; – игра народно коло; – изведе основне кораке плеса из народнетрадиције других култура; – изведекретања, вежбе и саставеузмузичкупратњу;	**Плес и ритимика**	**Основни садржаји** Вежбе савијачом. Вежбе саобручем. Вежбе са лоптом. Народноколо „Моравац”. Народно коло из краја у којем се школа налази. Енглески валцер. **Проширенисадржаји** Састав са обручем. Састав са лоптом. Састав са вијачом. Основни кораци rock n roll.
– вреднује утица јпримењених вежби на организам; – процени ниво сопствене дневне физичке активности; – користи различитев ежбе за побољшањесвојихфизичкихспособности; – процени последице недовољне физичке активности;	**Полигони**	Полигон у складу са реализованим моторичким садржајима
– примени меребезбедности у вежбању у школи и ванње; – одговорно сеодносипремаобјектима, справама и реквизитима; – примени и поштујеправилаигара у складусаетичкимнормама; – примерено сепонашакаоучесникилипосматрачнатакмичењима; – решава конфликтенадруштвеноприхватљивначин; – пронађе и користиразличитеизвореинформацијазаупознавањесаразноврснимоблицимафизичких и спортско-рекративнихактивности; – прихват ипобеду и пораз; – уважи различитеспортовебезобзираналичноинтересовање;	**Физичко вежбање и спорт**	**Основни садржаји** Основнаподелавежби. Функција скелетно-мишићног система. Основна правила одбојке. Понашање према осталим субјектима у игри (премасудији, играчима супротне и сопстве неекипе). Чување и одржавање материјалних добара која се користе у вежбању. Облици насиља у физичком васпитању и спорту. Навијање, победа, пораз решавање спорних

– примени усвојенемоторичкевештине у ванреднимситуацијама; – повеже значајвежбањазаодређенепрофесије; – вреднује лепоту покрета у физичкомвежбању и спорту;		ситуација. Писани и електронски извори информацијаи зобласти физчког васпитања и спорта. Вежбање у функцијисналажења у ванреднимситуацијама. Значајвежбањазаодбрамбено-безбедноснепотребе. Повезаностфизичкогвежбања и естетике. Породица и вежбање Планирањевежбања.
– подстиче породицунаредовновежбање; – повеже врстевежби, игара и спортасањиховимутицајемназдравље; – коригује дневниритамрада, исхране и одмора у складусасвојимпотребама; – користи здравенамирнице у исхрани; – разликује корисне и штетнедодаткеисхрани; – примењује здравствено-хигијенскемере у вежбању; – правилно реагује и пружиосновнупрвупомоћприликомповреда; – чува животнусрединутокомвежбања; – препозна последицеконзумирањадувана, алкохола и штетнихенергетскихнапитака; – води рачуна о репродуктивнимогранимаприликомвежбања.	**Здравствено васпитање**	**Основнисадржаји** Утицајаеробногвежбања (ходања, трчања и др.) накардио-респираторнисистем. Здравствено-хигијенскемерепре и послевежбања. Значајупотребевоћа и поврћа и градивнихматерија (протеини и беланчевине) у исхрани. Поделаенергетскихнапитака и последицењиховогпрекомерногконзумирања. Првапомоћнаконповршинскихповреда (посекотина и одеротина). Вежбање у различитимвременскимусловима. Чувањеоколинепривежбању. Последицеконзумирањадувана и алкохола. Додациисхрани – суплементи. Вежбање и менструалницикклус. Значајзаштитерепродуктивнихорганаприликомвежбања.

ПРЕДМЕТ:ВЕРСКА НАСТАВА

Разред	Недељни фонд	Годишњи фонд
8.	1	34

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**УВОД**	**1**											**1**		**1**
2.	**ЧОВЕК ЈЕ ИКОНА БОЖИЈА**	**3**	**3**									**3**	**3**		**6**
3.	**ПОДВИЖНИЧКО – ЕВХАРИСТИЈСКИ ЕТОС**		**4**	**2**								**4**	**2**		**6**
4.	**ЛИТУРГИЈА**		**3**	**2**	**2**	**2**				**1**		**4**	**3**	**3**	**10**
5.	**ЦАРСТВО БОЖИЈЕ**				**4**	**1**	**1**	**1**	**1**			**5**	**2**	**1**	**8**
6.	**ЕВАЛУАЦИЈА**										**3**		**2**	**1**	**3**
7.															
8.															
УКУПНО		**4**	**10**	**6**	**6**	**3**	**2**	**0**	**1**	**1**	**3**	**16**	**14**	**6**	**36**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Упознавање ученика са садржајима предмета и начином рада; Мотивисање ученика за похађање часова верске наставе.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА: Илустративна, монолошка, дијалошка, демонстративна
СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА: Свеска, бојанка, табла, бојице, интернет
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: Индивидуални, фронтални, групни
КОРЕЛАЦИЈА: Српски језик, Ликовна култура, Музичка култура, Грађанско васпитање, Историја, Географија

ИСХОДИ **На крају разреда ученик ће бити у стању да:**	**ОБЛАСТ/ТЕМА**	**САДРЖАЈИ**
***Моћи да сагледа садржај којима ће се бавити настава Православног катихизиса у току 8. разреда основне школе**	**Увод**	**Упознавање са садржајем програма и начина рада**
*** Моћи да увиди да је човек икона Божија јер је слободна личност и да је служба човекова да буде спона између Бога и света**	**Човек је икона Божија**	**Човек – икона Божја и свештеник твари**
***Моћи да увиди да је подвиг начин живота у Цркви**	**Подвижничко –**	**Хришћански подвиг**

	евхаристијски етос	
***Моћи да увиди да је молитва разговор са Богом**	**Литургија**	**Молитва – лична и саборна**
***Моћи да објасни да је Бог створио свет са циљем да постане Царство Божије**	**Царство Божије**	**Царство Божије – циљ стварања**

ПРЕДМЕТ: Домаћинство

Разред	**Недељни фонд**	**Годишњи фонд**
VIII	1	34

ОБЛАСТ / ТЕМА / МОДУЛ		МЕСЕЦ										ОБРАДА	УТВРЂИВАЊЕ	ВЕЖБА	СВЕГА
		IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI				
1.	**Средства за одржавање личне хигијене и хигијене стана**	**4**	**5**	**5**								**9**	**1**	**4**	**14**
2.	**Исхрана човека**				**3**	**2**	**4**	**4**	**2**	**2**	**3**	**13**	**1**	**6**	**20**
УКУПНО															**34**

ЦИЉ НАСТАВЕ : Циљ наставе изборног предмета Домаћинство јесте да ученици стекну нова знања о улози породице у формирању културе понашања,становања, исхране,одевања и рада, као и да интегришу и унапреде претходно стечена знања и вештине, усвоје вредности и формирају навике у вези са важним активностима у свакодневном животу.

МЕТОДЕ НАСТАВНОГ РАДА:

Дијалошка, монолошка, демонстративна, методе практичног рада

СРЕДСТВА НАСТАВНОГ РАДА:

Визуелна, помоћно-техничка наставна средства
ОБЛИЦИ НАСТАВНОГ РАДА: *Фронтални, индивидуални*
КОРЕЛАЦИЈА: *Српски језик и књижевност, географија,биологија, хемија, историја итд.*

ИСХОДИ На крају разреда ученик ће бити у стању да:	ОБЛАСТ/ТЕМА	САДРЖАЈИ
-усвоји знања о коришћењу воде у домаћинству, о хемијској и микробиолошкој исправности воде; **-овлада знањима о потреби и значају хемијске и микробиолошке исправности воде; прави разлику између техничке и пијаће воде;** **- зна да су ресурси пијаће воде ограничени и рационално је троши;** **- зна критеријуме за одређивање квалитета воде за хигијенске потребе домаћинства («мека» и «тврда» вода) и правилно их примењује у домаћинству;**	**Средства за одржавање личне хигијене и хигијене стана**	**Значај воде за одржавање хигијене.** **Средства за личну хигијену.** **Козметичка средства.** **Кућна апотека.** **Материјали за опремање домаћинства.** **Одржавање домаћинства.** **Отпадни материјали у домаћинству.**

- правилно одабира и користи средства за одржавање личне хигијене (тоалетни сапуни, шампони, пасте за зубе) и козметичке препарате (дезодоранси, средства за негу коже и косе, декоративна козметичка средства); **- разуме конвенционалне ознаке на средствима за личну хигијену и козметичким препаратима и у складу са њима их користи;** **- зна начине чувања средстава за личну хигијену и козметичких препарата; - сагласно конвенционалним ознакама, чува и примењује лекове и санитетски материјал у кућним условима;** **-уме да према својствима правилно изабере и рационално користи средства за чишћење и дезинфекцију и разуме њихово дејство (средства за чишћење стакла, дрвених површина, керамичких плочица, санитарија, текстилних и металних материјала);** **- разуме функционалност као критеријум за избор материјала у домаћинству и користи различите врсте материјала за опремање стана (дрво, метал, пластика, стакло, керамика, текстил);** **-уме да бојењем, лакирањем и полирањем заштити металне, дрвене и зидне површине од спољашњих утицаја;** **- уме, зависно од врсте материјала, да изабере лепак или да изведе други одговарајући начин спајања;** **- разврстава и правилно одлаже чврсти отпад у домаћинству применом конвенционалних и ознака;** **- придржава се и/или предузима мере заштите околине од отпадних материјала из домаћинства.**		
-зна да се исхраном уноси шест главних врста супстанци неопходних људском организму (протеини, угљени хидрати, масти и уља, витамини, минерали и вода); **-зна о заступљености протеина, угљених хидрата, масти и уља, витамина и минерала у намирницама животињског и биљног порекла;** **-зна о еколошкој и генетски модификованој храни;**	**Исхрана човека**	**Хранљиви састојци и животненамирнице.** **Класификација животних намирница према пореклу(биљне и животињске).** **Енергетска вредност намирница.** **Рационална исхрана човека.** **Принципи рационалне исхране.** **Последице неправилне исхране.**

-уме да правилно чува и припрема намирнице тако да се одржи њихова хранљива вредност; **-зна о значају и поступцима конзервисања намирница у домаћинству и индустрији;** **- разуме разлике у потребама у градивним, енергетским и заштитно-регулаторским састојцима хране у зависности од узраста, врсте занимања, пола, спољашње средине, здравственог и физиолошког стања организма;** **- планира дневне оброке и саставља јеловнике, у складу са општим принципима правилне исхране ;** **-правилном исхраном доприноси сопственом здравом начину живота;** **- зна о последицама поремећаја у исхрани;** **- формира практична знања и вештине припремања хране и руковања прибором, посуђем, справама и машинама за припремање хране;** **-развије хигијенске навике руковања намирницама (чување намирница, припремање и служење), као и одржавања посуђа и прибора за припремање и служење јела;** **- формира практична знања и вештине за послуживање хране;** **- формира културне навике приликом узимања хране;** **- негује културу исхране и живота уопште.**		**Припремање хране, начини обраде намирница.** **Хигијенски услови приликом припремања хране.** **Одлагање, чување и конзервисање намирница.** **Апарати и машине за припремање, чување и обраду хране и намирница.** **Загађујуће супстанце хране и мере заштите.** **Адитиви** **Органска и ГМО храна** **Култура исхране и понашање за трпезом** **Национална кухиња и кухиње у свету.**

Програм екскурзија

Циљ екскурзије, као облика образовно-васпитног рада, јесте непосредно упознавање појава и односа у природној и друштвеној средини, упознавање културног наслеђа и привредних достигнућа, а у циљу остваривања образовно-васпитне улоге школе.
Задаци екскурзије су:

- проучавање објеката и феномена у природи,
- уочавање узрочно-последичних односа у конкретним природним и друштвеним условима,
- развијање интересовања за природу и еколошке навике,
- упознавање начинна живота и рада људи појединих крајева,
- развијање позитивних односа према: националним, културним и естетским вредностима, спортским потребама и навикама,
- развијање позитивних социјалних односа.

План екскурзија ће бити приказан у следећој табели, а конкретизација ове активности зависи од општег здравственог стања и реалиних могућности за извођење.

Разред	Правац	Садржај
	Зобнатица, Фантаст, Бечеј, Нови Бечеј	Обилазак ергеле Зобнатица – упознавање животињског света, посета Музеју коњарства, Фантаст – упознавање историјског наслеђа, Бечеј – упознавање одлика града, ручак, Нови Бечеј – упознавање географских одлика реке, развијање културних навика – позоришна представа
	Бело Блато, Царска бара, Зрењанин	Упознавање културне баштине – етно кућа Бело Блато, посета природном резервату Царска бара – вожња бродићем, упознавање биљног и животињског света, обилазак града Зрењанина, упознавање са прошлошћу – Градски музеј, обилазак трговинског центра – упознавање делатности људи – Авив (биоскопска представа)
	Јагодина , Свилајнац	Јагодина – упознавање животињског света - обилазак ЗОО врта, музеј воштаних фигура, упознавање животињског света – посета Природњачком центру Свилајнац, упознавање културних садржаја - манастир Манасија, упознавање географских одлика пећине -Ресавска пећина
	Нови Сад, Петроварадин, Сремска Каменица	Развијање културних навика – посета - позоришна представа/биоскоп, упознавање биљног света - Природњачки музеј, Дунавски парк, Змај Јовина улица, ручак, упознавање историјског наслеђа - Петроварадинска тврђава, развијање љубави према писаној речи - Сремска Каменица – музеј Чика Јове Змаја
	Петроварадин, Стражилово, Сремски Карловци, Крушедол, Нови Сад	Обилазак средњевековног локалитета града Петроварадина (тврђава, катакомбе), упознавање природних лепота и културно-историјског наслеђа – Стражилово, упознавање културни-историјског наслеђа – музеј пчеларства у Сремским Карловцима, манастир Крушедол,Нови Сад - Дунавски парк – упознавање природно географских одлика парка, језера, обилазак установе културе (Српско народно позориште/Позориште младих – позоришна представа)
	Тршић, Троноша, Бања Ковиљача	Упознавање историјских остатака прошлости – посета Тршићу, упознавање биљног света, упознавање прошлости и културно-историјских споменика, упознавање друштвено-географских

		одлика
	Смедерево	Једнодневна: Упознавање историјских остатака прошлости - Смедерево – упознавање града, обилазак Смедеревске тврђаве, обилазак археолошког налазишта Вивинацијум, посета манастиру Рукумије
		Дводневна: Смедерево – упознавање града, обилазак Смедеревске тврђаве – средњевековног локалотета, обилазак археолошког налазишта Вивинацијум, посета манастиру Рукумије, разгледање Кладова, обилазак ХЕ Ђердап, обилазак археолошког налазишта Лепенски вир, посета остатција старог града Голубац
	Златибор, Тара	Златибор и Тара - упознавање друштвено-географских одлика и природних лепота, Шарганска осмица, Дрвен град – упознавање локалитета савременох доба, упознавање природних лепота - пећина Стопићи, Овчар бања, упознавање средњевековног локалитета - манастир Благовештење

Кикинда: Сувача, Музеј са радионицом „Кика 1“, Галерија „Терра“, позоришна представа, Мокрин, ручак у етно кући „Ђерам“, посета „Мокрин-млеку“ (фабрика)

Нови Сад: позоришна представа/биоскоп, Природњачки музеј, Дунавски парк, Змај Јовина улица, ручак, Петроварадинска тврђава, Сремска Каменица – музеј Чика Јове Змаја

Зобнатица: Музеј коњарства, обилазак ергеле, Сомбор: обилазак градске куће, пешчани сат, шетња градом, ручак, позоришна представа, Фантаст

Београд: Авала – торањ, Музеј науке и технике, ручак (у центру града), Позоришна представа (Народно позориште), Стадион „Маракана“ (Музеј Црвене Звезде), Музеј иновација ??? Ботаничка башта

Сремска Митровица, Археолошки музеј Сирмијум (Царска палата), Музеј Срема (збирка камења), Засавица – природни резерват, Пећинци – Музеј хлева, Сремски Карловци – Карловачка гимназија и Музеј шибица, ручак

Аранђеловац (Буковичка бања), Топола (Опленац, Карађорђев конак), Орашац (Музеј устанка)

Једнодневна: Јагодина (Музеј воштаних фигура, представа на летњој позорници Ђурђево брдо или 6Д биоскопска пројекција у тржном центру) ,Свилајнац (Природњачки музеј)

Дводневна: Смедерево – Смедеревска тврђава, Голубачки град,
Лепенски вир, Кладово, Ђердап - ХЕ „Ђердап“, Сребрно језеро

VIII Једнодневна:Смедерево, тврђава, манастир Манасија, Вивинацијум
Дводневна: Златибор, Тара, Шарганска осмица, Дрвен град, пећина
Стопићи, Овчар бања, манастир Благовештење

Излети

Излети ће се планирати наставним плановима и програмима за поједине предмете.

Програм излета

Програми излета ће бити операционализовани кроз план и програм одређеног наставног предмета.

Излети

Излети ће се реализовати у краћем трајању - пар сати у току једног дана и то у непосредној околини места или у самом селу

Програм излета по разредима

Програм излета по разредима ће бити део програма наставних предмета.

Програм наставе у природи

Настава у природи

Настава у природи је облик образовно-васпитног рада којим се остварују обавезни наставни предмети, изборни програми, пројектна настава и ваннаставне активности из плана и програма наставе и учења за први циклус основног образовања и васпитања – у климатски погодном месту из здравствено-рекреативних, образовно-васпитних разлога.

Због измена у начину рада које су узрокаоване епидемијом грипа, овај вид наставе из безбедоносних разлога не планирамо. Ако дође до повољније епидемиолошке ситуације, могућа јемдопуна: планирање и реализација активности ако буде постојало интересовање за ученике млађег школаког узраста у пролећном периоду.

10. Часови одељенске заједнице од 1. до 8. разреда

Часови одељенског старешине остварује се са по једним часом недељно, односно 36 часова годишње.

Основна подручја рада одељенских старешина су :

- Унапређивање успеха у настави и другим ученичким активностима;
- Чување здравља, унапређивање и заштита животне средине;
- Развијање хуманих односа међу половима;
- Професионално информисање
- Активности у слободном времену.

Одељењске старешине имају кључну улогу (као представници школе који су у директном контакту са ученицима за време трајања школске наставе) у реализацији активности предвиђене Посебним протоколом за заштиту ученика од насиља и занемаривања и у области рада са ученицима кроз часове одељенског старешине и у сарадњи са родитељима кроз родитељске састанке. Осим обављања ових послова одељенске старешине на својим часовима реализују планове рада са ученицима.

Разредне старешине су носиоци увођења инклузивног образовања у школу. Као прва карика у сарадњи са родитељима и као предавачи који су у свакодневном контакту са децом, разредне старешине ће имати кључну улогу у Тиму јер су главни носиоци реализације Индивидуалног образовногплана.

10.1. Први разред

Време реализације	Тема	Активност везана за тему	Сарадници
45 минута	I	Ово сам ја	Ученици, учитељ
	I	Моје име	Ученици, учитељ
	I	Мој знак	Ученици, учитељ
	I	Наши дланови	Ученици, учитељ, родитељи
	I	Ово смо ми	Ученици, учитељ
	I	Заједничка кућа	Ученици, учитељ
	I	Домаћи задатак	Ученици, учитељ, родитељи
	I	Моја омиљена играчка	Ученици, учитељ
	I	Моја омиљена игра	Ученици, учитељ
	II	Бонтон није бадминтон	Ученици, учитељ
	II	Ђачка торба,а у њој...	Ученици, учитељ
	II	Реци ми реци огледалце....	Ученици, учитељ
	II	Наша соба	Ученици, учитељ
	II	Наша радна соба	Ученици, учитељ
	II	Наш радни сто	Ученици, учитељ
	II	Наша учионица	Ученици, учитељ
	II	У школи	Ученици, учитељ
	II	На улици – Ја сам пешак	Ученици, учитељ
	II	У биоскопу ,позоришту	Ученици, учитељ
	II	У продавници	Ученици, учитељ
	II	За столом	Ученици, учитељ
	III	Обрадуј маму, баку	Ученици, учитељ
	III	Више рада више знања	Ученици, учитељ
	III	Динар по динар	Ученици, учитељ

Време реализације	Тема	Активност везана за тему	Сарадници
	III	Тужакање	Ученици, учитељ
	III	„Лепа реч гвоздена врата отвара”	Ученици, учитељ
	III	Љубомора	Ученици, учитељ
	III	Кривица	Ученици, учитељ
	III	Нећу–хоћу	Ученици, учитељ
	III	Шта нас вређа	Ученици, учитељ
	III	Другарство је...	Ученици, учитељ
	III	Наш цвет другарства	Ученици, учитељ
	III	Шта ценим код друга	Ученици, учитељ
	III	Шта ценим код себе	Ученици, учитељ
	III	Научио сам...	Ученици, учитељ
	III	Желим да се представим	Ученици, учитељ, родитељи
Прво полугодиште			20
Друго полугодиште			16
Укупно			36

10.2. Други разред

Септембар	1. Тема – Ја и други	**1.**	Поново у школи – повратак у школу	Педагог, родитељи
		2.	Наш знак одељења – стварамо знак одељења	Педагог, родитељи
		3.	Наши дланови – представљање себе	Педагог, родитељи
		4.	Мој страх – причамо о страху и како да превазиђемо страх	Педагог, родитељи
		5.	Моји снови – о чему често сањамо	Педагог, родитељи
Октобар		**6.**	Моје жеље – које су нам жеље	Педагог, родитељи
		7.	Лица и осећања – наша осећања	Педагог, родитељи
		8.	Кад сам срећан	Педагог, родитељи
		9.	*Д* као *другрство*..... – како да будемо добри другари	Педагог, родитељи
Новембар	2. Тема – Бонтон	**10.**	Семафор лепих речи	Педагог, родитељи
		11.	Како да будемо добри... – покажимо како да будемо добри једни према другима	Педагог, родитељи
		12.	Помози старијима – у којим све ситуацијама можемо да помогнемо старијима	Педагог, родитељи
		13.	Помоћ или нешто друго –шапутање на часу – да ли је помоћ или нешто друго	Педагог, родитељи
		14.	Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи.Уређивање паноа	Педагог, родитељи
Децембар	2. Тема – Бонтон	**15.**	Дочекајмо Нову годину – припрема одељењске приредбе за родитеље	Педагог, родитељи
		16.	Дочекајмо Нову годину – припремили смо одељенску приредбу и приказујемо родитељима	Педагог, родитељи
		17.	Како смо прославили празнике – представом приказујемо одлике Божића и Божићних празника	Педагог, родитељи
		18.	Дужности редара – које су дужности редара	Педагог, родитељи
Јануар		**19.**	Мој портфолио – упознавање са портфолиом ученика	Педагог, родитељи
		20.	Празници некада и сада – представљамо представом како се некад празник славило, а	Педагог, родитељи

		како сада	
		21. Кад порастем бићу... – шта ће бити кад порасту, шта деца воле	Педагог, родитељи
Фебруар		**22.** Честитка за маму, баку –правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта	Педагог, родитељи
		23. Кад старији говоре – поштујемо старије када говоре	Педагог, родитељи
Март	3. Моја осећања и ја	**24.** Реч је..... – које су нам ружне навике	Педагог
		25. Изабран је..... – бирамо хигијеничара у одељењу, благајника...	Педагог
		26. Форе и фазони – први април – Дан шале	Педагог
		27. Бавимо се спортом – зашто је добро да се бавимо спортом	Педагог
		28. У сусрет пролећу – чувајмо природу	Педагог
		29. Чувајмо здравље – како да сачувамо своје здравље шале	Педагог, родитељи
Април	3. Моја осећања и ја	**30.** Мобилни телефон – како и када користимо мобилни телефон	Педагог, родитељи
		31. Хало ко је тамо? – како користимо телефон	Педагог, родитељи
		32. Како да користим компјутер – када и како користимо компјутер	Педагог, родитељи
Мај		**33.** Пратим црвени кружић – које емисије треба да гледамо на телевизији	Педагог
		34. Шта треба да читам – развијамо љубав према читању	Педагог
Јун		**35.** Научили смо – шта нам се највише допало на часовима одељенске заједнице током ове школске године	Педагог
		36. Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године	Педагог
Прво полугодиште			19
Друго полугодиште			17
Укупно			36

10.3. Трећи разред

Време реализације	Тема	Активност везана за тему	Сарадници
Септембар	1. Тема – Ја и други	Уводни час	Педагог
		Мој портфолио – презентовање портфолија	Педагог
		Ово сам ја – представљање себе, колико се познајемо међу собом	Педагог
		Како да откријем своје способности – ученици износе своја интересовања	Педагог
		Кад порастем бићу...	Педагог
Октобар		Дечја недеља	Педагог
		Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу	Педагог
		Мој радни дан – организујемо радни дан и слободно време	Педагог
		Рођенданско стабло – знаком представљамо наш датум рођења	Педагог
Новембар	2. Тема– Бонтон	Десет топлих речи – бирамо најлепше речи да се обратимо	Педагог, родитељи
		Хајде да се договоримо	Педагог, родитељи
		Хајде да се дружимо – како да се дружимо	Педагог, родитељи
		Кад настане збрка	Педагог, родитељи
		Толеранција према разлика	Педагог
Децембар	2. Тема– Бонтон	Да ли смо испунили досадашњи циљ – анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили	Педагог
		Наша радна соба – како уредити радну собу	Педагог
		Новогодишњи маскембал – органузујемо маскембал на нивоу разреда	Педагог
			Педагог
Јан уар		Божић	Педагог, родитељи

Време реализације	Тема	Активност везана за тему	Сарадници
		Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве	Педагог, родитељи
		Правила у учионици – усвајање правила у учионици, поштовање правила	Педагог, родитељи
Фебруар		Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Уређивање паноа	Педагог, родитељи
		Еколошке заповести – стичемо основна знања из екологије	Педагог, родитељи
Март		Рециклирај не фолирај	Педагог, родитељи
	3. Моја осећања и ја	Честитка за маму, баку – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта	Педагог
		Мој први хербаријум – сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја	Педагог
			Педагог
		Здравље на уста улази	Педагог
Април		Добродошлица ластавицама	Педагог
		Весели одељенски састанак – први април дан шале	Педагог, родитељи
		Ускршњи штанд – припремамо штанд за Ускрс	Педагог, родитељи
		Да ли смо безбедни у саобраћају – уочавамо правила у саобраћају компјутер	Педагог, родитељи
Мај		Шта треба да читам – развијамо љубав према читању	Педагог
		Правимо наш часопис – електронска форма	Педагог
Јун		Научили смо – представљамо свој портфолио	Педагог
		37. Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године	Педагог
Прво полугодиште			19
Друго полугодиште			17
Укупно			**36**

10.4. Четврти разред

Време реализације	Тема Активност	Сарадници
Септембар	**1. Тема – Ја и други** **1.Поново у школи-** повратак у школи **2. Мој портфолио –** презентовањепортфолија **3. Ми смо тим-**представљање одељења као тим **4. Како да откријем своје способности –** ученици износе своја интересовања **5. Кад порастем бићу…**	Педагог, родитељи
Октобар	**6. Наши рођендани –** ученици сазнају датуме рођења својих другова **7. Како да учимо –** уче како да уче и стекну навике у учењу **8.Мој рад је мој успех –** како да стигну до свог циља **9. Моје слободно време** – какодаиспунимослободновреме	Педагог, родитељи
Новембар	**2. Тема- Бонтон** **10. Бонтон у учионици** **11. Поштујемо правила –** поштујемо правила у школи **12. Учимо о пријатељству** **13. Како неговати пријатељство –** како да сачувамо и негујемо пријатељство	Педагог, родитељи
Децембар	**14. Тегла врлина** **15. Толеранција према разликама** **16. Да ли смо испунили досадашњи циљ –** анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили **17. и 18. Новогодишњи маскембал-** органузујемо маскембал на нивоу разреда	Педагог
Јануар	**19. Божић –** како прослављамо Божић **20. Свети Сава –** правимо пано поводом Светог Саве **21. Здрава храна –** посета медицинске сестре **22. Здравље на уста улази –** чиме треба да се хранимо	Педагог, родитељи

Фебруар	**23. Здрава храна – квиз** **24. Пушење или здравље** **25. Недеља здравих уста и зуба**	
	3. Тема- Моја осећања и ја	
Март	**26. Честитка за маму, баку** – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта **27. Моја осећања** **28. Дан позоришта** **29. и 30. Игре без граница**	Педагог
Април	**31. Дан шале** **32. Ускршњи вашар –** припремамо штанд за Ускрс **33. Шта треба да читамо –** развијање љубави према читању	Педагог, родитељи
Мај	**34. Моје четворогодишње путовање –** представљају свој најважнији догађај у досадашњем школовању	Педагог
Јун	**35 . Научили смо –** представљамо свој портфолио **36. Желим да се представим –** припремамоприредбузакрајшколскегодине	Педагог

10.5. Пети разред

ТЕМЕ	
1.	Конституисање Одељењске заједнице
2.	Однос ученик-наставник
3.	Брига о здрављу и лична одговорност о хигијени тела
4.	Шта и како читати?
5.	Предрасуде и борба против предрасуда
6.	Методе и технике учења
7.	У сусрет Дану школе
8.	Поштујући себе поштујем и друге
9.	Моја породица
10.	Уредимо нашу учионицу
11.	Понашање на јавном месту
12.	У будућности себе видим као...
13.	Правилна комуникација
14.	Моја осећања
15.	Посета биоскопу, позоришту, музеју
16.	Како помоћи другу?
17.	Како проводим слободно време?
18.	Хумани односи међу половима
19.	У сусрет Новој години
20.	Мој омиљени предмет
21.	Мој најбољи друг је...
22.	Слободна тема по избору ученика
23.	Пети разред (промене у нама и око нас)
24.	Колико добро познајем себе?
25.	Здрава исхрана
26.	Шта ми прија у школи а шта бих мењао?
27.	Како помоћи старим и беспомоћним људима?
28.	Врсте и облици насиља
29.	Вршњачко насиље
30.	Бонтон
31.	Бес и како са њим
32.	Пушење и алкохол су штетни
33.	Слободна тема по избору ученика
34.	Шта је то љубав
35.	Слатко сам се насмејао на часу?
36.	Сумирање оцена из владања и успех ученика

10.6. Шести разред

ТЕМЕ
1. Календар рада, распоред часова, програм за 6. разред, уџбеници
2. Упознавање са Кодексом понашања школе, избор руководства
3. Светски дан мира - 16. Септембар
4. Значај радних навика и активног учења
5. Обележавање Дечије недеље
6. Прве оцене и како смо их добили
7. Представљање програма професионалне оријентације
8. Моја школа-Дан школе
9. У свету интересовања
10. Превенција болести зависности
11. У свету вештина и способности
12. Успех ученика на тромесечју
13. У свету вредности
14. Моји родитељи и ја - да ли постоји јаз генерације
15. Самоспознаја – аутопортрет
16. Мој успех у школи - да ли сам задовољан
17. Моја очекивања, ја за 10 година
18. О љубави - шта све из љубави чиниш
19. Слика савременог света рада
20. Како побољшати успех у одељењу
21. Прикупљање и начини обраде информација у школама
22. Шта за мене значи другарство? Које особине ценим код другова
23. Повезивање области рада са занимањима
24. Идеје за мирно решавање сукоба
25. Припрема за интервју
26. Неговање узајамног поштовања и јачање самопоуздања
27. Спровођење интервјуа
28. Агресивна испољавања
29. Припрема за посету експерта
30. Разговор о гледаном филму, позоришној представи
31. Експерти у нашој школи
32. Брига о физичком здрављу - здраве навике, исхрана, хигијена
33. Евалуација програма професионалне оријентације
34. Успех ученика на крају школске године
35. Тешкоће на које смо наилизили и како смо их решавали
36. Дружење за крај школске године

10.7. Седми разред

Септембар:
Тема: Организација одељенске заједнице
– -Формирање одељенске заједнице, избор чланова -Усвајање плана рада одељенске заједнице
– -Шта бисмо желели да радимо на сусретима одељенске заједнице
– -Прочитао сам...
– -Уређујемо учионицу
– -Чистоћа је као пола здравља
Октобар:
Тема: Образовање
– -Значај образовања за сваког појединца
– -Како спречити свађе и туче код наших другова -Радионица у оквиру по – желјено занимање
– -Организовање ментора у оквиру одељења за поједине предмете
Новембар:
Тема: Култура
– -Култура понашања на улици
– -Култура на интернету
– -Поштујмо раднике школе
– -Моје место у породици
– -Култура понашања у биоскопу, позоришту
– -Култура понашања на утакмици
Децембар:
Тема: Креативно слободно време
– Упознајмо се са предстојећим празницима
– Обрадујмо драгу особу
– Дочекајмо Нову годину (уређење учионице)
– Мој хоби
– Шта читам и коју музику волим да слушам
Јануар:
Тема: Културне активности
– -Припрема за приредбу
– -Прослава Светог Саве
Фебруар:
Тема: Толеранција
– Као се понашамо према млађим ученицима у школи
– Стицање позитивних ставова о супротном полу (да сам дечак-девојчица)
– Да ли су брат и сестра у породици равноправни
– Радионица – Наше сличности и разлике
Март:
Тема: Правилна артикулација осећања
– Стигло је пролеће (уређење учионице)
– Шта је страх и зашто се плашим
– Пролеће је са собом донело и нове симпатије
– Мој споменар, лексикон и хоби
– Шта је тајна и зашто је чувамо
– -Ја сам газда својих потреба- радионица „Еликсир толеранције"
Април:
Тема: Екологија
– Озонски омотач – еколошка радионица
– Како помажемо родитељима у башти, њиви...

– Бука у близини школе – еколошка радионица
– Здрава исхрана
– Наркоманија је болест - радионица „Еликсир толеранције"
Мај:
Тема: Неформално образовање
– Правилна употреба интернета
– Шта ме интересује, а о томе не учим у школи
– Где се све образујемо и како
– Омиљени филм, серија...
Јун:
Тема: Анализа резултата на крају седмог разреда
– Да ли смо имали неких проблема у седмом разреду
– Какав смо успех постигли на крају школске године
– У сусрет крају школске године, где планирам да проведем распуст
Септембар:
Тема: Организација одељенске заједнице

10.8. Осми разред

ТЕМЕ	
1.	Почетак школске године
2.	Уредимо учионицу
3.	Ово су наша одељенска правила
4.	Помажемо старијима
5.	Како да лакше савладамо градиво
6.	Култура понашања,бонтон и лепо изражавање
7.	Припреме за прославу Дана школе
8.	Мобилни телефон-потреба или луксуз
9.	Сида узроци,последице,превентива
10.	Сида узроци,последице,превентива
11.	Колико познајем правила у саобраћају
12.	Да ли и колико ми рачунар помаже у учењу
13.	Прилатељство, симпатија, љубав, мржња
14.	Зимовање или летовање
15.	Однос према помоћним радницима школе
16.	Телевизија,губљење времена или корисна ствар
17.	Рад на даљину – добра и лоша страна
18.	Прослава Светог Саве
19.	Прослава Светог Саве
20.	Однос према помоћним радницима школе
21.	Мој омиљени филм
22.	Праћење напредовања ученика
23.	Животињски и биљни свет,нисмо сами на планети
24.	Алкохол-добре и лоше стране
25.	Савладавање наставног градива
26.	Професионално информисање ученика
27.	Култура понашања
28.	Да ли се бавимо спортом?
29.	Мобилни телефон
30.	Заштита од дигиталног насиља
31.	Праћење напредовања ученика
32.	Припреме везане за завршни испит
33.	Предлози закључних оцена
34.	Активности везане за завршни испит

11. Дани Отворених врата школе

I разред- Зора Хучка Ковачевић		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		
II разред- Љубица Команов		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		
III разред- Јасмина Циганoвић		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		
IV разред- Мирјана Ковачевић		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		
V разред		
Септембар		
Октобар		

Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		
VI разред- Лидија Глишин		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		
VII – Јелена Грбић		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		

VIII разред- Александар Коцкар		
Септембар		
Октобар		
Новембар		
Децембар		
Јануар		
Фебруар		
Март		
Арпил		
Мај		
Јун		

12. ПЛАН ДОПУНСКЕ И ДОДАТНЕ НАСТАВЕ

12.1. План допунске и додатне наставе за други циклус

12.2. План допунске и додатне наставе за први циклус

Допунски рад се организује као вид помоћи за ученике који, из објективних разлога, у редовној настави Српског језика и књижевности не постижу задовољавајуће резултате у неком од програмско-тематских подручја и имају потешкоће у савладавању наставног градива.

На часовима допунске наставе ученицима треба да буде објашњено све оно што је на часовима редовне наставе остало нејасно, а посебну пажњу треба посветити појединостима важним за напредовање у учењу.

Садржаји часова допунске наставе прате наставне јединице часова редовне наставе, број часова по областима усклађује се са потребама ученика, а примарни циљ је остваривање предвиђених исхода у ученичком знању и напредовање у складу са образовним стандардима ученичких постигнућа. Уз наведено, остварују се и васпитни циљеви попут поспешивања неразвијених читалачких навика, развијања љубави према језику и књижевности, као и функционални циљеви – развијање запажања, упоређивања и закључивања при усвајању садржаја из језика, појачавање радозналости и откривања најважнијих особености приликом изучавања књижевноуметничких текстова; побољшање ученичких способности, радних навика и одговорности; помагање слабијим ученицима да постигну задовољавајући успех.

Зависно од утврђених недостатака у знањима и умењима ученика, као и узрока заостајања, наставник може да формира одговарајуће групе с којима организује допунски рад (на пример, група ученика с недовољним знањем одређених садржаја из граматике или правописа; група ученика који нису савладали неки од предвиђених елемената књижевне анализе или облика усменог и писменог изражавања; група ученика са артикулационим проблемима, итд.).

За додатни рад се опредељују даровити ученици натпросечних способности и посебних интересовања за наставу Српског језика и књижевности.

Програм додатне наставе ствара се на основу плана и програма редовне наставе и у договору са ученицима, а заснива се на предвиђеним исходима и напредном нивоу образовних стандарда ученичких постигнућа.

Реализујући програм додатног рада, наставник за сваку од одабраних тема проналази и примењује најпогодније облике и методе рада, првенствено оне које у највећој могућој мери активирају све потенцијале ученика и омогућавају развој њихове креативности, логичког и критичког мишљења. Током додатног рада наставник се поставља као сарадник који стручно помаже раду појединца или групе – упућује и усмерава, помаже да се дође до правих решења, закључака и генерализација. Однос ученика и наставника у додатном раду је сараднички, непосреднији и ближи него у редовној настави, заснован на узајамном поверењу и поштовању. Ангажоване ученике треба постепено уводити у све области којима се бави настава одређеног предмета, треба их стимулисати (похвале, награде, интерна школска такмичења у циљу припрема за градски и окружни ранг такмичења) и треба их мотивисати за континуиран рад и у наредним разредима.

14.1. План допунске и додатне наставе за други циклус

СРПСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА НАСТАВА 5. РАЗРЕД

СЕПТЕМБАР:

1. Правопис
2. Врсте речи
3. Деклинација
4. Паджи

ОКТОБАР:

5. Падежи
6. Употреба великог слова
7. Народна књижевност
8. Народна књижевност

НОВЕМБАР:

9. Именице
10. Придеви
11. Врсте речи
12. Лирске песме

ДЕЦЕМБАР:

13. Заменице
14. Приповетка
15. Одлике бајки
16. Бројеви

ЈАНУАР:

17. Управни говор

ФЕБРУАР:

18. Кратке народне умотворине
19. Свети Сава у књижевности
20. Бројне именице
21. Правопис

МАРТ:

22. Песме преткосовског циклуса
23. Глаголи
24. Глаголски вид
25. Глаголски род

АПРИЛ:

26. Глаголска времена
27. Презент и презентска основа
28. Перфекат

МАЈ:

29. Футур 1
30. Предлози
31. Прилози
32. Предлози и прилози

ЈУН:

33. Предикат
34. Роман
35. Служба речи
36. Служба речи

ДОДАТНА НАСТАВА 5. РАЗРЕД

СЕПТЕМБАР:

1. Правописна правила
2. Променљиве и непроменљиве врсте речи
3. Деклинација
4. Падежи

ОКТОБАР:

5. Независни падежи
6. Употреба великог слова
7. Подела и одлике народне књижевности
8. Народна поезија

НОВЕМБАР:

9. Врсте именица
10. Врсте придева

11. Компарација придева

12. народне лирске песме

ДЕЦЕМБАР:

13. Употреба заменице ВИ

14. Народна и уметничка приповетка

15. Народна и уметника бајка

16. Врсте бројева

ЈАНУАР:

17. Управни и неуправни говор

ФЕБРУАР:

18. Кратке народне умотворине

19. Свети Сава у народној и у уметничкој књижевности

20. Врсте именица

21. Бројне именице

МАРТ:

22. Женидба Душанова

23. Зидање Скадра

24. Глаголски вид

25. Глаголски род

АПРИЛ:

26. Глаголска времена

27. Презентска основа

28. Перфекат

МАЈ:

29. Будуће време

30. Предлози

31. Прилози

32. Предлози и прилози

ЈУН:

33. Глаголски предикат

34. Субјекат

35. Објекат

36. Прилошке одредбе

ДОПУНСКА НАСТАВА 6. РАЗРЕД

САДРЖАЈИ И ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	НАЧИН ВРЕДНОВАЊА РЕЗУЛТАТА	ОБЛИК РАДА	МЕТОДЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
• Подела речи по настанку: просте речи и творенице; породица речи, уочавање корена речи. Саставни делови твореница (творбене основе, префикси и суфикси). Граматичка основа и граматички наставци. (4 часа) • Подела гласова: самогласници и сугласници (прави сугласници и сонанти). Подела сугласника по звучности и по месту изговора. (3 часа) • Подела речи на слогове; слоготворно р. Гласовне промене. (6 часова) • Заменице: неличне именичке заменице; придевске заменице. (4 часа) • Грађење и	- Различити облици вежбања усклађени са диференцираним захтевима и поступцима према појединцима или мањим групама, направљени према парцијалном заостајању у градиву. - Обнављање градива. - Посебни наставни листићи. - Посебни домаћи задаци, прилагођени индивидуализованом раду са ученицима.	- Достизање задовољавајућег успеха на редовним часовима. - Побољшање оцена. - Евалуација мере у којој се редовна настава ослобађа успореног хода, изазваног немогућношћу појединаца да прате и усвајају наставне садржаје и сл.	Индивидуални или индивидуализован рад у групи	Дијалошка, монолошка, текстовна	Континуирано у току школске године, са појачаним интензитетом после наставниковог објективног сагледавања успореност рада ученика на редовним часовима и уочи контролних тестова.

основна значења глаголских времена: аорист, имперфекат, плусквамперфекат. (3 часа) • Независне предикатске реченице – појам комуникативне функције. (2 часа) • Правописне вежбе. (4 часа) • Лексичко-семантичке вежбе. (2 часа) • Усвајање књижевнотеоријских појмова (облици приповедања; лирски субјекат – приповедач и др.). (2 часа) • Стилско-изражајна средства. (2 часа) • Анализа књижевноуметничких текстова (уочавање основних елемената структуре књижевноуметничког дела) (4 часа)					

ДОДАТНА НАСТАВА 6. РАЗРЕД

САДРЖАЈИ И ОРИЈЕНТАЦИОНИ БРОЈ ЧАСОВА	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА	НАЧИН ВРЕДНОВАЊА РЕЗУЛТАТА	ОБЛИК РАДА	МЕТОДЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
• Граматика (врсте гласова; гласовне промене; творба речи; именичке и придевске заменице; глаголски облици) (16 часова) • Правопис (4 часа) • Језичка култура(лексичко-семантичке, стилске вежбе) (4 часа) • Књижевнотеоријски појмови (4 часа) • Анализа тестова са такмичења	- Проблемско истраживање. - Индивидуални приступ. - Представљање језика као система са подсистемима. - Сарадничко учење. - Решавање недоумица на питањима које обухватају тестови са општинског и окружног нивоа такмичењ	- Самовредновање. - Провера ученичког знања кроз учествовање и остваривање резултата на такмичењима.	Групни или индивидуални	Дијалошка, стваралачки (продуктивни) вид монолошке методе, текстовна метода	Додатна настава се одржава континуирано током школске године, са појачањем интензитета у току припрема за такмичење из српског језика и језичке културе.

(8 часова)	а.				

ДОПУНСКА НАСТАВА 7. РАЗРЕД

СЕПТЕМБАР:

1.Правопис

2. Непроменљиве врсте речи

3. Глаголски облици

4. Драма као књижевна врста

ОКТОБАР:

5. Глаголска времена

6. Потенцијал

7. Императив

8. Глаголски прилози

НОВЕМБАР:

9. Глаголски придеви

10. Правопис

11. Подела књижевности

12. Дневник Ане Франк

ДЕЦЕМБАР:

13. Реченични чланови

14. Субјекат и предикат

15. Синтагма

16. Синтагма

ЈАНУАР:

17. Кратке народне умотворине

ФЕБРУАР:

18. Свети Сава у народној и у уметничкој књижевности

19. Синтагма

20. Реченични чланови и синтагма

21. Одлике епске народне поезије

МАРТ:

22. Епске народне песме покосовског циклуса

23. Одлике лирске песме

24. Плава гробница, М. Бојић

25. Независне предикатске реченице

АПРИЛ:

26. Песме хајдучког циклуса

27. Изричне реченице

28. Песме ускочког циклуса

МАЈ:

29. Односне реченице

30. Месне реченице

31. Временске реченице

32. Покондирена тиква, Јован Стерија Поповић

ЈУН:

33. Узрочне и последичне реченице

34. Сложена реченица

35. Поредбене и намерне реченице

36. Условне и допусне реченице

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

СЕПТЕМБАР:

1.Правопис, употреба великог слова

2. Непромењиве и промењиве врсте речи

3. Глаголски облици: времена и начини

4. Драма као књижевна врста

ОКТОБАР:

5. Глаголска времена: аорист и футур 1

6. Потенцијал

7. Императив

8. Глаголски прилог садашњи и прошли

НОВЕМБАР:

9. Глаголски придеви, радни и трпни

10. Правопис

11. Поделауметничке књижевности

12. Дневник Ане Франк

ДЕЦЕМБАР:

13. Реченични чланови

14. Субјекат и предикат

15. Синтагма

16. Синтагма и врсте синтагме

ЈАНУАР:

17. Кратке народне умотворине, народна проза

ФЕБРУАР:

18. Свети Сава у народној и у уметничкој књижевности

19. Синтагма, именичка

20. Реченични чланови и синтагма

21. Одлике епске народне поезије

МАРТ:

22. Епске народне песме покосовског циклуса

23. Одлике лирске песме, народне и уметничке

24. Плава гробница, М. Бојић

25. Независне предикатске реченице

АПРИЛ:

26. Песме хајдучког циклуса, Стари Вујадин

27. Изричне реченице

28. Песме ускочког циклуса

МАЈ:

29. Односне реченице

30. Месне реченице

31. Временске реченице

32. Покондирена тиква, Јован Стерија Поповић

ЈУН:

33. Узрочне и последичне реченице

34. Сложена реченица

35. Поредбене и намерне реченице

36. Условне и допусне реченице

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Годишњи програм рада допунске наставе из српског језика за осми разред **(годишњи фонд часова- 34 часа)**	
Време реализације	**Наставна јединица**
Септембар	1. Грађење речи
	2. Грађење речи
	3. Развој српског књижевног језика
	4. Развој српског књижевног језика
Октобар	1. Правопис: велико слово, интерпункција, састављено и растављено писање речи
	2. Књижевни родови и врсте
	3. Стилска изражајна средства
	4. Стилска изражајна средства
Новембар	1. Гласови и гласовне промене
	2. Гласови и гласовне промене
	3. Променљиве и непроменљиве врсте речи
	4. Променљиве и непроменљиве врсте речи
Децембар	1. Падежни систем
	2. Падежни систем

	3. Синтагме
	4.Синтагме
Јануар	1. Лични глаголски облици (прости)
	2. Лични глаголски облици (сложени)
Фебруар	1. Нелични глаголски облици
	2. Реченични чланови
	3. Реченични чланови
	4. Проста и сложена реченица
	5. Проста и сложена реченица
Март	1. Сложена реченица
	2. Врсте независносложених реченица
	3. Врсте независносложених реченица
	4. Исказивање реченичних чланова зависном реченицом
Април	1. Зависносложене реченице
	2. Зависносложене реченице
	3. Зависносложене реченице
Мај	1. Наставне теме из књижевности од петог до осмог разреда
	2. Наставне теме из књижевности од петог до осмог разреда
	3. Наставне теме из граматике од петог до осмог разреда
	4. Наставне теме из граматике од петог до осмог разреда

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Годишњи програм рада додатне наставе из српског језика за осми разред **(годишњи фонд часова- 34 часа)**	
Време реализације	**Наставна јединица**
Септембар	1. Језик као средство комуникације
	2. Врсте речи: променљиве и непроменљиве
	3. Врсте речи: променљиве и непроменљиве
	4. Службе речи у реченици
Октобар	1. Развој језика до 18. Века
	2. Значај Вуковог рада
	3. Гласовне промене
	4. Гласовне промене
Новембар	1. Падежи – значења и функције
	2. Падежи – значења и функције
	3. Падежна синонимија
	4. Синтагме- врсте синтагми
Децембар	1. Синтагме- врсте синтагми

	2. Синтагме- службе у реченици
	3. Теорија књижевности (књижевни родови и врсте, стилска изражајна средства)
	4. Фразеологизми нашег језика
Јануар	1. Подела лексике с обзиром на сферу употребе
	2. Акценат, акценатски знаци и правила акцентовања
Фебруар	1. Акценат, акценатски знаци и правила акцентовања
	2. Глаголски облици
	3. Глаголски облици
	4. Синтакса глаголских облика
	5. Синтакса глаголских облика
Март	1. Грађење речи
	2. Грађење речи
	3. Проста и сложена реченица
	4. Врсте простих реченица
Април	1. Независносложене реченице
	2. Независносложене реченице
	3. Теорија књижевности (књижевни родови и врсте, стилска изражајна средства)
Мај	1. Зависносложене реченице
	2. Зависносложене реченице
	3. Зависносложене реченице
	4. Зависносложене реченице

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Садржаји програма	Број часова	Начин и поступак остваривања програма	Активности у образовно-васпитном раду
Скупови	4	- Поновити дефиницију скупа и илустроватинаочитимпримерима. - Утврдитиправиласкуповнихоперација. - ПоновитипредстављањескупаВеновимдијаграмом. - Одговаратинапитањаученика и отклањатињиховедилемекрозрешавањеодабранихлакшихзадатака. - Пратитиактивностиученика.	- Умејудаформирајускуп и дагаприкажуВеновимдијаграмом. - УмејупомоћуВеновогдијаграма даодредепресек, унију и разликудваскупа. - Умејуданацртајубројевну полуправу изнајуелементескупапри роднихбројева. -Размишљају, одговарају,коментаришу,радедомаће задатке...

Скуповитачака	4	- Истаћизначајнепојмовекодскуповатачака. - Поновитипотребнедефиниције. - Решаватиједноставнијезадатке.	- Умејудаформирају и графичкиприкажускуповеи њиховеподскупове. - Схватајупознатегеометријскеобјекте. - Праверазликуизмеђудужи, праве иполуправе. - Умејуданацртајукружницу и даобележеосновнеелементе.
Дељивостбројева	5	- Објаснитипојамдељивости. - Демонстрираттидељивостса 2, 3, 4, 5 и 9наадекватнимпримерима. - Објаснитипојампростог и сложеногброја. - Растављатибројевенапростечиниоце. - Вежбатиодређивање НЗС иНЗД).	- Схватајупојамдељивости. - Знајудастављајубројевенапростечиниоце. - Умејудаодређујунајмањизаједничкисадржалаци највећизаједничкиделилац. - Знајудаиздвојебројеведељивеса 2,3,5 и 9издатогскупабројева.
Угао – првидео	3	- Поновитиосновнепојмовекодугла. - Демонстрираттипреношењеугловa,упоређивањеи сабирање. - Појаснитиразликуизмеђууглова. - Обучитиученикедаправилнокористеугломер. - Решаватиједноставнијезадаткеса упоредним, унакрсним и суседнимугловима.	- Умејудапреносеуглове. - Правилнокористеугломер. - Умејудасабирајумереуглова. - Разликујуврстеуглова.
Угао – другидео	3	- Поновитиправилозакомплементне и суплементнеуглове. - Решаватиједноставнијезадаткеса упоредним, унакрсним и суседнимугловима.	- Разликујуупоредне, унакрсне, суседнеуглове. - Знајудаодредекомплементан и суплементанугао датом.
Разломци – другидео	6	- Демонстрираттисабирање и одузимањеразломакакрозодабранезадатке. - Поновитисабирање и одузимање удецималномзапису. - Решаватиједноставнијеједначине и неједначинесасабирањем иодузимањем. -	- Умејудасабирају и одузимајуразломке - Знајудасабирају и одузимајубројеве удецималномзапису. - Правилнорешавајуједначине и неједначинесасабирањем иодузимањем.
Разломци - трећидео	6	- Решаватиједноставнијезадаткесамножењеми дељењемразломака и дец. записа. - Решаватиједноставнијеједначине инеједначине.	- Правилнорешавајузадаткесамножењеми дељењемразломака и децималнихзаписа. - Умеју даприкажурешењенеједначине набројевнојполуправој.

Оснасиметрија	2	Демонстриратиконструкцијусиметраледужи иугла. - Решаватилакшезадаткеприм еномнаведенихконструкциј а.	- Знајудаконструишусиметралудужи иугла. - Умејудаподеледуж и угаонаједнакеделове.

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Садржај програма	Број часова	Активности у образовно-васпитном раду	Основни облици извођења програма	Циљеви и задаци садржаја програма
1. Скупови. Везници и њихова интерпретација	2	Наставник: •Организује, припрема, прати, помаже, објашњава, мотивише, планира, •учествује, едукује, вреднује Ученика • Посматра, усваја нова знања, пише, комбинује, илуструје и графички, представља, решава проблеме, конструише	•Фронтални •Индивидуални •Групни	Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...

2. Геометријске фигуре као скупови тачака	4			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...
3. Релације; графови, логички задаци	2			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...
4. Разломци (својства и рационални поступци рачунања) - одабрани задаци	6			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...

5. Дијаграми и њихова примена у решавању разноврсних математичких промена (Веноби дијаграми, метод дужи и слично)	2			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...
6. Изометријске трансформације (осна симетрија, конструкције пресавијањем папира; одабрани конструктивни задаци	4			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...
7. Права и кружница - конструктивни задаци	4	•Организује, припрема, прати, помаже, објашњава, мотивише, планира, • учествује, едукује, вреднује Ученика • Посматра, усваја нова знања, пише, комбинује, илуструје и графички, представља, решава проблеме, конструише	•Фронтални •Индивидуални •Групни	Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...

8. Задаци са ранијих школских такмичења	2			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...
9. Задаци логичко комбинаторне природе	3			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...
10. Развој нумерације	2			Ученици треба да: • Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе
11. Решавање задатака са ранијих општинских такмичења	3			Ученици треба да: Прошире знања и умења стечена на часовима редовне наставе
12. Решавање задатака са ранијих републичких	2			Ученици треба да: Прошире знања

такмичења				и умења стечена на часовима редовне наставе Решавају и самостално састављају проблемске задатке Развијају математичко мишљење и самостално закључивање ...

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	Цели бројеви- сабирање и одузимање са одговарајућим једначинама и неједначинама	**4**
2.	Троугао-општа својства	**4**
3.	Множење и дељење целих бројева са одговарајућим једначинама и неједначинама	**4**
4.	Подударност троуглова	**4**
5.	Рационални бројеви- сабирање и одузимање са одговарајућим једначинама и неједначинама (4)	**4**
6.	Четвороугао- углови и конструкције	**4**
7.	Рационални бројеви- множење и дељење ; процентни рачун	**4**
8.	Површина троугла и четвороугла	**4**
9.	Изрази, једначине и неједначине са рационалним бројевима	**4**
	УКУПНО	**36**

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	Цели бројеви- одабрани задаци	**4**
2.	Дијаграми и њихова примена (метод правоугаоника и сл.)	**3**

3.	Троугао (углови, подударност)	**3**
4.	Одабрани конструктивни задаци о троуглу и четвороуглу	**4**
5.	Рационални бројеви	**5**
6.	Проценти	**4**
7.	Површина троугла и четвороугла	**4**

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	Реални бројеви- Квадрат рационалног броја и квадратни корен	**5**
2.	Питагорина теорема и њене примене	**6**
3.	Операције са степенима; сабирање и одузимање полинома	**6**
4.	Многоугао	**4**
5.	Полиноми- множење, разлика квадрата, квадрат бинома, растављање на чиниоце	**6**
6.	.Круг	**4**
7.	Зависност величина и њихово графичко представљање	**4**
8.	Сличност	**1**
	УКУПНО	**36**

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	Реални бројеви- одабрани задаци	**4**
2.	Питагорина теорема и њене примене; Питагора	**5**
3.	Цели и рационални алгебарски изрази	**5**
4.	Правилни полигони; мозаици	**3**
5.	Пропорционалност величина; проценти	**4**

6.	Круг; број π; Архимед	**4**
7.	Задаци логичко-комбинаторне природе	**4**

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	Сличност троуглова	**2**
2.	Тачка, права, раван	**2**
3.	Решавање линеарне једначине и неједначине са једном непознатом	**6**
4.	Површина и запремина призме	**5**
5.	Површина и запремина пирамиде	**4**
6.	Линеарна функција	**4**

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Редни број наставне теме	Назив наставне теме	Број часова по теми
1.	Диофантове једначине	**6**
2.	Релација еквиваленције	**4**
3.	Једначине и неједначине са апсолутним вредностима	**2**
4.	Геометријска тела, правилни полиедри, пројекције, равни пресеци, површина и запремина, одабрани задаци	**5**
5.	Функције и читање графика	**3**
6.	Решавање система линеарних једначина	**2**

ИСТОРИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Подела прошлости,. Рачуњање времена
Октобар	Хронологија (рачунање прошлости)
Новембар	Стара Грчка (периодизација)
Децембар	Спарта и Атина (државно и друштвено уређење)
Јануар	Рачунање времена
Фебруар	Грчка религија
Март	Стари Рим
Април	Легенда о Ромулу и Рему
Мај	Рачунање времена
Јун	Периодизација историје

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Рачунање година у прошлости Историјски извори (материјални, писани и усмена предања) Занимања људи у праисторији
Октобар	Праисторијска налазишта на простору централног Балкана (Лепенски вир, Винча ...) настанак друштва и државе Египат - „дар Нила“ Вавилонско царство
Новембар	Свакодневни живот народа старог истока Религија народа старог истока Грчки митови (Минотаур, Ахил, Одисај) „Спартанско васпитање“ Атина – прва демократска држава
Децембар	Маратинска и Термопилска битка Олимпијске игре у старој Грчкој Спарта – водећа држава Пелопонеског савеза, Атина – водећа држава Атинског поморског савеза Богови у грчкој митологији

Јануар	Грчка „колевка уметности“ Филип Други Македонски, фаланга 2
Фебруар	Александрова освајања (освајање Персије, „масовна свадба у Сузи“) Распад Александрове државе (доба „дијадоха“) Хеленистичка култура – Александрија, центар културе
Март	Легенда о Ромулу и Рему Рим – краљевина Легија – основна јединица римске војске Освајања и стварање провинција Гај Јулије Цезар
Април	Трајанови ратови на Дунаву Свакодневни живот старих Римљана Остаци на простору централног Балкана
Мај	Религија и уметност старог Рима Прогони хришћана „Милански едикт“ Цар Константин (изградња нове престонице на истоку)
Јун	Атила

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Основне одлике средњег века
Октобар	Велика Сеоба народа
Новембар	Прапостојбина и подела Старих Словена
Децембар	Мисионарска делатност Ћирила и Методија
Јануар	Држава Немањића
Фебруар	Моравска Србија
Март	Српска деспотовина
Април	Велика географска открића
Мај	Обнова Пећке патријаршије
Јун	Велика сеобар Срба

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	- Средњовековни: летописи, житија, повеље и биографије владара (значај) - Карло Велики (крунисање за цара) -Црквени раскол
Октобар	-Цар Јустинијан и Теодора- Јустинијанов кодекс - Утицај Арапске културе на културу народа Европе - Вазални односи у средњем веку
Новембар	- Обичаји и веровања старих Словена - Србија између Византије и Бугарске - Мисија Ћирила и Методија - Однос цркве и државе у средњем веку
Децембар	- Четврти крсташки рат - пад Цариграда - Градови као културна и просветна седишта - Положај жене у средњем веку
Јануар	- Осамостаљење Српске државе (Стефан Немања) - Свети Сава - Долазак рудара Саса у Србију, привредни развој (краљ Урош)
Фебруар	- Битка код Велбужда - Душанов законик
Март	- „Црква Босанска“ - Значај „Мирослављевог јеванђеља“ - Хералдика у средњовековној Србији
Април	- Средњовековне задужбине - Личност краља Марка - Косовска легенда (историјске и неисторијске личности) - Изградња Смедерева
Мај	Велика географска открића - Верски и културни покрети у новом веку
Јун	- Живот Срба под османском влашћу и обнова Пећке патријаршије - Велика сеоба Срба и живот у хабзбуршком царству

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Индустријска револуција
Октобар	Наполеоново доба
Новембар	Први српски устанак
Децембар	Други српски устанак
Јануар	Владавина Михаила Обреновића
Фебруар	Владавина Милана Обреновића и стицање независности
Март	Владавина Александра Обреновића

Април	Балкански ратови
Мај	Први светски рат
Јун	Србија у Првом светксом рату

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Индустријска револуција Грађанске револуције
Октобар	Наполеоново доба
Новембар	Српска револуција (1. и 2. Српски устанак)
Децембар	Промене у привреди, култури и друштву у другој половини 19. века
Јануар	Владавина Обреновића
Фебруар	Србија на путу ка независности
Март	Међународни односи и кризе у другој половини 19. и почетком 20. века
Април	Балкански ратови
Мај	Први светски рат
Јун	Србија и Црна гора у Првом светском рату

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Свет између два светска рата
Октобар	Краљевина СХС
Новембар	Краљевина Југославија
Децембар	Краљевина Југославија
Јануар	Други светски рат у Европи и свету 1939-1945
Фебруар	Априлски рат и окупација Краљевине Југославије 1941.
Март	Југословенско ратиште 1941-1945
Април	Свет у време хладног рата

Мај	Југословенска држава и распад СФРЈ
Јун	

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

МЕСЕЦ	САДРЖАЈ РАДА
Септембар	Економске, друштвене и културне прилике између два светска рата Совјетски савез између два светска рата
Октобар	Краљевина СХС Краљевина Југославија Привреда, друштво и култура југословенске краљевине
Новембар	Други светски рат Покрети отпора и саардња са непријатељем у 2. светском рату
Децембар	Априлски рат 1941. Устанак против окупатора и грађански рат у Југославији Последице 2. Светског рата у Југославији
Јануар	Стварање ОУН Стварање блокова и почетак хладног рата
Фебруар	Југославија у хладном рату-између Европе и несврстаних
Март	Држава, друштво и култура комунистичке Југославије
Април	Крај хладног рата и слом комунизма у Европи Стварање Европске уније
Мај	Грађански рат и распад СФРЈ „Милосрдни анђео“ криза на Косову, агресија НАТО (1999. год.)
Јун	

ГЕОГРАФИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Садржаји	Временска динамика
Географска ширина и географска дужина	септембар
Сунчев систем	септембар
Облик и димензије Земље	октобар
Ротација Земље	октобар
Револуција Земље	новембар
Постанак и унутрашња грађа Земље	новембар
Вулканизам и земљотреси	децембар
Стене	децембар
Обликовање рељефа дејством унутрашњих сила Земље	јануар
Обликовање рељефа дејством спољашњих сила Земље	фебруар
Унутрашња грађа и рељеф Земље	фебруар
Атмосфера	март
Време и клима	март
Климатски чиниоци и основни типови климе	април
Хидросфера	април
Копнене воде	мај
Језера	мај
Биосфера	јун

Садржаји	Временска динамика
Географска ширина и географска дужина	септембар
Сунчев систем	септембар
Облик и димензије Земље	октобар
Ротација Земље	октобар
Револуција Земље	новембар
Постанак и унутрашња грађа Земље	новембар
Вулканизам и земљотреси	децембар
Стене	децембар
Обликовање рељефа дејством унутрашњих сила Земље	јануар
Обликовање рељефа дејством спољашњих сила Земље	фебруар
Унутрашња грађа и рељеф Земље	фебруар
Атмосфера	март
Време и клима	март
Климатски чиниоци и основни типови климе	април
Хидросфера	април
Копнене воде	мај
Језера	мај
Биосфера	јун

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Елементи карте и картографски знаци	септембар
Подела карата према размери и садржини Природно кретање становништва	октобар октобар
Миграције и структуре становништва Насеља	новембар новембар
Сеоски и градски простор Привреда	децембар децембар
Пољопривреда	јануар
Индустрија	фебруар
Ванпривредне делатности	фебруар
Развијени и неразвијени региони Појам државе	март март
Географски положај државе Промене на политичкој карти света	април април
Природно-географске одлике Европе Становништво и насеља Европе	мај мај
Привреда и географске регије Европе	јун

Садржаји	Временска динамика
Географска ширина и географска дужина	септембар
Елементи карте и картографски знаци	септембар
Подела карата према размери и садржини	октобар
Природно кретање становништва	октобар
Миграције и структуре становништва	новембар
Насеља	новембар
Сеоски и градски простор	децембар
Привреда	децембар
Пољопривреда	јануар
Индустрија	фебруар
Ванпривредне делатности	фебруар
Развијени и неразвијени региони Појам државе	март март
Географски положај државе Промене на политичкој карти света	април април
Природно-географске одлике Европе Становништво и насеља Европе	мај мај

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Привреда и географске регије Европе	јун

Садржаји	Временска динамика
Јужна Европа Средња Европа	септембар септембар
Западна Европа Северна Европа	октобар октобар
Источна Европа Азија	новембар новембар
Југозападна Азија Јужна Азија	децембар децембар
Југоисточна Азија	јануар
Источна Азија Централна Азија	фебруар фебруар
Африка Сахарска и Подсахарска Африка	март март
Северна Америка Средња Америка	април април
Јужна Америка Аустралија	мај мај
Арктик и Антарктик	јун

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Садржаји	Временска динамика
Географски положај Србије Одлике рељефа Србије	септембар септембар
Западна Европа Северна Европа	октобар октобар
Западна зона веначних планина Источна зона веначних планина	новембар новембар
Климатске одлике Србије Хидрографске одлике Србије	децембар децембар
Југоисточна Азија Основне одлике становништва	јануар јануар
Источна Азија Централна Азија	фебруар фебруар
Африка Основне одлике Африке	март март
Северна Америка Средња Америка	април април
Јужна Америка Аустралија и Океанија	мај мај
Арктик и Антарктик	јун

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Садржаји	Временска динамика
Географски положај Србије Одлике рељефа Србије	Септембар септембар
Панонска област Планинска област	Октобар октобар
Западна зона веначних планина Источна зона веначних планина	Новембар новембар
Климатске одлике Србије Хидрографске одлике Србије	Децембар децембар
Заштита природе и национални паркови Основне одлике становништва	јануар јануар
Миграције и структура становништва	фебруар
Насеља Основне одлике привреде	март март
Пољопривреда Србије Индустрија Србије	април април
Саобраћај Трговина и туризам	мај мај

ФИЗИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ОБЛАСТ РАДА - ТЕМА	МЕСЕЦ	БРОЈ ЧАСОВА
1 2	1. **Кретање** (релативност кретања, појмови којима описујемо кретање) – вежбање **1. Кретање** (стална брзина) – вежбање задатака	Септембар	2

3 4	**2. Кретање (** средња брзина) – вежбање задатака **2. Кретање** (зависност брзине и пређеног пута од времена)- цртање графика	Октобар	2
5 и 6	**3. Сила** (узајамно деловање тела , сила као мера узајамног деловања два тела, правац и смер деловања) – вежбање	Новембар	2
7 и 8	**4. Сила** (процена интензитета силе демонстрационим динамометром , рачунски задаци)	Децембар	2
9 и 10	**5. Мерење** (основне и изведене физичке величине, мерење и врсте мерења , мерење дужине и површине - рачунски задаци)	Јануар-фебруар	2
11 12	**6. Мерење** (мерење запремине и времена – рачунски задаци) **6. Мерење** (средња вредност и грешке мерења) - вежбање	Фебруар-Март	2
13 и 14	**7. Маса и густина** (маса тела , I Њутнов закон, мерење масе тела , маса тела - рачунски задаци)	Март - Април	2
15 16	**8. Маса и густина** (густина тела - појам , одређивање густине чврстих тела и течности) **8. Маса и густина** (густина тела) – рачунски задаци	Април-мај	2
17 и 18	**9. Притисак** (притисак чврстих тела) – вежбање задатака **9. Притисак** (хидростатички притисак , Паскалов закон) вежбање задатака	Мај - јуни	2

УКУПНО	**18**

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	**ОБЛАСТ РАДА - ТЕМА**	**МЕСЕЦ**	**БРОЈ ЧАСОВА**
1 и 2	1. **Кретање** (стална брзина) – задаци за такмичење	Септембар	2
3 и 4	**2. Кретање (** средња брзина) – задаци за такмичење	Октобар	2
5 и 6	**3. Кретање** (релативна брзина) – задаци за такмичење	Новембар	2
7 и 8	**4. Кретање** (зависност брзине и пређеног пута од времена) – рачунски задаци	Децембар	2
9 и 10	**5. Сила** (еластична сила , слагање сила) – задаци за такмичење	Јануар-фебруар	2
11 и 12	**6. Мерење** (мерење површине , запремине и времена) – задаци за такмичење	Фебруар-Март	2
13 и 14	**7. Маса и густина** (маса тела) - задаци за такмичење	Март - Април	2
15 и 16	**8. Маса и густина** (густина чврстих тела и течности) – задаци за такмичење	Април-мај	2

17 18	**9. Притисак** (притисак чврстих тела) – задаци за такмичење **9. Притисак** (хидростатички притисак , Паскалов закон) – задаци за такмичење	Мај - јуни	2
УКУПНО			**18**

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ОБЛАСТ РАДА - ТЕМА	МЕСЕЦ	БРОЈ ЧАСОВА
1 2	1. **Сила и кретање** (убрзање тела , II Њутнов закон) – вежбање задатака 1. **Сила и кретање** (тренутна и средња брзина код РППК – а) – вежбање задатака	Септембар	2
3 4	**1.Сила и кретање (** зависност брзине од времена код РППК-а , графичко представљање) – вежбање задатака 1**. Сила и кретање** (зависност пређеног пута од времена код РППК-а , графичко представљање) – вежбање задатака	Октобар	2
5 6	**1. Сила и кретање** (III Њутнов закон) - вежбање **2. Кретање тела под дејством силе теже . Сила трења** (врсте кретања тела под дејством силе теже) - вежбање	Новембар	2
7 8	**2. Кретање тела под дејством силе теже . Сила трења** (врсте кретања тела под дејством силе теже) – вежбање задатака **2. Кретање тела под дејством силе теже . Сила трења** (сила трења и силе отпора средине) – вежбање задатака	Децембар	2
9	**3. Равнотежа тела** (слагање и разлагање сила) - вежбање задатака	Јануар	

10	**3. Равнотежа тела** (полуга , момент силе) – вежбање задатака	Фебруар	2
11 12	**3. Равнотежа тела** (сила потиска , Архимедов закон) вежбање задатака **4. Механички рад и енергија , снага** (механички рад) – вежбање задатака	Фебруар Март	2
13 14	**4. Механички рад и енергија , снага** (механичка енергија , кинетичка енергија) – вежбање задатака **4. Механички рад и енергија , снага** (механичка енергија , потенцијална енергија) вежбање задатака	Март Април	2
15 16	**4. Механички рад и енергија , снага** (снага , коефицијент корисног дејства) – вежбање задатака **5. Топлотне појаве** (Понашање тела при загревању и хлађењу) - вежбање	Април-мај Мај	2
17 18	**5. Топлотне појаве** (количина топлоте , топлотна равнотежа) – вежбање **5. Топлотне појаве** (начини преношења топлоте) - вежбање	Мај Јуни	2
УКУПНО			**18**

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

РЕДНИ БРОЈ ЧАСА	ОБЛАСТ РАДА - ТЕМА	МЕСЕЦ	БРОЈ ЧАСОВА
1 и 2	**1.Сила и кретање** (убрзање тела) – задаци за такмичење	Септембар	2
3 и 4	**1.Сила и кретање (** II Њутнов закон) – задаци за такмичење	Октобар	2
5 и 6	**1.Сила и кретање** (тренутна и средња брзина тела код РППК-а) – задаци за такмичење	Новембар	2
7 и 8	**1.Сила и кретање** (зависност брзине и пређеног пута од времена код РППК-а , графичко представљање) – задаци за такмичење	Децембар	2
9 и 10	**2. Кретање тела под дејством силе теже . Сила трења** (слободан пад , хитац навише и хитац наниже) – задаци за такмичење	Јануар-фебруар	2
11 12	**2. Кретање тела под дејством силе теже . Сила трења** (слободан пад , хитац навише и хитац наниже) – задаци за такмичење **2. Сила трења** (сила трења и сила отпора средине) – задаци за такмичење	Фебруар Март	2

13 и 14	**3. Равнотежа тела** (полуга момент силе , сила потиска) - задаци за такмичење	Март - Април	2
15 и 16	**4. Механички рад и енергија ,снага** (механички рад , потенцијална и кинетичка енергија) – задаци за такмичење	Април-мај	2
17 18	**4. Механички рад и енергија , снага** (снага и коефицијент корисног дејства) – задаци за такмичење **5. Топлотне појаве** (количина топлоте , топлотна равнотежа) - задаци за такмичење	Мај Јун	2
УКУПНО			**18**

ЕНГЛЕСКИ ЈЕЗИК

ДОПУНСКА И ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Школска година: 2022/2023

Предмет: енглески језик

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

1. Conversation: Introduce yourself, talk about your family and friends
2. Countable and uncountable nouns
3. Plural of nouns
4. Conversation: Describing people, animals, places
5. Possessive **'s**
6. Numbers
7. Article
8. Conversation: Talking about your likes and dislikes
9. Adjectives; adjectives ending in –ed/-ing
10. Comparison of adjectives
11. Conversation: Orientation in space: up-down, left-right from…, going to…, coming from…, on, at, beside, behind, on top of, below, next to, opposite, in front of, under, between
12. Pronouns ; possessive pronouns
13. Conversation: Telling the time
14. Conversation: Describing your pet
15. The present simple tense
16. The present continuous tense
17. The past simple tense of regular verbs, all forms
18. The present perfect tense
19. Conversation: Describing your hometown
20. The future simple tense
21. Going To + Inf
22. Conversation: Making plans for the Winter holiday
23. Conversation: What do you watch on TV?
24. Modal verbs: can/can't, must/mustn't, should/shouldn't

25. Conversation: Your favorite sport/ sport star

26. Adverbs (of time: yesterday, tomorrow, last week...; of space: beside, by, next to, between...; of direction: to; of frequency: always, never, recently, sometimes...)

27. Forming adverbs: adjective + ly: slowly, beautifuly, badly, good- well...

28. What do you usually look on the Internet? Have you ever sent an e-mail?

29. YES/NO questions and answers; WH questions

30. Conversation: What do you like to do in your free time?

31. Phrasal verbs

32. Conversation: Your favorite book/ film/ music

33. Conversation: Your favorite actor/actress/singer/band

34. Conversation: Your favorite food and drink

35. Conversation: Are you creative? (Play an instrument, draw/paint, cook, take photos, write stories/poetry?)

36. Conversation: Making plans for the Summer holiday

Napomena: nastavne jedinice su iste i za dodatni rad i za dopunsku nastavu ali ce se od učenika koji pohađaju dopunsku nastavu očekivati da pokažu bar osnovna znanja na zadate teme i oblasti (ako je moguće i više od toga) a od učenika koji pohađaju dodatni rad da dostignu napredniji nivo znanja iz ovih oblasti i da usavrše veštine govora i pisanja engleskog jezika za peti razred osnovne škole.

ДОПУНСКА И ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Школска година: 2022/2023

Предмет: енглески језик

Годишњи фонд часова: 36

Недељни фонд часова: 1

1. The present simple tense with the adverbs of frequency
2. Phrases with HAVE, phrasal verb GET
3. Conversation: Talk about your family and friends
4. Nationalities, countries, capital cities
5. Polite requests and answers (would you like…? Can I help you? Could you tell me…?)
6. Conversation: talking about your likes and dislikes
7. Proverbs in English and Serbian
8. Conversation: Which city would you like to visit/live in?
9. The present continuous tense
10. Conversation: Making plans for the Winter holidays
11. The present perfect tense
12. Irregular verbs
13. Comparison of adjectives
14. Conversation: describing your hometown
15. The past simple tense
16. Conversation: How did you spend Winter holiday?
17. Expressions with ING (love/hate/don't mind /like/don't like/enjoy TALKING/SLEEPING…)
18. Adjectives ending in –ed/-ing
19. Phrases we use in a restaurant
20. Conversation: Are you creative?
21. The past continuous tense
22. Articles
23. Expressing obligation: MUST/HAVE TO
24. The first conditional
25. The use of Going to/ will
26. Conversation: Your favorite film/music/actor/actress
27. Conversation: Your favorite sport/sport star
28. The present continuous tense for future arrangements
29. Question tags
30. The possessive **'s**
31. Writing: Your favorite food, place to eat
32. Conversation: Your favorite book

33. Conversation: What do you usually watch on TV/Internet?
34. Conversation: What kind of clothes do you like?
35. Conversation: What do you don't like doing?
36. Conversation: Making plans for the Summer holiday

Napomena: nastavne jedinice su iste i za dodatni rad i za dopunsku nastavu ali ce se od učenika koji pohađaju dopunsku nastavu očekivati da pokažu bar osnovna znanja na zadate teme i oblasti (ako je moguće i više od toga) a od učenika koji pohađaju dodatni rad da dostignu napredniji nivo znanja iz ovih oblasti i da usavrše veštine govora i pisanja engleskog jezika za šesti razred osnovne škole.

ДОПУНСКА И ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Школска година: 2022/2023
Предмет: енглески језик
Годишњи фонд часова: 36
Недељни фонд часова: 1

1. Conversation: Introduce Yourself, talk about your family and friends
2. The present simple/continuous tense
3. Reporting commands and requests
4. Conversation: How to protect your environment?
5. The past simple/continuous tense
6. USED TO for past habits
7. Conversation: Making plans foe Winter holiday
8. Countable and uncountable nouns
9. Quantifiers
10. Articles
11. Conversation: How to behave when you go out/on a school trip/ at school?
12. The present perfect tense
13. The passive – present
14. Conversation: The way I dress
15. The passive – past
16. Conversation: What have you done this month?
17. Expressing the future

18. Conversation: Healthy/unhealthy habits
19. Expressions: *either… or; neither…nor; not only…but also*
20. Conversation: Talking about teen problems
21. MUST/HAVE TO
22. Conversation: How do you celebrate Christmas in your country?
23. Compound pronouns and adverbs
24. Relative pronouns
25. Conversation: The advantages and disadvantages of living in a city/village
26. 1st and 2nd conditional
27. Conversation: Your favorite food, how to prepare it
28. Position of adverbs in a sentence
29. Conversation: Your favorite book/film/music/actor/singer
30. Plural words
31. Conversation: The country I'd like to live in
32. Conversation: What do you usually watch on TV/Internet?
33. Conversation: If I were the President, I would…
34. Conversation: Do you help your parents?
35. Conversation: Problems between parents and children/ teachers and pupils
36. Conversation: Making plans for the Summer holiday

Napomena: nastavne jedinice su iste i za dodatni rad i za dopunsku nastavu ali ce se od učenika koji pohađaju dopunsku nastavu očekivati da pokažu bar osnovna znanja na zadate teme i oblasti (ako je moguće i više od toga) a od učenika koji pohađaju dodatni rad da dostignu napredniji nivo znanja iz ovih oblasti i da usavrše veštine govora i pisanja engleskog jezika za sedmi razred osnovne škole.

ДОПУНСКА И ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Школска година: 2022/2023

Предмет: енглески језик

Годишњи фонд часова: 34

Недељни фонд часова: 1

1. Forming nouns out of verbs and adjectives *(-ion, -ity, -ation, -ment, -ence, -y, -ness, -er, -or)*

2. Conversation: Introduce yourself, talk about your friends and family, say your likes and dislikes

3. Compound adverbs *(breathtaking, hard-working, top-quality, well-off, part-time, freshwater)*

4. Forming adverbs out of verbs and nouns *(-ive, -ful, -less, -ing, -ed, -ent, -ous, ious, -al, -ive)*

5. Conversation: describing your hometown

6. Negative prefixes *(-un, -in, -il)*

7. Prepositions

8. Conversation: Making plans for the Winter holiday

9. The past perfect tense

10. Conversation: What do you like to do in your free time?

11. Indirect speech

12. Passive

13. Conversation: What do you usually watch on TV/Internet?

14. The present simple tense

15. The past simple tense

16. The present perfect tense

17. The future simple tense

18. Conversation: Talking about ten problems

19. Modal verbs

20. Passive with modal verbs

21. Modal verbs in the past

22. Conversation: How to protect your environment?

23. Speculating about present events (he may be, me could be doing…)

24. Speculating about past events (he might have been…)

25. First and second conditional

26. Whish secondary school would you like to go to?

27. Third conditional

28. Phrasal verbs

29. Conversation: Problems between parents and children / teachers and pupils

30. Numbers (large numbers, reading of fractions, decimals, giving assessment on sth, comparing: two, three times better than…)

31. Conjuctions

32. Idioms*: safe and sound, spitting image, be a light sleeper, heavy music, heavy rain*

33. Sentence constructions*: - I'd rather, I'd rather not; To have /get something done; Look like, be like; After /before + -ing; Having done …; Didn't you … Haven't you …*

34. Conversation: Making Plans For the Summer holiday

Napomena: nastavne jedinice su iste i za dodatni rad i za dopunsku nastavu ali ce se od učenika koji pohađaju dopunsku nastavu očekivati da pokažu bar osnovna znanja na zadate teme i oblasti (ako je moguće i više od toga) a od učenika koji pohađaju dodatni rad da dostignu napredniji nivo znanja iz ovih oblasti i da usavrše veštine govora i pisanja engleskog jezika za osmi razred osnovne škole.

Učenicima koji budu želeli da učestvuju na takmičenjima iz engleskog jezika biće posvećena posebna pažnja prilikom savladavanja i vežbanja neophodnog gradiva.

ТЕХНИКА И ТЕХНОЛОГИЈА

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Техника и технологија 5.разред	
1.	Животно и радно окружење
2.	Саобраћај
3.	Саобраћајна сигнализација- изглед и правила поступања
4.	Правила техничког цртања
5.	Правила техничког цртања
6.	Природни ресурси на земљи
7.	Врсте својства и примена природних материјала
8.	Практичан рад
9.	Школско такмичење

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Техника и технологија 6.разред	
1.	Значај и развој грађевинарства
2.	Саобраћајни системи
3.	Грађевински објекти у саобраћају
4.	Правила техничког цртања
5.	Правила техничког цртања
6.	Подела, врсте и карактеристике грађевинских материјала
7.	Техничка средства у пољопривреди и грађевинарству
8.	Практичан рад
9.	Школско такмичење

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Техника и технологија 7.разред	
1.	Појам, улога и развој машина и механизама
2.	Машине унутрашњег и спољашњег транспорта
3.	Специфичности техничких цртежа у машинству
4.	Специфичности техничких цртежа у машинству
5.	Материјали у машинству
6.	Елементи машина и механизама
7.	Погонске машине - мотори
8.	Практичан рад
9.	Школско такмичење

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

Техника и технологија 8.разред	
1.	Увод у електронику и рачунарство

2.	Саобраћајна средства на електрични погон и хибридна возила
3.	Основни симболи у електротехници
4.	Производња, пренос и трансформација електричне енергије
5.	Кућне електричне инсталације
6.	Електричне машине
7.	Електричне машине
8.	Практичан рад
9.	Школско такмичење

БИОЛОГИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Садржај програма (Назив тема)	***Број часова***	***Врем. динамика***	***Активности ученика***	***Активности наставника***	***Методе***	***Срдства***
Увод у биологију Основне особине живих бића Царство гљива Царство биљака Разноврсност биљака, значај и заштита	*2* *5* *1* *7* *1*	9-10 10-12 1 2-4 5	Посматра,запажа,уочва,описује,закључује,експериментише.	Поје,дстиче,подржава,осмишља,упућује,реализује,прилагођава,припрема-	Предавање,практичан рад,цртање,лабораторијска демонстрација	Телстуална,визуелна,аудио визуелна,мануелна,помоћно техничка.

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 5. РАЗРЕД

Садржај програма (Назив тема)	***Број часова***	***Врем. динамика***	***Активности ученика***	***Активности наставника***	***Методе***	***Срдства***
Увод у биологију Основне особине живих бића Царство гљива Царство биљака Разноврсност биљака, значај и заштита	*2* *5* *1* *7* *1*	9-10 10-12 1 2-4 5	Посматра,запажа,уочва,описује,закључује,експериментише.	Поје,дстиче,подржава,осмишља,упућује,реализује,прилагођава,припрема-	Предавање,практичан рад,цртање,лабораторијска демонстрација	Телстуална,визуелна,аудио визуелна,мануелна,помоћно техничка.

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Садржај програма (Назив тема)	***Број часова***	***Врем. динамика***	***Активности ученика***	***Активности наставника***	***Методе***	***Срдства***
Праживотиње Царство Животиња Угроженост и заштита животиња Увод у еволуцију живог света	*2* *14* *1* *1*	9-10 10-4 4-5	Посматра,запажа,уочва,описује,закључује,експериментише.	Поуја,дстиче,подржава,осмишља,упућује,реализује,прилагођава,припрема-	Предавање,практичан рад,цртање,лабораторијска демонстрација	Телстуална,визуелна,аудио визуелна,мануелна,помоћно техничка.

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 6. РАЗРЕД

Садржај програма (Назив тема)	***Број часова***	***Врем. динамика***	***Активности ученика***	***Активности наставника***	***Методе***	***Срдства***
Праживотиње Царство Животиња Угроженост и заштита животиња Увод у еволуцију живог света	*2* *14* *1* *1*	9-10 10-4 4-5	Посматра,запажа,уочва,описује,закључује,експериментише.	Поуја,дстиче,подржава,осмишља,упућује,реализује,прилагођава,припрема-	Предавање,практичан рад,цртање,лабораторијска демонстрација	Телстуална,визуелна,аудио визуелна,мануелна,помоћно техничка.

Садржај програма (Назив тема)	***Број часова***	***Врем. динамика***	***Активности ученика***	***Активности наставника***	***Методе***	***Срдства***

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Порекло и развој људске врсте Грађа човечијег тела Репродуктивно здравље	*1* *15* *2*	9 10-4 4-5	Посматра,запажа,уочва,описује,закључује,експериментише.	Поуђује,дстиче,подржава,осмишљава,упућује,реаализује,прилагођава,припрема-	Предавање,практичанрад,цртање,лабораторијскадемонстрација	Телстуална,визуелна,аудиовизуелна, мануелна,помоћнотехничка.

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Садржај програма (Назив тема)	***Број часова***	***Врем. динамика***	***Активности ученика***	***Активности наставника***	***Методе***	***Срдства***
Порекло и развој људске врсте Грађа човечјег тела Репротуктивно здравље	*2* *14* *2*	9-10 10-4 4-5	Посматра,запажа,уочва,описује,закључује,експериментише.	Поуђује,дстиче,подржава,осмишљава,упућује,реаализује, прилагођава,припрема-	Предавање,практичанрад,цртање,лабораторијскадемонстрација	Телстуална,визуелна,аудиовизуелна,мануелна,помоћнотехничка.

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 8. РАЗРЕД

ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ

Јединство грађе и функције као основа живота		Разумевање, препознавање, отклањања нејасноћа и брже и квалитетније усвајање знања,умења и вештина из наставног градива.	Практичан рад -ПП презентације,израда и презентовање -примена знања	Планирање наставе Давање задужења ученицима Мотивација ученика, Усмеравање активности ученика, евалуација и самоевалуација	Вербално-текстуалне (монолошко-дијалошка; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом)
Човек и здравље		Разумевање, препознавање, отклањања нејасноћа и брже и квалитетније усвајање знања,умења и вештина из наставног градива.			
Порекло и разноврсност живота		Разумевање, препознавање, отклањања нејасноћа и брже и квалитетније усвајање знања,умења и вештина из наставног градива.			
Наслеђивање и еволуција		Разумевање, препознавање, отклањања нејасноћа и брже и квалитетније усвајање знања,умења и вештина из наставног градива.			
Живот у екосистему		Разумевање, препознавање, отклањања нејасноћа и брже и квалитетније усвајање знања,умења и вештина из наставног градива.			

ДОДАТНА НАСТАВА ИЗ БИОЛОГИЈЕ ЗА 8. РАЗРЕД

ТЕМА	БРОЈ ЧАСОВА	ЦИЉЕВИ И ЗАДАЦИ	НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА		
			АКТИВНОСТИ УЧЕНИКА	АКТИВНОСТИ НАСТАВНИКА	НАСТАВНЕ МЕТОДЕ
Јединство грађе и функције као основа живота		Развијање функционалне биолошке писмености Оспособљавање ученика за комуницирање коришћењем стручне терминологијеи ИКТ у додатној настави	Практичан рад -ПП презентације,израда и презентовање -примена знања -примена ИКТ у настави решавање проблема, изражавање и образлагање сопственог мишљења	Планирање и припремање наставе, Давање задужења ученицима Мотивација ученика, Усмеравање активности ученика, евалуација и самоевалусција, подстицати код ученика развој мишљења и разумевања Менторскаулога наставника, -неговање позитивне климе у одељењу омогућити подстицајну средину	Коришћење ИКТ у додатној настави .Вербално-текстуалне (монолошко-дијалошка; рад на текстовима из уџбеника, научно-популарне литературе, интернета) Илустративно-демонстративне (демонстрација огледима, сликама у настанку, фотографијама, сајтовима, веб-апликацијама, природним материјалом) Лабораторијско-експерименталне (рад на терену,
Човек и здравље		Оспособљавање ученика за комуницирање коришћењем стручнетерминологије.Проширивање занања.			
Порекло и разноврсност живота		Развијање логичког, апстрактног и критичког мишљења. Подстицање радозналости, потребе за знањем за разумевање природе, њених процеса и појава			

Наслеђивање и еволуција		Оспособљавање ученика за решавање проблема и зражавање и образлагање сопственог мишљења.		за рад и учење охрабрује, помаже и подстиче ученике, омогућава ученицима да сами изводе закључке.	истраживачки радови ђакастави.
Живот у екосистему		Продубљивање знања и практична примена, Подстицање радозналости и практична примена знања.			

ХЕМИЈА

ДОПУНСКА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци	Тип часа				Време реализације	Провера остварености образовних стандарда	Запажања
		обрада	Лаб. вежбе	утврђ.	свега			
ХЕМИЈА И ЊЕН ЗНАЧАЈ	Ученици треба да стекну основну језичку и научну писменост	0	0	1	1	Септембар	Образовне стандарде проверавамо кроз обраду новог градива, проверавање пређеног градива и лабораторијске вежбе	
ОСНОВНИ ХЕМИЈСКИ ПОЈМОВИ	Разликују супстанце и физичка тела као и супстанце и физичко поље	2	1	1	4	Септембар и октобар		
СТРУКТУРА СУПСТАНЦЕ. АТОМ И СТРУКТУРА АТОМА	Да знају квалитативно и квантитативно значење атома, хемијских симбола формула и једињења	5	2	5	12	Новембар и децембар		

ХОМОГЕНЕ СМЕШЕ – РАСТВОРИ	Створитиситуације у којимаћеученицима примењиватизнањехемије затумачењепојава и промена у реалномокружењу;	3	2	3	8	Март и април		
ХЕМИЈСКЕ РЕАКЦИЈЕ И ИЗРАЧУНАВАЊА	помогућитиученицима дакрозједноставнаизрачунавањаразумејуквантитативниаспектхемијскихпромена и практичногапримењу.	5	1	5	11	Април, мај, јун		
УКУПНО		6	15	36				

ДОДАТНА НАСТАВА ЗА 7. РАЗРЕД

Назив теме са садржајима	Циљеви и задаци
МЕТАЛИ, ОКСИДИ МЕТАЛА И ХИДРОКСИДИ (БАЗЕ)	Значење термина оксидација и хидроксиди
НЕМЕТАЛИ, ОКСИДИ НЕМЕТАЛА И КИСЕЛИНЕ	Значење термина, оксидација, киселина, индикатори
СОЛИ	Физичка и хемијска својства соли
ЕЛЕКТРОЛИТИЧКА ДИСОЦИЈАЦИЈА КИСЕЛИНА, ХИДРОКСИДА (БАЗА) И СОЛИ	Значење термина електролитичка дисоцијација
УГЉОВОДОНИЦИ	хемијске формуле и називи функционалних група

ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА СА КИСЕОНИКОМ	Практичан значај главних представника ових једињења
БИОЛОШКИ ВАЖНА ОРГАНСКА ЈЕДИЊЕЊА	Ученици треба да знају основну структуру масти , уља и протеина
ХЕМИЈА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	Очување животне средине

14.2 План допунске и додатне наставе за први циклус

ПРВИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Предмет:	**СРПСКИ ЈЕЗИК**				
Разред:	први	Недељни фонд:		Годишњи фонд часова:	18

Ред. бр. часа	Месец	Садржај рада	Облици рада	Методе и технике рада	Наставна средства	Место реализације
1.	IX	Школски прибор	Индивидуални, фронтални, рад у пару	демонстративна, дијалошка,	Разредна и индивидуална словарица,	Учионица
2.	IX	Моторичке вежбе (за развијање и опуштање руке и шаке, као увод у почетну наставу писања) вежба	Индивидуални, фронтални, рад у пару	демонстративна, дијалошка,	Разредна и индивидуална словарица,	Учионица

3.	IX	Моторичке вежбе (за развијање и опуштање руке и шаке, као увод у почетну наставу писања) вежба	Индивидуални, фронтални, рад у пару	демонстративна, дијалошка,	Разредна и индивидуална словарица,	Учионица
4.	IX	Гласови и шчитавање слова обрада	Индивидуални, фронтални, рад у пару	демонстративна, дијалошка,	Разредна и индивидуална словарица,	Учионица
5.	XI	Писање и читање штампаних слова	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка, метода писаних радова	Разредна и индивидуална словарица, оловка,	Учионица
6.	XI	Увежбавање технике читања	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Текст метода, демонстративна, практично смисаоно учење	Наставни листићи, текстови из *Буквара*	Учионица
7.	XI	Азбука	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка, монолошка, метода писаних радова	Разредна и индивидуална словарица, оловка, наставни листићи	Учионица
8.	XII	Питамо и одговарамо	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка, текст метода, метода писаних радова	Наставни листић, текст из *Буквара*, оловке	Учионица
9.	XII	Писање писаним словима ћирилице	Фронтални, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка, метода писаних радова Разредна и индивидуална словарица, пенкале, наставни листићи		Учионица
10.	I	Увежбавање технике читања	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Текст метода, демонстративна, практично смисаоно учење	Наставни листићи, текстови из *Буквара*	Учионица
11.	I	Преписивање текста писаним словима ћирилице	Индивидуални, фронтални	Текст метода, демонстративна, практично смисаоно учење, метода писаних радова	Наставни листићи, словарице	Учионица

15.	IV	Писање реченица по диктату	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка, метода писаних радова	Разредна и индивидуална словарица, оловка,	Учионица

12.	II	Писање реченица са допуњавањем	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка, текст метода, метода писаних радова	Наставни листићи, пенкале	Учионица
13.	III	Вежбе читања	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Текст метода, демонстративна, практично смисаоно учење	Наставни листићи, текстови из *Читанке*	Учионица
14.	III	Записивање речи по азбучном реду	Индивидуални, фронтални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка, метода писаних радова	Разредна и индивидуална словарица, пенкале, наставни листићи	Учионица

16.	V	Описивање	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка, монолошка, метода писаних радова	Слике , предмети из окружења, пенкале	Учионица
17.	V	Тачка, упитник, узвичник	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка, текст метода, метода писаних радова	наставни листићи, пенкале	Учионица
18.	VI	Вежбе читања	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка, текст метода, метода писаних радова	текстови из *Читанке*, оловке	Учионица

МАТЕМАТИКА

Ред.бр. часа	Месец	Садржај рада	Облици рада	Методе и технике рада	Наставна средства	Место реализације
1.	IX	Просторне релације	Фронтални,	Илустративно	Предмети и	Школско

			индивидуални, рад у пару	– демонстративна, амбијентално учење, дијалошка	објекти из окружења	двориште
2.	IX	Линије и дужи	Индивидуални, фронтални	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	Лењири, оловка, наставни листићи	Учионица
3.	X	Класификација предмета према својствима	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка, игровне активности, практични рад	Премети из окружења, интерактивни задаци из мултимедијалног PDF уџбеника	Учионица
4.	X	Скупови и бројање	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка, практично смисаоно учење	Наставни листићи, оловке, бојице	Учионица
5.	XI	Читање и писање бројева до 5	Индивидуални, фронтални	Практично смисаоно учење, метода писаних радова	Задаци са наставног листића, оловке	Учионица

6.	XI	Знаци веће, мање, једнако, плус, минус	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	Дрвени шестар, чачкалице, лепак, картон, цевчице, наставни листићи	Учионица
7.	XII	Сабирци, збир, умањеник, умањилац, разлика	Индивидуални, фронтални	Илустративно – демонстратив	Наставни листићи, оловке	Учионица

				на, дијалошка,метода писаних радова		
8.	XII	Сабирање и одузимање бројева до 10	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	Рачунаљке, штапићи, жетони, зрневље пасуља, наставни листићи, оловке	Учионица
9.	I	Сабирање и одузимање бројева до 10	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	Рачунаљке, штапићи, жетони, зрневље пасуља, наставни листићи, оловке	Учионица
10.	I	За толико већи и за толико мањи број	Индивидуални, фронтални	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	штапићи, наставни листићи, оловке	Учионица

Ред.бр. часа	Месец	Садржај рада	Облици рада	Методе и технике рада	Наставна средства	Место реализације
11.	II	Читање, писање и упоређивање бројева до 20	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка,метода писаних радова	наставни листићи, оловке	Учионица
12.	III	Претходници и следбеници бројева до 20	Индивидуални,	Илустративно –	Наставни листићи,	Учионица

			фронтални, рад у пару	демонстративна, дијалошка,метода писаних радова	оловке	
13.	III	Сабирање и одузимање бројева до 20	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	Рачунаљке, штапићи, жетони, зрневље пасуља, наставни листићи, оловке	Учионица
14.	IV	Сабирање и одузимање бројева до 20	Фронтални, рад у пару, индивидуални	Илустративно – демонстративна, дијалошка,практично смисаоно учење	Рачунаљке, штапићи, домине, зрневље пасуља, наставни листићи, оловке	Учионица
15.	IV	Читање, писање и упоређивање бројева до 100	Фронтални, индивидуални, рад у пару	Илустративно – демонстративна, дијалошка,метода писаних радова	Задаци ,листићи, оловке	Учионица

ДРУГИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наставна тема: МОЈЕ ДРУШТВО И ЈА, ШТА ОСЕЋАМ, ШТА ОСЕЋАШ, ХАЈДЕ ДА СЕ ДРУЖИМО, НЕКА СЕ ОСТВАРЕ ЛЕПЕ ЖЕЉЕ, РАЗМИСЛИ ПА ОДЛУЧИ, ДРАГЕ ЛИЧНОСТИ, ЧАС ЈЕ ВАШ, САД ВЕЋ МНОГО ВИШЕ ЗНАМ, МИ О СЕБИ

Наставне јединице

1 Слог → реч → реченица

2 Научио сам да пишем правилно и лепо

3 Главни делови реченице

4 Писање штампаних слова латинице

5 Читање текстова написаних латиницом

6 Читање и писање латиничним словима

7 Како писати писмени састав

8 Именице и глаголи

9 Диктат

10 Писање назива улица

11 Писање бројева словима

12 Писање писма, честитке, разгледнице

13 Придеви

14 Писање речце ли и речце не

15 Писање писаним словима латинице

16 Вежбе говора

17 Анализа текста

18 Рецитовање песама које су ученици самостално написали

МАТЕМАТИКА

Наставне јединице

1 Бројеви прве стотине (сабирање и одузимање)

2 Веза сабирања и одузимања и одређивање непознатих елемената сабирања и одузимања (сабирци, збир, умањеник, умањилац)

3 Дуж, полуправа, права, изломљена линија

4 Множење, чиниоци, производ

5 Множење бројева 2, 10, 5, 4, 3

6 Множење збира и разлике бројем

7 Множење бројева 6, 7, 8, 9

8 Задаци са сабирање, множењем и одузимањем

9 Јединице мере за дужину

10 Дељеник, делилац, количник, дељење

11 Веза множења и дељења

12 Дељење бројем 2, 3, 4, 5, 10

13 Дељење бројем 6, 7, 8, 9

14 Таблице множења и дељења

15 Дељење двоцифреног броја једноцифреним

16 Задаци са две операције (+ и :) и (: и –)

17 Јединице за време (час, минут, година, месец, седмица, дан)

18 Правоугаоник и квадрат

ТРЕЋИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК И МАТЕМАТИКА

	Садржаји рада	
Време реализације	**Српски језик**	**Математика**

СЕПТЕМБАР	Реченице по значењу и облику Именице	Понављање градива Стотине и десетице прве хиљаде
ОКТОБАР	Рад на препричавању текста Врсте именица	Бројеви до 1000
НОВЕМБАР	Глаголи; Личне заменице Правопис	Сабирање и одузимање
ДЕЦЕМБАР	Рад на прочитаним текстовима Придеви	Сабирање и одузимање Праве и углови
ЈАНУАР	Читање обрађених текстова и препричавање	Множење Дељење и множење
ФЕБРУАР	Врсте придева Описивање драге личности	Множење Дељење и множење
МАРТ	Неуправни говор Управни говор	Множење Дељење
АПРИЛ	Писање састава Читање текстова	Мерење и мере
МАЈ	Правопис Граматика	Геометриујске фигуре- обим Разломци
ЈУН	Писање писма, разгледнице	Разломци

ЧЕТВРТИ РАЗРЕД

СРПСКИ ЈЕЗИК

Наставн исадржа ји	Бројч асова	Активности у васпитно-образовномраду	Начин и поступакостварив ањапрограма	Циљеви и задацисадржа јапрограма
Књижевнос т -лирика -епика -драма	4	- читањетекстова - учествовање у анализи приче итекста	- фронтални - индивидуални - групни - рад упару	- увежбавање и усавршавањегласногчитања и читањаусеби - оспособљавањезасамоста лночитање иразумевање
Језик -граматика -правопис	10	- састављањереченица - читање и писање (коришћењеобаписм а -анализареченице (служба и врстеречи)	- фронтални - индивидуални - групни - рад упару	- поступно и систематичносавладавањепра вописа играматике - овладавањеправописни м и граматичкимправилим а
Језичк акултур а	4	- учествовањеу разговору - одговарањеи постављањепитања - описивањеза мишљении доживљенихситуација	- фронтални - индивидулни - групни - рад упару	- развијањеспособностизаправил ноусмено и посменоизражавање - оспособљавањезауспешнослуже њекњижевнимјезиком,смислени мреченицама у различитимживотнимситуацијам а

МАТЕМАТИКА

ДОПУНСКА НАСТАВА

Настави садржај и	Бројч асова	Активности у васпитно-образовномраду	Начин и поступакоства ривањапрогра ма	Циљеви и задацисадржајап рограма

Скупприродних бројева	13	- сабирањеи одузимањедо 1000 - применанаученогу решавањубр.израза - примењивање стеченихзнања	- фронтални - индивиду-ални - групни - рад упару	-савладавањеосновних операција -решавањетекстуалнихзадатака -развијањелогичкогмишљења и способностикомбиновања
Површина	4	- посматрање -уочавање -применастечених знања -решавањезадатака	- фронтални - индивиду-ални - групни - рад упару	- упознавањеосновних геометријскихфигура и њиховихмеђусобниходноса
Мерење и мере	1	- упоређивање -мерење -применастечених знања	- фронтални - индивиду-ални - групни - рад упару	- упознају и примењујумерезадужину, масу и време

ДОДАТНА НАСТАВА

Садржај ипрограма	**Бројчасова**	**Активностиученикаобразовно-васпитномраду**	**Активностинаставника у образовно – васпитномраду**	**Основниоблицизвођењапрограма**	**Циљеви и задацисадржајапрограма**
Логички и комбина-торнизадаци	8	- уочавање - издвајање -решавање проблема	- припрема и вршиизборзадатка - обезеђујестицањезнањанавишемнивоу - осмишљава и уводиученика у проблемскуситуацију - подстичена	- индувидуални - групни - фронтални - рад упару	-развијањелогичкогмишљења, поступка решавањапроблемскихзадатака
			размишљањеј ероно види у одабирједногрешења		
Природни бројеви и операције сањима	10	- уочавање - решавање	- уводиученике у проблемскуситуацију и истичеважност поступка - дајесмерницека решењу - оспособљаваза решавањесложених	- индивидуални - групни - фронтални - рад у пару	- развијањетачности и прецизностиприраду и логичкигмишљења

			задатака - указујенауочавање односа и законитости		
Решавање сложених задатака помоћу једначина и дијаграма	6	- уочавање - издвајање - решавање проблема	- користи и истиче значајграфичког приказа - указујена повезивањестечених знања - упућујенапутка решењу - указујенаповезаност величина у сложеним примерима - указујенапримену у разноврсним задацима	- индивидуални - групни - фронтални - рад у пару	- развијањелогичког мишљења -оспособљавање учениказасамостално решавањепроблема
Квадрат и правоуга оник	6	- уочавање - закључивање - цртање - скицирање	- упућујена повезивање - припремазадатке о функционалној зависностповршине оддужине - указује и упућујена површинукод сложенихфигура - настојидазнања будупримењива	- индивидуални - групни - фронтални - рад у пару	-развијањеспособности уочавањабитног у проблему -прецизност и уредност прираду
Коцка и квадар	6	- уочавање - закључивање - цртање - скицирање	- омогућујепримену стеченихзнања - навикаванаизраду скицекаопрвогкорака карешењу -упућујеназаједничко проналажењерешења	- индивидуални - групни - фронтални - рад у пару	-развијањеспособности уочавањабитног у проблему -прецизност и уредност прираду

13. ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ И СЛОБОДНЕ НАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ

13.1. Ваннаставне активности од 1-4. разреда

13.2. Слободне наставне активности од 5-8. разреда

13.3. Ваннаставне активности од 5-8. разреда

13.1. Ваннаставне активности од 1-4. разреда

1.разред Ликовна секција

Циљеви и задаци секције:

- Да серазвија и подстиче учениково стваралачко мишљење
- Оспособљавање ученика да цртежом изразе своја опажања из непосредне околине
- Развијање мануелне вештине и креативности
- Мотивисати ученике да се слободно ликовно-визуелно изражавају, својствено узрасту и индивидуалним способностима
- Упознавање нових поступака и идеја за рад
- Неговање ликовног израза, посебно у раном школском узрасту, јесте основ за неговање визуелног мишљења.

Начин остваривања програма:

- Ликовне радионице
- Коришћењем корисних идеја са интернет сајтова(крокотак, времеигре, зврк...)
- Израда тематских паноа
- Изложбе дечијих радова(декорација ентеријера школе)

Корелација са наставним предметима:

- Ликовна култура, свет око нас

Месец	Садржај	Број часова
Септембар	- Договор ораду, упознавање са планом рада - Јесен- цртање - Јесен-техника шаблон (отискивање) - Јесењи рамови	4
Октобар	- Шта ме чини срећним-пано за Дечију недељу - Поруке пријатељства - Како видим себе - Шара и шарање-орнамент	4
Новембар	- Оригами - Слике од макарона-колажирање - Слике од макарона-уређивање паноа - Кућица за птице, колаж, картон - Вајање-пластелин	5
Децембар		4

	- Зимска идила (сликање) - Пахуље и украси од папира, оригами - Украшавање паноа и прављење честитки	
Јануар	- Доживљаји са распуста - Свети Сава- портрети (колаж)	2
Фебруар	- Срце од киданог папира - Слике од крпица и дугмића - Бакарне плочице- тема љубав - Животиње од колаж папира	4
Март	- Правимо честитке за 8.март - Дечија права-цртеж и поруке-пано - Цвеће од различитих материјала - Пролеће свуда око нас	4
Април	- Пролећно дрво-комбиноване–технике - Пролећни венчићи - Пролећни венчићи-завршавање и пано	4
Мај	- Доживљаји са ускршњег распуста-сликање - Цртамо, режемо, лепимо - Сликање на фолији-поклопац од павлаке - Оригами- слободан избор ученика	4
Јун	- Вишеслојне слике-пејзаж - Рециклирање(робот, музички инструменти) - утисци о раду ликовне секције	3
	Укупан број часова	**36**

Литерарна секција-2.разред

Месец	Редни број часа	Наставна јединица	Тип часа	Облик рада	Метода рада	Место рада и наставна средства
Септембар	1.	Формирање литерарне секције	комбиновани	индивидуални, фронтални	вербална	кабинет српског језика
	2.	Доношење плана рада литерарне секције за текућу школску годину	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
Октобар	3.	Анализа рада литерарне секције у претходној школској години	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка	кабинет српског језика
	4.	Посета градској библиотеци	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	градска библиотека
	5.	Посета школској библиотеци	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	школска библиотека

а р						
	6.	Упознавање стваралачких покушаја чланова литерарне секције	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
Н о в е м б а	7.	Упознавање стваралачких покушаја чланова литерарне секције	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	8.	Упознавање стваралачких покушаја чланова литерарне секције	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	9.	Критички осврт на стваралачке покушаје чланова литерарне секције	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	10.	Анализа књижевних дела (лирских) са истим мотивом	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика

р						
Д е ц е м б а р	11.	Анализа књижевних дела (епских) са истим мотивом	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	12.	Стваралачки покушаји	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
Ј а н у а р	13.	Композиција састава	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	14.	Писање по плану	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	15.	Есеј	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	16.	Стваралачки покушаји	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика

а р						
Ф е б р у а р	17.	Стваралачки покушаји	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	18.	Богаћење речника	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	19.	Плеоназам	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	20.	Избор радова за школске новине	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
М а	21.	Писање литерарних радова на задату тему поводом Дана школе, 8. марта и литерарних конкурса	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика

р т	22.	Писање литерарних радова на задату тему поводом Дана школе, 8. марта и литерарних конкурса	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	23.	Како описати личност	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	24.	Како описати ентеријер и екстеријер	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
А п р и л А п р	25.	Техничко и сугестивно описивање	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	26.	Прича са познатим ликовима	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	27.	Прича са познатим ликовима	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	28.	Преправљена бајка	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика

и л						
М а ј	29.	Преправљена бајка	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	30.	Писање бајке	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	31.	Писање бајке	комбиновани	индивидуални, фронтални	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика
	32.	Истраживање локалног говора	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	терен и кабинет српског језика
Ј у н	33.	Истраживање локалног говора	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	терен и кабинет српског језика
	34.	Истраживање говора деце, омладине, одраслих	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	терен и кабинет српског језика
	35.	Истарживање литерарних радова доступних на интернету	комбиновани	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет информатике
	36.	Анализа рада литерарне секције	систематизација	индивидуални, фронтални, групни, у паровима	монолошка, дијалошка, текстуална, демонстративна	кабинет српског језика

Рецитаторска секција-3.разред

Време реализације	Тема	Активност везана за тему	Сарадници
Септембар	**1. Тема – Ја и други**	1. Уводни час	Педагог
		2. Мој портфолио – презентовање портфолија	Педагог
		3. Ово сам ја – представљање себе, колико се познајемо међу собом	Педагог
		4. Како да откријем своје способности – ученици износе своја интересовања	Педагог
		5. Кад порастем бићу...	Педагог
Октобар		6. Дечја недеља	Педагог
		7. Како да учимо – уче како да уче и стекну навике у учењу	Педагог
		8. Мој радни дан – организујемо радни дан и слободно време	Педагог
		9. Рођенданско стабло – знаком представљамо наш датум рођења	Педагог
Новембар	**2. Тема – Бонтон**	10. Десет топлих речи – бирамо најлепше речи да се обратимо	Педагог, родитељи
		11. Хајде да се договоримо	Педагог, родитељи
		12. Хајде да се дружимо – како да се дружимо	Педагог, родитељи
		13. Кад настане збрка	Педагог, родитељи
		14. Толеранција према разлика	Педагог

Децембар	**2. Тема – Бонтон**	15.	Да ли смо испунили досадашњи циљ – анализа портфолија да ли су ученици постигли резултате које су до сада поставили	Педагог
		16.	Наша радна соба – како уредити радну собу	Педагог
		17.	Новогодишњи маскембал – органузујемо маскембал на нивоу разреда	Педагог
		18.		Педагог
Јануар		19.	Божић	Педагог, родитељи
		20.	Свети Сава – правимо пано поводом Светог Саве	Педагог, родитељи
		21.	Правила у учионици – усвајање правила у учионици, поштовање правила	Педагог, родитељи
Фебруар		22.	Уредимо учионицу – како да уредимо и чувамо и како да се понашамо у учионици и школи. Уређивање паноа	Педагог, родитељи
		23.	Еколошке заповести – стичемо основна знања из екологије	Педагог, родитељи
Март		24.	Рециклирај не фолирај	Педагог, родитељи
	3. Моја осећања и ја	25.	Честитка за маму, баку – правимо честитку за маму или баку поводом осмог марта	Педагог
		26.	Мој први хербаријум – сакупљамо и правимо хербаријум биљака из нашег краја	Педагог
		27.		Педагог
		28.	Здравље на уста улази	Педагог
Април		29.	Добродошлица ластавицама	Педагог
		30.	Весели одељенски састанак – први април дан шале	Педагог, родитељи
		31.	Ускршњи штанд – припремамо штанд за Ускрс	Педагог, родитељи

		32. Да ли смо безбедни у саобраћају – уочавамо правила у саобраћају компјутер	Педагог, родитељи
М ај		33. Шта треба да читам – развијамо љубав према читању	Педагог
		34. Правимо наш часопис – електронска форма	Педагог
Ју н		35. Научили смо – представљамо свој портфолио	Педагог
		36. Желим да се представим – припремамо приредбу за крај школске године	Педагог
Прво полугодиште			17
Друго полугодиште			19
Укупно			**36**

Драмска секција-4.разред

Циљеви драмске секције су:

- упознавање са основама драмског истраживања,
- богаћење и развијање маште и креативног начина мишљења,
- развијање способности за концентрацију и способности за јавне наступе,
- стицање способности лепог, течног и креативног импровизованог изражавања,
- стицање искуства и навика за колективни живот и рад,
- развој опажања, размишљања и слободног изражавања,
- развијање критичке способности,
- развијање самоконтроле, досетљивости...
- подстицање интересовања за истраживање

<u>План рада</u>

1. Формирање секције; Драмска уметност

2. Доношење плана рада за текућу школску годину: избор комада за припрему и обнављање; читајућа проба

3. Одабир драмског текста за Дан школе; Подела улога - читачка проба

4. Увежбавање текста за приредбу поводом Дана школе;Рад на драмском текскту

5.Увежбавање текста за приредбу поводом Дана школе

6. Увежбавање текста за приредбу поводом Дана школе; Распоредна проба: груписање лица и ствари на сцени.

7 . Одабир драмских текстова за Нову годину; подела улога; читачка проба

8 . Читачка проба

9. Увежбавање комада, сцена, музика

10. Увежбавање комада, костими

11. Израда и постављање комплетног декора.

12.Увежбавање драмског текста

13. Увежбавање драмског текста

14. Увежбавање драмског текста

15.Увежбавање драмског текста

16.Распоредна проба: сценске радње

17.Извођење представе

18. Гледање краћег драмског приказа о Светом Сави

19. Слушање радио – драме или стваралачки писмени рад: писање сценских дела –

игроказа, дијалога, драматизација

20. Избор нових текстова

21. Подела улога

22. Читајућа проба

23. Читајућа проба

24. Читајућа проба

25. Распоредна проба: груписање лица и ствари на сцени.

26. Распоредна проба: сценске радње, вежбе ритма и темпа

27. Извођење драмских текстова

28.Припреме за такмичење у беседништву (говору) – самоостални рад

29. Такмичење у беседништву

30. Одабир нових драмских текстова и читање по улогама

31.Одабир нових драмских текстова и читање по улогам

32.Гледање краћих драмских представа са интернета или по могућству у позоришту

33.Израда лутки за луткарско позориште

34. Израда лутки за луткарско позориште

35.Гледање једне луткарске представе

36. Разматрање извештаја о раду секције- колико смо били успешни

15.2. Слободне наставне активности од 5-8. разреда

1. Слободна наставна активност у V и VI разреду:

а) Вежбањем до здравља:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета физичко и здравствено васпитање у основној школи.

б) Животне вештине:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета биологија у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета физичко и здравствено васпитање у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета српски језик и књижевност у основној школи;

4) лице које испуњава услове за стручног сарадника педагога;

5) лице које испуњава услове за стручног сарадника психолога.

в) Медијска писменост:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета српски језик и књижевност у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета ликовна култура у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета информатика и рачунарство у основној школи;

4) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета страни језик у основној школи.

г) Цртање, вајање и сликање:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета ликовна култура у основној школи.

д) Чувари природе:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета биологија у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета географија у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета хемија у основној школи.

ђ) Музиком кроз живот:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета музичка култура у основној школи.

е) Сачувајмо нашу планету:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета биологија у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета географија у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета хемија у основној школи.

2. Слободна наставна активност у VII и VIII разреду:

а) Предузетништво:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета информатика и рачунарство у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета техника и технологија у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета математика у основној школи.

б) Моја животна средина:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета биологија у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета географија у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета хемија у основној школи;

4) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета техника и технологија у основној школи;

5) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета физика у основној школи.

в) Домаћинство:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета биологија у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета хемија у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета техника и технологија у основној школи.

г) Уметност:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета музичка култура у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета ликовна култура у основној школи.

д) Филозофија са децом:

1) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета српски језик и књижевност у основној школи;

2) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета историја у основној школи;

3) лице које испуњава услове за извођење наставе и других облика образовно-васпитног рада предмета филозофија у гимназијама и стручним школама.”

13.3. Ваннаставне активности од 5-8. разреда

Енглески језик (конверзација)-секција

Циљ на раду секције енглеског јесте богаћење вокабулара ученика као и превазилажење страха од употребе енглеског језика у свакодневном говору. .На овим часовима инсистираћемо на коришћењу искључиво енглеског језика приликом комуникације. Недовољна изложеност страном језику највећа је препрека приликом учења било ког језика. Иако се енглески језик учи од првог разреда основне школе, два

часа недељно нису довољна да би се страни језик проговорио. Зато на овим часовима планирамо да се посветимо највише практичној употреби енглеског језика. Нећемо инсистирати на граматички исправним реченицама већ само на што интензивнијој употреби изговорене речи.

Изузетно битно приликом конверзације на страном језику је да се ученици не обесхрабре у случају грешке или тренутног недостатка речи. Због тога ће на овим часовима бити строго забрањено исмевање и ругање ученицима који излажу. Како је ова секција изборни предмет, ученици који и поред опомене наставе да исмевају друге, биће удаљени са часа и неће им бити дозвољено да даље похађају часове ове секције.

Све теме за разговор биће прилагођене старосној доби полазника и инсистираћемо на томе да СВИ ученици током једног часа пробају да излажу на енглеском језику, колико је то могуће више.

Поједине теме моћи ће да се обрађују као радионице или рад у пару или групи. Ово ће ученицима олакшати припрему и пружиће им додатну подршку током излагања од стране својих саиграча.

Поједине теме биће календарски прилагођене за разговор (полазак у школу, празници, распусти…), док ће друге бити насумично биране или ће бити тренутни избор ученика.

Свака тема биће пропраћена одговарајућим питањима која ће ученицима олакшати организацију свог излагања.

Списак тема које ће се обрађивати на часовима секције енглеског језика:

1. Favorites

What is your favorite color and why?
What is your favorite food and why?
What is your favorite movie and why?

What is your favorite place and why?
What is your favorite song and why?
Who is your favorite celebrity and why?

2. Learning English

Is English an easy or difficult language to learn?
How long will it take to master English?
Which English skill is the easiest (reading, writing, speaking, or listening)?
Which English skill is the hardest (reading, writing, speaking, or listening)?
How is English different from your language?
Do you enjoy learning and speaking English?

3. Food

What is your favourite dish?
What is your favourite cuisine?
Do you have a 'sweet tooth'?
Do you know how to cook?
Do you eat healthily?
What do you like to snack on?

4. Daily Routines

What time do you usually get up?
How long does it take you to get ready in the morning?
What time do you usually have dinner?
What time do you usually go to bed?
What is your daily routine?
What do you do at the weekends?

5. Shopping

Do you enjoy shopping?
What is your favorite shop?
Have you ever regretted buying something?

Do you buy things online?
What is your opinion of branded goods?
What was the last item you bought?

6. Music

What kind of music do you like?
Who is your favorite singer?
What is your favorite song?
Is there a kind of music that you dislike?
When do you like to listen to music?
Have you ever been to a concert?

7. Free Time

What do you do in your free time?
Do you have any hobbies?
How do you relax when you are stressed?
Do you prefer to be alone or around people?
If you have a day off school or work, do you sleep in late?
What are some things that you consider to be a waste of time?

8. Scary Things

Are you scared of spiders?
Are you scared of snakes?
Are you scared of ghosts?
Are you afraid of heights?
What things are you afraid of?
Do you enjoy horror movies?

9. Social Media and Websites

What is your favorite website?
Do you use social media?
How many hours per day do you spend online?
Do you read the news online?
How do you know if a story online is true or fake?
What are some of the dangers of social media

for young people?

9. Have you ever...?

Have you ever ridden a horse?
Have you ever seen a ghost?
Have you ever eaten sushi?
Have you ever done an extreme sport?
Have you ever visited another country?
Have you ever won a contest?

10. Jobs

What job would be perfect for you?
What is the easiest job?
What is the hardest job?
Which job pays the most?
What is the most dangerous job?
What is a job you could never do?

11. Would you like to...?

Would you like to be the president or prime minister of your country?
Would you like to be super-rich?
Would you like to have lots of children?
Would you like to be famous?
Would you like to be a hero?
Would you like to travel in space?

12. Bad Habits

What are some bad habits that people have?
Do you ever throw litter on the ground?
Do you ever lose your temper?
What are some bad habits people have while driving?
Why are some people rude to other people?
How can you get rid of a bad habit?

13. Sports

What sports do you enjoy playing?
What sports do you enjoy watching?
What sport is the best for keeping fit?
Do you enjoy watching or practicing martial arts?
What sport would you most like to try?
Do you enjoy watching the Olympics?

14. My Home

Do you live in a big or a small house? How many rooms are there in your house?
Describe your garden or yard.
What do you like about your house?
What do you dislike about your house?
Describe your neighbourhood.

15. What makes you...?

What makes you happy?
What makes you sad?
What makes you angry?
What makes you embarrassed?
What makes you laugh?
What makes you hungry?

16. Animals

Do you have any pets?
What are the advantages of keeping a pet?
What is your favorite animal?
What is the cutest animal, in your opinion?
What is the most dangerous animal, in your opinion?
What is the most useful animal, in your opinion?

17. Money

Are you good at saving money?
Do you like to buy expensive things?
What is the easiest way to become rich?

Do you know any idioms about money?
Do you budget your spending?
How is life different for rich and poor people?

18. Are you good at...?

Are you good at singing?
Are you good at sports?
Are you good at making friends?
Are you good at maths and science?
Are you good at planning your time?
Are you good at using computers?

19. School

What is/was your best subject at school?
Who is/was your favorite teacher at school?
Does/Did your school have good facilities?
Do/Did you enjoy the food served at your school?
What is the most useful school subject for you?
Do you enjoy learning new things?

20. Fashion and Clothes

Do you like fashion?
Do you try to wear fashionable clothes?
What is your favorite outfit?
Do you like to wear jewelry?
Do you prefer casual or formal clothes?
Do you prefer to have long or short hair?

21. Motivation

How do you motivate yourself?
Do you ever feel demotivated?
Is success important to you?
How do you reward yourself when you do well?
Do you ever stay up late working or studying?
Describe a time when you overcame a challenge?

22. Health

Have you ever been very ill?
Are you generally a healthy person?
What do you do to stay healthy?
Do you have a healthy diet?
Do you have a healthy lifestyle?
Would you like to be a doctor?

23. Technology

What is your favorite modern technology?
Are you skilled at using a computer?
What problems does modern technology cause?
What would it be like to live in a time before modern technology?
Would you like to work for an IT company like Apple, Facebook or Google?
Do you think robots will one day be smarter than humans?

24. The Environment

What is the biggest environmental issue in your country?
What is the biggest environmental issue in the world today?
Do you try to be 'green'?
What do you think the effects of climate change will be?
Do you think people are too complacent about climate change?
How can you personally help the environment?

25. Happiness

How would you define happiness?
Do you think happiness is connected to wealth?
Do you think happiness is connected to love?

What things make you happy?
How do you cheer yourself up when you are down?
Why do some people find it difficult to achieve happiness?

26. Crime

Why do people become criminals?
Is there a lot of crime in your country?
Is there anything which is a crime but shouldn't be?
Is there anything which is not a crime but should be?
Some countries are legalizing drugs. Is this a good or a bad thing?
Do you think punishments for criminals in your country are too strict, too lenient or just right?

27. Improving Myself

What is something you would like to learn to do?
What superpower would you like to have?
Do you go to the gym?
Do you ever watch documentaries on television or the internet?
Would you ever have cosmetic surgery?
Talk about a time when you learned an important life lesson.

28. Social Problems

What are the main social problems in your country or neighbourhood?
What can be done to tackle these problems?
Is unemployment a problem where you live?
Is poverty a problem in your country?
Is crime a problem in your country?
Do you think the younger generation are better or worse behaved than the older generation?

29. The Unexplained

Do you believe in ghosts?
Are you afraid of ghosts?
What are some things that cannot be explained by science?
Do you believe that aliens exist and have visited Earth?
Are you superstitious?
Have you ever been to a fortune teller?

30. Charity

Do you donate to charity?
What are some good charities to get involved with?
What are some ways that you can help your community?
If you suddenly became rich, would you donate a chunk of your wealth to charity?
Are there any charities that you would not donate to?
Does your country have a welfare system?

31. A time when...

Talk about a time when you met someone interesting.
Talk about a time when you helped someone.
Talk about a time when you had an adventure.
Talk about a time when you changed your mind about something.
Talk about a time when you tried something for the first time.
Talk about a time when you went out of your comfort zone.

32. Giving and Taking Advice

Do you ever give people advice?
Do you ever take advice from people?
Whose advice do you trust the most?
Do you tend to follow your parents' advice?
Have you ever ignored someone's good advice?
Has anyone ever given you bad advice?

33. Time

Are you good at time management?
Do you generally arrive early or late to things?

Why?
Do you tend to finish work on time?
Do you often find yourself rushing?
Do you wish there were more hours in the day?
If days were 30 hours instead of 24, what would you do with the extra time?

34. Changes

How has the world changed since you were born?
How have you changed as you have grown older?
What have been the major milestones in your life?
What would you like to change about yourself?
Would you like to change your appearance?
What would you like to change about the world?

35. The Future

What do you think the world will be like 10 years from now?
What do you think the world will be like 100 years from now?
What do you think the world will be like 1000 years from now?
Are you an optimist or pessimist about the future?
Do you think the world will ever be at peace?
What technology would you like to see in the future?

Holidays
What is your favorite holiday?
How do you celebrate your favorite holiday?
Do you like to stay at home or travel when you have a holiday?
Do you spend time with your family when there is a holiday?
Do you know very much about holidays from other cultures and countries?
How do you celebrate your birthday?

36. News

Do you follow the news?
How do you get your news?
How do you know whether to believe a news story on social media?
What was the biggest global news story of this year?
What was the biggest local news story of this year?
Talk about a recent news story that you were interested in.

37. Hopes for the Future

Do you have a long-term plan for your career?
What are your plans for the next five years?
What age is the best to get married and have kids?
If you have kids, what are your hopes for them?
Do you have plans to buy a house, a car or another major item?
What is on your 'bucket list'?

38. Love

Do you believe in love at first sight?
Is love more important than money?
Some people never want to get married. Why is this?
Is it easier to love someone similar to you or someone different?
Do you know any idioms about love?
Do you enjoy watching romantic movies?

39. If you could...

If you could turn into an animal, which animal would you choose?
If you could be a superhero, which would you be?
If you could meet a celebrity, which would you choose?
If you could travel in space, would you try it?
If you could live anywhere, where would you

choose?
If you could be any age forever, which age would you choose?

40. Entertainment

How often do you go to the cinema?
What kind of movies do you like?
What kind of music do you like?
Do you enjoy live music?
Have you ever been to an amusement park?
Do you consider shopping to be a form of entertainment?

41. Cultures

Name a culture, apart from your own, that you find interesting. Explain why you find it interesting.
What do you like about your own culture?
What do you dislike about your own culture?
What is your opinion of American culture?
What is your opinion of Japanese culture?
Traditional culture is disappearing around the world. Is this a good or a bad thing?

42. Lateral Thinking Questions Set 1

Apart from humans, which animals can 'talk' and how?
Ants live in highly advanced social systems. How do they do this with their tiny brains?
What is the likelihood of intelligent life on other planets?
If you brought someone from 1000 years in the past to this age, would they like it?
If somebody is different, is that good or bad?
Does crime pay?

43. Lateral Thinking Questions Set 2

In the future, a computer might be President. Would this be a good or a bad thing?
Do you think people are basically good or basically bad?

Why is it that some people like to dance and
some don't?
Why do we need grammar?
Would it be possible to have a world without money?
What would happen to the world if everybody could live forever?
How and why do men and women communicate differently?

14.

ПОСЕБНИ ПРОГРАМИ

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања

Програм заштите деце / ученика од насиља, злостављања и занемаривања сачињен је на основу посебног протокола и правилника о поступању у ситуацијама насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним институцијама. Програмом су дефинисане и разрађене превентивне и интервентне активности чији је основни циљ превенција и сузбијање свих видова насиља у школској средини.

ЦИЉ: Учинити школску средину што безбеднијим и подстицајнијим местом за сву децу и ученике.

Задаци тима за заштиту деце / ученика од насиља, злостављања и занемаривања

-израда, реализација и евалуација програма заштите деце / ученика од насиља, злостављања и занемаривања

-идентификовање и информисање о случајевима насиља, уз поштовање личности детета / ученика

-спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља

-праћење и евидентирање свих врста насиља

-јачање и одржавање сарадње са надлежним службама (Центар за социјални рад, МУП, Здравствени центар …)

-тимски рад на превенцији насилног понашања или решавање оних ситуација у којима је насиље регистровано

-саветодавни рад са ученицима и родитељима

Програм заштите од насиља, злостављања и занемаривања подразумева заштиту деце од физичког и менталног насиља, злоупотребе и занемаривања, нехуманих и понижавајућих поступака и кажњавања и свих других облика искоришћавања штетних по било који вид дететове добробити. Остварује се кроз различите наставне и слободне активности са ученицима, запосленима, родитељима, односно старатељима, у сарадњи са јединицом локалне самоуправе, физичким и правним лицима са територије јединице локалне самоуправе, установама из области културе и спорта, вршњачким посредницима, као и лицима обученим з апревенцију и интервенцију у случају насиља, злостављања и занемаривања и других облика ризичногпонашања, у складу са утврђеним потребама. Школа развија климу културе понашања и уважавања личности, нетолерисања насиља, одговорности свих, обавезности на поступање.Школа обезбеђује мере подршке за физички и психички опоравак жртве насиља и његове социјалне реинтеграције, поверљивост података и заштиту права на приватност, поштовање принципа поверљивости и принцип азаштите најбољег интереса детета, да свака особа која има сазнање о насиљу обавезно реагује. У заштити ученика Школа примењује мере превенције и мере интервенције. Мере превенције

подразумевају постојање климе прихватања, толеранције и уважавања, укључивање свих релевантних страна у доношење програма превенције, препознавање насиља, дефинисање процедура и поступака за заштиту и реаговање у ситуацијама насиља, информисање свих релевантних страна о процедурама и повећање компетенција за уочавање и решавање проблема. Превенција укључује: упознавање чланова колектива, ученика и родитеља са протоколом зазаштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања; усклађивање акат аустанове; дефинисање програма заштите; дефинисањ еулога и одговорности у примени процедура и поступака; неговање богатства различитости; обуке за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликата; разговоре, трибине, радионице о безбедности и заштити деце од насиља; дефинисање правила понашања и последица кршења правила; развијање вештина ефикасног реаговања и умрежавање свих кључних носилаца активности на превенцији насиља. Све мере превенције се реализују са циљевима: сензибилисања свих актера на појаву и препознавање нивоа насиља, злостављања и занемаривања; помоћи ученицима у стицању увида у персоналне проблеме и указивања на могуће начине њиховог решавања; пружања помоћи ученицима са поремећајим понашања и опсервације и идентификације ученика са социјалним проблемима; развијања друштвено пожељног става према коришћењу психоактивних супстанци код ученика; развијања афирмативних облика комуникације и понашања; као и стварања безбедне средине за живот и рад ученика. Мере предвиђају и перманентно разрађивање начина и техника за праћење и процену ефикасности предузетих мера. Превенција се планира на основу: учесталости ситуација (пријава броја насиља), заступљености врсте насиља, броја повреда и сигурности објекта. Интервенција укључује усклађену и доследну примену поступака и процедура, сарадњу са релевантним службама, континуирано евидентирање случајева насиља, праћење и процену облика и учесталости насилничког понашања путем истраживања, запажања и провере, подршку ученицима који трпе насиље, педагошкоко рективни рад са ученицима који врше насиље, оснаживање посматрача насиља за конструктивно реаговање и саветодавни рад са родитељима. Код интервентних активности узима се у обзир да ли се насиље дешава или се само сумња да се дешава, на ком месту се дешава, ко су учесници, какав је облик и интензитет насилничког понашања. На основу наведеног се врши процена нивоа ризика за безбедност детета и предузимају предвиђени адекватни поступци и процедуре.

ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК
дежура у складу са распоредом
уочава и пријављује случај
покреће процес заштите детета (реагује одмах) у случају насилног понашања, користећи неку од стратегија
обавештава разредног старешину о случају
евидентира случај у књигу дежурства
сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља
ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА
уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах

учествује у процесу заштите деце
разговара са учесницима насиља
информише родитеље и сарађује са њима
по потреби сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља
прати ефекте предузетих мера
евидентира случај и води документацију
по потреби, комуницира са релевантним установама
ТИМ, ПЕДАГОГ
уочава случајеве насилног понашања
покреће процес заштите детета и реагује одмах
обавештава одељенског старешину и сарађује са њим
по потреби, разговара са родитељима
пружа подршку ученицима, наставницима
разматра случај (2. и 3. ниво) и осмишљава мере заштите
обавља консултације, предлаже заштитне мере, прати ефекте предузетих мера
по потреби сарађује са другим установама
евидентира случај
ПОМОЋНО-ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ
дежура
прекида насиље
уочава и пријављује случајеве насилног понашања
УЧЕНИЦИ, ДЕЦА
уочава случајеве насилног понашања
тражи помоћ одраслих
пријављује случај одељенском старешини
за теже случајеве консултују чланове Тима
учествује у мерама заштите

Под насиљем се подразумева сваки облик једанпут учињеног вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или отенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика или запосленог.

Врсте насиља:

1. Физичко насиље-подразумева физичко кажњавање. Може да се јави као насилно понашање ученика према запосленом, запосленог према ученику и доводи до стварног или потенцијалног телесног повређивања.
2. Психичко насиље- подразумева понашање који доводи до тренутног или трајног угрожавање психичког и емоционалног здравља и достојанства детета, ученика и запосленог.
3. Социјално насиље-подразумева понашање којим се ученик, дете искључује из активности и групе.

4. Сексуално насиље-подразумева понашање којим се ученик наводи на учествовање у сексуалним активностима које не жели, сексуално се узнемирава и експлоатише.

5. Дигитално насиље-подразумева употребу ИКТ-а које има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства.

Постоје три нивоа насиља. На првом нивоу интервентне активности преузима сам одељенски старешина, наставник у сарадњи са родитељима. На другом нивоу активности преузима одељенски старешина, наставник у сарадњи са педагогом, психологом, тимом за заштиту, директором, уз учешће родитеља. На трећем нивоу активности предузима директор са тимом за заштиту, уз ангажовање родитеља и надлежних органа.

ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ И ЦИЉЕВИ ПОСЕБНОГ ПРОТОКОЛА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ И УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА У ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНИМ УСТАНОВАМА

Посебним протоколом за заштиту деце и ученика од насиља, злостављањаи занемаривања у образовно-васпитним установама детаљније се разрађује **интерни поступак у ситуацијама сумње или**

дешавања насиља, злостављања и занемаривања.Посебни протокол пружа и оквир за превентивне активности и води ка унапређењу стандарда за заштиту.

На основу Посебног протокола, у складу са специфичностима рада, установа је у обавези да у Годишњем програму рада дефинише Програм заштите ученика од насиља и да формира Тим за заштиту ученика од насиља.

Принципи на којима је заснован Посебни протокол, који уједнопредстављају и оквир за деловање, јесу:

• право на живот, опстанак и развој;

• најбољи интерес детета;

• недискриминација и

• учешће деце.

Свако дете има неотуђиво право на живот, а држава има обавезу да обезбеди његов опстанак и развој.

Посебним протоколом се обезбеђује заштита најбољег интереса ученика у свим ситуацијама. Интересученика је примаран у односу на интерес свиходраслих који учествују у животу и раду установе.

Посебни протокол се односи на све ученике у установама, без обзира на пол, узраст, породични статус, етничко порекло и било које друге социјалне илииндивидуалне карактеристике детета (боју коже, језик, вероисповест, националност,способности и специфичности детета).

Учешће ученика обезбеђује се тако што благовремено и континуирано добијају сва потребна обавештења, што им се пружа могућност да изразе своје мишљење у свим фазама процеса заштите и то на начин који одговара њиховом узрастуи разумевању ситуације.

Полазећи од става да се **СВАКО НАСИЉЕ НАД УЧЕНИЦИМА МОЖЕ СПРЕЧИТИ,** важно је да установа креира климу у којој се:

• учи, развија и негује култура понашања и уважавања личности;

• не толерише насиље;

• не ћути у вези са насиљем;

• развија одговорност свих;

• сви који имају сазнање о насиљу обавезују на поступање.

Општи циљ Посебног протокола

Општи циљ Посебног протокола је унапређивање квалитета животаученикапримeном:

• **мера превенције** за стварање безбедне средине за живот и раддеце/ученика;

•**мера интервенције** у ситуацијама када се јавља насиље, злостављање изанемаривање у установама.

Специфични циљеви у превенцији

1. Стварање и неговање климе прихватања, толеранције и уважавања.

2.Укључивање свих интересних група (деца, ученици, наставници, стручнисарадници, административно и помоћно особље, директори, родитељи,старатељи, локална заједница) у доношење и развијање програма превенције.

3. Подизање нивоа свести и повећање осетљивости свих укључених у живот и радустанове за препознавање насиља, злостављања и занемаривања.

4. Дефинисање процедура и поступака за заштиту од насиља и реаговања уситуацијама насиља.

5. Информисање свих укључених у живот и рад установе о процедурама ипоступцима за заштиту од насиља и реаговање у ситуацијама насиља.

6. Унапређивање компетенција наставног и ваннаставног особља, деце, ученика,родитеља, старатеља и локалне заједнице за уочавање и решавање проблеманасиља, злостављања и занемаривања.

Специфични циљеви у интервенцији

1. Спровођење поступака и процедура реаговања у ситуацијама насиља.

2. Успостављање система ефикасне заштите деце у случајевима насиља.

3. Стално праћење и евидентирање врста и учесталости насиља и процењивањеефикасности програма заштите.

4. Ублажавање и отклањање последица насиља и реинтеграција детета/ученика узаједницу вршњака и живот установе.

5. Саветодавни рад са ученицима који трпе насиље, који врше насиље и којису посматрачи насиља.

ПРЕВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

У оквиру Програма заштите ученика од насиља, установа, у складу саспецифичностима рада и окружења, планира, спроводи и прати ефекте превентивних активности. Превентивне активности треба да буду у складу са циљевима Посебног протокола и предложеним задацима.

Превентивне активности установа креира у складу са анализом стања и увидом уприсутност насиља у својој средини, а на основу:

• учесталости инцидентних ситуација и броја пријава насиља;

• заступљености различитих врста насиља;

• броја повреда;

• сигурности објекта, дворишта и сл.

План превентивних активности

Задатак	Активности	Носиоци акт.	Временска дин.
Развијање и неговање богатства у различитости и културе понашања у оквиру О-В активности	-Теме у оквиру часа од.старешине -Теме у настави грађанског васпитања -План рада Ученичког парламента -План тривбина за	Задужени наставник	У току школске године

	ученике		
Организовање обуке за ненасилну комуникацију и конструктивно решавање конфликата	-Избор семинара и организација реализације	Наставници, директор	У току школске године
Организовање трибина, разговора, представа, изложби о заштити ученика од насиља	-Теме предвиђене планом трибине -Разговори на часовима од.заједнице -Пано презентације грађанског васпитања	Комисија, од.старешине, наставници грађ.васпитања, ТИМ	У току школске године
Дефинисање правила понашања и последица кршења правила	-Операционализација правила понашања/кршења правила -Праћење примене кућног реда Школе -Операционализација предвиђених казни за кршење правила	ТИМ	У току школске године
Развијање вештина ефикасног реаговања у ситуацијама насиља	-Едукација за ТИМ -Едукација осталих запослених	Наставници, педагог	У току школске године
Умрежавање свих кључних носиоца превенције насиља	-Формирање унутрашње и спољашње мреже заштите	ТИМ	У току школске године
Подизање свести о дигиталном насиљу	-Радионице за ученике, ПП презентације -Платформа „Чувам те“	Одељењски старешина, педагог	У току школске године

ИНТЕРВЕНТНЕ АКТИВНОСТИ

(процедуре и поступци интервенције у заштити деце од насиља)

Да би интервенција у заштити ученика била планирана и реализована нанајбољи начин, неопходно је узети у обзир следеће критеријуме:

• да ли се насиље дешава или постоји сумња на насиље;

• где се дешава - да ли се дешава у установи или ван ње;

• ко су учесници/актери насиља, злостављања и занемаривања;

• облик и интензитет насиља, злостављања и занемаривања.

На основу ових критеријума врши се процена нивоа ризика за безбедност дететаи одређују поступци и процедуре.

У складу са проценом нивоа ризика и законском регулативом, доноси се одлука оначину реаговања:

• случај се решава у установи;

• случај решава установа у сарадњи са другим релевантним установама;

• случај се прослеђује надлежним службама.

Кораци - редослед поступака у интервенцији

Кораци су приказани у односу на следеће ситуације:

1. У случајевима насиља или сумње да се насиље дешава МЕЂУ **ДЕЦОМ/УЧЕНИЦИМА.**

1. НАСИЉЕ МЕЂУ ДЕЦОМ/УЧЕНИЦИМА

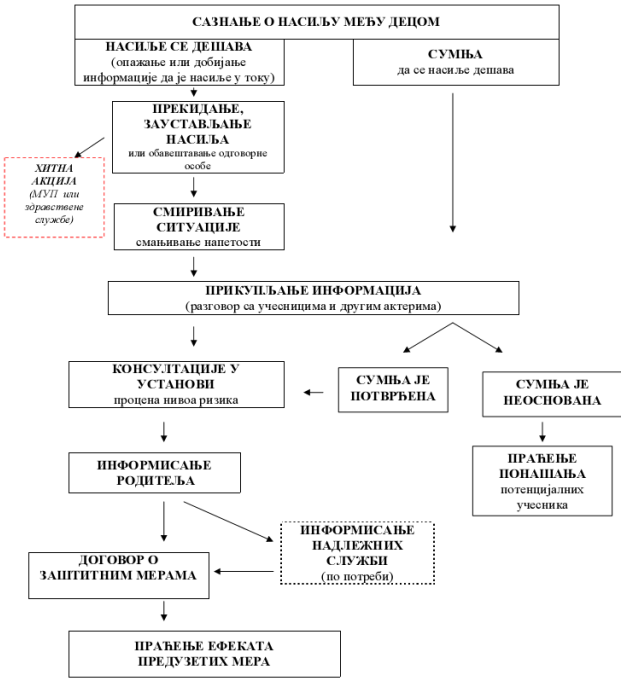

2. У случајевима када је дете/ученик изложен насиљу или постоји сумња да је дете/ученик изложен насиљу од стране ОДРАСЛЕ особе ЗАПОСЛЕНЕ у установи.

2. НАСИЉЕ ОД СТРАНЕ ЗАПОСЛЕНИХ У УСТАНОВИ

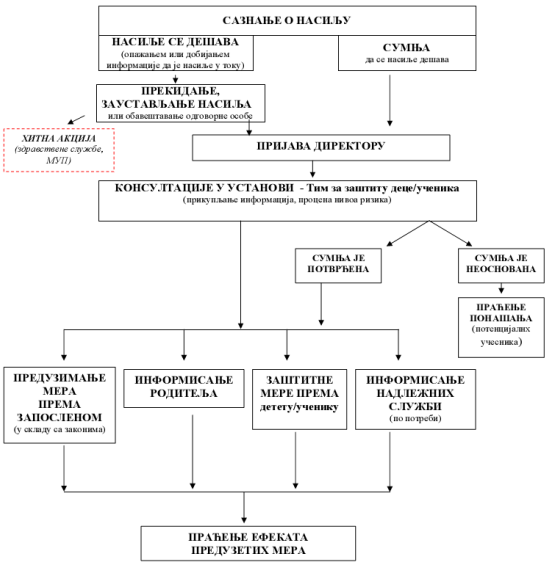

3. У случајевима када је дете/ученик изложен насиљу или постоји сумња да је ученик изложен насиљу од стране ОДРАСЛЕ особе која НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА у установи.

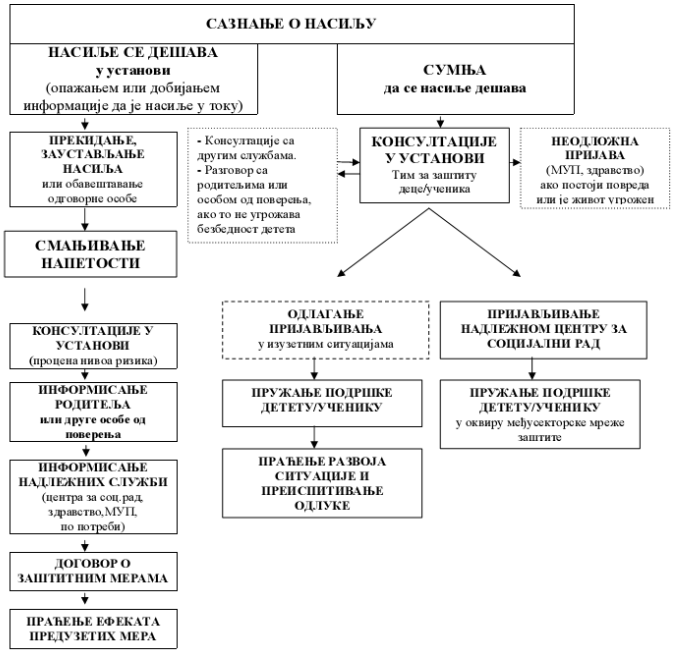

Кораци у интервенцији су обавезујући:

1. Сазнање о насиљу	5. Консултације
2. Прекидање,заустављањ насиља	6. Мере и активности
3. Смиривање ситуације	7. Праћење ефеката мера
4. Обавештавање родитеља	

1.<u>Сазнање о насиљу</u>- откривање је први корак у заштити деце/ученика од насиља.

Оно се у установи најчешће одвија на два начина:

• опажањем или добијањем информације да је насиље у току;

• сумњом да се насиље дешава на основу:

– препознавања спољашњих знакова или специфичног понашања детета/

ученика и породице, или

– путем поверавања, непосредно – од стране самог детета/ученика и/или

посредно – од стране треће особе (вршњака, родитеља, старатеља...).

2. **Прекидање, заустављање насиља**- свака одрасла особа која има сазнањео насиљу (дежурни наставник, учитељ,разредни старешина, предметнинаставник, сваки запослени у установи) у обавези је да реагује тако што ће прекинутинасиље или позвати помоћ (уколико процени да самостално не може да прекиненасиље).

3. **Смиривање ситуације**подразумева обезбеђивање сигурности за ученика,раздвајање, разговор са актерима...

4. **Обавештавање родитеља –**уколико родитељ није доступан или његово обавештење није у најбољем интересу ученика онда се обавештава Центар за социјални рад.

5. **Консултације** се остварују непосредно по појави сумње и/или по стицањуинформација о насиљу. Обављају се у оквиру установе:

• са колегом;

• са Тимом за заштиту ученика од насиља;

• са психологом, педагогом, директором и школским полицајцем.

У зависности од сложености ситуације, консултације се могу обавити и са службамаизван установе:

• са надлежном службом локалног центра за социјални рад;

• специјализованом службом локалне здравствене установе.

Консултације су важне да би се :

• разјасниле околности и на прави начин анализирале чињенице;

• проценио ниво ризика;

• направио план заштите;

• избегла конфузија и спречиле некоординисане акције, које могу водити

поновном проживљавању искуства жртве.

У консултацијама треба:

- изнети детаљан, објективан опис насиља, без процена и тумачења, водећи рачуна о приватности ученика и других учесника у насиљу;
- одредити улоге, задатке и одговорности у установи;
- идентификовати улогу, задатке и професионалну одговорност других учесника/стручњака;
- донети одлуку о начину реаговања и праћења.
- Након откривања насиља и обављених консултација са релевантним стручњацимаи/или институцијама, могуће је, у зависности од тежине, предузети следеће акције:
- предузимање неопходних мера на нивоу установе (информисње родитеља о насиљу или особе од поверења у случајевима сумње на насиље у породици, договор о заштитним мерама према ученицима, предузимање законских мера и организовање посебних програма оснаживања ученика за конструктивно поступање у ситуацијама насиља);
- по потреби укључивање надлежних служби: здравствена служба, МУП, ЦСР.

Подношење пријаве надлежној служби обавеза је директора установе. Пријава се подноси у усменој и писаној форми. Пријава садржи податке о ученику ипородици, који су у том моменту познати, и разлоге за упућивање.

Пре пријаве потребно је обавити разговор са родитељима, осим ако тимустанове процени да ће тиме бити угрожена безбедност детета/ученика.

6. Мере и активности – предузимају се за све нивое насиља, а оперативни план заштите се прави за 2.и 3.ниво насиља.

7. Праћење ефеката предузетих мера

Тим за заштиту ученика је у обавези да, у сарадњи са запосленим у установии релевантним установама, прати ефекте предузетих заштитних мера.

У оквиру мера заштите планирају се и активности којима ће се обезбедитиреинтеграција или поновно укључивање свих учесника насиља у заједницу установеи њихов даљи безбедан и квалитетан

живот и рад у установи. План реинтеграције ћезависити од фактора као што су: врста и тежина насилног чина, последице насиља попојединца и колектив, број учесника и сл.

Праћење и вредновање предузетих активности условљава планирање новогциклуса Програма заштите ученика од насиља.

ПЛАН ЗАШТИТЕ

План заштите зависи од:

1. Врсте и тежине насилног чина
2. Последица насиља по појединца и колектив
3. Броја учесника

План заштите садржи:

1. Активности усмерене на промену понашања:

- Појачан васпитни рад
- Рад са родитељем
- Рад са одељенском заједницом
- Укључивање Ученичког парламента и Савет родитеља

2. Носицоце тих активности
3. Временску динамику
4. Начине којима ће се обезбедити поновно укључивање свих учесника насиља у ширу др.зајеницу.

Мере и активности треба да буду предузете уз учешће ученика и да буду у складу са његовим развојним могућностима.

ПРОЦЕЊИВАЊЕ ЕФЕКАТА ПРЕВЕНЦИЈЕ/ ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

На основу евиденције који воде одељенске старешине и Тим, праћење ефеката ће извршити педагошка служба на основу следећих **индикатора:**

1. броја нивоа облика насилног понашања
2. броја случајева насилног понашања са позитивним ефектима у односу на укупан бој пријављених у току школске године
3. однос пријављених облика насилних понашања текуће и претходне школске године

4. однос пријављених облика насилних понашања са позитивним ефектима текуће и претходне школске године

5. анализа упитника спроведеног међу ученицима о степену безбедности у школи

АСПЕКТИ ПРОМЕНЕ ПРОГРАМА ће бити видљиви преко ефеката превентивних и интервентних активности.

АНАЛИЗА ПРИМЕНЕ ПРОГРАМА

Примену Програма анализира и прати Тим квартално преко евиденције о реализованим активностима које су планиране програмом. Овим путем се утврђују и узроци уколико неке планиране активности нису реализоване.

ДОКУМЕНТАЦИЈА, АНАЛИЗА И ИЗВЕШТАВАЊЕ

У спровођењу превентивних и интервентних мера и активности установа:

1) прати остваривање програма заштите установе;
2) евидентира случајеве насиља, злостављања и занемаривања другог и трећег нивоа;
3) прати остваривање конкретних планова заштите другог и трећег нивоа;
4) анализира стање и извештава.

Одељењски старешина, бележи насиље на првом нивоу; прати и процењује делотворност предузетих мера и активности; **квартално подноси извештај тиму за заштиту.**

Дежурни наставник је у обавези да у Књигу дежурства унесе сва важна запажања а **обавеза одељењског старешине је да у Књигу дежурства** (Напомене) **евидентира физичке повреде ученика** (за своје одељење) које су настале за време наставе или на путу од куће до школе или од школе до куће, по добијању поуздане информације од родитеља или школског полицајца.

У случајевима који захтевају укључивање тима за заштиту (други и трећи ниво) **запослени који има одговарајуће информације обавезан да исте евидентира у обрасцу за евиденцију насилног понашања** (Процедуре и поступци интервенције у заштити деце од насиља – образац Тима за заштиту презентован на Наставничком већу).

Документацију (службене белешке и све друге облике евидентирања података о лицу, догађају, предузетим радњама и др.) **чувају и анализирају за потребе установе психолог и педагог.**

Тим подноси извештај директору два пута годишње. Директор извештава орган управљања, савет родитеља и ученички парламент.

Извештај о остваривању програма заштите је саставни део годишњег изештаја о раду установе и доставља се Министарству просвете, односно надлежној школској управи. Извештај садржи, нарочито: анализу ефеката превентивних мера и активности и резултате самовредновања у овој области, број и врсту случајева насиља, злостављања и занемаривања, предузете интервентне мере и активности, као и њихове ефекте.

Директор одлучује о дозволи приступа документацији и подацима у поступку заштите детета и ученика, осим ако је на основу закона, а на захтев суда, односно другог надлежног органа обавезан да их достави. Коришћење документације у јавне сврхе мора бити у складу са законом.

На основу анализа стања, праћења насиља, злостављања и занемаривања, вредновања квалитета и ефикасности предузетих мера и активности у области превенције и интервенције, установа дефинише даљу политику заштите деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања.

ИНТЕРВЕНЦИЈА У СЛУЧАЈУ ДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Дискриминација – понашање којим се посредно или непосредно неоправдано прави разлика или неједнако поступа, или се пропушта чињење у односу на неко лице или групу

У образовно васпитним установама обавезна је интервенција у случају да се дешава било који вид дискриминације или се сумња да се дискриминација дешава између актера школског живота (ученик, запослени, родитељ, треће лице) , у случају:

1. Расизма
2. Сексизма
3. Хомофобије и трансфобије
4. Ксенофобије
5. Исламофобије
6. Антисемитизма
7. Антициганизма
8. Аблеизма
9. Виктимизације
10. Сегрегације
11. Говора мржње
12. Физичког напада
13. Удруживања ради вршења дискриминације

Утврђивање одговорности

Запослени	Дисциплински поступак
Ученик	Васпитно-дисциплински поступак за ученика и прекршајни поступак за родитеља Ако се дискриминаторно понашање догоди ван простора установе предузимају се мере појачаног васпитног рада без вођења ВД поступка
Родитељ или треће лице	Утврђивање одговорности пред Повереником или у судском поступку
Директор	Пријава МПНиТР

Матрица за процену ризика од дискриминаторног понашања учесника у образовању

УЗРАСТ УЧЕСНИКА		
Исти или приближан узраст учесника и дискр.понашање млађег према старијем	Дискр.понашање старијег према млађем	Дискр.понашање групе према групи или групе према појединцу
Први ниво	Други ниво	Трећи ниво

ИНТЕНЗИТЕТ, ТРАЈАЊЕ И УЧЕСТАЛОСТ	
Дискр.понашање које се дешава једном	Поновљено и продужено дискр.понашање
Лакши облик дискриминације	Тежи облик дискриминације

ОБЛИК И НАЧИН ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА		
Изговарање речи, слање порука или предузимање радњи које вређају достојанство	Дискр.понашање које удружено врши више група, понавља се или дуже траје	Узнемиравање које изазива страх или искључивање лица из неке активности (виктимизација, сегрегација, говор мржње, физички напад, удруживање ради вршења дискриминације)

Први ниво	Други ниво	Трећи ниво

ПОСЛЕДИЦЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА	
Дискр. понашање не доводи до угрожавања психичког или физичког здравља	Дискр. понашање доводи до стварног или потенцијалног угрожавања психичког или физичког здравља, а у интервенцију се укључи и спољашња заштитна мрежа
Лакши облик дискриминације	Тежи облик дискриминације

Редослед поступања у интервенцији

САЗНАЊЕ И ОТКРИВАЊЕ, ПРОВЕРАВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈЕ
⇩
ЗАУСТАВЉАЊЕ ДИСКРИМИНАТОРНОГ ПОНАШАЊА И СМИРИВАЊЕ УЧЕСНИКА Обавеза свих запослених; Обавити разговор са учеником који је изложен дискриминацији, пружајући му подршку и поштујући његово достојанство.
⇩
ОБАВЕШТАВАЊЕ И ПОЗИВАЊЕ РОДИТЕЉА ИЛИ ЦЕНТРА ЗА СОЦИЈАЛНИ РАД

Уколико родитељ није доступан;

Родитеље информисати о могућим облицима саветодавне помоћи у установи и ван ње

↓

ПРИКУПЉАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА И КОНСУЛТАЦИЈЕ У УСТАНОВИ

Утврдити све околности везане за облик, интензитет, тежину и временско трајање дискриминације;

↓

ПРЕДУЗИМАЊЕ МЕРА- ПЛАН ЗАШТИТЕ ЗА СВЕ НИВОЕ И СВЕ УЧЕСНИКЕ + ПРИЈАВА ШУ У РОКУ ОД 24 САТА

↓

ПРАЋЕЊЕ ЕФЕКАТА

ПРВИ РАЗРЕД	На часовима Свет око нас и одељенске заједнице илустративно –

ОПЕРАЦИОНАЛИЗАЦИЈА ПРОГРАМА АКТИВНОСТИ ЗА СПРЕЧАВАЊЕ НАРКОМАНИЈЕ

Превенција против злоупотребе психо-активних супстанци треба да се заснива на дугорочном програму деловања свих институција које се баве младима.

Циљ програма је да се операционализује систем дугорочних мера, пре свега у делу превенције наркоманије и злоупотребе других психо-активних супстанци, чија примена ће допринети формирању здраве личности ученика. Задаци школе су да :

Обезбеди да ученици стичу неопходна знања која су значајна за формирање ставова, вредности и понашања која карактеришу здраву личност, способну за избор пожељних стилова живота;

Ученици усвоје знања и облике понашања предвиђене правилима и законима који се односе на забрану коришћења психо-активних супстанци;

Да се код ученика формирају одбрамбени механизми понашања, да препознају и супроставе се у ситуацијама погодним за коришћење психо-активних супстанци.

Да би био ефикасан и примењен у школама програм превенције употребе психо-активних супстанци мора бити примерен :узрасту ученика, оспособљености наставника, педагошкој служби, програмиран и успешно реализован.

У односу на наведене циљеве и задатке програма дајемо следеће теме:

	демонстративном методом и разговором са ученицима обрадити следеће теме - Исхрана - Улога исхране у организму - Правилна исхрана
ДРУГИ РАЗРЕД	На часовима Свет око нас и одељенске заједнице илустративно – демонстративном методом и разговором са ученицима обрадити следеће теме: - Здрава храна - Препознавање здраве хране - Хигијена и исхрана На часовима Дигитални свет обрадити следеће теме: - Пристојна комуникација
ТРЋИ РАЗРЕД	На часовима Природе и друштва и одељенске заједнице илустративно – демонстративном методом и разговором са ученицима обрадити следеће теме: - Неисправна храна - Препознавање неисправне хране На часовима Дигитални свет обрадити следеће теме: - Дигитално изражавање
ЧЕТВРТИ РАЗРЕД	На часовима Природе и друштва и одељенске заједнице илустративно – демонстративном методом и разговором са ученицима обрадити следеће теме: - Лекови, хемијске материје / боје, лакови, пестициди… /. - Погрешан лек или доза могу довести до тровања организма и угрозити здравље и живот. - Штетност пушења и употреба алкохола На часовима Дигитални свет обрадити следеће теме: - Безбедно коришћење интернета
ПЕТИ РАЗРЕД	На часовима одељенске заједнице, биологије и осталим приликама посветити пажњу следећим темама: - Правилно коришћење хемијских материја, - Последице неправилног коришћења ових материја на лично здравље и могућност угрожавања живота. - Последице употребе наркотичких средстава - Последице некритичке и неодговорне употребе мобилних телефона
ШЕСТИ РАЗРЕД	На часовима одељенске заједнице, биологије и осталим приликама посветити пажњу следећим темама - Утицај и последице неправилне исхране у пубертету. - Погрешни лекови могу На часовима одељенске заједнице, биологије и осталим приликама посветити створити озбиљне здравствене последице, никад не користити лек без консултације са стручњаком. - Дрога / информативно /. - Последице некритичке и неодговорне употребе мобилних телефона
СЕДМИ РАЗРЕД	На часовима одељенске заједнице, биологије, хемије и осталим приликама посветити пажњу следећим темама: - Појам и карактеристике психоактивних супстанци. - Утицај психоактивних супстанци на органе за варење, дисање, нервни и репродуктивни систем. - Опасност од наркоманије. - Сајбер насиље
ОСМИ РАЗРЕД	На часовима одељенске заједнице, биологије, хемије и осталим приликама посветити пажњу следећим темама:

		- Негативне последице коришћења дроге. - Полне болести – превентивне мере у борби против сиде. - Сајбер насиље - Циљу успешније реализације постављених задатака неопходно је укључити све субјекте шире друштвене заједнице		

Разред	Садржаји и активности	Облик рада	Извршилац

ПРОГРАМ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ

I – II	Изграђивање самопоштовања Физичка активност и здравље Безбедно понашање	Разговор Демонстрација-вежбе	Одељењски старешина
I - IV	Лична хигијена Здрава заједница и окружење	Разговор	Одељењски старешина
III – IV	Правилно држање тела Здрава исхрана	Демонстрација – вежбе Разговор	Наставник физич. вас. Одељењски старешина (лекар и нутрициониста)
V	Одржавање личне хигијене Пубертет – промене Штетност пушења, алкохола и дроге Хумани односи међу половима Безбедно понашање	Разговор	Одељењски старешина Педагог Дом здравља
VI	Алкохолизам, наркоманија и пушење – погрешан избор Како рећи не дрогама и алкохолу Брига о телу	Разговор Предавања Радионице	Одељенски старешина Педагог; Општинско саветовалиште за болести зависности
V-VI	Одржавање личне и опште хигијене Правилна исхрана – основ човековог здравља	Радионице Предавања Разговор	Одељењски старешина Педагог
VII	Хумани односи међу половима Рад и здравље Алкохол, дуван и наркотици– штетне последице на млад организам Правилнокоришћењездравственезаштите	Радионице Разговор Предавања	Одељенски старешина Педагог Наставник биологије
VIII	Превенција болести зависности (пушење, алкохол, дрога) Заразне и полно преносиве болести Од радозналости до зависности Битиздрав	Филм Радионице Разговор Предавања	Одељенски старешина Педагог,Наставник биологије, Дом здравља
VII-VIII	Одржавање личне и опште хигијене, СИДА Правилна исхрана – основ човековог здравља	Радионица Разговор	Одељенски старешина Педагог Наставник биологије
I-VIII	Систематски прегледи	Лекарски прегл.	Педијатар

3

здравствена заштита ученика остварује се у сарадњи са педијатријском службом Дома здравља у Кикинди.

Редовни систематски прегледи ученика одвијају се уз присуство родитеља. Редовни систематски прегледи ученика одвијају се уз присуство родитеља. Посебна пажња посвећује се превентивном деловању сузбијања наркоманије тј. употребе психо-активних супстанци, која је све присутнија међу децом школског узраста.Следи Календар јавног здравља.

ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1.разред и 2.разред

1.Вода(вода за пиће, хигијену, за раст биљака, реке,...)

2.Ваздух(загађивање ваздуха, улога биљака у животу других живих бића)

3. Хигијена (еколашко понашање преиликом уређења учионице, школе и школског дворишта)

3. и 4. разред

1. Вода (врсте вода у природи, загађивање река)

2. Ваздух (дисање,смог, биљне оплемењују простор)

3. Бука у близини школе и куће

4.Важни еколошки датуми

-ученици задате садржаје реализацију на часовима познавања природе и часовима одељенске заједнице

5. , 6. 7. разред

1. Ваздух (озонски омотач и ефекат стаклене баште)

2. Вода (киселе кише)

3. Отпад (рециклажа)

4. Биодиверзити и његово угрожавање (нестајање великог броја врста живих бића са наше планете)

Ученици задате садржаје реализују на часовима одељенског старешине, уз сарадњу са наставником биологије.

8. разред

Ученици 8.разреда еколошких проблемима и заштитом бавиће се током читаве школске године на часовима биологије како је и предвиђено наставним планом.

Носиоци активности: наставници биологије, хемије, физике и учитељи кроз часове редовне наставе, одељењске старешине, слободне активности.

У циљу стварања услова за свестрани развој личности ученика, подстицање развоја и формирање здравствених и естетских ставова и навика код ученика, програм еколошке заштите и естетског уређења школе представља саставни део укупног рада свих запослених у школи. Планирано је активно учешће ученика, родитеља и локалне заједнице чиме би се обезбедило остваривање планираног циља и задатака.

САДРЖАЈ РАДА:

•Уређење учионица и кабинета (одељењске заједнице,одељењски старешина.)

•Одржавање школског дворишта (родитељи, директор, домар)

•Гајење биљака (помоћно особље,ученици)

•Сакупљање секундарних сировина (наставници,ученици)

•Уређење одељењских паноа (наставници, ученици)

•Припрема за изложбу кућних љубимаца

•Бирамо најбоље уређену учионицу – кабинет (ученици,предметни наставници,техничко особље)

•Значај рециклаже

•Изложба собног цвећа (ученици,наставници)

•Сортирање отпада

•Дан Планете земље , 22.април

•Прича о озонској рупи

•Како да спасемо земљу

•Животиње које нестају – Израда паноа ликовних радова: -загађење животне околине -сањај о оваквој планети Земљи

- Израда паноа ликовних радова: -загађење животне околине -сањај о оваквој планети Земљи

•Уређење летње учионице

Сви садржаји биће реализовани на часовима света око нас и одељењске заједнице по могућности и на часовима редовне наставе.

ПЛАН И ПРОГРАМ КУЛТУРНЕ И ЈАВНЕ ДЕЛАТНОСТИ ШКОЛЕ

2022/23.године

САДРЖАЈ РАДА	НОСИОЦИ ПОСЛОВА	ВРЕМ. ДИНАМИКА
Свечани пријем првака	Учитељице	септембар
Обележавање Дечје недеље	Одељењске старешине, Ученички парламент, Педагог, директор	октобар
Обележавање Дана школе	Ученички парламент Директор, педагог Руководиоци секција	октобар
Обележавање пригодних датума (Светски дан хране-изложба радова на тему „Здрава храна“), Дан борбе против пушења , Дан борбе против сиде	Ученички парламент , одељењске старешине, наставници грађанског васпитања	октобар и токомгодине
Приредба поводом новогодишњих празника и ликовна изложба зимских пејзажа и новогодишњих честитки	Одељењске старешине, ликовна секција	децембар
Прослава СветогСаве (школаска слава) Изложба радова посвећених СветомСави, Књижевни кутак,	Ученички парламент Руководиоци секција Педагог, директор	јануар
Обележавање Дана жена	Одељењске заједнице	март

Обележавање Васкрса	Одељењске старешине, ликовна секција	април
Сарадња са локалним медијима	Ученички парламент, директор	Током године
Свечаност поводом завршетка школовања ученика 8. разреда	Одељењске старешине хор, секције,	мај
Свечаност поводом завршетка разредне наставе за ученике 4. разреда	учитељи 4. разреда,	јун
Посета музејима,позоришним представама	Одељењске старешине	Током године
Учешће у ликовним и литерарним конкурсима	ликовна и литерарна секција	Током године
Редовно постављање информација важних заживот и рад школе на школски сајт	Ученички парламент, педагог	Током године

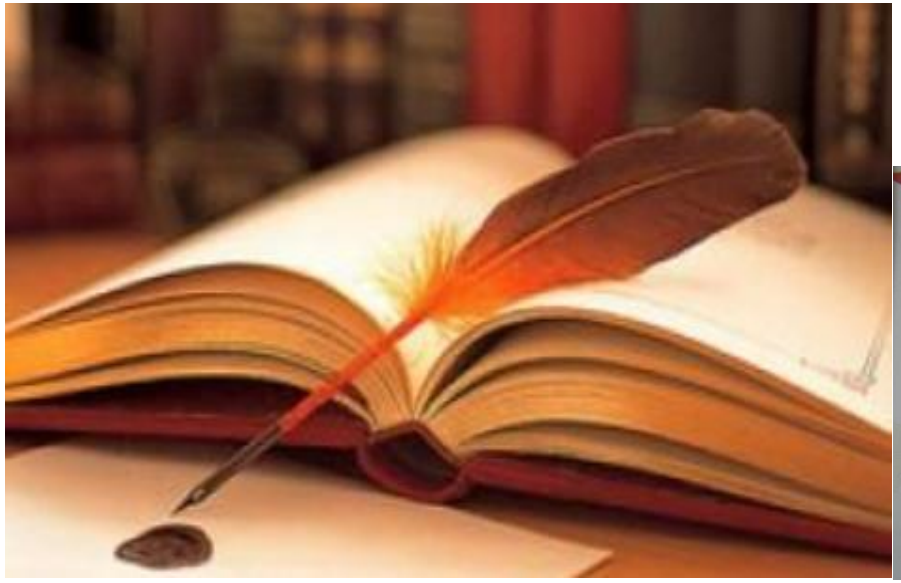

ПРОГРАМ СВИХ ОБЛИКА РАДА

СТРУЧНОГ САРАДНИКА- ПЕДАГОГА

РЕД. БРОЈ	ОБЛАСТИ РАДА	ПРОСЕЧНО НЕДЕЉНО
1.	ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2
2.	ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊе ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА	2
3.	РАД СА НАСТАВНИЦИМА	8
4.	РАД СА УЧЕНИЦИМА	8
5.	РАД СА РОДИТЕЉИМА	3
6.	РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА	2
7.	РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА	2
8.	САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ	1
9.	ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ	1 + 10 + 1
	УКУПНО	40

На основу Правилника о програму свих облика рада стручних сарадника /,, Службени гласник РС“,бр.5/12 /

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ :	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ОБЛИЦИ И МЕТОДИ РАДА	Сарадници у раду
1.ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА :			
1.1. Учествовање у изради школског програма, плана самовредновања	Мај Август/септ.	Планирање и програмирање садржаја рада, Утврђивање динамике рада, метода, облика рада, носиоца послова; Утврђивање активности у оквиру појединих програма;	Директор,психолог,руководиоци стручних већа,актива и тимова.
1.2. Учествовање у изради годишњег плана рада школе и његових појединих делова (организација и облици рада – стални, повремени, посебни, редовни и приоритетни задаци, програма стручних органа и тимова, стручног усавршавања, рада стручних сарадниака, сарадње са породицом, сарадње са друштвеном средином, превентивних програма	До 10.септембра 2022.		Директор, психолог, руководиоци стручних већа, актива и тимова
1.3. Припремање годишњих и месечних планова рада педагога.	Сваког првог у месецу		
1.4. Спровођење анализа и истраживања у школи у циљу испитивања потреба ученика, родитеља, локалне самоуправе.	У току године	Планирање и израда анализа,примена инструмената испитивања	Психолог, одељењске старешине,школски тимови
1.5. Учествовање у припреми Персоналног програма наставе и учења .	У току године, на основу решења интерресорне комисије	Планирање и припрема пер	Стручни тим за инклузивно образовање, тим за додатну подршку, наставници, родитељи

1.6. Планирање организације рада школе у сарадњи са директором и других заједничких активности са директором и стручним сарадницима.	Септембар 2022.	Консултативни разговори са директорм и психологом	Директор, психолог, руководиоци школских тимова
1.7. Учешће у планирању и организовању појединих облика сарадње са другим институцијама.	У току године	Планирање и организовање појединих облика сарадње	Представници и стручњаци одређеног профила из институција са којима се сарадња остварујује
1.8. Планирање набавке стручне литературе, пеpодике и учешће у набавци и изради дидактичког материјала, наставних средстава.	Почетак првог и почетак другог полугодишта	Утврђивање потребе за конкретном литературом и наставним средствима, контакт са издавачима и набавка	Директор, руководиоци стручних већа, психолог
1.9. Учествовање у писању пројеката установе и конкурисању ради обезбеђивања њиховог финансирања и примене.	Утоку године	Планирање и израда пројеката	Директор, руководиоци стручних актива и тимова
1.10. Иницирање и учешће у иновативним видовима планирања наставе и других облика образовно-васпитног рада.	У току године	Консултативни разговори, помоћ и наставеучешће у иновативним видовима планирања	Наставници
1.11. Учествовање у избору и конципирању разних ваннаставних и ваншколских активности, односно учешће у планирању излета, екскурзија.	Авг./сеп. 2023.	Учешће у планирању и концепирању и програмирању ваннаставних и ваншколских активности	Руководиоци секција,ученички парламент, вршњачки тим, директор, психолог
1.12. Учешће у планирању и реализацији културних манифестација, наступа ученика, медијског представљања и сл.	Авг./септ. 2022. У току године	Планирање, програмирање, учешће у реализацији	Директор,руководиоци секција, ученички парламент, вршњачки тим
1.13. Пружање помоћи наставницима у изради планова допунске наставе, додатног рада, плана рада одељењског старешине, секција.	Авг./сеп. 2022.	Консултативни разговори, помоћ у планирању и програмирању	Педагог

1.14. Учешће у избору и предлозима одељењских старешинстава.	Август 2022.	Консултативни разговори	Педагог, директор
2. ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА :			
2.1. Систематско праћење и вредновање наставног процеса, развоја и напредовања ученика.	У току године	Преглед евиденцијаи документације, аналитичко испитивање , анализа остварених постигнућа ученика	Директор, педагог, тим за самовредновање и развојно планирање
2.2. Праћење реализације образовно-васпитног рада.	У току године /квартално/	Посета часова, преглед евиденција, аналитичко истраживачки рад	Директор, стручни актив за развој школског програма, психолог,руководиоци стручних већа
2.3. Праћење ефеката иновативних активности и пројеката, као и ефикасности нових организационих облика рада.	У току године	Посета часова, консултативни састанци са руководиоцима стручних већа	Педагог, руководиоци стручних већа
2.4. Рад на развијању и примени инструмената за вредновање и самовредновање различитих области и активности рада школе.	Септембар, Утоку године	Радни састанци у оквиру тима за самовредновање	Тим за самовредновање,руководиоци одељењских већа
2.5. Праћење и вредновање примене мера индивидуализацијеи и индивидуалног образовног плана.	У току године	Састанци у оквиру Стручног тима за инклузивно образовање	Стручни тим за инклузивно образовање
2.6. Учествовање у раду комисије за проверу савладаности програма увођења у посао наставника.	У току године	Присуствовање часу,разговор са наставником, израда извештаја комисије	Директор, педагог
2.7. Иницирање и учествовање у истраживањима образовно-васпитне праксе које реализује школа, научноистраживачка институција или стручно друштво у циљу унапређивања образовно-васпитног рада.	У току године	Аналитичко-истраживачки рад	Директор, педагог, руководиоци стручних већа, актива и тимова, представници научноистраживачких институција и стручних друштава
2.8. Учешће у изради годишњег извештаја о раду школе у остваривању свих програма образовно-васпитног рада (програма школских тимова,	Авг./сеп. 2023.	Непосредно учешће у изради извештаја о раду школе (појединих програма)	Педагог, руководиоци стручних већа, актива и тимова

стручних актива, стручног усавршавања, превентивних програма, рада педагошко-психолошке службе, сарадње са породицом, сарадње са друштвеном средином, праћење рада стручних актива и тимова).			
2.9. Учествовање у праћењу реализације остварености образовних стандарда, постигнућа ученика.	У току године /квартално/	Преглед педагошке документације наставника, анализа постигнућа ученика на тестовима (иницијалним, пробним, завршним, писменим проверама)	Тим за анализу остварености образовних стандарда,наставници, руководиоци стручних актива и стручних већа
2.10.Праћење анализе успеха и дисциплине ученика на класификационим периодима, као и предлагању мера за њихово побољшање.	У току године /квартално/	Табелирање, израда упорадних анализа,утврђивање мера за побољшање	педагог,руководиоци одељењских и стручних већа
2.11.Праћење успеха ученика у ваннаставним активностима, такмичењима, завршним испитима за средњу школу.	У току године	Евидентирање, аналитички рад	Руководиоци секција, наставници, педагог
2.12.Учествовање у усклађивању програмских захтева са индивидуалним карактеристикама ученика.	У току године	Анализа стања,консултације, инструктивни рад са наставницима	Наставници,ТИО,
2.13.Праћење узрока школског неуспеха ученика и предлагање решења за побољшање школског успеха.	У току године	Анализа стања, утврђивање узрока неуспеха учениака и начина деловање на њиховом предупређивању	Психолог, ТИО
2.14.Праћење поступака и ефеката оцењивања ученика.	У току године	Присуство часовима, консултативни разговори са наставницима	Директор, педагог
3. РАД СА НАСТАВНИЦИМА :			

3.1. Пружање помоћи наставницима на конкретизовању и операционализовању циљева и задатака образовно-васпитног рада.	Авг./сеп. 2023. У току године	Консултативни разговори	Педагог,Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
3.2. Пружање стручне помоћи наставницима на унапређивању квалитета наставе увођењем иновацијаи иницирањем коришћења савремених метода иоблика рада (уз проучавање програма и праћење стручне литературе).	У току године	Консултативни разговори, популарисање стручне литературе	Педагог,Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе
3.3. Пружање помоћи наставницима у проналажењу начина за имплементацију образовних стандарда и исхода.	У току године	Консултативни разговори	Педагог, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
3.4. Рад на процесу подизању квалитета нивоа ученичких знања и умења.	У току године	Консултативни разговори са наставницима, рад са ученицима и родитељима	Психолог, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва, Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе
3.5. Мотивисање наставника на континуирано стручно усавршавање и израду плана професионалног развоја и напредовања у струци.	У току године	Консултативни , саветодавни разговори са наставницима, информисање, упућивање на коришћење стручне литературе	Педагог, Тим за професионални развој
3.6. Анализирање реализације праћених активности у школи, часова редовне наставе и других облика образовно-васпитног рада којима присуствује педагог и давање предлога за њихово унапређивање.	У току године	Израда анализа	Директор, педагог, САРШП
3.7. Праћење начина вођења педагошке документације наставника.	У току године квартално	Преглед педагошке документације	Педагог, директор
3.8. Иницирање и пружање стручне помоћи наставницима у коришћењу различитих метода, техника и инструмената оцењивања ученика.	У току године	Консултативни разговори, упућивање на примере добре праксе	Педагог, Тим за обезбеђивање квалитета и развој установе
3.9. Пружање помоћи наставницима у	У току године	Консултативни разговори	Тим за инклузивно образовање

осмишљавању рада са ученицима којима је потребна додатна подршка (даровитим ученицима, ученицима са тешкоћама у развоју).			
3.10.Оснаживање наставника за рад са ученицима из осетљивих друштвених група кроз развијање флексибилног става према културним разликама и развијање интеркултуралне осетљивости и предлагање поступака који доприносе њиховом развоју.	У току године	Консултативни разговори	Стручни актив за развој школског програма
3.11.Оснаживање наставника за тимски рад кроз њихово подстицање на реализацију заједничких задатака, кроз координацију активности стручних већа, тимова и комисија.	У току године	Консултативни разговори	Стручна већа наставника, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва,
3.12.Пружање помоћи наставницима у остваривању задатака професионалне оријентације и каријерног вођења и унапређивање тога рада.	У току године	Консултативни разговори	Директор, педагог, Тим за професионални развој
3.13.Пружање помоћи наставницима у реализацији огледних и угледних часова и примера добре праксе, излагања на састанцима већа, актива, радних група, стручним скуповима и родитељским састанцима.	У току године, према плану наставника	Консултативни разговори, учешће у организацији часа	Педаогог, наставници, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
3.14.Пружање помоћи наставницима у изради планова допунске наставе, додатног рада, плана рада одељењског старешине и секција.	Авг./септ. 2022.	Консултативни разговори	Педагог, наставници
3.15.Упознавање одељењских старешина и одељењских већа са релевантним карактеристикама нових ученика.	Септембар 2022.	Информисање, консултације	Педагог
3.16.Пружање помоћи одељењским старешинама у реализацији појединих садржаја часа одељењске заједнице.	У току године	Консултативни разговори, учешће у организацији и реализацији појединих часова	Педагог
3.17.Пружање помоћи наставницима у остваривању свих форми сарадње са породицом.	У току године	Консултативни разговори, укључивање у реализацију појединих облика сарадње	Педагог, директор,Тим за сарадњу са породицом
3.18.Пружање помоћи приправницима у процесу	У току године	Информисање, консултације,	Педагог, директор

увођења у посао, као и у припреми полагања испита за лиценцу.		саветодавни рад	
3.19.Пружање помоћи наставницима у примени различитих техника и поступака самоевалуације.	У току године	Консултативни разговори, упућивање на примере добре праксе	Педагог, Тим за развој међупредметних компетенција и предузетништва
4. РАД СА УЧЕНИЦИМА :			
4.1. Испитивање детета уписаног у школу.	Мај/јун 2022.	Тест тип-1	Педагог
4.2.Праћење развоја и напредовања ученика.	У току године	Анализа постигнућа, примена одговарајућих инструмената испитивања	Педагог, одељењске старешине, наставници
4.3.Праћење оптерећености ученика (садржај, време, обим и врста и начин ангажованости ученика	У току године квартално	Анализа ангажовања ученика у току наставног дана и недеље, анкетирање, разговори	Педагог
4.4.Саветодавни рад са новим ученицима, ученицима који су поновили разред.	Септембар 2023.	Саветодавни рад	Педагог
4.5.Стварање оптималних услова за индивидуални развој ученика и пружање помоћи и подршке.	У току године	Анализа стања и утврђивање адекватне помоћи и подршке	Педагог, директор,стручни тим за инклузивно образовање
4.6.Пружање подршке и помоћи ученицима у раду ученичког парламента и других ученичких организација.	У току године	Учешће на састанцима, помоћ у организацији и реализацији појединих активности	Директор, руководиоци УП и других ученичких организација
4.7.Идентификовање и рад на отклањању педагошких узрока проблема у учењу и понашању.	У току године	Анализа проблема, утврђивање адекватних мера	Одељењске старешине
4.8.Рад на професионалној оријентацији ученика.	У току године	Примена одговарајућих инструмената, радионички рад, предавања, информисање, саветовање	Тим за професионалну оријентацију ученика
4.9.Анализирање и предлагање мера за унапређивање ваннаставних активности.	У току године квартално	Анализа реализације (садржај, облици рада, задовољство ученика, ефекти рада) ваннаставних	Руководиоци секција и др. ваннаставних активности

		активности	
4.10.Пружање помоћи и подршке укључивању ученика у различите пројекте и активности стручних и невладиних организација.	У току године	Информисање, консултативни рад	Директор, Педагог, одељењске старешине
4.11.Пружање помоћи на осмишљавању садржаја и организовању активности за креативно и конструктивно коришћење слободног времена.	У току године	Разговори, предавања	Педагог
4.12.Промовисање, предлагање мера, учешће у активностима у циљу смањивања насиља, а повећања толеранције и конструктивног решавања конфликата , популарисање здравих стилова живота.	У току године	Учешће у осмишљавању и реализацији активности којима се предупређује насиље	Педагог, одељењске старешине, стручни актив актив за развој школског програма, тим за самовредновање
4.13.Учествовање у изради педагошког профила ученика за ученике којима је потребна додатна подршка, израда индивидуалног образовног плана.	У току године	Учешће у раду Стручног тима за инклузивно образовање	ТИО-тим, наставници
4.14.Анализирање предлога и сугестија ученика за унапређивање рада школе и помоћ у њиховој реализацији.	У току године	Анализа предложених активности (мера) и учешће у реализацији	Ученички парламент, Вршњачки тим, одељењске старешине
4.15.Учествовање у појачаном васпитном раду за ученика који врше повреду правила понашања у школи или се не придржава одлука директора и органа школе, неоправдано изостане са наставе пет часова, односно који својим понашањем угрожава друге у остваривању њихових права.	У току године	Разговори, саветодавно – инструктивни рад са учеником	Педагог, одељењски старешина
5. РАД СА РОДИТЕЉИМА , ОДНОСНО СТАРАТЕЉИМА :			
5.1.Организовање и учествовање на општим и групним родитељским састанцима у вези са организацијом и остваривањем образовно-васпитног рада.	У току године	Учешће у раду одељењских састанака, групног рада са родитељима и Савету родитеља школе	Директор, одељењске старешине
5.2.Припрема и реализација родитељских састанака, трибина, радионица са стручним темама.	У току године	Предавања, ППТ - презентације	Педагог, одељењске старешине
5.3.Укључивање родитеља, старатеља у поједине	У току године	Информисање, инструктивни	Директор, Педагог, Стручни

облике рада школе (настава, секције предавања, пројекти...) и партиципација у свим сегментима рада школе.		рад, консултативни разговори	актив за развој школског програма
5.4.Пружање подршке родитељима, старатељима у раду са ученицима са тешкоћама у учењу, проблемима у понашању, проблемима у развоју, професионалној оријентацији.	У току године	Информативни и саветодавни разговори	Стручни тим за инклузивно образовање, Здравствени центар, Центар за социјални рад
5.5.Упознавање родитеља, старатеља са важећим законима, конвенцијама, протоколима о заштити ученика од занемаривања и злостављања и другим документимаод значаја за правилан развој ученика у циљу представљања корака и начина поступања школе.	Сеп./окт. 2023.	Израда информативног материјала, упознавање родитеља са протоколом о заштити ученика и другим документима путем родитељских састанака, огласне табле ,сајта школе	Директор, Тим за заштиту деце
5.6.Пружање подршке и помоћи родитељима у осмишљавању слободног времена ученика.	У току године	Разговори, ППТ-презентације	Педагог
5.7.Рад са родитељима, старатељима у циљу прикупљања података о деци.	У току године	Разговори, упитници	Педагог, одељењске старешине
5.8.Сарадња са Саветом родитеља.	У току године	Радни састанци	Директор, секретар
6. РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ И ПРАТИОЦЕМ УЧЕНИКА :			
6.1.Сарадња са директором, стручним сарадницима на истраживању постојеће образовно-васпитне праксе и специфичних проблема и потреба установе и предлагање мера за унапређење.	У току године	Консултативни разговори, утврђивање конкретних активности (мера)	Директор, Педагог
6.2.Сарадња са директором и стручним сарадницима у оквиру рада стручних тимова и комисија и редовна размена информација.	У току године	Информисање, консултативни разговори	Директор, Педагог
6.3.Сарадња са директором и стручним сарадницима на заједничком планирању активности, изради стратешких докумената школе, анализа и извештаја о раду школе.	У току године Авг./сеп.2022. Јун 2023.	Консултативни разговори, израда анализа и извештаја	Директор, Педагог

6.4.Сарадња са директором на формирању одељења и расподели одељењских старашинстава.	Август 2022.	Консултативни разговори	Директор, Педагог
6.5.Тимски рад на проналажењу најефикаснијих начина унапређивања вођења педагошке документације у школи.	Септ./окт.2022 .	Консултативни разговори	Директор, Педагог
6.6.Сарадња са директором и психологом на планирању активности у циљу јачања наставничких и личних компетенција.	У току године	Консултативни разговори, израда плана активности за јачање наставничких компетенција	Директор, Педагог
6.7.Сарадња са педагошким асистентом и пратиоцима ученика на координацији активности у пружању подршке ученицима за које се доноси индивидуални образовни план.	У току године	Консултативни разговори	Педагошки асистент, пратиоц ученика
6.8.Сарадња са директором и педагогом по питању приговора и жалби ученика и њихових родитеља, старатеља на оцену из предмета и владања.	У току године	Консултативни разговори	Директор, Педагог
7. РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА :			
7.1.Учествовање у раду наставничког већа (давањем саопштења, информисањем о резултатима обављених анализа, прегледа, истраживања и других активности од значаја за образовно-васпитни рад и јачање наставничких компетенција).	У току године квартално	Информисање, ППТ-презентације	Педагог
7.2.Учествовање у раду тимова, већа, актива и комисија на нивоу школе који се образују ради остваривања одређеног задатка, програма или пројекта.Учествовање у раду педагошког колегијума, стручних већа и стручних актива за развојно планирање и развој школског програма.	У току године	Сарадња у изради планова, реализацији планова, изради извештаја	Директор, руководиоци стручних већа, актива и тимова
7.3.Предлагање мера за унапређивање рада стручних органа школе.	У току године квартално	Анализа стања, утврђивање активности (мера)	Руководиоци стручних органа

8. САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ :			
8.1.Сарадња са образовним, здравственим, социјалним, научним, културним и другим установама које доприносе остваривању циљева и задатака образовно-васпитног рада школе.	У току године	Информисање, консултације, контакти, разговори	Директор, Педагог
8.2.Учествовање у истраживањима научних, просветних и других установа.	У току године	Аналитичко-истраживачки рад	Стручњаци различитог професионалног фрофила
8.3.Осмишљавање програмских активности за унапређивање партнерских односа породице, школе и локалне самоуправе у циљу подршке развоја ученика.	У току године	Консултативни разговори са руководиоцима стручних већа и актива	Руководиоци стручних већа и актива
8.4.Активно учествовање у раду стручних друштава, органа и организација.	У току године	Учешће у раду стручних друштава и организација	Представници стручних друштава и организација
8.5.Сарадња са удружењима и организацијама које се баве програмима за младе.	У току године	Информисање, контакти, консултације	Представници удружења и организација који се баве програмима за младе
8.6.Учешће у раду и сарадња са комисијама на нивоу локалне самоуправе, које се баве унапређивањем положаја ученика и услова за раст и развој.	У току године	Учешће у раду, разговори, консултације, реализовање заједничких активности	Представници комисија на нивоу локалне самоуправе
8.7.Сарадња са Националном службом за запошљавање.	У току године	Контакти, консултације, учешће на састанцима	Представници Националне службе за запошљавање
9. ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ :			
9.1.Вођење евиденције о сопственом раду на дневном, месечном и годишњем нивоу.	У току године	Евидентирање реализованих активности	

9.2.Израда, припрема и чување посебних протокола, чек листа за праћење наставе и васпитних активности на нивоу школе.	У току године	Израда педагошке документације и утврђивање начина чувања	
9.3.Припрема за послове предвиђене годишњим програмом и оперативним плановима рада педагога.	У току године	Припремање активности за све облике рада предвиђених програмом	Педагог, директор
9.4.Прикупљање података о ученицима и чување материјала који садржи личне податке о ученицима у складу са етичким кодексом педагога.	У току године	Прикупљање података о ученицима и утврђивање начина заштите и чување документације	Педагог, одељењске старешине, секретар
9.5.Стручно усавршавање : праћење стручне литературе и периодике, праћење информација од значаја за образовање и васпитање на интернету, учествовањеу активностима Педагошког друштва Србије, похађање акредитивних семинара, учешће на конгресима, конференцијама, трибинама, похађање стручних скупова, размена искуства и сарадња са другим педагозима и стручним сарадницима у образовању.	У току године	Праћење стручне литературе и периодике, праћење информација од значаја, похађање акредитивних програма, учествовање у активностима Педагошког друштва Србије, учешће на конгресима, конференцијама, трибинама, размена искуства са другим педагозима и стручним сарадницима у образовању	Педагошко друштво Србије, Друштво психолога Србије, Регионални центар за стручно усавршавање, стручни сарадници из локалне средине и шире

ПРОГРАМ РАДА ШКОЛСКЕ БИБЛИОТЕКЕ

Програм рада школских библиотека и школских библиотекара саставни је део школског програма. (Садржина школског програма правно је дефинисана Законом о основама система образовања и васпитања, као и Законом о основном образовању и васпитању и Законом о средњем образовању и васпитању који су објављени у „Службеном гласнику РС" бр. 55/2013). На основу школског програма, документа који се доноси на период од четири године, дефинише се годишњи план рада установе чији је саставни део и годишњи план рада библиотеке, односно глобални (годишњи) план рада школског библиотекара.

Свој програм рада школски библиотекар у основној школи је у претходном периоду заснивао на Правилнику о програму рада стручних сарадника у основној школи („Службени гласник РС – Просветни гласник" 1/94) у којем је био дефинисан и оријентациони фонд часова, а у средњој школи на основу Правилника о програму рада стручних сарадника у средњој школи („Службени гласник РС – Просветни гласник" 1/93). Од 2012. године свој програм рада школски библиотекари и у основним и у средњим школама доносе на основу Правилника о програму свих облика рада стручних сарадника („Службени гласник РС – Просветни гласник" 5/2012) који дефинише девет области рада школских библиотекара:

ШКОЛСКИ БИБЛИОТЕКАР

Јелена Влаисављевић, наставник српског језика и књижевности

ЦИЉ

Стручни сарадник – школски библиотекар, својим стручним ангажовањем, доприноси остваривању и унапређивању образовно-васпитног рада у основним и средњим школама, реализујући програм рада прилагођен наставним плановима и програмима. Програм рада школског библиотекара обухвата задатке и послове из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијске послове из домена културних и уметничких аспеката образовања.

Он подстиче промовисање читања и самосталност ученика у учењу, даје свој пун допринос развоју информационе писмености (медијске и информатичке) за ученике и наставнике, остварује сарадњу и заједничко планирање активности наставника, школског библиотекара и локалне самоуправе, обезбеђује електронске изворе и приступ ка њима, што омогућава ученицима да овладају вештинама налажења и критичког процењивања датих информација и перманентност учења током читавог живота.

ЗАДАЦИ

Школски библиотекар, реализовањем задатака и послова из области образовања и васпитања, као и библиотечко-информацијских из домена културних активности школске библиотеке, доприноси унапређивању свих облика и подручја рада, тако што учествује у

пословима планирања, програмирања, организовања, унапређивања и праћења рада школе, односно целокупног образовног процеса, као члан школских тимова има задатке:

- развијања и неговања навике читања и коришћења библиотеке код ученика и наставника,
- развијања и промовисања правилне употребе свих облика извора информација,
- стварања услова за интердисциплинарни приступ настави и електронском учењу,
- мотивисања за учење и подстицање на оспособљавања за самостално учење и образовање током целог живота,
- сарадње са наставницима, ученицима и њиховим родитељима,
- праћења и подстицања развоја ученика у индивидуалним способностима и њиховим склоностима ка интелектуалном, емоционално-социјалном и сваком другом професионалном развоју,
- пружања помоћи обдареним ученицима при налажењу и избору одговарајуће литературе, а посебно ученицима који имају тешкоће у учењу и раду, али и оним ученицима који живе у тежим социјалним приликама, сарађујући са њиховим родитељима и релевантним институцијама,
- стварања услова за што непосреднији и једноставнији приступ библиотечком фонду и расположивим изворима информација, и развијање индивидуалне стваралачке способности и креативности код ученика,
- обезбеђивања приступа програмима који раде на развијању информационе писмености, како би се корисници оспособили за проналажење, анализирање, примену и саопштавање информација, уз вешто и ефикасно коришћење информационо-комуникационих технологија,
- припремања и реализовања библиотечког програма намењеног ученицима са посебним потребама и посебним способностима,
- вођења аутоматизованог библиотечког пословања (инвентарисање и сигнирање, каталогизација, класификација библиотечке грађе и други послови),
- коришћење савремених облика и метода рада са ученицима,
- заштита и чување библиотечко-медијатечке грађе и периодична ревизија фонда.

ОБЛАСТИ РАДА

I ПЛАНИРАЊЕ И ПРОГРАМИРАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

1. Планирање набавке литературе и периодичних публикација за ученике, наставнике и стручне сараднике,
2. Израђивање годишњег, месечних и оперативних планова,
3. Планирање и програмирање рада са ученицима у школској библиотеци,
4. Израда програма рада библиотечке секције,
5. Планирање развоја школске библиотеке и набавка библиотечке грађе потребне за реализацију наставе и образовно-васпитног рада.

II ПРАЋЕЊЕ И ВРЕДНОВАЊЕ ОБРАЗОВНО-ВАСПИТНОГ РАДА

1. Учешће у изради годишњег плана рада и самовредновања рада установе,

2. Вођење аутоматизованог библиотечког пословања, са увидом у наставне планове и програме рада школе,

3. Одабирање и припремање литературе и друге грађе за разне образовно-васпитне активности (теоријска и практична настава, допунски и додатни рад, ваннаставне активности ученика и др.),

4. Коришћење сазнања и достигнућа савремене науке, научно проверене методе и резултата сопственог истраживачког рада,

5. Побољшање информационе, медијске и информатичке писмености корисника развијањем критичког односа према различитим информацијама и изворима сазнања и осећаја за естетске вредности.

III РАД СА НАСТАВНИЦИМА

1. Сарадња са наставницима на промоцији читања ради задовољства кроз све облике образовно-васпитног рада,

2. Сарадња са наставницима у припремању ученика за самостално коришћење разних извора информација,

3. Организовање наставних часова из појединих предмета у школској библиотеци,

4. Сарадња са наставницима око утврђивања годишњег плана обраде лектире, и коришћења наставничко-сарадничког дела школске библиотеке,

5. Коришћење ресурса библиотеке у процесу наставе,

6. Систематско информисање корисника школске библиотеке о новоиздатим књигама, стручним часописима и другој грађи, о тематским изложбама у вези с појединим издањима, ауторима, акцијама и јубилејима, и усмено или писмено приказивање појединих књига и часописа.

IV РАД СА УЧЕНИЦИМА

1. Припрема (обучава) ученика за самостално коришћење различитих извора сазнања и свих врста информација у настави и ван ње,

2. Систематски обучава ученике за употребу информационог библиотечког апарата, у складу са њиховим способностима и интересовањем,

3. Пружа помоћ ученицима код учење ван школе и усвајању метода самосталног рада на тексту и другим материјалима,

4. Пружа помоћ ученицима у припреми и обради задате теме,

5. Упознаје ученике са методама и техникама научног истраживања и библиографског цитирања,

6. Ради на развијању позитивног односа према читању и важности разумевања текста и упућивању на истраживачке методе рада (употреба лексикона, енциклопедија, речника и др.) и омогућавању претраживања и употреби свих извора и оспособљавању за самостално коришћење,

7. Стимулише навикавање ученика да пажљиво користе и чувају библиотечку грађу, да развијају навику долажења у школску и јавну библиотеку и да узимају учешћа у њеним културно-просветним активностима у складу са њиховим интересовањима и потребама (часови библиотекарства и упознавање са радом школских секција; читање, беседништво, стваралаштво, такмичења, квизови о прочитаним књигама, развијање комуникације код ученика и сл.),

8. Подстиче побољшање информационе, медијске и информатичке писмености ученика, развијањем истраживачког духа и критичког односа према различитим информацијама и изворима сазнања и осећаја за естетске вредности,

9. Ради са ученицима у читаоници, у радионицама за ученике, и на реализацији школских пројеката (Здрав живот, Екологија, Толеранција, Школа без насиља, Дечија права и друго).

V РАД СА РОДИТЕЉИМА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉИМА

1. Учешће на родитељским састанцима ради давања информација о читалачким интересовањима и потребама ученика, ради развијања читалачких и других навика ученика и формирању личних и породичних библиотека,

2. Остваривање сарадње са родитељима у вези са развијањем читалачких навика ученика.

VI РАД СА ДИРЕКТОРОМ, СТРУЧНИМ САРАДНИЦИМА, ПЕДАГОШКИМ АСИСТЕНТОМ И ПРАТИОЦЕМ УЧЕНИКА

1. Сарадња са стручним већима наставника, педагогом, психологом и директором школе у вези с набавком и коришћењем књижне и некњижне грађе, те целокупном организацијом рада школске библиотеке,

2. Информисање стручних већа, стручних сарадника и директора о набавци нове стручне литературе за предмете, дидактичко-методичке и педагошко-психолошке литературе,

3. Информисање о развоју медијске и информатичке писмености, и упућивање на критички и креативни однос ученика приликом коришћења извора,

4. Припрема заинтересованих за реализацију мултидисциплинарних пројеката, изложби, креативних радионица; за организовање књижевних сусрета и других културних догађаја, као и еколошких пројеката и садржаја у којима се апострофира борба против свих облика зависности,

5. Сарадња око обезбеђивања књижне и некњижне грађе за школску библиотеку коју користе ученици, наставници и стручни сарадници,

6. Припремање и организовање културних активности школе (књижевне трибине, сусрети, разговори, акције прикупљања књига и завичајне књижне и друге грађе, изложбе, конкурси, обележавање значајних јубилеја везаних за школу и просвету: Месец књиге, Светски дан књиге,

Дечија недеља, Дан писмености, Дан матерњег језика, Јубилеј школских библиотека и школских библиотекара и др.),

7. Учешће у припремању прилога и изради школског гласила и интернет презентације школе.

VII РАД У СТРУЧНИМ ОРГАНИМА И ТИМОВИМА

1. Рад у школским тимовима на изради годишњег и развојног плана школе и школског програма, на реализацији наставе засноване на истраживању - пројектне наставе,

2. Рад у стручним тимовима у складу са решењем директора,

3. Рад у стручним тимовима у циљу промовисања школе и прикупљања средстава за обнову књижног фонда.

VIII САРАДЊА СА НАДЛЕЖНИМ УСТАНОВАМА, ОРГАНИЗАЦИЈАМА, УДРУЖЕЊИМА И ЈЕДИНИЦОМ ЛОКАЛНЕ САМОУПРАВЕ

1. Сарадња са другим школама, школском, народном и другим библиотекама на територији локалне самоуправе, управног округа и Републике Србије по питању размене и међубиблиотечке позајмице,

2. Сарадња са локалном самоуправом по питању промоције рада библиотеке и школе,

3. Сарадња са просветним, научним, културним и другим установама (новинско-издавачким предузећима, радио-телевизијском центрима, филмским и позоришним кућама, домовима културе и културно просветним заједницама и организацијама које се баве радом и слободним временом омладине и другим образовним установама),

4. Учешће у раду Друштва школских библиотекара Србије и других стручних друштава у локалној самоуправи и Републици Србији.

IX ВОЂЕЊЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ, ПРИПРЕМА ЗА РАД И СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ

1. Припремање тематских библиографија и израда анотација, пописа и скупљања података у вези с наставним предметима и стручно-методичким образовањем и усавршавањем наставника и сарадника, вођење збирки и посебних фондова,

2. Праћење и евиденција коришћења литературе у школској библиотеци,

3. Вођење документације о раду школске библиотеке и школског библиотекара - анализа и вредновање рада школске библиотеке у току школске године,

4. Стручно усавршавање - учешће на семинарима, саветовањима и другим скуповима на којима узимају учешће и школски библиотекари.

Препоруке за остваривање програма

Основе програма рада школског библиотекара усклађене су са законима о основној и средњој школи, Законом о основама система образовања и васпитања, плановима и програмима

образовно-васпитног рада у свим подручјима рада, функцијама и задацима школске библиотеке у основношколском и средњешколском образовању.

Вишегодишњи (перспективни) и годишњи (глобални) програм рада школског библиотекара заснива се на плановима и програмима образовно-васпитног рада одговарајућих подручја рада, програму рада школе и овом програму рада школског библиотекара. Годишњим програмом рада школске библиотеке утврђују се задаци и послови (по делатностима, полугодиштима и месецима), који се даље разрађују и конкретизују у оперативним плановима рада (месечним, недељним и дневним). Оперативним плановима рада утврђују се и методологија и динамика реализације свих предвиђених задатака, као и њихови извршиоци. Школски библиотекар посебно разрађује програм рада школске библиотечке секције чији је стручни водитељ.

Остварујући циљ и задатке средњег и основног образовања и васпитања и програмске основе школске библиотеке, библиотекар, сарађује са стручним и другим органима школе и друштвене средине у унапређивању образовно-васпитног процеса, обезбеђивању услова за свестрани развој и афирмацију ученика и јавну делатност школе.

Библиотекар брине о реализацији и унапређивању свих предвиђених облика и садржаја рада школске библиотеке. О остваривању програма рада школски библиотекар редовно обавештава директора, наставничко веће и школски одбор.”

У истом овом правилнику одређени су и циљеви, задаци и области рада школског нототекара и медијатекара које не издвајамо будући да у Моравичком округу нема запослених школских нототекара и медијатекара.

Из наведеног је јасно да библиотекар свој рад заснива на четворогодишњем школском програму, а конкретизује га кроз глобални (годишњи) и месечне и оперативне планове рада. Стручно-педагошки надзор показује да многи библиотекари немају оперативне планове и да у школским библиотекама у којима ради више библиотекара са мањим процентом ангажовања не постоји јасна подела задужења, по дефинисаним областима и активностима унутар њих. Стога је неопходно да се на првом годишњем састанку стручног већа, осим сатнице рада библиотекара, прецизно утврде, за сваког библиотекара, области рада и поједине активности из школског програма за које је задужен, што треба да буде видљиво у глобалним и оперативним плановима (дакле, ако у библиотеци има пет библиотекара, не могу сви да имају један те исти глобални план рада).

Школска документација је онолико добра колико одражава реалне услове, специфичности и начин организације рада у установи. Зато је важно да се у процесу самовредновања објективно анализирају и материјално-технички и људски ресурси, као и све области дефинисане подзаконским актом о стандардима квалитета рада установа. Природом посла, школски библиотекари су веома ангажовани у готово свим посебним програмима образовноваспитног рада,

а нарочито у програму културних активности школе. Будући да су дефинисани и образовни стандарди у обавезном образовању и образовни стандарди општеобразовних предмета у средњим школама, са јасном усмереношћу на развој међупредметних компетенција, школски библиотекар треба да буде упознат и са правно дефинисаним стандардима међупредметних компетенција ученика и да учествује у изради и остваривању програма којима се те компетенције развијају и унапређују.

У дефинисању свог програма и плана рада, школски библиотекар може да следи и неке смернице исказане Манифестом о раду јавних библиотека (ИФЛА / УНЕСЦО). Питање које нам се често поставља у школама јесте да ли је годишњи план рада библиотеке и годишњи (глобални) план рада библиотекара једно те исто? Није. У библиотекама веома често ради више лица, нека чак и са мање од 10% ангажовања. Према томе, сваки библиотекар ће у свом годишњем плану рада јасно навести методологију и динамику рада за онај сплет активности из годишњег плана рада библиотеке за који је надлежан и одговоран. Тимска сарадња свих лица распоређених на послове библиотекара је неопходна, а она се и документује записником стручног већа.

САМОВРЕДНОВЊЕ

Планирање развоја како установе у целости, тако и професионалног развоја запослених, почива на самовредновању квалитета рада установе, према Правилнику о стандардима квалитета рада образовно-васпитних установа, односно процени остварености појединих показатеља из области рада библиотекара дефинисаних Правилником о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника.

Дакле, самовредновање подразумева:

1. учешће шк. библиотекара, сходно годишњем плану рада тима за самовредновање, у самовредновању свих области прописаних стандардима квалитета рада установа, а то су: Школски програм и годишњи план рада, Настава и учење, Образовна постигнућа ученика, Подршка ученицима, Етос, Руковођење и организација посла, Ресурси, односно учешће у реализацији акционих планова за унапређивање слабости уочених при самовредновању и спољашњем вредновању;
2. самопроцену остварености области рада школског библиотекара у свим показатељима који су за те области прописане, као и планирање професионалног развоја на основу уочених јаких и слабих страна педагошке праксе.

СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ И НАПРЕДОВАЊЕ ШКОЛСКИХ БИБЛИОТЕКАРА

Школски библиотекар, осим школског програма и годишњег плана рада, на основу којег дефинише оперативне (месечне, недељне и дневне) планове, треба да има и план професионалног развоја (што је део портфолија професионалног развоја), који обухвата план стручног усавршавања у установи (44 сата на годишњем нивоу) и ван установе (24 сата присуства

одобреним програмима обука и стручним скуповима). Тај план стручног усавршавања почива на Правилнику о сталном стручном усавршавању и стицању звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Службени гласник РС – Просветни гласник” 13/2012, а из Правилника издвајамо извод о показатељима остварености образовно-васпитних циљева у областима рада стручног сарадника:„в) Библиотекар у школи

1. Уређеност фонда:

1.1. Обезбеђује библиотечку грађу којом се подржава целокупан наставни процес;

1.2. Планира набавку наслова у складу са испитним и утврђеним потребама и интересовањима ученика и наставника;

1.3. Прати текућу издавачку продукцију у складу са потребама школе;

1.4. Изналази разноврсне начине за обнову књижног и некњижног фонда;

1.5. Уводи у фонд нове носаче информација;

1.6. Брине о заштити и очувању књижне и некњижне грађе;

1.7. Ради на аутоматизацији укупног библиотечког пословања.2. Рад са ученицима:

2.1. Прати индивидуална интересовања ученика у циљу подстицања њиховог развоја;

2.2. Оспособљава ученике за самостално коришћење извора знања;

2.3. Подстиче иницијативу и слободу исказивања мисли, ставова и уверења код ученика;

2.4. Уважава и поштује интересовања ученика приликом избора наслова;

2.5. Континуирано ради на навикавању ученика на пажљиво руковање књижном и некњижном грађом;

2.6. Укључује посебно заинтересоване ученике у рад библиотеке;

2.7. Помаже ученицима у налажењу и избору литературе за израду различитих задатака;

2.8. Гради атмосферу међусобног поверења;

2.9. Уважава дечју приватност;

2.10. Заступа најбољи интерес детета у образовно-васпитном раду;

2.11. Оспособљава ученике за стално образовање након завршеног школовања;

2.12. Помаже ученику да развије критички однос према изворима знања.3. Сарадња са наставницима:

3.1. Истражује посебне потребе образовно-васпитног рада у школи у циљу набавке уже и шире литературе;

3.2. Уважава потребе и интересовања наставника;

3.3. Укључује се у израду развојног плана школе;

3.4. Препоручује наставницима различите нове носаче информација;

3.5. Помаже наставницима у избору и примени различите литературе за наставу;

3.6. Остварује различите видове стручног усавршавања за наставнике;

3.7. Организује часове у сарадњи са наставницима.4. Информационо-документациони рад:

4.1. Систематски информише кориснике о новим издањима;

4.2. Припрема тематске изложбе библиотечко-информацијске грађе;

4.3. Промовише коришћење различитих извора знања у наставном процесу;

4.4. Обучава кориснике у коришћењу каталога и претраживању базе података по различитим параметрима;

4.5. Израђује и ажурира каталоге у складу са изменама библиотечке класификације.5. Културни и јавни рад:

5.1. Организује сарадњу са позориштима, музејима, галеријама и другим установама и организацијама из области културе;

5.2. Укључује се у библиотечко-информациони систем;

5.3. Организује књижевне сусрете и трибине;

5.4. Сарађује у организовању смотри и такмичења у литерарном стваралаштву;

5.5. Активно учествује у организацији приредби које се припремају у школи или друштвеној заједници;

5.6. Сарађује са родитељима у вези са изналажењем заједничких интереса и могућностима за побољшање рада библиотеке.”Исти правилник одређује и врсте активности за звања стручног сарадника – библиотекара у школи:

А

1) Укључивање минимално 60% ученика школе у коришћење фонда библиотеке;

2) Обезбеђивање искоришћености минимално седам наслова по уписаном ученику;

3) Континуирано анкетирање и праћење ученика ради утврђивања њихових читалачких интересовања;

4) Смањење годишњег отписа похабаних библиотечких јединица испод 3%;

5) Учествовање у тимском раду у оквиру припрема часова, активности, радионица најмање три пута годишње;

6) Организовање обуке ученика за коришћење библиотечког каталога и базе података;

7) Стална сарадња са издавачима ради повољније набавке књига;

8) Посета сајму књига у циљу сагледавања комплетне издавачке продукције;

9) Организовање уписа својих читалаца у подручну, односно матичну библиотеку;

10) Сарадња са стручним тимом школе у доношењу развојног плана и годишњег програма рада школе;

11) Организовање тематских изложби, књижевних сусрета, предавања или трибина у оквиру школе;

12) Систематско укључивање у акције и функцију матичне библиотеке;

13) Учествовање у раду актива библиотекара на општинском, градском, односно регионалном нивоу;

14) Учествовање на стручним скуповима на градском, односно регионалном или републичком нивоу.

Б

1) Израда и развијање кодекса понашања у библиотеци у сарадњи са ученицима и наставницима;

2) Организовање акције за побољшање и богаћење библиотечких јединица;

3) Укључивање минимално 70% ученика школе у коришћење фонда библиотеке;

4) Организовано оспособљава ученике за самостално тражење и коришћење извора информација;

5) Обезбеђивање искоришћености минимално девет наслова по уписаном ученику;

6) Учествовање у организовању културних активности ученика на општинском нивоу, координисање организовања најмање пет манифестација: промоције књига, књижевних сусрета и трибина, сусрета са ауторима, обележавања „Месеца књиге" на општинском, градском, односно регионалном нивоу;

7) Рад у стручном друштву на републичком нивоу;

8) Стварање базе података за поједине области знања;

9) Излагање на стручном скупу библиотекара на општинском, градском, односно регионалном нивоу;

10) Смањивање годишњег отписа похабаних библиотечких јединица испод 2%;

11) Давање рецензије приручника у области библиотекарства;

12) Учествовање у раду стручних тимова за припрему ученика за такмичење на градском, односно регионалном или републичком нивоу;

13) Руковођење стручним активом библиотекара на општинском, градском, односно регионалном или републичком нивоу;

14) Стално стручно усавршавање на градском, односно регионалном или републичком нивоу.

В

1) Преношење података о целокупном фонду у базу података;

2) Стално обучавање ученика за коришћење библиотечког каталога и претраживање базе података по различитим параметрима;

3) Спровођење акције размене библиотечких јединица са другим библиотекама;

4) Објављивање стручног рада у стручном часопису;

5) Организовање посебних програма рада са ученицима који показују интересовање за одређене области знања;

6) Редовно организовање и остваривање посете ученика Сајму књига;

7) Коауторство у истраживачком пројекту на општинском, градском, односно регионалном нивоу;

8) Учествовање у организовању градских, односно регионалних или републичких семинара за школске библиотекаре;

9) Вођење радионице или излагање на стручном скупу, саветовању на републичком или савезном нивоу;

10) Руковођење стручним друштвом или удружењем на републичком нивоу;

11) Организовање и спровођење различитих облика усавршавања запослених у школи за коришћење библиотечког каталога и претраживање базе података.

Г

1) Организовање библиотечко-информационе инфраструктуре у школи;

2) Излагање на савезном или међународном стручном скупу, саветовању, односно семинару;

3) Укључивање базе података школске библиотеке у систем или мрежу библиотека са могућношћу међубиблиотечке позајмице;

4) Коауторство или ауторство уџбеника или приручника;

5) Организовање стручног усавршавања библиотекара на нивоу Републике;

6) Коауторство или ауторство истраживачког пројекта у области библиотекарства на републичком нивоу;

7) Коауторство или ауторство програма стручног усавршавања у библиотекарству;

8) Учествовање у међународном пројекту у области библиотекарства.”

Напомена: За стицање виших звања прописан је тачан број активности из сваке групе које заинтересовани библиотекар треба да оствари и документује. Међутим, ове активности могу да послуже и као смерница за приправнике и библиотекаре који не желе да напредују у звању у ком правцу би требало да планирају своје стручно усавршавање и којим би се активностима могао унапредити школски програм и годишњи план рада шк. библиотеке.

У Правилнику о сталном стручном усавршавању наставника, васпитача и стручних сарадника (85/2013) одређени су и услови и поступак за стицање вишег звања: педагошког саветника, самосталног педагошког саветника, вишег педагошког саветника и високог педагошког саветника, али, како је основни правни услов за напредовање у звању минимум осам година радног стажа, процес напредовања у звању неће бити тема овог рада намењеног пре свега

почетницима у обављању послова школског библиотекара или онима који су привремено ангажовани на том радном месту.

Право на стручно усавршавање и обавезу стручног усавршавања имају сви запослени, од првог до последњег радног дана. Уколико је запослени ангажован и у настави и као школски библиотекар, он прави план стручног усавршавања сходно педагошкој норми, односно проценту ангажовања на појединoм радном месту, тако да обухвати и активности које јачају његове компетенције у настави, али и активности којима унапређује области рада и показатеље остварености прописане за школског библиотекара. На годишњем нивоу, шк. библиотекар треба да има 44 сата стручног усавршавања које је у надлежности установе и 24 сата присуства акредитованим програмима обука који имају вредност исказану у бодовима (како би се у петогодишњем циклусу остварило 120 бодова прописаних за наставнике, васпитаче и стручне сараднике). Уколико је наставник ангажован 50% педагошке норме у настави, а 50% у шк. библиотеци, онда његов план стручног усавршавања треба да има (у идеалној форми): 22 сата стручног усавршавања наставника и 12 бодова на обукама и скуповима намењеним наставницима, 22 сата стручног усавршавања шк. библиотекара и 12 бодова на обукама и скуповима намењеним шк. библиотекарима. Наравно, у зависности од могућности школе и локалне заједнице зависиће похађање акредитованих обука и скупова, али за стручно усавршавање које је у надлежности установе не постоје финансијска ограничења и за њих је надлежан директор (који у случају неостваривања стручног усавршавања треба да предузме одговарајуће мере). У свакој установи је, сходно Правилнику о сталном стручном усавршавању, одређено лице које прати стручно усавршавање и подноси тромесечни извештај директору школе.

ПРОГРАМ ЗА САРАДЊУ СА ЛОКАЛНОМ САМОУПРАВОМ

Сарадња са локалном самоуправом реализује се на основу програма , који чини интегрални део школског програма . Школа прати и укључује се у дешавања на територији јединице локалне самоуправе и заједно са њеним представницима планира садржај и начин сарадње, нарочито о питањима од којих зависи развитак школе.

Школа ће, у најбољем интересу ученика, сарађивати са спортским друштвима и клубовима, месним заједницама, културно-уметничким друштвима и установама, здравственим и установама социјалне заштите, предшколском установом, другим основним и средњим школама, Регионалним центром за професионални развој запослених у образовању, стручним друштвима, полицијском управом итд

АКТИВНОСТ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	РЕАЛИЗАЦИЈА АКТИВНОСТИ
Реализација пројекта «Безбедно детињство», пројекат се организује за ученике 4.и 6. разреда	МУП Кикинда	Током године
Обележавање светског Дана здраве хране	Поливалентна патронажа – Кикинда	Октобар
Мерење висине , тежине и крвног притиска	Поливалентна патронажа – Кикинда	Октобар
Предавање и ППТ о здравој храни , 4. разред	Поливалентна патронажа – Кикинда	Октобар
Систематски прегледи ученика	Дом здравља – Ићош мнк	Током године
Презентација средњих школа и гимназије	Средње школе и Гимназија	Мај,јун
«Отворена врата за ученике основних школа «	Средње школе и Гимназија	Мај,јун
Дружење ученика првог разреда и предшколаца у оквиру Дечје	Предшколска установа « Драгољуб Удицки», учитељи и васпитачи	Октобар

недеље		
Програм поводом Дана школе и Дечје недеље – МЗ «Ићош«	Учитељи и наставници школе	Октобар
Програм поводом прославе дана Светог Саве	Вероучитељ и Црквена општина града Кикинда	27.01.2022.
Активности везане за рад школе	Градска управа и одговарајућа стручна лица	Током године
Сарадња са локалном самоуправом око организовања превоза ученика и наставника.	Директор, секретар, обрачунски радник	током године школа, општина
Локална самоуправа финансира у потпуности, или делимично кухињу ученика са угроженим материјалним стањем.	Директор, секретар, обрачунски радник	током године, школа, општина
Сарадња са Интерресорном комисијом	Наставници, учитељи, педагог, директор На предлог школе, а уз сагласност родитеља, интересорна комисија процењује којим ученицима је потребна додатна образовна, здравствена или социјална подршка.	током године, школа, општина општина општина окруж.
Сарадња са просветном инспекцијом	Наставници, учитељи, педагог, директор Путем континуираног праћења рада школе, просветна инспекција даје предлоге, указује на недостатке, пружа повратну информацију о тренутном раду школе, као и о начинима за унапређивање.	током године, школа, канцеларије просветне инспекције школа
Сарадња са локалном самоуправом око стручног усавршавања наставника	Директор	током године,

ПРОГРАМ СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ УЧЕНИКА

Школа у сарадњи са надлежним установама брине о социјалној заштити , посебно ученика из осетљивих друштвених група. (члан 44. Закона о ОШ)

АКТИВНОСТ	РЕАЛИЗАЦИЈА
- Подршка школе социјално угроженим ученицима које примају социјалну помоћ) кроз обезбеђивање бесплатне ужине током целе школске године , финансира Град Кикинда	Директор, од.старешине
- Подршка школе социјално / здравствено угроженом ученику	Директор, учитељи
- Подршка школе социјално угроженим ученицима који се образују уз индивидуалне образовне планове кроз набавку додатне литературе за рад ученика и наставника и	Директор, Тимови за додатну подршку

набавку уџбеника	
- Подршка школе социјално угроженим ученицима кроз плаћање дела или комплетне цене екскурзије у договору са туристичком агенцијом –	Директор, туристичке агенције, одељењске заједнице
- Сарадња са локалном заједницом	Директор
- Подршка школе социјално угроженим ученицима кроз периодичне акције помоћи у храни, одећи, обући и школском прибору. Извори финансирања: донације, сопствени приходи, журке за ученике хуманитарног карактера, средства прикупљена у акцијама скупљања старог папира - Учешће у хуманитарним акцијама на нивоу града	Директор, Ученички парламент, одељењске старешине
- Подршка школе социјално угроженим – занемареним ученицима кроз редовно обавештавање родитеља/хранитеља о изостанцима ученика писаним путем	Одељењске старешине
- Подршка школе социјално угроженим – занемареним ученицима кроз обавештавање локалне самоуправе –јавних служби и Канцеларије за Роме о изостанцима ученика	Стручни сарадници, одељењске старешине
- Подршка школе социјално угроженим – занемареним ученицима кроз обавештавање Центра за социјални рад о одазивању родитеља на писане позиве из школе	Стручни сарадници, одељењске старешине
- Подршка школе социјално угроженим – занемареним ученицима кроз индивидуалне разговоре	Одељењске старешине, стручни сарадници
- Подршка школе свим ученицима кроз активности за превенцију болести зависности	На основу Програма о здравственој

и хроничних болести	заштити ученика
- Подршка школе свим ученицима, наставницима и родитељима кроз активности за превенцију насиља	На основу Протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања у образовно-васпитним установама
- Промоција спорта, физичког вежбања и здравог начина живота	На основу Програма школског спорта и спортских активности
- Подршка деци из маргинализованих и осетљивих група и деци са сметњама у развоју за завршетак основног образовања	На основу Правилника о додатној образовној, здравственој и социјалној подршци детету и ученику и додатних афирмативних мера, плана транзиције и плана превенције осипања

ПРОГРАМ РАДА УЧЕНИЧКОГ ПАРЛАМЕНТА

У последња два разреда основне школе се организује ученички парламент (у даљем тексту: парламент) ради:

1. давања мишљења и предлога стручним органима, школском одбору, савету родитеља и директору о правилима понашања у школи, годишњем програму рада, школском развојном плану, слободним и ваннаставним активностима, учешћу на спортским и другим такмичењима и организацији свих манифестација ученика у школи и ван ње;
2. разматрања односа и сарадње ученика и наставника, васпитача или стручног сарадника;
3. обавештавања ученика о питањима од посебног значаја за њихово школовање.

Парламент чине по два представника сваког одељења у школи, а у уметничкој - по три из сваког разреда, односно године.

Парламент се бира сваке школске године и има председника.

Програм рада парламента саставни је део годишњег програма рада школе.

Ученички парламенти школа могу да се удруже у заједницу ученичких парламената.

Ученички парламент има Пословник о раду.

АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН РЕАЛИЗАЦИЈЕ	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
-Упознавање ученика са организацијом рада Ученичког парламента. - Избор руководстава УП за школску 2022/23. годину -Избор ученика-представника Ученичког парламента за: учешће у раду Школског одбора учешће у раду Стручног актива за развојно планирање учешће у раду тима за унапређивање квалитета образовања - Усвајање годишњег плана рада ђачког парламента - Обележавање дана школе - Уређење учионица	Координатор, ученици,	-Састанак -Дискусија -Предлози -Договор	СЕПТЕМБАР
- Обележавање Дечје недеље (конвенција о Правима детета и људска права) -Обележавање Светског дана здраве хране -Радионица „Будимо одговорни“	Координатор, парламентарци наставник биологије	-Дискусија -Радионице -Предавање	ОКТОБАР
- Анализа успеха и дисциплине ученика на крају првог класификационог периода. - Анализа сарадње ученика и наставника. - Тематски дан-16 новембар, Међународни дан за толеранцију.	Координатор, парламентарци наставници	-Радионице -Предавање - Презентација	НОВЕМБАР
-Обележавање 1.децембра, Светског дана борбе против СИДЕ - Тематски дан-светски дан борбе против сиде. - Новогодишња акција ученика-хуманитарни пакетићи. - Припрема свечаности поводом дана Светог Саве. - Анализа успеха ученика на крају првог полугодишта.	Кординатори, Парламентарци, Учитељица, наставник биологије наставник српског јез.	-Прадавање -Радионице -Израда плаката -Едукација	ДЕЦЕМБАР ЈАНУАР

-Радионице и презентације по избору ученика	Кординатори, парламентарци, професор српског јез. учитељица	-Предлагање -Излагање -Израда плаката -Презентација	ФЕБРУАР
-Обележавање Светског дана воде -Еколошка акција – сређивање школског дворишта	Кординатори, парламентарци Учитељица наставник биологије наставник српског јез.	-Предавање -Израда плаката -Презентација	МАРТ
-Светски дан књиге, препоруке, размене - Сусрет са претставницима ђачког парламента других школа и размена искуства. -Анализа успеха и дисциплине ученика на крају трећег класификационог периода	Кординатори, парламентарци, Наставници, библиотекар	-Израда плаката	АПРИЛ
- Прављење паноа са сликама о раду ђачког парламента -Анализа успеха ученика на крају школске године. - Сумирање и евалуација рада ђачког парламента током године.	Кординатори, парламентарци, наставници	-Излагање -Дискусија -Радионица	МАЈ - ЈУН

ПРОГРАМ ШКОЛСКОГ СПОРТА И ШКОЛСКИХ СПОРТСКИХ АКТИВНОСТИ

Програм школског спорта и школских спортских активности представља скуп свих спортских активности које се реализују у школи у току једне школске године и обухвата све спортске садржаје: вежбања, такмичења, игре, приредбе, јавне наступе, који се реализују кроз ваннаставне и ваншколске облике рада.

Програмом су обухваћени сви наставници, учитељи и ученици школе, радници школе, родитељи и локална самоуправа, у већој или мањој мери и од њих зависи реализација програма, као носиоца и актера реализације.

ЦИЉ И ЗАДАЦИ

Циљ програма школског спорта и спортских активности јесте да разноврсним и систематским спортским садржајима,у повезаности са осталим васпитно-образовним подручјима, допринесе интегралном развоју личности ученика (когнитивном, моторичком), развоју моторичких способности, стицању, усавршавању и примени моторичких умења, навика и вештина у свакодневним и специфичним условима живота и рада.

Школа у оквиру школског програма, реализује и програм школског спорта, којим су обухваћени сви ученици, ради развоја и практиковања здравог начина живота, развоја свести,здравља и безбедности, о потреби неговања и развоја физичких способности, као и превенције насиља, наркоманије и малолетничке делинквенције.

Општи оперативни задаци:

- подстицање раста, развоја и утицање на правилно држање тела;
- развој и усавршавање моторичких способности;
- стицање моторичких умења,вештина и навика и стицање теоријских знања неопходних за њихово усвајање;
- усвајање знања ради разумевања значаја и суштине физичког вежбања;
- формирање морално-вољних квалитета личности;
-стицање и развијање свести о потреби здравља, чувања здравља и заштити природе и човекове средине.

Посебни оперативни задаци:

- усмерени развој основних моторичких способности;
- усмерено стицање и усавршавање моторичких умења,навика и вештина;
- примена стечених знања, умења и навика у сложенијим условима (кроз игру, такмичење и сл.);
- задовољавање социјалних потреба за потврђивањем, групним поистовећивањем и сл;
- естетско изражавање покретом и кретањима и доживљавање естетских вредности;
- усвајање етичких вредности и подстицање вољних особина ученика.

ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ РАДА

Од организационих облика рада који треба да допринесу остваривању програмашколског

Р.Б.	Врста спортске активности	Носиоци реализације	Реализатори активности	Време и датум реализације	Место реализације

спорта и школских спортских активности који се реализује у ванчасовној и ваншколској организацији рада ту су:

- слободне активности;
- излети;
- кросева;
- логоровања;
- зимовања;
- спортских активности од значаја за друштвену средину;
- школских и других спортских такмичења;
- приредби и других друштвених активности школе на плану физичке културе.

Слободне активности **-** организују се за више спортских грана.

Излети се могу организовати по одељењима,више одељења и сви учениција одједном,а њихову локацију утврђујеНаставничко веће.

Кросеви се одржавају два пута годишње за све ученике. Крос се одржава у оквиру радних дана, планираних за ову активност. Актив наставника утврђује место одржавања и дужину стазе, као и целокупну организацију.

Логоровање утврђује Наставничко веће.

Зимовањесваки ученик за време основне школе треба да бар једном борави на зимовању.

Такмичења ученика чине процес физичког вежбања на којима ученик проверава резултат свога рада. Школа је обавезна да створи материјалне, организационе и друге услове како би школска такмичења била доступна свим ученицима.Организују се међушколска,међуразредна и међуодељењска такмичења. Ученици учествују и на оним такмичењима за која се пријаве.

Спортска активност од значаја за друштвену средину. Програмом се предвиђа активности која је од интереса за средину у којој школа живи и ради.

НАЧИН ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА

- Програм школског спорта и школских спортских активности реализује се заједно са јединицом локалне самоуправе.
- Програмска концепција школског спорта и школских спортских активности заснива се на јединству наставних, ванчасовних и ваншколских организационих облика радаза остваривање циља и задатака програма.
- Програм школског спорта и спортских активности претпоставља да се кроз развијање физичких способности и стицање мноштва разноврсних знања и умења, ученици оспособљавају за задовољавање индивидуалних потреба,склоности и за коришћење физичког вежбања у свакодневном животу.
- Програмски задаци остварују секроз ванчасовне и ваншколске организационе облике рада, као што су излет, крос, курсни облици, слободне активности, такмичења, дани спорта, приредбе и јавни наступи.
- Да би физичко вежбање било адекватно броју и индивидуалним разликама ученика, носиоци реализације ће сваког ученика или групе ученика, усмеравати на рад и на смањене или проширене садржаје, који су предвиђени програмом.
- Ученицима који, услед ослабљеног здравља, смањених физичких или функционалних способности, лошег држања тела и телесних деформитета, не могу да прате програм обезбедиће се прилагођени рад или ће бити ослобођени од стране разредног старешине или учитеља.

	Прво полугодиште				
1	Атлетика Школско такмичење	Наставник физичког васпитања	Ученици 5 – 8 разреда	Септембар	Школско двориште Спортско игралиште
2	Дан школе-спортска такмичења Учитељи	Наставници Ученици	Чланови спортских секција		Школско двориште
3	Спортом против насиља "Фер плеј" турнир Спортске активности по принципу сви побеђују	Актив уметности и вештина Стручно веће борбе против насиља Стручно веће за подршку ученицима	Директор Педагог Учитељи Наставници Ученици 1 – 8 разреда Родитељи Локална самоуправа		Школско двориште
	Елементарне игре	Учитељи	Ученици 1 – 3 разреда		Школско двориште
4	Јесењи крос	Учитељи Наставници	Ученици 1 – 8 разреда		Школско двориште
5.	Крос РТС-а	Спортски Савез Србије	Ученици 1 – 8 разреда	*	Школско двориште

Акциони план рада Тима за професионални развој
Школска 2022/23.г.

Члан 130 Закона о основама система образовања и васпитања („Службени гласник РС“ 88/17, 27/2018-др.закон, 10/2019, 27/2018-др.закон и 6/2020) прописује формирање Тима за професионални развој.

Директор је образовао Тим на Наставничком већу у следећем саставу :

- Јелена Влаисављевић, наставник предметне наставе из српског језика, координатор тима
- Владимир Вукобрат, наставник предметне наставе из математике
- Јелена Грбић, наставник предметне наставе из музичке културе
- Биљана Пејић, наставник предметне наставе из технике и технологије
- Драгана Миладинов, стручни сарадник - педагог

Правилник о сталном стручном усавршавању и напредовању у звања наставника, васпитача и стручних сарадника („Сл.гласник РС“48/18.) предвиђа да се стручно усавршавање остварује активностима :

1. које самоиницијативно предузима наставник,васпитач и стручни сарадник ради унапређивања свог професионалног развоја и образовно-васпитног рада ;
2. које основна школа планира годишњим планом рада ;
3. на нивоу стручних органа ;
4. остваривањем својих развојних програма ;
5. које организује Министарство просвете,науке и технолошког развоја или Завод за унапређење образовања и васпитања, установа, стручно друштво, односно удружење или привредно друштво, регистровано за обављање делатности у области образовања и васпитања ;
6. које се организују на међународном нивоу у области образовања и васпитања, односно учешћем на међународним семинарима и скуповима, у сарадњи са Министарством и другим установама и организација.

Задаци	Активности	Носиоци активности	Временска динамика	Критеријум успеха	Инструменти праћења
1. Расподела задужења међу члановима Тима и договор о раду Тима 2. Израда годишњег плана рада Тима за професионални развој	Упознавање Тима са стручним усавршавањем учитеља, наставника и стручних сарадника у школској 2022/23.	Координатор Тима: Јелена Влаисављевић	Септембар	Извршена расподела задужења и направљен договор о динамици састајања Тима Израђен годишњи Акциони план рада Тима за стручно усавршавање	Записник са састанка Тима Акциони план рада Тима за СУ
3. Анализа потреба стручних већа за стручним усавршавањем 4. Израда Годишњег плана стручног усавршавања учитеља, наставника и стручних сарадника	Прикупљање података од стручних већа и израда годишњег плана СУ на нивоу школе	Педагог у сарадњи са руководиоцима стручних већа за области предмета	Септембар	Прикупљени подаци о планираном интерном и екстерном усавршавању запослених Израђен годишњи план стручног усавршавања запослених за 2022/23.	Записник са састанака Тима Акциони план за стручно усавршавање учитеља, наставника и стручних сарадника за 2022/23.год.
5. Анализа Документа о вредновању сталног стр. усавр. у установи	Предлози за унапређивање документа	Тим за професионални развој	Септембар	Са Документом о вредновању стр. усавр. унутар установе упознати руководиоци стр. већа и Педаг. колегијум	Записник са састанка Тима
6. Израда личних планова стручног усавршавања	Усмеравање, помоћ у изради личних планова професионалног развоја	Педагог	Септембар	Сви учитељи, наставници и стручни сарадници имају ЛППР	ЛППР у електронском или папирном облику је саставни део портфолиа

					запослених
7. Рад на заказивању, организацији и реализацији семинара	Позивање аутора семинара и договор око организације и реализације семинара	Директор школе	У току школске године	Заказани семинари	Извештај са одржаних семинара Уверења
8. Евиденција о стручном усавршавању	Учитељи, наставници и стручни сарадници достављају доказе:сертификате, уверења, потврде о стручном усавршавању ван установе и у установи (припреме за угледне часове, тематске дане, фотографије са активности...)	Координатор тима	У току школске године	Полугодишња евиденција о стручном усавршавању у електронском облику	Досије запослених Извештај о СУ запослених Формирана база примера добре праксе
9. Формирање и ажурирање електронске базе и папирне документације о СУ	Сви учитељи, наставници и стручни сарадници имају документацију која се допуњава и евалуира	Координатор за СУ Учитељи Наставници Стручни сарадници	Континуирано	Постоји база података о стручном усавршавању запослених у току школске године	Увид у портфолио запослених
10. Сарадња са другим тимовима и организацијама у школи	Организација Дана девојчица Обележавање Дана породице	Тим за професионалну оријентацију ученика Ученички парламент	Април Мај	Организоване посете средњим школама и фирмама Организовано представљање занимања родитеља ученицима школе	Извештај, фотографије

11. Стално стручно усавршавање у функцији побољшања образовних постигнућа и практичне примене новостечених знања	Анализа стручног усавршавања са аспекта примене стечених компетенција и у функцији побољшања образовних постигнућа ученика	Извештај са семинара	Током школске године	Стално стручно усавршавање је у функцији побољшања образовних постигнућа ученика	Записник Наставничког већа
12.Сарадња са ЗУОВ-ом,, Заводом за вредновање образ. и васп., МПНиТР, РЦ за проф.развој запослених у обр.СД, Центром за промоцију науке	Реализација семинара из Каталога у својству аутора или реализатора Реализација програма и радионица за популаризацију науке	Чланови тима	Током школске године	Реализоване планиране активности	Евиденција у ЛППР-у запослених
13. Евалуација планираног стручног усавршавања у установи и ван установе у школској 2022/23.год.	Тим за проф. развој подноси извештај о остварености плана СУна нивоу школе на основу извештаја о остварености ЛППр-а запослених	Тим за професионални развој Наставничко веће	Фебруар , јун	Извршена евалуација плана стручног усавршавања	Извештај о реализованим активностима које су планиране у годишњем плану СУ.

ПРОГРАМ САРАДЊЕ ШКОЛЕ СА ПОРОДИЦОМ У 2022/2023. ГОДИНИ

Циљ:

Организовати облике активности које ће:

- Подићи на виши ниво партнерство родитељ, односно старатељ-школа (дељење обавеза ради постизања образовно-васпитних циљева)
- Пружити помоћ и подршку родитељима, односно старатељима при обављању педагошке функције

Задаци:

- Допринети складном деловању породице и школе
- Обезбеђивати и инсистирати на редовној, трајној и квалитетној сарадњи родитеља, односно старатеља и школе заснованој на принципима међусобног разумевања, поштовања и поверења
- Остваривати позитивну интеракцију наставник-родитељ, односно старатељ
- Обезбедити детаљно информисање, саветовање, укључивање родитеља, односно старатеља ученика и њихово укључивање у наставне и остале активности школе и консултовање у доношењу одлука око безбедносних, наставних, организационих и финансијских питања

Програм ће се реализовати кроз:

ОБЛАСТИ САРАДЊЕ	ОБЛИК САРАДЊЕ	САДРЖАЈ	ЗАДУЖЕНИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЈУ	ВРЕМЕ
СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА УЧЕНИКА	Индивидуални разговори Социјално економска карта ученика	На основу Програма социјалне заштите Информације о условима у којима ученици живе и уче	Одељењски старешина, педагог , родитељ, односно старатељ	Током школске године
НАСТАВА	Индивидуалне посете часовима – ОТВОРЕНИ ДАН	Упознавање са методама рада са ученицима на часовима	Предметни наставници, професори разредне наставе, родитељ, односно старатељ	Дан породице 15.05. 2023. Једном месечно у току шк.године
ВАННАСТАВНЕ АКТИВНОСТИ (СПОРТСКИ ДАНИ)	Групно учешће	На основу Програма шклског спорта Заједничко спровођење спортских активности ученика и родитеља, односно старатеља	Родитељи, односно старатељи, наставници који предају физичко васпитање и ученици	Недеља спортских активности
СТРУЧНИ АКТИВИ, ТИМОВИ И ШКОЛСКИ ОДБОР	Индивидуално учешће	Упознавање са активностима стручних актива, тимова и активно учешће у њима	Наставници који припадају одређеним тимовима, педагог, управа школе, родитељи, односно старатељи	На састанцима тимова
РОДИТЕЉСКИ САСТАНЦИ	Индивидуално и групно информисање о успеху и дисциплини ученика и актуелним питањима везаним за рад школе ,у терминима“ Отворе-них врата“ , разговори које заказује ПП служба, анкетирање о сарадњи са школом, писано обавештавање о успеху и изостанцима ученика, свечани род.састанци, завршне приредбе	Упознавање са НПП, уџбеницима, облицима и методама рада, кућним редом школе, проблемима ученика током образовно-васпитног процеса, успеху који ученици показују у остваривању стандарда постигнућа Анкета за родитеље на крају сваког полугодишта Службени позив за разговор, извештај о успеху и дисциплини; Пригодни културно-уметнички програми и додела похвалница и награда ученицима	Одељењски старешина, предметни наставници, педагог, управа школе	Редовни и ванредни родитељски састанци, разговори које по потреби заказује ПП служба и једном недељно у оквиру „Отворених врата“,
ЛОКАЛНА ЗАЈЕДНИЦА	Учешће родитеља као представника локалне заједнице у активностима школе	Садржаји које локална заједница предузима у оквиру сарадње са школом, донације	Представници локалне заједнице, управа школе, родитељи, односно старатељи	Током школске године
УРЕЂЕЊЕ ЕКСТЕРИЈЕРА И ЕНТЕРИЈЕРА ШКОЛЕ	Групно учешће	Сређивање школског дворишта, донирање књига за школску библиотеку и други видови донација који ће оплеменити радну	Одељењски старешина , родитељи, односно старатељи	Повремено током школске године

		средину у школи		
ИНКЛУЗИЈА	Индивидуално учешће	Учешће у тимовима за додатну подршку,, подршкка и рад са децом са сметњама у развоју	Стручни тим за инклузију, родитељи, односно старатељи деце са сметњама у развоју	По потреби, током школске године
САВЕТ РОДИТЕЉА	Групно учешће	Према дефинисаној улози у Закону о основној школи	Родитељи који су у Савету родитеља, педагог, директор и помоћник директора	У складу са програмом рада Савета родитеља

ТИМ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА И РАЗВОЈ УСТАНОВЕ

Задатак тима је да:

1) Учествује у изради аката који се односе на обезбеђивање квалитета рада и развој Школе;

2) Израђује пројекте који су у вези са обезбеђивањем квалитета рада и развој Школе;

3) Учествује у обезбеђивању услова за обезбеђивање квалитета рада и развој Школе;

4) Сарађује с органима Школе и другим субјектима у Школи и ван ње на испуњавању задатака из своје надлежности;

5) Реализује и контролише реализацију стручног усавршавања наставника и стручних сарадника;

6) Прати примену закона, статута и других општих аката Школе, чија је примена важна за обезбеђивање квалитета рада и развој Школе;

7) О свом раду сачињава извештај који је саставни део извештаја о остваривању Годишњег плана рада Школе.

Време реализације	Активности	Начин реализације	Носиоци активности
Септембар-окобар	- Усвајање Плана рада Тима - Разматрање Извештаја о реализацији Годишњег плана рада школе за школску 2021/22. - Разматрање остваривања Школског програма школе за школску 2021/22. - Разматрање Годишењег плана рада школе за школску 2022/23. - Анализа усклађености рада стручних већа, тимова и актива Школе - Анализа резултата ЗИ	Анализа и дискусија на састанку Тима Презентовање на Наставничком већу	Чланови Тима Руководиоци стручних већа Тим за развој школског прогрма Тим за самовредновање Стручни сарадници Директор школе
Јануар-фебруар	- Анализа реализације наставе у току првог полугодишта 2022/23. - Анализа рада стручних	Анализа, дискусија, сугестија на састанку Тима	Чланови тима Руководиоци стручних већа

	већа, тимова и актива Школе у току првог полугодишта - Праћење интерног и екстерног усавршавања наставника - Анализа Извештаја о реализацији Школског развојног плана - Анализа Извештаја о раду директора у првом полугодишту	Упознавање Школског одбора и Савета родитеља са резултатима на крају првог полугодишта Седнце наставничког већа Састанци Педагошког колегијума	Директор школе Тим за развој Школског програма Тим за самовредновање Стручни сарадници
Јун	- Анализа резултата пробног завршног испита - Анализа постигнућа ученика у току наставе 2022/23. (годишњи испити, такмичења) - Анализа реализације наставе-Разматрање стручног усавршавања наставника у току школске године и могућност стицања звања наставника и стручног сарадника - Давање сугестија за даља стручна усавршавања наставника на основу Извештаја о сталном стручном усавршавању - Анализа остварених активности везаних за самовредновање школе у току школске 2022/23.	Анализа, дискусија, сугестија на састанку Тима Презентовање на Наставничком већу Упознавање Школског одбора и Савета родитеља са резултатима на крају другог полугодишта	Чланови Тима Руководиоци стручних већа Директор школе Педагог Педагог Директор
Август	- Давање смерница и сугестија за Годишњи план рада школе 2023/24. - Анализа записника, извештаја и планова стручних већа и актива - Сагледавање стања осипања ученика и деловања у смислу задржавања истих - Рзаматрање	Анализа, дискусија, сугестија на састанку Тима Презентовање на Наставничком већу	Чланови Тима Руководиоци стручних већа Директор школе Педагог Тим за развој Школског програма Тим за самовредновање

	припремљености школе за наредну школску годину - Израда Извештаја о раду Тима за школску 2022/23		